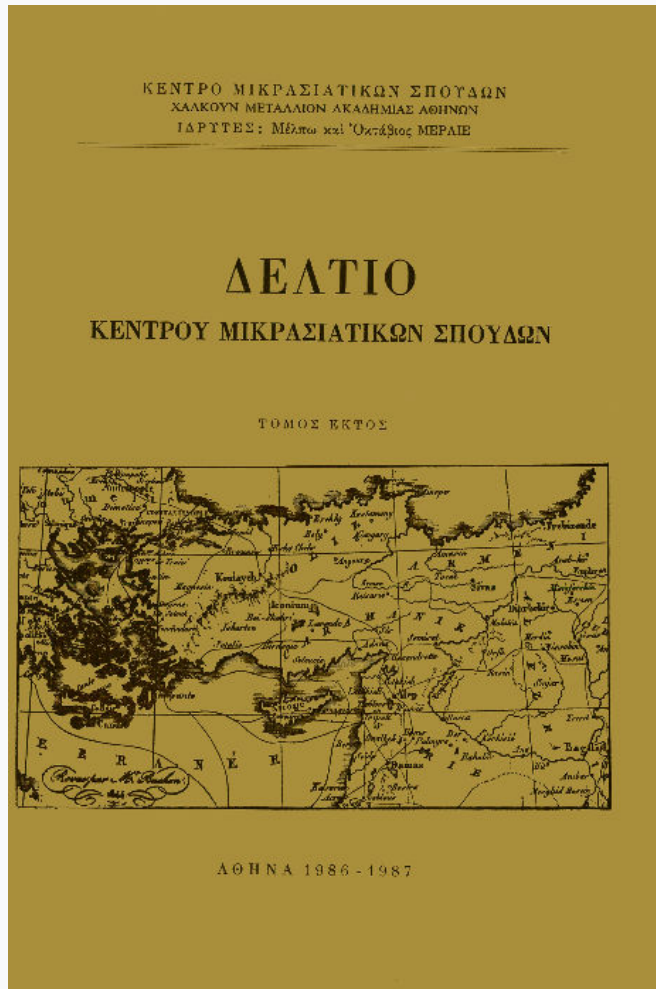

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 6 (1986)

Βουργάρο και Παραδείσι: Δυο Ανδριώτικα μετόχια στην Αλώνη

Δημήτριος Ι. Πολέμης

doi: [10.12681/deltiokms.109](https://doi.org/10.12681/deltiokms.109)

Copyright © 2015, Δημήτριος Ι. Πολέμης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Πολέμης Δ. Ι. (1986). Βουργάρο και Παραδείσι: Δυο Ανδριώτικα μετόχια στην Αλώνη. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 6, 31–154. <https://doi.org/10.12681/deltiokms.109>

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ:
ΔΥΟ ΑΝΔΡΙΩΤΙΚΑ ΜΕΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΩΝΗ

Ἡ Ἑλλάς –στους Ἕλληνας ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦλάχιστον τοῦ 18ου αἰώνα ἦταν γνωστὴ καὶ ὡς Πασαλιμάνι, τὸ τελευταῖο ὄνομα Paşa Liman ἔχει πιά ἐπιβληθῆ ἐπισήμως– εἶναι μικρὸ νησί στὴν Προποντίδα, περὶ τὰ 4 μίλια νοτιῶς τοῦ Μαρμαῤῥα, ἐνῶ ἀπὸ τὴν Κυζικηνὴ Χερσόνησο πού βρίσκεται πρὸς τὰ ἀνατολικά χωρίζεται ἀπὸ στενὸ πορθμὸ πλάτους ἑνὸς μόλις μιλίου. Τὸ νησί, πού ἡ ἔκτασή του δὲν ξεπερνᾶ τὰ 20 τ.χ., ἔχει τελειῶς ἀκανόνιστο σχῆμα καὶ στὸ δυτικὸ μέρος σχηματίζει εὐρύχωρο ὄρμος πού, ἔχοντας καὶ στὰ ΒΔ τὴ νησίδα Kuyus Adasi (= νήσος τῶν προβάτων), ἀποτελεῖ ἄριστα προστατευμένο λιμάνι, ἱκανὸ νὰ περιλάβῃ ὀλόκληρο στόλο· τὸ καλὸ λιμάνι τοῦ ἔδωσε καὶ τὴν τουρκικὴ ὀνομασία.

Πρὶν τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ, ἡ Ἑλλάς ἦταν κατοικημένη σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἑλληνικὸ πληθυσμὸ πού ἔφθανε τὶς 4500-5000. Κύριος οἰκισμὸς τῆς ἦταν τὸ ὀμώνυμο χωριὸ Ἑλλάς, κτισμένο στὸ νότιο μέρος τοῦ μεγάλου ὄρμου· εἶχε περὶ τοὺς 1100 κατοικοὺς. Στὸν ἴδιο ὄρμος, λίγο πρὸ βόρεια, ἦταν ὁ δευτέρως σὲ σπουδαιότητα οἰκισμὸς τοῦ νησιοῦ, τὸ Βουργάρο (κάτοικοι 1000), πού ἦταν ἐπίσης γνωστὸ σὰν Πασαλιμάνι. Τὰ ὀνόματα λοιπὸν «Ἑλλάς» καὶ «Πασαλιμάνι» εἶναι καὶ τὰ δύο δηλωτικὰ τοῦ νησιοῦ καὶ ἐπὶ πλέον τὸ κάθε ἓνα χαρακτηρίζει ξεχωριστὸ χωριὸ. Τὸ Βουργάρο (καμιά φορὰ γράφεται καὶ Βουλγάρο) ἦταν ἡ ἔδρα τῆς ὀθωμανικῆς διοικήσεως καὶ περιελάμβανε ἀρκετοὺς Τούρκους κρατικούς ὑπαλλήλους. Στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ, στὸ ἄκρο μιᾶς χερσονήσου, ἦταν κτισμένα τὰ Χουχλιά (κάτοικοι 610), κατ' ἐξοχὴν ναυτικὸ χωριὸ. Οἱ ἄλλοι δύο οἰκισμοὶ ἦταν τὸ Βόρι (κάτοικοι 715 Ἕλληνας καὶ 55 Τούρκοι) πρὸς βορρᾶν –ἡ γραφὴ εἶναι ἀμβίβολη– καὶ τὰ Σκουπιά (κάτοικοι 970) στὴ νότιο ἀκτὴ· καὶ τὰ δύο εἶχαν πολλοὺς ναυτικούς. Τὰ Σκουπιά ἦταν γενέτειρα ἀρκετῶν διακεκριμένων κληρικῶν, ἐνῶ τὸ Βόρι εἶναι ἡ κοιτίδα τῆς διαπρεποῦς οἰκογενείας Ζαρίφη.

Τὸ πρὸ σημαντικὸ προϊόν τῆς Ἑλλάς (μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ θὰ ἀναφέρεται πάντοτε τὸ νησί, ἐνῶ γιὰ τὸν οἰκισμὸ θὰ χρησιμοποιεῖται καὶ ἡ λέξις «χωριὸ») ἦταν τὸ κρασί, γιὰ τὸ ὁποῖο τὸ νησί ἦταν ξακουστὸ. Τὰ ἀμπέ-

λια λοιπόν ήταν ή κύρια καλλιέργεια και κάλυπταν μεγάλη έκταση του εδάφους, πού δέν ήταν άλλο από χαμηλούς λόφους. Ἐπίσης ὑπῆρχε περιορισμένη παραγωγή σταριοῦ. Οἱ κάτοικοι, ἐμπειρότατοι ναυτικοί, ἦταν και ἐπιδέξιοι ψαράδες· και τὰ παστά τῆς Ἀλώνης δέν ἦταν ἀγνωστα¹. Ἡ ναυτικότητα τῆς Ἀλώνης μαρτυρεῖται και ἀπό τὴν παρουσία πολλῶν «φρεῖζιγγῶν» (καρβακόρηδων) στὰ ἔγγραφα κατωτέρω.

Πενιχρὲς εἶναι οἱ εἰδήσεις γιὰ τὴν Ἀλὼνη ἀπὸ τὴν κλασσικὴ ἀρχαιότητα². Ὁ Γεδεὼν προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξη, ὅτι τὸ Βόρι και τὰ Χουχλιά εἶχαν τὰ ὀνόματα *Βώρυς* και *Αἰγικόροι*³. Ἀπὸ τὸν Δ΄ π.Χ. αἰὼνα ἡ Κούζικος κατορθώνει νὰ ἐπιβάλῃ κυριαρχία στὰ κοντινὰ νησιὰ και ἔτσι ἡ Ἀλὼνη ταυτίζει τὶς τύχες τῆς μὲ τὴ μεγαλύτερη και ἀκμαία πόλη. Αὐτὸ συμβαίνει και ἀργότερα, ὅταν ἡ ἐπισκοπὴ Προικοννήσου ὑπάγεται στὴ μητρόπολη Κυζίκου.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 3ου αἰ. ἡ Ἀγία Βάσσα, μετὰ ἀπὸ πολλὰ βασανιστήρια στὴ Μακεδονία, ρίχτηκε στὴ θάλασσα, ἀλλὰ θεῖα χάριτι, ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρες, ἐφάνη ἐν Ἀλῶνι *τῇ νήσῳ τῇ καθ' Ἑλλήσποντον* και ἐκεῖ τὴν συνέλαβε ὁ ὕπατος τῆς Κυζίκου και τὴ θανάτωσε⁴. Περιέργως, ἡ ἀγιολογικὴ αὐτὴ παράδοση δέν ἀφῆσε ἴχνη στὴ Βυζαντινὴ Ἀλὼνη. Ἄλλωστε μέχρι σήμερα δέν φαίνεται ὅτι ἔχει ἐπισημανθῆ καμιά ἐκκλησία βυζαντινῆς ἀρχῆς⁵. Ἀλλὰ και ἄλλες πληροφορίες γιὰ τὸ νησί κατὰ τὸν μεσαι-

1. Βασικὸ βοήθημα γιὰ τὰ νησιὰ τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου παραμένει τὸ ἐξαιρετο βιβλίο τοῦ Μανουὴλ Ἰω. Γεδεὼν, *Προικόννησος. Ἐκκλησιαστικὴ παροικία. Ναοὶ και μοναί. Μητροπολιτικὴ και ἐπίσκοποι* (Κωνσταντινούπολη, 1895), σελίδες 233· βλ. ἀκόμη Εὐστρ. Ε. Βαλσαμῆ, συνεργασίᾳ Νικ. Σ. Λαμπαδαρίδου, *Προικοννησιακὰ ἱστορικά*. Μετὰ προλόγου Μανουὴλ Ἰω. Γεδεὼν (Ἀθήνα, 1940). Πληροφορίες γιὰ τὴν κατάσταση τῆς Ἀλώνης στὸν αἰῶνα μας βρίσκει κανεὶς στὰ ἐξῆς δημοσιεύματα: Χρ. Ζαχαριάδου, «Περὶ τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου», *Ξενοφάνης*, 1(1896), σ. 404-07· F.W. Hasluck, «The Marmara Islands», *Journal of Hellenic Studies*, 29(1909), σ. 15-17· Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, *Μαῦρη βίβλος διωγμῶν και μαρτυριῶν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ (1914-1918)* (Κωνσταντινούπολη, 1919), σ. 130-33 και 387· Π. Μ. Κοντογιάννη, *Γεωγραφία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας* (Ἀθήνα, 1921), σ. 269-70· Ἰππ. Κ. Μακρῆ, «Πνευματικὴ και ἐκπαιδευτικὴ κατάστασις ἐν Ἀρτάκη και τοῖς περὶ ἀπὸ τῆς τουρκικῆς κατακτήσεως μέχρι τοῦ ἔτους 1922», *Μικρασιατικὰ Χρονικά*, 10(1963), σ. 376-78· Ν. Σ. Λαμπαδαρίδου, «Μαρμαρονησιώτικη ἐθιμογραφία», *αὐτόθι*, 14(1970), σ. 275-76.

2. Τὰ σχετικὰ στοῦ F. W. Hasluck, *Cyzicus* (Καίμπριτζ, 1910), σ. 35-36.

3. Γεδεὼν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 43-45.

4. H. Delehay, *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae* (Βρυξέλλες, 1902), σ. 913.

5. R. Janin, *Les églises et les monastères des grands centres byzantins* (Παρίσι, 1975), σ. 199. Ἀλλὰ βλ. Hasluck, «The Marmara Islands», σ. 16. Λέγεται ὅτι κατὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα μας στὴν παραλιακὴ τοποθεσία Καράκαλη, βορείως τοῦ χωριοῦ τῆς Ἀλώνης, βρέθηκε ἀνάμεσα στὰ βουρλα ἡ εἰκόνα τῆς Ἀγίας Βάσσας πού μεταφέρθηκε τότε στὸν μητρο-

ωνα είναι λιγιστές. Ὁ Γεδεών παρατήρησε «ἐρείπια βυζαντινῆς δομικῆς» κοντά στο μοναστήρι τῆς Παναγίας στά Δέντρα καί τοῦ φάνηκαν νεώτερα τοῦ 8ου αἰ.⁶ Ἀκόμη ὁ Γεδεών πιστεύει, ὅτι οἱ Βυζαντινοὶ ἄλλαξαν τὸ ὄνομα τοῦ νησιοῦ καί τὸ εἶπαν «Αὐλωνία»⁷, ἔτσι δὲ ὀνομάζει πάντοτε τὴν Ἀλώνη στο βιβλίο του. Οἱ πηγές πού χρησιμοποιεῖ εἶναι ὁ Νικήτας Χωνιάτης καί ὁ Ἀκροπολίτης, πού ἀναφέρονται στὴν πόλη «Αὐλωνία», τὴν ὁποία ὁ Γεδεών θεωρεῖ ὡς τὴν Ἀλώνη⁸. Ἡ ταύτιση αὐτὴ εἶναι τελείως ἀθαίρετη, διότι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φωνητικὴ ὁμοίότητα, δὲν ὑπάρχει τίποτα πού νὰ τὴν δικαιολογεῖ⁹. Ἡ Αὐλωνία λοιπὸν ἦταν πόλη παράλια στὴν ἀκτὴ νοτιῶς τῆς Ἀλώνης καί στίς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ Αἰσήπου (σημερινοῦ Gönen çayı).

Γεγονὸς εἶναι ὅτι μνεῖες γιὰ τὴν Ἀλώνη σχεδὸν ἐλλείπουν στίς βυζαντινές πηγές. Στὸ ἀγιολογικὸ ὄμμα κείμενο πού εἶδαμε φέρεται Ἀλων.

πολιτικὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Οἱ Ἀλωνιάτες, ὕστερα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες, κατάφεραν καί ἐκτίσαν ἓνα ἐκκλησάκι στὴν Ἁγία τὸ 1910-11. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ τῆς Ἁγίας Βάσσης μεταφέρθηκε στὴν Ἑλλάδα καί βρίσκεται σήμερα στὸν συνοικισμό τῶν Ἀλωνιατῶν στο Ἄγιο (Ἰλικὸ Προφορικῆς Παραδόσεως στο Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, φάκ. Βιθινα - Ἀλώνη).

6. Γεδεών, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 48.

7. *Αὐτόθι*, σ. 40.

8. *Αὐτόθι*, σ. 49-50.

9. Ὁ Χωνιάτης δύο φορές ἀναγράφει τὴν Αὐλωνία. Τὴν πρώτη φορά κάνει τὸ λάθος νὰ τὴν ταυτίσῃ μὲ τὴ Βάρι (Βάρις): *πόλις κατὰ τὴν τῶν Αἰγαιοπελαγικῶν χώρων τειχίζεται, Βάρι καὶ Αὐλωνία παρωνύμως ἐστί ὀνομασμένη*, βλ. Nicetae Choniatae, *Historia*, ἐκδ. J. A. van Dieten (Βερολίνο, 1975), τόμ. Α', σ. 91· αὐτὸ δείχνει ὅτι οἱ δύο πόλεις βρισκόταν κοντά. Καὶ ἀργότερα, ὅταν ὁ Ἀλέξιος Γ' ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ (1202), βρῆκε καράβι καὶ ἡ μὲν ναὺς ἰστίοις περοῦται καὶ κατ' ὄρον φέρεται καὶ προσοκέλλει τῆ καθ' Ἑλλησποντον Αὐλωνία (*αὐτόθι*, σ. 536-37). Ὁ Ἀκροπολίτης περιγράφοντας τὶς κατακτήσεις τῶν Βενετῶν μετὰ τὴν Τετάρτη Σταυροφορία (1204) ἀναφέρεται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο στίς πόλεις τῆς μικρασιατικῆς ἀκτῆς τῆς Προποντίδος: *Βάρις τε καὶ Αὐλωνία Ποιμανηῶν τε καὶ Λεντιανὰ μέχρι τοῦ Λοπαδίου αὐτοῦ δεσπότης ἐγίνονσκον Ἰταλοῦς*, βλ. Georgii Acropolitae, *Opera*, ἐκδ. A. Heisenberg, τόμ. Α' (Λίψια, 1903), σ. 10-11. Ἡ Αὐλωνία ἔχει τὸ κοινὸ μὲ τὴν Ἀλώνη, ὅτι εἶναι καὶ οἱ δύο παραθαλάσσιες καὶ βρίσκονται στὴ ΝΔ Μικρὰ Ἀσία, πού συχνὰ καλεῖται «Ἑλλησποντος». Ὁ W. M. Ramsay, *The Historical Geography of Asia Minor* (Λονδίνο, 1890), σ. 154, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Βάρις ἦταν κτισμένη στὸν Γρανικὸ καὶ πρὸς Α πρᾶπει νὰ βρισκόταν καὶ ἡ Αὐλωνία, πού πῆρε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν «αὐλῶνα» τοῦ ποταμοῦ Αἰσήπου (Στράβων, 13, 1, 45). Ἀντιθέτως ὁ Hasluck, *Cyzicus*, σ. 105-08, τοποθετεῖ καὶ τὴν Βάρι στὸν Αἰσηπο καὶ θεωρεῖ τὴν Αὐλωνία (πού τὸ ὄνομά της σήμερα σώζεται στὸ τουρκικὸ *Anunia*) ὡς ἐπίγειον τῆς. Φαίνεται ὅτι τὴν πόλη Αὐλωνία καὶ ὄχι τὸ νησί Ἀλώνη ἐννοεῖ ὁ Παχυμέρης (Βόννη), τόμ. Β', σ. 585, ὅταν περιγράφῃ ἐπιδρομὲς τῶν Καταλάνων: *καὶ περὶ πού τὸν Ἀράκην τῶν Κυζικηνῶν ἐπίγειον κατὰ τὸ Ἀλώνηον συμβαλλόντες ἐφ' ἱκανὸν ἐμάχοντο*.

Μπορούμε με κάποια βεβαιότητα να υποθέσουμε, ότι τὸ νησί ἦταν γνωστὸ μὲ τὸ ἴδιο ἀρχαῖο, καὶ σημερινό, ὄνομά του κατὰ τὸν μεσαῖωνα καὶ φυσικὰ δὲν χρειάστηκε νὰ ἐπιβάλουν τὴ χρῆση του στοὺς κατοίκους δάσκαλοι ἢ ἄλλοι λόγιοι.

Ἐκκλησιαστικῶς ἡ Ἑλώνη ἀνῆκε στὴν ἐπαρχία Προικοννήσου ποὺ περιελάμβανε καὶ τὰ γειτονικὰ νησιά Μαρμαρᾶ, Κούταλη καὶ Ἐφουσία. Ἡ Προικόννησος (ἡ νέα γραφή, ἀντὶ τοῦ «Προκόννησος», παρουσιάζεται ἀπὸ τὸν 10ο περίπου αἰώνα) ἦταν ἀνεξάρτητη ἀρχιεπισκοπὴ σὲ ὅλη τὴ μέση καὶ ὕστερη βυζαντινὴ περίοδο καὶ στὴν Τουρκοκρατία ἀπὸ τὰ μέσα περίπου τοῦ 17ου αἰώνα ὁ Προικοννήσου ἐδρεύει στὸ χωριὸ Ἑλώνη τοῦ νησιοῦ. Τὸ 1823 ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ προβιβάζεται σὲ Μητρόπολη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου¹⁰.

Ἀκμαία ἦταν πάντοτε ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ στὴν Ἑλώνη καὶ σ' αὐτὸ βοηθοῦσαν καὶ τὰ πολλὰ μετόχια ποὺ ἀνῆκαν σὲ μακρυνὰ μεγάλα μοναστήρια. Ἔτσι, πρὶν τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰ., ἡ μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου ἀπέκτησε μετόχι στὸ χωριὸ Ἑλώνη, καὶ τὸ 1764 ἄλλα πάλι σπίτια ἀπὸ ἀφιέρωση στὸν ἴδιο τόπο, ἀλλὰ γιὰ λόγους σκοπιμότητος τὸ παλαιότερο μετόχι πούληθηκε¹¹. Ὅρισμένα μικρὰ κτήματα εἶχε στὸ Βουργάρο καὶ ἄλλη ἀγιορειτικὴ μονή, τῶν Ἰβήρων¹². ὁ Νικηφόρος, προηγούμενος Ἰβηρίτης ποὺ ὑπογράφει σὲ ἔγγραφο τοῦ 1779 (ἀρ. 9), πρέπει νὰ ἦταν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς του στὸ νήσι¹³. Μεγαλύτερης ἀξίας κτήματα εἶχε στὴν κατοχὴ του ὁ Ἅγιος Τάφος, καὶ αὐτὰ ἦταν στὴν περιοχὴ τοῦ χωριοῦ Ἑλώνη¹⁴. Στὸ ἴδιο μέρος ἀναφέρεται μετόχι τῆς μονῆς τοῦ Λειμῶνος τῆς Λέσβου, τὸ ὁποῖο ὅμως τὸ 1844 παραχωρήθηκε στὴν κοινότητα τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς σχολεῖο¹⁵. Μετόχια στὰ Σκουπιὰ καὶ στὰ Χουχλιά ἀναγράφει ὁ Γεδεῶν ἀλλὰ δὲν παρέχει ἄλλες πληροφορίες¹⁶.

10. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 193-94.

11. *Αὐτόθι*, σ. 52. Στὸ Κουτλουμουσί εἶχε προσαρτηθῆ καὶ ἡ παλαιὰ μονὴ τοῦ Στηλαρίου στὸν Μαρμαρᾶ (*αὐτόθι*, σ. 130-32).

12. *Αὐτόθι*, σ. 22 καὶ 52.

13. Ἄλλος Ἰβηρίτης, ὁ Γεδεῶν, συντάσσει ἓνα ἔγγραφο τὸ 1819 (φάκ. 16, ἀρ. 25).

14. *Αὐτόθι*, σ. 22 καὶ 52.

15. *Αὐτόθι*, σ. 52 καὶ 54.

16. *Αὐτόθι*, σ. 52.

Ύπῆρχαν καὶ αὐτόνομα μοναστήρια στὴν Ἀλώνη. Γιὰ τὸ σπουδαιότερο, τὴν Ἁγία Παρασκευὴ στὸ Παραδεῖσι, θὰ γίνῃ πολὺς λόγος πιὸ κάτω. Τὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο ὁ Γεδεὼν βρῆκε σὲ πλήρη παρακμὴ μὲ ἓνα μόνο μοναχὸ πού δυστυχοῦσε· τὸ μικρὸ μοναστήρι ὑπῆρχε καὶ κατὰ τὸν 18ο αἰώνα¹⁷. Σὲ φοβερὴ ἐπίσης παρακμὴ ἦταν καὶ ἄλλο μοναστήρι, λίγο πιὸ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Ἀλώνης, ἡ Παναγία στὰ Δέντρα¹⁸. Ἡγούμενος τῆς Μονῆς αὐτῆς κατὰ τὸ 1864 ἦταν ὁ Παρθένιος Ἰσαρης ἀπὸ τὴν Ἄνδρο. Ἡ ἐνδειὰ του –ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζει οὔτε τὴν ὑπογραφή του νὰ βάλῃ– μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός· ὅτι ἀνέλαβε καθήκοντα κολλήγα σὲ κτήματα τοῦ Παραδεισίου (ἀρ. 50).

Ἡ παρουσία μοναχῶν ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, ὄχι μόνο στὰ νησιά τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου, ἀλλὰ σὲ ὁλόκληρη τὴν Προποντίδα, εἶναι πολὺ ἐντονη, ἰδίως κατὰ τὸν 18ο αἰώνα. Σ' αὐτὸ συνετέλεσε καὶ ἡ τακτικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Πόλη πού διατηροῦσαν τὰ ἀνδριώτικα καράβια πού πληθαίνουν ὅσο πλησιάζομε πρὸς τὸ 1800. Φυσικά, ὅπως καὶ ἀπὸ ἄλλα νησιά τοῦ Αἰγαίου, ὑπῆρχε κατὰ τὴν Τουρκοκρατία συνεχῆς μετανάστευση πρὸς τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ τὴν Πόλη. Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι στὴ μικρὴ Χάλκη, στίς ἀρχές τοῦ 19ου, Ἀνδριῶτες κτίστες ἔκαμαν δική τους συνοικία, τὸν Ἄνδριομαχαλᾶ¹⁹.

Εἰδικώτερα στὴν ἐπαρχία Προικοννήσου καὶ τὰ τρία μεγάλα μοναστήρια τῆς Ἄνδρου εἶχαν σημαντικὲς ἰδιοκτησίες πού συγκροτήθηκαν σὲ μετόχια. Στὴν Ἀλώνη κατὰ καιροὺς ἀπαντοῦμε ἐγκατεστημένους ἐκεῖ Ἀνδριῶτες²⁰. Ἐπίσης συχνὴ ἦταν ἡ παρουσία ταξιδιωτῶν μοναχῶν ἀπὸ τὴν Ἄνδρο²¹. Στὸ 1725 ἡ μονὴ τῆς Παναχράντου εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ ἀγορὰ ἓνα σπίτι στὰ Σκουπιά καὶ τὸ 1776 ἔγινε ἀφιέρωση ἐνὸς ἄλλου

17. *Αὐτόθι*, σ. 34-35.

18. *Αὐτόθι*, σ. 18-21.

19. Ἄκ. Μήλλα, *Ἡ Χάλκη τῶν Πριγκηπονῆσεων* (Ἀθήνα, 1984), σ. 60.

20. Ὁ Γιάννης Ἀνδριώτης εἶναι «συνορίτης» κτήματος στὰ Σκουπιά τὸ 1809 (ἀρ. 21)· κάποιος Ἀντώνιος Ἀνδριός πού μένει στὸ ἴδιο χωριὸ εἶχε πούλησει τὸ 1859 ψάρια στὸν Ἀγάπιο Κουρεζάκη (μονὴ Ἁγίου Νικολάου, φάκ. 78, ἀρ. 39)· ὁ Γεώργιος Ἀντριώτης ἀναφέρεται σὲ ἔγγραφο τοῦ 1867 (ἀρ. 51). Ὁ τελευταῖος, πού λεγόταν καὶ Κουκογιώργης (ἴσως εἶχε τὸ οἰκογενειακὸ ὄνομα *Κούκης* πού δὲν ἦταν ἄγνωστο στὴν Ἄνδρο), ὑπογράφει μὲ ἄλλους ἀναφορὰ κατὰ τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ τὸ 1882 (ἀρ. 66).

21. Ὁ Ἐμμ. Ἰ. Καρπάθιος, *Ἡ ἐν Ἄνδρῳ ἱερὰ μονὴ Παναχράντου* (Ἀθήνα, 1938), σ. 246-48, ἔχει συγκεντρώσει τίς σχετικὲς εἰδήσεις γι' αὐτὸ τὸ μοναστήρι, πού εἶναι πόλλες γιὰ τὴν Ἀλώνη καὶ τὰ χωριά της, ἀναφέρεται δὲ καὶ ὁ Μαρμαρᾶς καὶ ἡ Κύζικος.

σπιτιού και σημαντικῶν ἀμπελιῶν στὰ Χουχλιά²². Μετόχι πού ἀπαρτιζόταν ἀπὸ οἶκημα καὶ ἀρκετὰ ἀμπέλια εἶχε στὸ Βόρι καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἁγίας. Ἡ ἴδια Μονὴ ἐξουσιαζε καὶ ἄλλα παρόμοια μετόχια στὰ χωριά Πραστεῖο καὶ Κλαζάκι τοῦ Μαρμαρά. Ἄς σημειωθῆ, ὅτι στὸ νησί αὐτὸ κατὰ τὰ χρόνια 1822-36 ἦταν ἠγούμενος τῆς ἐκεῖ μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἐρμολάου ὁ Ἄνδριώτης Διονύσιος²³. Ἀξιόλογο μετόχι εἶχε ἡ μονὴ τῆς Ἁγίας καὶ στὸ Χαράκι τῆς Κυζίκου²⁴. Στὴν Κύζικο, ἄλλα στὰ Ρόδα, ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἀλώνη, ὑπῆρχε μετόχι τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου πού ἀφιερώθηκε τὸ 1814 μὲ τίς φροντίδες τοῦ μοναχοῦ Νεοφύτου Μπίστη.

Τὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὸ Παραδεῖσι ἦταν τὸ ἀξιολογότερο ἱερό τῆς Ἀλώνης, καὶ μὲ τὰ χρόνια, ἀπὸ τίς ἀφιερώσεις τῶν πιστῶν, εἶχε ἀποκτήσει σημαντικὴ κτηματικὴ περιουσία μὲ πολλὰ ἀμπέλια. Τὸ 1790 τὸ Παραδεῖσι ἔχασε τὴν αὐτοτέλειά του καὶ προσηλώθηκε σὰν μετόχι στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρου²⁵, στὴν ἐξάρτηση τῆς ὁποίας παρέμεινε μέχρι τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ. Μὲ ἰδιαίτερη δριμύτητα καταφέρεται ὁ Γεδεῶν κατὰ τῆς προσηλώσεως αὐτῆς, τὴν ὁποία θεωρεῖ υπεύθυνη γιὰ τὴν καχεξία τῶν κοινοτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Ἀλώνης²⁶. Ἡ ἀπορρόφηση ἐνὸς μικροῦ μοναστηριοῦ ἀπὸ κάποιον μεγαλύτερο μοιραίως προκαλεῖ ἀντιδράσεις, καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν γίνεται εὐκόλος στόχος γιὰ τὸ φορτῶση κανεῖς ὅλη τὴν κακομοιριά τῆς ζωῆς σ' ἓνα μικρὸ καὶ φτωχὸ νησί. Ὅμως γενικώτερα, ἡ ζωὴ στὴν Ἀλώνη, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα νησιά τῆς Προποντίδος, κάθε ἄλλο παρὰ ἀξιοζήλευτη ἦταν. Ὁ ἴδιος ὁ Γεδεῶν δὲν ἀποσιωπᾷ, ὅτι οἱ κάτοικοι ἦταν καθυστερημένοι πνευματικῶς καὶ ὑλικῶς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ τόπου πολὺ λίγο ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ ποιμνίου

22. Ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ αὐτοῦ, σ. 345, εἶναι ἐλλιπὴς καὶ ἀναφέρεται μόνο στὸ 1832. Οἱ πληροφορίες μου προέρχονται ἀπὸ ἀνέκδοτα στοιχεῖα τοῦ Μεγάλου Κώδικος τῆς Μονῆς.

23. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 96-98.

24. Σύμφωνα μὲ καταγραφὴ τοῦ 1860, τὸ Μετόχι ἀπαρτιζόταν ἀπὸ 20 περίπου κτήματα, πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ἀμπέλια. Ἀρχεῖο μονῆς Ἁγίας, φάκ. 57.

25. Γιὰ τὴ μονὴ ὑπάρχει τὸ μελέτημα τοῦ Δ. Π. Πασχάλη, «Ἡ ἐν Ἄνδρῳ ἱερά μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὰ Σύρα», *Ἀνδριακὰ Μελετήματα* [= *Ἀνδριακὰ Χρονικά*, 13(1962)], σ. 5-83. Στὸν ἴδιο τόμο περιλαμβάνεται (σ. 84-95) καὶ ἐργασία τοῦ ἴδιου γιὰ τὸ Παραδεῖσι, «Τὸ εἰς Πασᾶ-Λιμάνι τῆς Προποντίδος μετόχιον Ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἄνδρῳ μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου», πού στηρίζεται σὲ πολὺ πενιχρὰ στοιχεῖα τοῦ ἀρχαῖου ὑλικοῦ.

26. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 22-26.

τους²⁷. Δέν πρόκειται ἀπλῶς γιὰ «ληστεία» τοῦ μικροῦ μοναστηριοῦ ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο, ἀλλὰ γιὰ προσπάθεια περισσώσεώς του. Καί μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι, ἀντιθέτως μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Γεδεῶν, πού κατὰ τὴν ἄποψη τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἁγίου Νικολάου δέν ἦταν χωρὶς ὑστεροβουλία (βλ. ἀρ. 70), οἱ ἴδιοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀλώνης ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ προσάρτηση τοῦ μονυδριοῦ τὸ ἔσωσε ἀπὸ τὴ διάλυση καὶ ὅτι ἡ μονὴ τῆς Ἄνδρου ἐξεπλήρωσε ὅλες τὶς ὑποχρεώσεις καὶ ἡ πατρίς εὐχαριστεῖτο (ἀρ. 46). Καὶ αὐτὰ γράφονται σὲ ἐποχὴ πού ὑπῆρχε δξύτετητα μεταξὺ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τῶν κατοικῶν τῆς Ἀλώνης. Ἡ ἔλλειψη καταλλήλου ἠγουμενοῦ καὶ μοναχῶν ἦταν, φαίνεται, τὸ κύριο πρόβλημα. Ἄλλὰ καὶ ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση εἶχε ἀποβῆ κρίσιμη. Στὸ θέμα αὐτὸ θὰ ἐπαπέλωμε. Ἄς προσθέσωμε ὁμως ὅτι μετὰ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰώνα, ὅταν καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἄνδρου δοκιμάστηκε ἀπὸ λειψανδρία, τὸ Παραδεῖσι γνῶρισε τὴν ἐγκατάλειψη καὶ τὴν παρακμῆ. Ὅσα καταλογίζει ὁ Γεδεῶν ἔχουν κάποια ἀλήθεια γιὰ τὴν ἐποχὴ πού γνῶρισε, ἐποχὴ παρακμῆς τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ στὴν Ἀλῶνη καὶ στὴν Ἄνδρο. Παλαιότερα τὰ πράγματα ἦταν διαφορετικὰ. Ἐὰν δέν εἶχε παρουσιασθῆ ὁ Νεῖλος Παλαιολόγος τὸ 1790, ἀσφαλῶς τὸ Παραδεῖσι θὰ εἶχε ἀκολουθήσει τὴν ἐρήμωση τῆς Παναγίας τῶν Δέντρων καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου.

Ὁ Γεδεῶν λοιπόν, κατακρίνοντας τὴν προσάρτηση καὶ τὸν κύριο πρωτεργάτη τῆς Νεῖλο, ἀναλύει ἓνα κοινὸ πωλητήριο τοῦ 1766 πού ἀναφέρεται στὴν ἀγορὰ ἑνὸς σπιτιοῦ ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὸ Βουργάρο²⁸ καὶ βλέπει αὐτὸ ὡς ἐγκαθίδρυση «λημερίου» ὥστε νὰ ἀλωθῆ καὶ τὸ Παραδεῖσι²⁹. Ὁ Γεδεῶν δέν ἐγνώριζε τὴν ὑπαρξὴ τοῦ συγκροτημένου μετοχίου στὸ Βουργάρο, πού εἶχε ἤδη ἀρκετὲς δεκαετίες ζωῆς.

Τὸ παλαιότερο ἐγγραφο τῆς συλλογῆς χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1723 καὶ ἀφορᾷ σὲ ἀφιέρωση χωραφιοῦ «στοῦ Πελά» πρὸς τὴ Μονὴ (ἀρ. 1). Αὐτὴ

27. *Αὐτόθι*, σ. 10. Τὰ ἴδια ἐπαναλαμβάνουν καὶ οἱ Βαλσάμης καὶ Λαμπαδαρίδης, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 116-17.

28. Ἡ ὀνομασία δέν εἶναι βέβαια ἀπὸ τὴ λέξη *μπούργο*, ὅπως πιστεύει ὁ Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 12-13, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι δέν ὑπῆρξε ποτὲ ἐγκατάσταση Βουλγάρων στὴν Ἀλῶνη. Ὁ σχηματισμὸς ἀπὸ τὸ ἔθνικὸ *Βούλγαρος* εἶναι ὁμαλώτατος: *τῶν Βουλγάρων > τῶ Βουλγάρω > τὸ Βουλγάρο*. Ἡ ἐτυμολογία δέν προϋποθέτει τὴν ὑπαρξὴ Βουλγάρων στὸ νησί. Τὸ ὄνομα τοῦ χωριοῦ εὐκόλα ἐξηγεῖται ἀπὸ ἐπώνυμο ἢ παρωνύμιο *Βούλγαρος* ἢ *Βούργαρος*, συνηθέστατο σὲ πολλὰς ἑλληνικὰς περιοχάς. Τὸ ὄλο θέμα τοῦ ἔθνικου αὐτοῦ ὀνόματος ἔχει μελετήσει διεξοδικῶς ὁ Δ. J. Georgacas, «Slavs in Cyprus?», *Κυπριακὰ Σπουδαῖ*, 14(1950), ἰδίως σ. 12-32.

29. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 25.

είναι η πρώτη μνεία για πρόσκτηση ακινήτου· από αυτήν αρχίζει η ιστορία του μετοχίου του Βουργάρου. Σε ποιόν μοναχό αγιονικολαίτη οφείλεται η αφιέρωση δεν μαρτυρείται. Τόν Νείλο συναντούμε για πρώτη φορά το 1760, όταν αναφέρεται σαν καθηγούμενος, που ως ταξιδιώτης επιστρέφει από την Άλωνα και «κάνει την παράδοσή του»³⁰. Ίσως ήταν η πρώτη επίσκεψή του στην Άλωνα. Έκει τακτοποίησε τα κτηματικά της Μονής και τα συγκρότησε στο λεγόμενο μετόχι του Βουργάρου, που επίσημως προσαρτήθηκε στον Άγιο Νικόλαο το 1767: *Εἰς τὸ Πασαλιμάνι μετόχιον καὶ ἀμπέλια καὶ χωράφια, καμωμένον εἰς καιρὸν τοῦ ἡγουμένου κύρ Νείλου Παλαιολόγου. Εἰς τοὺς ἀψζζ*³¹. Πάντως μέχρι τη δεκαετία του 1760 δεν άκοϋμε για άλλες αφιερώσεις ή άγορές· ίσως νά μὴν ύπήρχαν. Τὸ 1763 καταστρώθηκε ένα μικρὸ κατάστιχο για τίς αφιερώσεις και σ' αὐτὸ ἀντιγράφηκαν 13 έγγραφα (τὰ δύο ἔχομε και στὰ πρωτότυπα) τῆς δεκαετίας αὐτῆς, που φαίνεται ότι ήταν άποφασιστικῆς σημασίας για τὴν επέκταση τοῦ μετοχίου. Τὰ κτήματα αὐτὰ εἶναι ἀμπέλια και χωράφια και ὄλα βρίσκονται στὸ Βουργάρο και κατὰ κανόνα οἱ αφιερωταὶ εἶναι ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό. Στὸ τέλος τοῦ καταστίχου σημειώνονται λίγες αφιερώσεις Βορινῶν (άρ. 2).

Ἐς θυμηθοῦμε ότι τὸ κρασί ήταν τὸ κύριο προϊόν τῆς Ἐλῶνης και κατὰ μαρτυρία σημειώσεως στὸν Κώδικα τῆς Μητροπόλεως Προικονήσου ἡ τιμὴ του τὸ 1775 ήταν ἀσυνήθιστα ὕψηλῃ³². Τὰ ἀμπέλια λοιπὸν τοῦ μετοχίου, που πολλές φορές προσδιορίζονται με τὸν ἀριθμὸ τῶν κλημάτων, ήταν ἀρκετὰ προσοδοφόρα.

Τὰ έγγραφα τοῦ Καταστίχου δὲν μᾶς λένε τίποτα πέρα ἀπὸ τίς αφιερώσεις. Περιέργως, δύο άλλες αφιερώσεις τῶν ἐτῶν ἐκείνων (άρ. 3 και 5) δὲν εἶναι καταχωρισμένες στὸ Κατάστιχο. Πάντως ὄρισμένα συμπεράσματα εἶναι αὐτονόητα. Κατὰ τὴν πενταετία 1764-69 ἔχομε 15 αφιερώσεις πρὸς τὴ Μονὴ και ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ ὕψηλός. Εἶναι ἀναμφισβήτητο ότι κάποιος αγιονικολαίτης μοναχός που διέμενε στην Ἐλῶνη δημιούργησε τίς εὐνοϊκῆς προϋποθέσεις για νά συγκροτηθῆ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου. Αὐτὸς ὁ δραστήριος μοναχός δὲν εἶναι άλλος ἀπὸ τὸν Νείλο Παλαιολόγο, που λέγεται και «προεστὸς» τῆς Μονῆς ἢ τοῦ μετοχίου (άρ. 3,

30. Μέγας Κώδιξ μονῆς Ἁγίου Νικολάου (χφ. 64), σ. 323 (θα ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ ὡς «ΜΚ Ἁγ. Νικολάου»). Παραπομπές στὸ Ἀρχεῖο τῆς Μονῆς, τὸ ὁποῖο ἔχω ταξινομήσει και μελετήσει, δὲν δίδονται πάντα, ἀφοῦ ἔχω ετοιμὴ για ἐκδοση ἐκτενὴ ἔργασία με πολλὰ ἀνεκδοτα ἔγγραφα.

31. ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 319.

32. Γεδεῶν, ἐνθ' ἀνωτ., σ. 51.

5, 6). Μέσα στο πλαίσιο αυτό πρέπει να δοῦμε καὶ τὴν ἀγορὰ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ζαχαρία, πού ἔκαμε ὁ Νεῖλος τὸ 1766, γιὰ τὴν ὁποία τότε ὑστεροβουλία εἶδε ὁ Γεδεών. Ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἦταν ἤδη κάτοχος ἄνω τῶν 10 ἀκινήτων στὸ Βουργάρο καὶ δὲν ὑπάρχει καμιὰ μαρτυρία ὅτι διέθετε οἶκμα ἢ ναό. Φυσικὸ λοιπὸν εἶναι, ὅτι τὸ ἐπόμενο βῆμα ἐνὸς εὐσυνειδητοῦ μοναχοῦ προισταμένου ἀκριβῶς σ' αὐτὸ θὰ ἀπέβλεπε. Ἔτσι ἀγοράστηκε τὸ σπίτι τοῦ Ζαχαρία³³.

Συγχρόνως οἱ ταξιδιώτες μοναχοὶ διατηροῦσαν τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴν Ἄνδρο. Τὸ 1777 ἐπέστρεψε στὴ Μονὴ ἀπὸ τὴν Ἀλώνη ὁ παπᾶ Ἰωαννίκιος καὶ ἔκαμε παράδοση γρόσια 500³⁴. Τὸ 1786 ὁ Γρηγόριος (μᾶλλον πρόκειται γιὰ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Νεῖλου Παλαιολόγου) ἔφερε 1500 γρόσια σὲ μετρητὰ καὶ εἶδη³⁵ καὶ τὸ 1799 ὁ προηγούμενος Ἰάκωβος Μπικίριος 1600 γρόσια³⁶. Τὸ 1780 ἐπιστρέφει «ὁ προηγούμενος» ἀπὸ τὴν Ἀλώνη μὲ 1500 γρόσια· ἐὰν δὲν πρόκειται γιὰ τὸν Νεῖλο, ὁ λόγος εἶναι γιὰ τὸν προηγούμενο Λεόντιο Πολέμη πού εἶχε κάμει ταξίδι καὶ ἓνα χρόνο ἐνωρίτερα³⁷. Ὁ τελευταῖος, πού ἴσως ἀναπλήρωνε τὸν Νεῖλο στὴν Ἀλώνη κατὰ τὶς ἀπουσίες του³⁸, παρουσιάζεται ὡς ἐπίτροπος ἐνὸς διαθέτου τὸ 1773 (ἀρ. 8). Ἄλλοι μοναχοὶ πού ἐμφανίζονται στὰ ἔγγραφα, κυρίως ὡς μάρτυρες, δὲν φαίνεται ὅτι ἦταν ἀγιονικολαῖτες³⁹.

Τὸ 1779, μὲ ἀφορμὴ κάποια ἀπαίτηση ὡς πρὸς διαθήκη, ἐγίνε ἀφιέρωση, ἐπιβεβαιωμένη ἀπὸ τὸν Προικοννήσου Ἀνανία, τριῶν ἀξιόλογων ἀμπελιῶν, τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα περιεῖχε 2500 κλήματα. Ἡ ἀφιέρωση γίνεται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀσφαλῶς μὲ τὶς ἐνεργεῖες τοῦ Νεῖλου πού ἀναφέρεται στὸ ἔγγραφο (ἀρ. 9). Πρῶτος μεταξὺ τῶν μαρτύρων ὑπογράφει ὁ ἡγούμενος (χωρὶς ὄνομα) τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοῦ μοναστηριοῦ δηλαδὴ τῆς Ἀφουσίας, πού μετὰ μία δεκαετία προσαρτήθηκε στὸ Βατοπέδι⁴⁰. Ὁ ἡγούμενος φέρεται καὶ ὡς πρωτοσύγκελλος, προφανῶς τοῦ Προικοννήσου.

33. *Αὐτόθι*, σ. 24-25.

34. ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 324.

35. *Αὐτόθι*.

36. *Αὐτόθι*, σ. 328.

37. *Αὐτόθι*, σ. 324.

38. Ὁ Νεῖλος ἦταν ὁ «γέροντας» τοῦ Λεοντίου, ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 326.

39. Ὁ λόγος εἶναι γιὰ τοὺς Γεδεών (ἀρ. 3), Μητροφάνη (ἀρ. 4), Μακάριο (ἀρ. 15) καὶ προηγούμενο Γεδεών (ἀρ. 16).

40. Γεδεών, *ἐνθ' ἀνωτ.*, σ. 74-75.

Οί αφιερώσεις πρὸς τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου συνεχίζονται καὶ στὰ ἐπόμενα χρόνια, ἀραιῆς ὁμως πιά (βλ. ἀρ. 18, 23, 24, 25, 27). Ἐπὶ πλέον, ἡ Μονὴ ἦταν σὲ θέση νὰ κάνη ἀγορὰς (ἀρ. 30, 31) καὶ ἀνταλλαγὰς (ἀρ. 29). Οἱ στενὲς σχέσεις τῶν κατοίκων μὲ τὴν Ἄνδρο φαίνονται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι κάτοικοι τοῦ Βουργάρου ἀποφασίζει νὰ πάη στὴν Ἄνδρο καὶ νὰ γίνη μοναχὸς στὸν Ἅγιο Νικόλαο· μὲ τὴν εὐκαιρία ἀφιερώνει πρὸς τὴ Μονὴ ἓνα ἀμπέλι μὲ 4000 κλήματα (ἀρ. 17).

Γύρω στὸ 1810 ἐγινε μία καταγραφή τῆς κτηματικῆς περιουσίας τοῦ μετοχίου (ἀρ. 22). Εἶναι ὁμως ἐλλιπής, ἀφοῦ μόνο 10 ἀκίνητα περιλαμβάνει. Μεταγενέστερες καταγραφὰς εἶναι περισσότερο ἀκριβεῖς.

Ἄλλὰ οἱ τύχες τοῦ μετοχίου τοῦ Βουργάρου ἀπὸ τὸ 1790 συμπλέκονται μὲ τὴν ἱστορία τοῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ λεγομένου Παραδείσι, πού βρῖσκεται κοντὰ στὸ χωριὸ Ἄλώνη. Πολὺ λίγα διασώθηκαν γιὰ τὸ Παραδεῖσι στὰ προηγούμενα χρόνια. Τὴν 17 Μαΐου, 1770, γίνεται ἀπογραφή τῆς περιουσίας τοῦ μονυδρίου, ἡ ὁποία παραδίδεται τότε στὸν ἡγούμενο Παῖσιο Χωρηνὸ⁴¹. Στὴ συλλογὴ τῶν ἐγγράφων κατωτέρα περιλαμβάνεται ἓνα κάπως ἀξιόλογο ἔγγραφο, σχεδὸν σύγχρονο μὲ τὴ μνεῖα πού διέσωσε ὁ Γεδεών, πού ἀποτελεῖ ὁμολογία δανείου καμωμένου ἀπὸ τὸν ἴδιο ἡγούμενο Παῖσιο Χωρηνὸ (ἀρ. 7). Ἡδὴ οἰκονομικὲς δυσκολίες εἶχαν ἀναγκάσει τὸ μικρὸ μοναστήρι νὰ δανειστῆ περὶ τὰ 800 γρόσια, τὰ ὁποῖα ὁ ἡγούμενος πῆρε ἀπὸ τὴν Ταρσίτζα, σύζυγο τοῦ Νικολάου Καρατζᾶ, πού ἦταν τότε βεκίλης τοῦ Μεγάλου Διερμηνέως⁴². Τὸ δάνειο, πού συμφωνήθηκε μὲ ἐτήσιο τόκο πρὸς 15%, θεωρήθηκε ἀρκετὰ σοβὰρὸ ὥστε νὰ συνομολογηθῆ στὴν «πατριαρχικὴ ἀύλη» μὲ προσωπικὴ ἐπιβεβαίωση τοῦ πατριάρχου καὶ μὲ πατριαρχικοὺς ὀφφικιαλίους ὡς μάρτυρες.

Τουλάχιστον λοιπὸν ἀπὸ τὴ χρονιά αὐτὴ ἀρχίζουν τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα γιὰ τὸ Παραδεῖσι, πού ἐπιδεινώνονται μὲ τὴν ἐλλειψη μοναχῶν καὶ ἡγουμένων καταλλήλου· γιὰ τὸν Παῖσιο Χωρηνὸ δὲν ἔχομε ἄλλες εἰδήσεις. Μέχρι τὸ 1790 τὸ μικρὸ μοναστήρι πρέπει νὰ εἶχε περιέλθει σὲ φοβερὴ παρακμὴ καὶ αὐτὸ ἀνάγκασε τὴν κοινότητα τῆς Ἄλώνης νὰ ἀναζητήσῃ κάποια λύση. Τὸ ἔγγραφο τῆς προσαρτήσεως στὸν Ἅγιο Νικό-

41. *Αὐτόθι*, σ. 23.

42. Ὁ βεκίλης ἦταν ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης τοῦ μεγάλου ἀξιωματοῦχου καὶ συχνὰ τὸν ἀναπλήρωνε. Ὁ Νικόλαος Καρατζᾶς (1737-1783) ἐγινε ὁ ἴδιος ἀργότερα μέγας διερμηνεύς (1777-82) καὶ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας (1782-83). Γιὰ τὸν ἄνδρα μερικὰ γράφονται στὸ βιβλίο τοῦ Δ.Σ. Σούτζου, *Ἕλληνες ἡγεμόνες Βλαχίας καὶ Μολδαβίας* (Ἀθήνα, 1972), σ. 211-12.

λαο (άρ. 10), πού αποτελεί και ένα είδος συμφωνητικού μεταξύ του Νείλου Παλαιολόγου, ως αντιπροσώπου της μονής του Ἁγίου Νικολάου, και από το άλλο μέρος της ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσου και του κοινού της Ἀλώνης, μιλει ἀρκετά εὐγλωττα γιά τήν κρίση πού μάλιστα τὸ Παραδείσι. Τὸ μικρὸ μοναστήρι πού ἔμεινε ἀπροστάτετον δι' ἱκανῶν χρόνων δι' ὑστερήσεως ἡγουμένου, εἰς παντελῆ ἐρήμωσιν ἔλθειν ἐκινδύνευσεν καὶ εἰς χρέος δυσβάστακτον ἐφθασεν καὶ ὑπὲρ τῆς δυνάμεώς του. Τὸ χρέος του τώρα ἦταν πιά 1188 γρόσια και δὲν φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε δυνατότητα ἐξοφλήσεως. Ὁ Προικοννήσου Ἀνανίας ἰσχυρίζεται, ὅτι κατέβαλε πολλές προσπάθειες γιά τὸ Παραδείσι και κυρίως στήν κατεύθυνση τοῦ ἡγουμένου. Ἡ παρουσία τοῦ Νείλου Παλαιολόγου στήν Ἀλώνη και ἡ ὅλη πολιτεία του στοῦ μετόχι τοῦ Βουργάρου, τὴν περιουσία τοῦ ὁποίου ὁ ἴδιος φρόντισε νὰ ἀυξήση και νὰ διαχειρίζεται τὰ πράγματα τοῦ μετοχίου μὲ σύνεση, ἔκαμαν τὸν δεσπότη και τοὺς κατοίκους νὰ ἀποβλέψουν πρὸς αὐτόν. Οἱ ἔπαινοι γιά τὸν Νεῖλο ἐκφράζουν τὴν πραγματικότητα: *ἀνδρας τίμιος, σεβάσμιος και ἀξιος τοῦ διοικεῖν*. Ἐτσι ὁ Νεῖλος ἀποδέχθηκε τὴν ἐπίσκεψιν και προστασίαν, ὁμοῦ και ὅλον τὸ χρέος τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς και συγχρόνως ἡ Μονὴ του στήν Ἄνδρο ἀνέλαβε και σοβαρὲς ὑποχρεώσεις, ἀφοῦ τὸ Παραδείσι ἔχανε τὴν αὐτοτέλειά του και γινόταν ἀπλὸ μετόχι. Τὸ πρῶτο, και ἴσως σπουδαιότερο, ἦταν ὅτι ἔπρεπε πάντοτε νὰ φροντίζη νὰ στέλλη και νὰ διατηρῆ στήν Ἀλώνη κατάλληλο μοναχὸ γιά ἡγούμενο, ὥστε νὰ ἀποφευχθῆ νὰ παρακμῆ και ἐρήμωσῃ. Φυσικὰ τὸ Παραδείσι προσηλώνεται μὲ ὅλη τὴν κινητὴ και ἀκίνητη περιουσία του, ἀλλὰ ἡ μονὴ στήν Ἄνδρο ἀναλαμβάνει και ὀλόκληρο τὸ χρέος τῶν 1188 γροσίων. Ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἶχε ἀνακηρυχθῆ σταυροπηγιακὴ τὸ 1740⁴³, ἀλλὰ προφανῶς τὸ Παραδείσι ἐξακολούθησε νὰ παραμένῃ ἐπαρχιακὸ μοναστήρι, μὲ τὴν ὑποχρέωση νὰ μνημονεύεται σ' αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἐκάστοτε Προικοννήσου, στὸν ὁποῖο καθορίζεται και ἐτήσιον 25 γρόσια και ἓνα φλουρί *φιλοτιμία* κάθε Πάσχα. Ἐπίσης προβλέπονται οἱ σχετικὲς ἀποζημιώσεις σὲ περιπτώσεις πού ἡ προσάρτηση καταγγέλλεται.

Τὸ συμφωνητικὸ αὐτὸ εἶχε ἰδιαίτερη σπουδαιότητα γιά τοὺς κατοίκους τῆς Ἀλώνης. Καταχωρίστηκε βέβαια στὸν Κώδικα τῆς Μητροπόλεως (ὅπως και σ' ἐκεῖνον τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου), ἀλλὰ ἐπὶ πλέον τὸ ὑπογράφουν οἱ «τζορμπατζήδες»⁴⁴ (πρόκριτοι), ὄχι μόνον τοῦ χωριοῦ τῆς

43. Πασχάλη, «Μονὴ Ἁγίου Νικολάου», σ. 8.

44. Ἡ λέξη (τουρκ. *zorbacı*) σημαίνει χριστιανὸ πρόκριτο, ἐπίσημο. Στὴν ἐπαρχία Προικοννήσου χρησιμοποιεῖται γιά χαρακτηρισμὸ τῶν κοινοτικῶν ἀρχόντων, τῶν προεστώτων.

Ἐλώνης, στό ὁποῖο ὑπαγόταν τὸ Παραδεῖσι, ἀλλὰ καί τῶν ἄλλων τεσσάρων χωριῶν.

Σώθηκε καί μία λεπτομερῆς ἀπογραφή τῶν ὄσων παραδόθηκαν στόν Νεῖλο (ἀρ. 11). Τὸ Παραδεῖσι διατηροῦσε καί ζῶα. Τὰ κτήματα, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀμπέλια, ἀνέρχονταν σχεδὸν σὲ 30 καί βρισκόνταν σὲ διάφορα μέρη τοῦ νησιοῦ. Μεταξὺ τῶν κτημάτων τοῦ ἀνήκαν στό Παραδεῖσι περιλαμβάνεται καί τὸ μικρὸ νησί Ἰερά (τουρκ. Yer), ποῦ λέγεται ὅτι εἶναι 50 κοιλῶν καί ἔχει τὸν ναὸ τῆς Θεοτόκου. Τὴν Ἰερά συναντοῦμε καί σὲ ἄλλες καταγραφές, ὅπου (ἀρ. 40, 41) λέγεται ὅτι ἔχει ἔκταση 50 στρεμμάτων. Τὸ νησάκι (οἱ κάτοικοι τὸ ἔλεγαν *Γερά* ἢ *Παναγία*) βρίσκεται μισὸ μίλι ἀπὸ τὴν ΝΔ ἄκρα τῆς Ἐλώνης. Ὁ Γεδεῶν ποῦ τὸ ἐπισκέφθηκε⁴⁵ παρατήρησε, ὅτι ἡ μικρὴ ἐκκλησία εἶναι κτισμένη ἀπὸ βυζαντινὰ συντρίμματα.

Μόλις ἐγίνε ἡ προσάρτηση, ὁ Νεῖλος σημείωσε τὰ ἐξοδα ποῦ ἔκαμε καί ἡ μικρὴ αὐτὴ «λίστα» (ἀρ. 12) δὲν εἶναι χωρὶς ἐνδιαφέρον. Πρῶτα πρῶτα ὑπάρχει τὸ χρέος τῶν 1188 γροσιῶν, ὅστερα γράφονται ἀναλυτικῶς τὰ διάφορα δοσίματα ἢ καλύτερα «μπαξίσια». Ὁ Προικονήσου Ἀνανίας παίρνει τὴ μεγάλη μερίδα, γρόσια χίλια· ἐπομένως, τὸ λιγώτερο ποῦ μποροῦμε νὰ ποῦμε εἶναι ὅτι «εὐνόησε» τὴν προσάρτηση. Δύο κληρικοὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς παίρνουν καί αὐτοὶ τὰ φιλοδωρήματά τους. Ἀλλὰ ὁ «ἄξιος τοῦ διοικεῖν» Νεῖλος οὔτε τὸν πατριάρχη (τὸν Οἰκουμενικὸ θρόνο κατεῖχε τότε ὁ Νεόφυτος Ζ΄) ξεχνᾷ. Ἐπὶ πλεόν δὲν λείπουν καί τὰ ἐπίσημα δοσίματα –*φαμελιτικά*⁴⁶ χαρακτηρίζονται– στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ καί στό Πατριαρχεῖο. Ἀλλὰ καί δοσίματα τοῦ δεσπότη ἀπὸ προηγούμενα χρόνια εἶχαν μείνει ἀπλήρωτα καί ἀναγκάστηκε νὰ τὰ ἐξοφλήσῃ καί αὐτὰ ὁ Νεῖλος (ἀρ. 14).

Ἡ προσάρτηση τοῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καί ἡ συμφωνία τῆς Ἐλώνης ἐπιβεβαιώθηκε «συνοδικῶς», καί εὐθὺς ἀμέσως τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἀπέλυσε «πατριαρχικὸν καί συνοδικὸν ἐν μεμβράναις γράμμα» (Ἰούνιος 1790) ποῦ συνοψίζει ἐπίσης τὰ συμφωνηθέντα καί ἐπὶ πλεόν διευκρινίζει ὅτι, σὲ περίπτωσι θανάτου τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς στὴν Ἐλῶνη, ὁ Προικονήσου θὰ παίρνη μόνο μία «παρρησία» γροσιῶν 50 καί ἡ ὑπόλοιπη κινητὴ καί ἀκίνητη περιουσία του θὰ ἀνήκῃ στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου⁴⁷.

45. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἀνωτ.*, σ. 37-38.

46. Ἄδηλο τί ἀκριβῶς δόσιμο ἀντιπροσώπευσαν. Τὰ *φαμελιτικά* ἀναγράφονται μεταξὺ τῶν φόρων τῆς Πάτμου τὸ 1819, βλ. Μ. Ἡ. Μαλανδράκη, «Ἀνέκδοτα ἐγγραφα», *Ἑλληνικά*, 10(1938), σ. 395.

47. Τὸ κείμενο στοῦ Πασχάλη, «Μονὴ Ἁγίου Νικολάου», σ. 48-51. Ἡ προσάρτηση

Τὰ πολλὰ ὁμως ἔξοδα τῆς προσαρτήσεως δὲν μπόρεσε νὰ ἀντιμετωπίση μόνος τοῦ ὁ Νεῖλος καὶ γρήγορα ἀναγκάστηκε καὶ αὐτὸς νὰ καταφύγη στὸ δάνειο. Ἰβιά ἦταν ἡ Ροζάνδρα, κόρη τοῦ καπουκεχαγιᾶ Ἀντωνάκη, ποῦ τοῦ ἔδωσε τὰ 345 γρόσια (ἀρ. 13), δὲν μπορεῖ νὰ προσδιορισθῆ. Πάντως μέσα σὲ λίγα χρόνια ὁ δραστήριος μοναχὸς βρήκε τὰ χρήματα καὶ κατόρθωσε νὰ ἐπιχειρήσῃ μεγάλες ἐπισκευές στὸ κτηριακὸ συγκρότημα τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ποῦ τοῦ στοίχισαν σχεδὸν 2900 γρόσια, ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλα 1238 γρόσια ποῦ σπαταλήθηκαν σὲ μπαξίσια πρὸς Τούρκους ὑπαλλήλους (ἀρ. 12). Τῆς ἀνακαινίσεως αὐτῆς τοῦ Νεῖλου σώζεται καὶ σχετικὴ ἐπιγραφή⁴⁸.

Ὅπως καὶ γιὰ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου, ἔτσι καὶ γιὰ τὸ Παραδεῖσι ἔχομε ἀφιερώσεις (ἀρ. 15, 16, 20), ποῦ χωρὶς ἀμφιβολία ὀφείλονται στὶς ἐνέργειες τοῦ Νεῖλου.

Στὰ χρόνια 1800-05 ἀναφέρεται ὡς *σκευοφύλαξ* τῆς Μονῆς τοῦ πρέπει λοιπὸν τότε νὰ διέμενε περισσότερο στὴν Ἄνδρο παρὰ στὴν Ἀλώνη. Στὸ Παραδεῖσι καὶ στὸ Βουργάρο βρίσκομε ἄλλους ἀγιονικολαῖτες. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ Δανιὴλ Κόκκινος, ποῦ τὸν συναντοῦμε τὸ 1795 (ἀρ. 16) καὶ τὸ 1803 (ἀρ. 19). Ὁ Δανιὴλ ἀργότερα (1808-12) ἀντικατέστησε ἐπισήμως τὸν Νεῖλο σὰν ἡγούμενος. Ὅπως γράφει μεταγενέστερο ἔγγραφο, «ἡγούμενος ὀνομάζεται συνήθως ὁ ἐκεῖσε [στὴν Ἀλώνη] ἐπιστάτης τοῦ Μετοχίου»⁴⁹. Ἄλλος ἦταν ὁ προηγούμενος τῆς Μονῆς Ἀγάπιος Κορκόδειλος τὸ 1800 (ἀρ. 18) καὶ 1803 (ἀρ. 19) καὶ ὁ Ἀγάπιος διετέλεσε ὑπεύθυνος ἐπιστάτης (1817-21)⁵⁰. Οἱ μοναχοὶ αὐτοί, καὶ ἄλλοι ἀκόμη, διέμεναν ἀρκετὸν καιρὸ στὴν Ἀλώνη καὶ ὄχι σπάνια παρουσιάζονται σὰν δανειστὲς σὲ ἐντοπίους. Πολλὲς σχετικὲς ὁμολογίες διασώθηκαν (ἀρ. 19, 26)⁵¹.

ἀναφέρεται καὶ σὲ μεταγενέστερο σιγίλλιο (1817), βλ. Χριστοφόρου Κτενᾶ, «Σιγιλλιώδη καὶ ἄλλα πατριαρχικὰ ἔγγραφα τῆς ἐν Ἄθῃ ἱερᾶς, βασιλικῆς, πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν*, 5(1928), σ. 119.

48. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 27.

49. Ἀγίου Νικολάου, φάκ. 76, ἀρ. 73 (29 Ὀκτωβρίου, 1858).

50. Ὁ Ἀγάπιος τὸ 1816 ἦταν στὴν Ἀρτάκη (ἀρ. 28), προφανῶς ὡς ἐπισκέπτης· τὸ 1821 μαρτυρεῖται ἡ παρουσία του στὸ Παραδεῖσι (ἀρ. 32).

51. Τὸ 1805 δανεῖζεται ὁ Κωστής τοῦ Ταβουλαρίου ἀπὸ τὸν Ἀγάπιο· τὸ ἔγγραφο συντάσσει ὁ μοναχὸς Ἰάκωβος (φάκ. 76, ἀρ. 14). Τὸ 1806 ὁ χατζῆ Χριστόδουλος δανεῖζεται ἀπὸ τὸν Δαμιανὸ Ἀθηναῖο· τὸ ἔγγραφο συντάσσει ὁ Λεόντιος Πολέμης (ἀρ. 15). Τὸ 1818 ὁ Ἀντώνης τοῦ Πολύδωρου δανεῖζεται ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο· στὸ ἔγγραφο ὑπογράφουν μάρτυρες οἱ προηγούμενοι Ἰωαννίκιος καὶ Σεραφεῖμ (ἀρ. 24). Τὸ 1819 ὁ Μένεος τοῦ ποτὲ Πολυχρόνη δανεῖζεται ἀπὸ τὸν ἴδιο· στὸ ἔγγραφο ὑπογράφει πάλι ὁ Σεραφεῖμ (ἀρ. 25). Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ Γληροράκης τοῦ ποτὲ Διαμαντάκη δανεῖζεται πάλι ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο (ἀρ. 28). Τὸν ἴδιο

Κατά κάποιο τρόπο, ή κυριότητα του Παραδεισίου φαίνεται, ότι είχε παραμείνει για μερικά χρόνια στον Νείλο, γιατί, σύμφωνα με τον Κώδικα της Μονής, ή «ἀφιέρωσις» έγινε τὸ 1803: *1803: Εἰς τὸ Πασαλιμάνι μετόχιον τὸ Παραδεῖσι με ἀμπέλια καὶ χωράφια καὶ ἐν νησίον τῆς Γιαρῆς [sic], καμωμένον εἰς καιρὸν τοῦ προηγούμενου κὺρ Νείλου Παλαιολόγου· εἰς τοὺς χιλίους ὄκτακοσίους τρεῖς*⁵².

Ὁ Νείλος βρισκόταν τότε στὴν Ἄνδρο. Κατὰ μεταγενέστερο ἔγγραφο (ἀρ. 52), «διεχειρίσθη» τὸ Μετόχι μέχρι τὸ 1808. Πρέπει νὰ ἦταν πιά σὲ πολὺ προχωρημένη ἡλικία: ἴσως τότε ἀποσύρθηκε στὴ μονὴ τῆς μετανοίας του ὅπου καὶ πέθανε μετὰ τὸ 1813. Ὁ Νείλος εἶχε τρεῖς ἄλλους ἀδελφούς πού ἦταν ἐπίσης μοναχοὶ στὸν Ἅγιο Νικόλαο, τὸν Γρηγόριο, τὸν Ἄθανάσιο καὶ τὸν Γαβριήλ. Καὶ οἱ τρεῖς συνδέονται πρὸς τὴν Ἀλώνη. Οἱ δύο τελευταῖοι λέγεται (ἀρ. 52), ὅτι ἀνέλαβαν τὸ Βουργάρο καὶ τὸ Παραδεῖσι μετὰ τὸν Δανιὴλ Κόκκινο, στὰ χρόνια 1812-15. Οἱ χρονολογίες αὐτὲς δὲν φαίνονται πολὺ ἀκριβεῖς, ἀφοῦ ὁ Ἄθανάσιος λέγεται ἡγούμενος τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ 1806 (ἀρ. 20) καὶ ὁ Γαβριήλ τὸ 1816 (ἀρ. 28). Ὁ πρῶτος μνημονεύεται καὶ ὡς καθηγούμενος τὸ 1809⁵³.

Οἱ ἐπισκέψεις τῶν μοναχῶν ἀπὸ τὴν Ἄνδρο ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι συνεχῆς κατὰ τίς δύο προεπαναστατικὲς δεκαετίες. Κάποτε σχετικοὶ λογαριασμοὶ καταχωρίζονται στὸν Κώδικα τῆς Μονῆς. Ἔτσι, ὅταν ἐπέστρεψε ὁ Δανιὴλ Κόκκινος ἀπὸ τὸ Παραδεῖσι, ἔφερε μαζί του ἱερὰ σκευὴ ἀξίας γροσίων 1910, ψάρια 120 γροσίων, μετρητὰ 510 γρόσια καὶ ἐπὶ πλέον εἶχε ξοδέψει καὶ στὰ κτήματα τοῦ Μετοχίου 600 γρόσια⁵⁴. Μεγάλοι εἶναι οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Ἁγαπίου Κορκοδείλου. Ἐπιστρέφοντας γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1805 ξόδεψε 2285 γιὰ ἐπισκευὲς καὶ ἐργασίες στὰ κτήματα καὶ ἐπὶ πλέον ἔφερε 16 βαρέλια ψάρια καὶ ἱερὰ σκευὴ ἀξίας πάνω ἀπὸ 1000 γρόσια. Ξανάφυγε τὸ 1815 γιὰ τὸ Παραδεῖσι καὶ ἐπέστρεψε τὸ 1821· καὶ πάλι ἔκαμε πολλὰς ἐπισκευὰς («καινούργιο ὄντᾶ» κτλ.), φυτέματα, ἔφερε καὶ πράγματα καὶ μετρητὰ, ὥστε ὁ λογαριασμὸς του φθάνει τὰ 1818 γρόσια⁵⁵.

χρόνο ὁ Θεοδωράκης τοῦ ποτὲ Νικόλα πάλι ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο, πού αὐτὴ τὴ φορὰ (στὸ ἔγγραφο 25 τοῦ ἀρχείου λέγεται καθαρὰ «Ἁγιονικολαίτης») χαρακτηρίζεται ὅτι ἀνήκει στὴ μονὴ τῆς Ἁγίας, καὶ αὐτὸ εἶναι περιεργό, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ λάθους, τὸ ἔγγραφο συντάξε ὁ Σεραφεῖμ πού ἦταν μοναχὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου (ἀρ. 29).

52. ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 319.

53. Φάκ. 76, ἀρ. 17.

54. ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 335.

55. *Αὐτόθι*, σ. 333.

Στις 4 Μαΐου, 1819, επέστρεψε ο προηγούμενος Θεοδόσιος, πού τόν είχαμε ήδη συναντήσει ως δανειστή· ό λογαριασμός του είναι 8202 γρόσια⁵⁶. Ό Λεόντιος Πολέμης είχε επιστρέψει τó 1814 και έδωσε λογαριασμό 700 γροσιών⁵⁷. Λίγο μετά (1815), ό κύρ Σωφρόνιος, γυρίζοντας «άπό τού άγιού Προικονήσου τήν έπαρχίαν», φέρνει γρόσια 500⁵⁸. Ό Γαβριήλ Παλαιολόγος πήγε στην Άνδρο τó 1810 και έφερε 700 γρόσια⁵⁹.

Άλλοι μοναχοί πού συναντούμε στα έγγραφα τής έποχής δέν φαίνεται ότι είναι άγιονικολαίτες⁶⁰.

Κατά καιρούς άκούμε και για νέες άφιρώσεις πρós τó Παραδείσι (άρ. 20, 21, 32)⁶¹.

Η έκρηξη τής Έπαναστάσεως και τά έπακόλουθα διέκοψαν τίς έπαφές μεταξύ Άλώνης και Άνδρου και μετά τήν έπιστροφή τού Άγαπίου Κορκοδείλου (1821) τó Παραδείσι και τó μετόχι τού Βουργάρου έμειναν χωρίς άντιπρόσωπο άπό τή Μονή. Οί πληροφορίες πού έχομε για τά έπόμενα χρόνια είναι έξαιρετικά πενιχρές⁶². Μόλις οί συνθήκες τó επέτρεψαν, στάλθηκε άπό τήν Άνδρο ό μοναχός Λαυρέντιος Κορκόδειλος (άρ. 52), πού έμεινε στην Άλώνη μέχρι τó 1831. Κατά τήν «παράδοσή» του, ξόδεψε λίγα χρήματα σέ έπισκευή και φύτεμα άμπελιού και παρουσίασε λογαριασμό 3496 γροσιών⁶³. Λίγες ήμέρες πιό πριν είχε επιστρέψει άπό τήν Άλώνη ό παπά Ζαχαρίας, πού έδωσε λογαριασμό 750 γροσιών⁶⁴. Ό τελευταίος φαίνεται ότι είχε μείνει άρκετόν καιρό εκεί· σάζεται μία όμολογία, γραμμένη στην Άλώνη άπό τόν Ζαχαρία, κατά τήν όποία ή Πανούργια τού ποτε Άλεξανδρής δανείζεται άπό άλλον άγιονικολαίτη, τόν προηγούμενο Δαμιανό Άθηναίο (22 Οκτωβρίου, 1829)⁶⁵.

Πιό πάνω συναντήσαμε τόν άγιονικολαίτη Σεραφείμ στην Άλώνη, λίγο

56. *Αυτόθι*, σ. 342.

57. *Αυτόθι*, σ. 350.

58. *Αυτόθι*, σ. 351.

59. *Αυτόθι*, σ. 334.

60. Ό προηγούμενος Πολύκαρπος πού έγραψε τó ύπ' άρ. 20, ό Εϋθύμιος (άρ. 21, 24) κτλ.

61. Άλλη άφιέρωση γίνεται πρós τόν καθηγούμενο Άθανάσιο τó 1809 (φάκ. 76, άρ. 17).

62. Σώθηκε ένα φύλλο λογαριασμού (1824 Οκτωμβρίου 1: Τεφτέριον τού μοναστηρίου τών έξόδων) πού έχει δύο άναγραφές συμποσούμενες σέ γρόσια 642:10 και 646:30. Μεταξύ τών έξόδων είναι και ναύλο εις τήν Γερά διά τά βόδια γρ. 4 (φάκ. 76, άρ. 41).

63. MK Άγ. Νικολάου, σ. 364.

64. *Αυτόθι*, σ. 363.

65. Φάκ. 76, άρ. 34.

πριν την Έπανάσταση. Ο Σεραφεϊμ είχε αδελφό τὸν προηγούμενο Γεδεὼν Χαζάπη, πὸ τὸ 1811 ἐπέστρεψε στὴν Ἄνδρο ἀπὸ τὴν «Ἀνατολή» καὶ τὸ 1815 ἀπὸ τὴν Κιζίκιο. Ἴσως εἶχε πάει καὶ στὴν Ἀλώνη. Ἡ παρουσία του στὴν ἐπαρχία τοῦ Κυζίκου μαρτυρεῖται καὶ κατωτέρω (ἀρ. 26). Ὅπως δὴποτε ὁ Γεδεὼν στάλθηκε ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς μετὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ Λαυρεντίου καὶ παρέμεινε μέχρι τοῦ 1837, ὅταν δυσκολίες μὲ τις ὀθωμανικὲς ἀρχὲς τὸν ἀνάγκασαν νὰ φύγει κρυφὰ (ἀρ. 52). Ἐπέστρεψε στὴν Ἄνδρο στὶς 21 Μαΐου, 1837, καὶ ἔκαμε «παράδοση» 10511 γροσιῶν, ἀπὸ τὰ ὁποῖα 1139 γρόσια εἶχε δαπανήσει γιὰ ἐπισκευὲς τοῦ μοναστηριακοῦ συγκροτήματος στὸ Παραδείσι καὶ σχεδὸν 6000 σὲ φύτεμα ἀμπελιῶν⁶⁶. Στὰ χρόνια 1830-35 τὴ μητρόπολη Προικονήσου διηύθυνε διακεκριμένος ἱεράρχης, ὁ Σαμουήλ ὁ Κύπριος⁶⁷. Καμὰ ὁμως μνεῖα γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει στὰ ἔγγραφα τῆς Ἀλώνης. Ἐχομε ὁμως ἓνα γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ διαδόχου του Βησσαρίωνος πρὸς τὸν Γεδεὼν (1836), πὸ τοῦ λέει νὰ κρατήσῃ τοὺς ὀνάδες γιὰ «τὸν ἑαυτὸν μας»(!), ἐπειδὴ ἔπεσε θανατικὸ στὸ χωριὸ τῆς Ἀλώνης, καὶ νὰ μὴν βάλλῃ κανένα μέσα στὸ μοναστήρι (ἀρ. 33)⁶⁸.

Τὸ 1837 ἡ Μονὴ δὲν ἔστειλε ἀντικαταστάτῃ τοῦ Γεδεὼν στὴν Ἀλώνη. Ἴσως αὐτὸ νὰ ὀφείλεται στὶς δυσκολίες πὸ ἀντιμετώπισε ὁ τελευταῖος, ἐξ αἰτίας τῆς ἀρνήσεώς του νὰ ἀποβάλλῃ τὴν ἐλληνικὴ ὑπηκοότητα. Ἀλλὰ ὑπῆρχαν ἄλλοι μοναχοὶ Ἀνδριῶτες, ἀκόμη καὶ Ἀγιονικολαῖτες, στὴν Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία καὶ μὲ κάποια προσπάθεια θὰ μπορούσε νὰ βρεθῆ κάποιος γιὰ νὰ μείνῃ στὴν Ἀλώνη. Ἐπακόλουθο αὐτῆς τῆς ἀκαταστασίας εἶναι καὶ τὸ χάσμα πὸν παρουσιάζεται γιὰ τὰ χρόνια αὐτὰ στὸ ἀρχεῖο τῆς Μονῆς. Τὴν κατάστασι καὶ τὶς ἐξελίξεις στὰ δύο μετόχια μόνο ἀπὸ μεταγενέστερα ἔγγραφα μπορούμε νὰ παρακολουθήσωμε.

Ἐπάρχουν λοιπὸν κάποιες εὐθύνες στοὺς προϊσταμένους τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἔτσι τὸ Παραδείσι καὶ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου «οἰκειοποιήθηκε» ὁ Προικονήσου καὶ τὰ παρεχώρησε σὲ ἄλλον Ἀνδριώτῃ μοναχὸ (ἀπὸ τὴ μονὴ τῆς Παναχράντου⁶⁹), τὸν Θεόφιλο Γλυνὸ ἢ Βαγιανό, πὸν ἀναφέρεται ὡς ἡγούμενος ἀπὸ τὸ 1838 μέχρι τὸν θάνατό του ἀπὸ

66. ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 345.

67. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἀνωτ.*, σ. 212.

68. Τὸ 1836 ὑπῆρχε ἐπιδημία πανώλους στὴν Κωνσταντινούπολη, βλ. Ἁρ. Σταυροπούλου, *Τὰ νοσοκομεία καὶ ἡ νοσηλευτικὴ πολιτικὴ τῆς ἐλληνικῆς ἐθνότητος στὴν Κωνσταντινούπολη (1453-1838)* (Ἀθήνα, 1984), σ. 363.

69. Φάκ. 78, ἀρ. 54.

χολέρα τὸ 1848⁷⁰. Τοῦ Θεοφίλου σώζεται κάποιος λογαριασμός, καμωμένος μετὰ τὸν θάνατό του ἀπὸ τὸν Προικοννήσου, ὅπου φαίνεται χρεώστης 6154 γροσίων πρὸς τὸν τελευταῖο⁷¹. Προβλήματα δημιούργησε καὶ κάποιος ἀνηγιὸς τοῦ Θεοφίλου, ὁ Νικόλαος Βαγιανὸς ἢ Λοντόρφος, ἀπὸ τὸ Ρωγὸ τοῦ Κορθίου, ποὺ εἶχε μείνει στὴν Ἀλώνη, καὶ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ θείου του πῆρε πράγματά του καὶ ἐπέστρεψε στὴν Ἄνδρο.

Ὅπως μαρτυρεῖται, ὁ Θεόφιλος δὲν εἶχε τίς ἱκανότητες νὰ προστατέψῃ τίς ἰδιοκτησίες τῆς Μονῆς καὶ ὁ Προικοννήσου τὸ 1843 πῆρε τὴν πρωτοβουλία καὶ πούλησε ἓνα ἐρειπωμένο μαγαζὶ τοῦ Μετοχίου, διότι, ὅπως ἰσχυρίζεται, κινδύνευε νὰ χαθῆ καὶ τὸ οἰκόπεδο (ἀρ. 34). Μόνο μετὰ ἀπὸ πολλὰ χρόνια (1875) ὁ τότε ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς Σαμουὴλ Ραμπαζῆς κατορθώνει νὰ ἀποζημιωθῆ γιὰ τὴν παράνομη μεταβίβαση⁷². Πάντως τὸ 1850 ἔχομε ἓνα συμφωνητικὸ γιὰ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀμπελιῶν, ἀλλὰ δὲν εἶναι φανερὸ ποῖος εἶχε ἀναλάβει τὴν πρωτοβουλία (ἀρ. 35)⁷³.

Ἄλλὰ καὶ σ' ἐκεῖνα τὰ χρόνια μαρτυροῦνται ἐπισκέψεις Ἁγιονικολαϊτῶν στὴν Ἀλώνη. Στὶς 25 Ἰανουαρίου, 1848, ἐπέστρεψε ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος Σγαρδέλης ἀπὸ τὸ Πασαλιμάνι καὶ ἔκαμε «παράδοση» μετρητὰ δραχμῆς 40, ἓνα βαρέλι ψάρια καὶ μία εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως ἀξίας 13 δραχμῶν⁷⁴.

Ἐπὶ τέλους, τὸ 1850 ἀποφάσισε τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο νὰ στείλῃ στὴν Τουρκία ἓναν ἀδελφὸ τῆς Μονῆς, τὸν Ἀγάτιο Κουρεχάκη⁷⁵, νὰ ἐπιθεωρήσῃ ὅλα τὰ ἐκεῖ μετόχια. Τὴν 25 Αὐγούστου, 1850, ὁ Ἀγάτιος ἔστειλε λεπτομερῆ ἀναφορά, ὅπου ἐξέθετε τὴν κατάστασι τῶν μετοχιῶν στὴν Πόλη, στὴν Ἀλώνη καὶ στὴ Μυτιλήνη⁷⁶. Τὸ Παραδεῖσι λέγεται ὅτι βρίσκεται σὲ ἐρήμωσι καὶ ὁ Ἀγάτιος προτείνει νὰ σταλῆ ἀμέσως ἀδελ-

70. Φάκ. 78, ἀρ. 15 καὶ 41.

71. Φάκ. 76, ἀρ. 54.

72. Φάκ. 77, ἀρ. 48.

73. Ὁ παπᾶ Ἀντώνης Μπαλάνος εἶχε ἀναλάβει καὶ τὸ μετόχι τῆς Μονῆς στὴν Κωνσταντινούπολη, ἀλλὰ δημιουργήθηκαν ἀρκετὲς προστριβές. Γράμμα τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου πρὸς τὸν παπᾶ Ἀντώνη σώζεται στὸ χφ. 56, σ. 6-7.

74. ΜΚ Ἁγίου Νικολάου, σ. 366.

75. Λίγα γιὰ τὸν Κουρεχάκη –τὸ πραγματικὸ του ἐπώνυμο ἦταν τὸ κοινὸ ἀνδριώτικο Κοραχῆς ποὺ ὁ ἴδιος μετέτρεψε-, ποὺ ἦταν ἐγγράμματος μοναχός, βλ. στοῦ Δ. Ἰ. Πολέμη, «Περὶ τοῦ μαθητᾶς τοῦ Κατρη», *Πέταλον*, 4 (1984), σ. 184.

76. Φάκ. 78, ἀρ. 31.

φός τῆς Μονῆς ὡς ἀντιπρόσωπος ὥστε νὰ κάμῃ τῖς ἀναγκαῖες ἐπισκευές, πρὶν τὸν χειμῶνα, πού θὰ χρειαθοῦν περὶ τῖς δρ. 3000. Ἄν ἀναβληθοῦν, οὔτε τὸ διπλάσιο ποσὸν θὰ ἐπαρκέσῃ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἀλώνης φαίνονται διατεθειμένοι νὰ βοηθήσουν χρηματικῶς.

Τὸ Βουργάρο ἦταν ἐπίσης ἐρείπιο, καὶ πρὶν χρόνια τὸ ξανάκτισε ἕνας Ὀθωμανὸς «διὰ προτροπῆς καὶ συμφωνίας τοῦ ἐκεῖ ἀρχιερέως», ὁ ὁποῖος τὸ παραχωρεῖ, ἐάν πάρῃ τὰ 2800 γρόσια πού ξόδεψε. Ὁ δεσπότης, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μαγαζί, πούλησε καὶ τρία κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐπιστρέφουν οἱ ἀγορασταὶ ἐάν ἀποζημιωθοῦν.

Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ἔφερε ἄμεσο ἀποτέλεσμα. Μὲ πράξη του τῆς 22 Ὀκτωβρίου, 1850, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο παραχώρησε τὰ δύο μετόχια τῆς Ἀλώνης στὸν Ἀγάπιο γιὰ 6 χρόνια, μὲ τὴ συμφωνία νὰ εἶναι δικά του ὅλα τὰ εἰσοδήματα, ὁμολογίες καὶ τυχερά, ἀλλὰ «νὰ ἐπισκευάσῃ ὅλα τὰ σεσαθρωμένα μέρη τοῦ μοναστηρίου», νὰ τακτοποιήσῃ ὅλες τῖς ἐκκρεμότητες καὶ τυχὸν ὀφειλές καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ μαγαζί πού εἶχε πούληθῇ ἀπὸ τὸν Δεσπότη⁷⁷. Ἀπὸ αὐτὴ τὴ συμφωνία φαίνεται καθαρά, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου δὲν προσποριζόταν κανένα οἰκονομικὸ ὄφελος ἀπὸ τὴν Ἀλὼνη· ἀπλῶς προσπαθοῦσε ὥστε τὰ δύο μετόχια νὰ ἀποκτήσουν κάποια αὐτάρκεια. Οὔτε πρὶν οὔτε μετὰ ὑπάρχει καμιὰ μαρτυρία γιὰ τυχὸν προσόδους πρὸς τὴ Μονὴ ἀπὸ τὸ Βουργάρο καὶ τὸ Παραδείσι. Ἡ «ληστεία» γιὰ τὴν ὁποία ἀγανακτοῦσε ὁ Γεδεὼν εἶναι ἀπλούστατα ἀνύπαρκτη.

Τὴν 29 Ἰουνίου, 1851, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο, γράφοντας πρὸς τὸν Προϊκοννήσου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζητοῦσε νὰ βοηθήσῃ κατὰ τὴν ἐγκατάσταση τοῦ Ἀγαπίου στὴν Ἀλὼνη, παραδέχθηκε ὅτι ἡ Μονὴ «δὲν ἔλαβε πρὸ χρόνων τὴν ἀπαιτούμενην παρ' ἡμῶν φροντίδα ἐνεκα τῶν μερικῶν περιστάσεων»⁷⁸.

Ὁ Ἀγάπιος Κουρεχάκης παρέμεινε στὴν Ἀλὼνη μέχρι τὸ 1862. Ὅπως τὰ περισσότερα μοναστηριακὰ πράγματα, ἔτσι καὶ ἡ πολιτεία του ἔχει χαρακτήρα ἀμφιλεγόμενο. Οἱ καλογερικοὶ διαπληκτισμοὶ δὲν λείπουν. Φαίνεται ὅμως ὅτι, παρὰ τῖς δύσκολες σχέσεις του μὲ τοὺς προϊσταμένους του στὴ Μονή, ὁ Ἀγάπιος κατόρθωσε νὰ βάλῃ κάποια τάξη στὰ πράγματα καὶ νὰ δημιουργήσῃ φιλικὴ ἀτμόσφαιρα στὴν Ἀλὼνη. Ἐνας πρόχειρος λογαριασμὸς τῶν ἐτῶν 1853-54 δὲν εἶναι φανερὸ ἂν εἶναι καμωμένος ἀπὸ τὸν Ἀγάπιο ἢ ἀπὸ τὸν Δεσπότη (ἀρ. 36). Τὸ πρῶτο καὶ κύριο

77. Τὸ ἔγγραφο δημοσιεύει ὁ Πασχάλης, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 90-91.

78. Χφ. 56, σ. 6.

μέλημα ήταν ή συγκράτηση τών παλαιών κτισμάτων· σ' αυτό ύπήρχε συμπαράσταση τών έντοπιών⁷⁹. "Έχομε ένα λεπτομερή λογαριασμό τών έπισκευών τής δεκαετίας, πού δείχνει ότι δαπανήθηκαν 10.000 γρόσια (άρ. 38). "Όμως ό λογαριασμός είναι κατωμένος από κάποιον έχθρό του 'Αγαπίου, γιά νά δείξει ότι στην πραγματικότητα οί έπισκευές δέν έγιναν όπως έπρεπε. 'Εν συνεχεία ό 'Αγάπιος τακτοποίησε τις πολλές έκκρεμότητες πού ύπήρχαν και ρύθμισε τις σχέσεις με τούς ντόπιους κολληγους. 'Από την άλλη πλευρά δέν λείπουν και οί αιτιάσεις έναντίον του. Τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο τόν καλεϊ σέ λογοδοσία (1853)⁸⁰, τού ζητεί νά έπιστρέψη (1858)⁸¹, αλλά λαβαίνουν στη Μονή τά πάρια πού έστειλε και κάπως ήρεμοδν!⁸²

Τά χρόνια εκείνα (1859) έπεσε και επικίνδυνη άσθένεια στ' άμπέλια, κατά τόν 'Αγάπιο δέ τά άμπέλια τών μετοχιών τής 'Αγίας και τής Παναχράντου καταστράφηκαν⁸³. "Όμως τά οικονομικά τών μετοχιών έχουν βελτιωθή, άφού βλέπομε τόν 'Αγάπιο νά κάνει άγορές άμπελιών και άλλων χωραφιών όπως και άνταλλαγές (άρ. 42)⁸⁴.

'Ενώ τά πράγματα φαίνεται ότι είχαν πιά άρχίσει νά εξελίσσωνται κάπως ίκανοποιητικά, ή μονή τού 'Αγίου Νικολάου πήρε μιάν άπόφαση, πού άπεδείχθη όχι μόνο άτυχεστατη, αλλά και τελείως άψυχολόγητη, άφού δηλητηρίασε άνεπανόρθωτα τις μέχρι τώρα άριστες σχέσεις Μονής και 'Αλωνιατών και έπί πλέον όδήγησε σέ δικαστικές περιπέτειες. Τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο, μη συμπαθώντας ποτέ τόν 'Αγάπιο, παραχώρησε σέ είκοσαετή μίσθωση τό Βουργάρο και τό Παραδείσι σ' ένα κοσμικό, τόν γεωργό Παναγιώτη 'Αθανασίου ή Τούρκο άπό τά Λιβάδια τής "Ανδρου. 'Η παραχώρηση, άπό την όποία εξαιρέθηκε μόνο ή έκκλησία τής 'Αγίας

79. 'Ο "Ανδρου Προκόπιος διεβίβασε άναφορά τών 'Αλωνιατών προς τη Μονή, πού ζητούσαν νά γίνη έπισκευή στο Παραδείσι (φάκ. 21, 31 'Ιουλ. 1853).

80. Φάκ. 78, άρ. 53.

81. Φάκ. 78, άρ. 35.

82. Φάκ. 78, άρ. 36.

83. Φάκ. 78, άρ. 39.

84. Στα χρόνια 1859-62 έγιναν 7 άγορές συνολικής άξίας 5080 γροσίων και 3 λιρών, όπως και 4 άνταλλαγές· τά έγγραφα στον φάκ. 77, άρ. 33-44. Στις δικαιοπραξίες αυτές ή κυριότητα τής μονής τού 'Αγίου Νικολάου ή τής 'Αγίας Παρασκευής δέν εμφανίζεται καθόλου και είναι ένδεχόμενο οί άγορές νά έγιναν -όπως και λίγο άργότερα- γιά λογαριασμό τού 'Αγαπίου.

Παρασκευής, δέσμευε τόν Τούρκο νά πληρώνη ἐνοίκιο 410 δραχμές κάθε χρόνο, νά φυτεύη 1500 κλήματα, 50 ἑλιές καί 50 μουριές κάθε χρόνο καί νά καλλιεργῇ τὰ κτήματα στήν Ἀλώνη. Τό πρωτόκολλο παραδόσεως ἔχει ἡμερομηνία 20 Ὀκτωβρίου, 1860 (ἀρ. 39), καί μετὰ ἓνα μήνα τὸ Ἦγουμενοσυμβούλιο εἰδοποίησε τὸν Κουρεχάκη γιὰ τὴν ἐνοικίαση καί τοῦ ζήτησε νά παραδώσῃ τὰ δύο μετόχια⁸⁵, δὲν ἔλαβε ὅμως καμιά φροντίδα νά στείλῃ κληρικό γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Γι' αὐτό, τὸ Ὑπουργεῖο Ἐκκλησιαστικῶν ὑπόσχεται μὲν ὑποστήριξη πρὸς τὴ Μονὴ ἀλλὰ προτρέπει νά σταλῇ κληρικός γιὰ νά ἱεουργῇ στὸ Παραδείσι (23 Ἰανουαρίου, 1861)⁸⁶.

Ἀπὸ τὸ λεπτομερές συμφωνητικὸ (ἀρ. 40) βλέπομε, ὅτι τὰ κτήματα ἦταν 28, συνολικῆς ἐκτάσεως 236 στρεμμάτων. Ἄλλη καταγραφή (ἀρ. 41) τὰ ἀνεβάζει σὲ 42. Ὅπωςδὴποτε ὁ Τούρκος τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1861 παρουσιάστηκε στήν Ἀλώνη καί σύμφωνα μὲ ἓνα πιστοποιητικὸ τῶν Ἀλωνιατῶν ὑπὲρ τοῦ Ἀγαπίου, τὸν ὁποῖο ἰδιαιτέρως ἐπαινοῦν, ὁ τελευταῖος βοήθησε τὴν ἐγκατάσταση τοῦ νέου ἐνοικιαστοῦ⁸⁷. Ἀλλὰ δυσκολίες ἀρχίζουν γρήγορα καί ὁ Τούρκος προβάλλει ἀπαιτήσεις (πρβλ. ἀρ. 43). Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ φάνηκε ὅτι δὲν ἦταν διαθεθειμένος νά τηρήσῃ τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας καί ὄχι μόνον δὲν βελτίωσε τὰ κτήματα, ἀλλὰ τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἔκαμε ὄχι λίγες καταστροφές στ' ἀμπέλια καί στὰ δέντρα. Οἱ ἀπειλές τῶν μοναχῶν⁸⁸ δὲν ἔφεραν ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἀντίδραση τῶν κατοίκων δὲν ἄργησε νά ἐκδηλωθῇ. Στὸ τέλος τοῦ 1861 ἔγραψαν –ὑπογράφουν κάτοικοι καί ἀπὸ τὰ πέντε χωριά– στὴ Μονή, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ ἀποστολὴ λαϊκοῦ εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴ συμφωνία τοῦ 1790 καί ὅτι ἔπρεπε νά εἶχε σταλῇ καί ἐφημέριος γιὰ τὸν ναὸ (ἀρ. 44). Ὁ Ἀθανασίου ἐξακολούθησε νά παραμένῃ τότε στήν Ἀλώνη καί πότε στήν Κωνσταντινούπολη καί κατὰ καιροὺς ἔγραφε πρὸς τὴ Μονή, ἐπιβεβαιώνοντας ὅτι οἱ κάτοικοι ἦταν ἐναντίον τοῦ Τούρκου⁸⁹. Τὰ γράμματα

85. Φάκ. 78, ἀρ. 42. Συγχρόνως (10 Νοεμβρίου, 1860) ἡ Μονὴ ἐνημέρωσε καί τὸν Ἄνδρου, χφ. 56, σ. 201.

86. Φάκ. 76, ἀρ. 74. Σὲ ἄλλο ἔγγραφο τοῦ πρὸς τὸν Ἄνδρου (3 Μαρτίου, 1861) τὸ Ἦγουμενοσυμβούλιο ὁμολογεῖ, ὅτι οὔτε ἔχει ἡ Μονὴ διαθέσιμο ἐφημέριο νά στείλῃ στήν Ἀλώνη οὔτε μπορεῖ νά ἐπιβαρυνθῇ μὲ τὰ ἔξοδα ἄλλου, καί παραπλανητικὰ προσθέτει, ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς Ἀθανασίου ὑποχρεώθηκε δῆθεν νά *εἰρῇ ἐφημέριον ἐκείσε*, χφ. 56, σ. 208.

87. Φάκ. 78, ἀρ. 4.

88. Στις 4 Ἰουλίου καί 28 Σεπτεμβρίου, 1862, χφ. 56, σ. 233 καί 238.

89. Φάκ. 78, ἀρ. 45, 46.

ὅμως τοῦ Ἁγαπίου, πάντα λιγοστά, προκαλοῦσαν συνήθως ἀντίδραση. Ἔτσι τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο σὲ γράμμα του πρὸς τὸν Προϊκοννήσου (4 Ἰουλίου, 1862) ἰσχυρίζεται, ὅτι ἀγνοοῦν στὴ Μονὴ τί ἔκανε ὁ Ἁγάπιος ὄλα αὐτὰ τὰ χρόνια στὴν Ἀλώνη καὶ ζητεῖ τὴ συνδρομὴ τοῦ Δεσπότη ὅσον ἀφορᾶ στὴν ἀποστολὴ τοῦ Ραμπαζῆ, πού ἀκολούθησε⁹⁰. Λίγους μῆνες μετὰ (28 Σεπτεμβρίου, 1862) ζητοῦν πάλι οἱ προϊστάμενοί του ἀπὸ τὸν Ἄνδρου νὰ ἀναγκασθῆ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ Μονὴ καὶ νὰ λογοδοτήσῃ, διότι ἡ ἀποστολὴ του εἶχε λήξει ἀπὸ τὸ 1858⁹¹.

Στις 18 Ἰουλίου, 1862, οἱ Ἀλωνιάτες ἀπηύθυναν δευτέρη, πιὸ ἐντονη, ἀναφορὰ πρὸς τὴ Μονὴ⁹² καὶ εὐθὺς ἀμέσως ἔγραψαν καὶ στὸν Πατριάρχη (ἀρ. 45). Ὁ Πατριάρχης ἔστειλε τὴν ἀναφορὰ στὸν Ἐπιτετραμμένο τῆς Ἑλλάδος στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ζήτησε καὶ ὁ ἴδιος νὰ ἀναγκασθῆ ἡ Μονὴ νὰ στείλῃ ἐφημέριο στὴν Ἀλώνη (ἀρ. 46).

Οἱ ἀναφορὲς τῶν Ἀλωνιατῶν ἔφεραν κάποιο ἀποτέλεσμα. Ἡ Μονὴ ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὸν μοναχὸ Σαμουήλ Ραμπαζῆ, ὁ ὅποιος μέχρι τοῦ θανάτου του (1892) ἀσχολεῖται μὲ τὰ πράγματα τῆς Ἀλώνης. Ὁ Σαμουήλ ἦταν αὐστηρὸς μοναχός, πού βρισκόταν σὲ καλύτερες σχέσεις μὲ τὴν ἀδελφότητα τῆς Μονῆς παρὰ ὁ Ἁγάπιος –ἀργότερα ἐπὶ χρόνια διετέλεσε καὶ ἡγούμενος– καὶ μὲ ἐπιμονὴ καὶ θάρρος ὑποστήριξε τὰ δίκαια τῶν μετοχιῶν ἐναντι τῶν ἀρπακτικῶν διαθέσεων τῶν ἐντοπιῶν καὶ κατάφερε νὰ διορθώσῃ πολλὰ. Ὁ Σαμουήλ ἀντιπαθοῦσε φαίνεται τὸν Ἁγάπιο καὶ γράφει, ὅτι οἱ ἐπισκευὲς τοῦ τελευταίου ἐγιναν κατὰ τρόπο πλημμελεῖ καὶ δὲν ὠφέλησαν⁹³. Ὁ Προϊκοννήσου Γεδεῶν προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Ἁγάπιο (ἀρ. 47).

Ὁ Παναγιώτης Ἀθανασίου ἢ Τοῦρκος φαίνεται ὅτι ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀλώνη τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1863, διότι τότε ἔκαμε ἓνα ἐπιτροπικὸ σὲ ἀντικαταστάτῃ του⁹⁴. Μετὰ ἓνα μῆνα ἀρνεῖται νὰ πληρώσῃ τὰ δύο χρόνια πού χρεωστοῦσε, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι δὲν τοῦ παραδόθηκαν ὄλα τὰ κτήματα⁹⁵. Συγχρόνως προβάλλει καὶ ἀπαίτηση γιὰ ἀποζημίωση δρ. 4.500. Ἡ Μονὴ καταφεύγει σὲ δικαστήριον καὶ τὸ Εἰρηνοδικεῖο Ἄνδρου ἀποφασίζει, ὅτι ὁ Τοῦρκος πρέπει νὰ πληρώσῃ τὰ ἐνοίκια, ἀλλὰ κρίνεται

90. Φάκ. 78, ἀρ. 7.

91. Χφ. 56, σ. 233-34.

92. *Αὐτόθι*, σ. 237.

93. Φάκ. 78, ἀρ. 8, 52.

94. Φάκ. 77, ἀρ. 88.

95. Φάκ. 77, ἀρ. 89.

ἀναρμόδιο νὰ ἀποφασίσῃ γιὰ τὴν ἀπαίτησιν⁹⁶. Οἱ ἐφέσεις καὶ ἄλλες δίκες ταλαιπωροῦν τὴ Μονὴ μέχρι τὸ 1886. Ἐν τῷ μεταξὺ πυρκαϊὰ πού προήλθε ἀπὸ ἐμπρησμό ἀποτέφρωσε τὸν ναὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ 18 κελλιά τοῦ μονυδρίου (1863). Κατὰ ἔγγραφο τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου (1881), ἐμπρηστής ἦταν ὁ Τοῦρκος⁹⁷. Εὐθὺς μετὰ τὸ κακὸ, ἡ Μονὴ ἀρχισε νὰ σκέπτεται τὴν ἀνοικοδόμησιν⁹⁸.

Ὁ Σαμουὴλ φρόντισε καὶ τακτοποίησε τὰ ἐνοίκια τῶν κτημάτων (ἀρ. 48-50). Τὸ θέμα τοῦ κτηματικοῦ φόρου δὲν ἦταν ξεκαθαρισμένο (ἀρ. 51, 52). Ἀλλὰ τὸ κύριο μέλημα εἶναι τῶν ἐπισκευῶν καὶ ἀναστηλώσεων, ἰδίως μετὰ τὴν πυρκαϊὰ. Ὅπως ἔγραφε καὶ ὁ Προϊκοννήσου Γεδεῶν πρὸς τὴ Μονή, τὸ μονύδριον *προξενεῖ φρίκην τοῖς θεαταῖς* καὶ τὰ ἐξοδα τῶν ἐπισκευῶν μποροῦν νὰ φθάσουν τὶς 300.000 γρόσια⁹⁹.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1863 ὁ Ἀγάπιος ἐπέστρεψε ἐπὶ τέλους στὴ Μονὴ του, στὴν Ἄνδρου, καὶ τότε τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον πληροφορήθηκε, ὅτι τὸ Παραδείσιον ἐγίνε παρανάλωμα τοῦ πυρός, ἀλλὰ, ὅπως ἐξήγησε, κανένας δὲν γνόριζε τὴν αἰτία τῆς πυρκαϊᾶς. Αὐτὰ διεβίβασαν οἱ μοναχοὶ στὸν Ἄνδρου (27 Φεβρουαρίου, 1863)¹⁰⁰. Ὅμως ἡ ὑπόθεσις τοῦ Ἀγαπίου δὲν σταμάτησε. Ἀπὸ μεταγενέστερο ἔγγραφο (1865) μαθαίνομε, ὅτι γιὰ τὶς καταχρήσεις του, προφανῶς στὴν Ἀλώνη, καὶ γιὰ κάποιον χρέος του πρὸς τὴ Μονὴ ὁ Ἀγάπιος καταδικάστηκε σὲ τριετὴ περιορισμὸν στὴ Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Σερίφου. Πάντως, πρὶν ἀκόμη τελειώσει ὁ περιορισμὸς του, ζήτησε ἄδεια καὶ ξαναπῆγε στὴν Ἀλώνη, ὅπου προσπάθησε φαίνεται νὰ ξαναπάρῃ τὰ μετόχια¹⁰¹. Ἔτσι σὲ ἄλλο ἔγγραφόν του τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ζητεῖ νὰ προσαχθῇ στὴ Μονὴ ὁ μοναχός, διότι συνεχῶς ραδιοῦργεῖ καὶ βλάπτει τὰ συμφέροντα τῆς Μονῆς, ὑποψιάζονται δὲ ἀκόμη οἱ προϊστάμενοί του ὅτι πούλησε καὶ ἅγια λείψανα¹⁰².

Ἴσως δὲν ἐπέστρεψε ποτέ. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὁ Ἀγάπιος ἐξακολούθει τὴ δράση του στὴν Ἀλώνη καὶ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Σαμουὴλ. Τὸ

96. Φάκ. 77, ἀρ. 91.

97. Φάκ. 11, ἀρ. 2.

98. Ἐγγραφο Ἡγουμενοσυμβουλίου πρὸς τὸν Ἄνδρου τῆς 12 Ὀκτωβρίου, 1863, χφ. 56, σ. 274-75.

99. Φάκ. 76, ἀρ. 56. Λίγο πρὶν εἶχε γράψει καὶ ὁ ἐργολάβος («ἀρχιτέκτων») καὶ ζήτησε 75.000 γρόσια γιὰ τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα, φάκ. 78, ἀρ. 11.

100. Χφ. 56, σ. 250.

101. *Αὐτόθι*, σ. 349.

102. *Αὐτόθι*, σ. 353-54.

ὄνομά του φέρεται σὲ ἄρκετά δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα μέχρι τὸ 1866, ὅταν δίνη τρία κτήματα σὲ ἀνταλλαγή¹⁰³. Ὅμως οἱ μεταβιβάσεις αὐτὲς φαίνεται ὅτι δὲν γίνονται πιά γιὰ λογαριασμό τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἢ τοῦ Παραδείσιου· ἄλλωστε ὑπῆρχε ἄλλος μετοχιάρχης ἐπὶ τόπου, ὁ ὁποῖος σὲ καμιά περίπτωση δὲν θὰ ἀνεχόταν τὴν ἐπέμβαση τοῦ Ἁγαπίου. Πρέπει λοιπὸν νὰ συμπεράνωμε, ὅτι ὁ Ἁγάπιος ἐνεργοῦσε πιά γιὰ δικό του προσωπικὸ λογαριασμό καὶ αὐτὸ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ ἔγγραφο 42, ὅπου κάποιος ἀκίνητο μεταβιβάζεται σὲ συγγενῆ του. Ἄλλωστε ἀπὸ τὸ 1862 οἱ μοναχοὶ στὴν Ἄνδρο ἰσχυρίζονταν, ὅτι τελείως αὐθαίρετως ὁ Ἁγάπιος εἶχε κάμει ἀνταλλαγὲς κτημάτων στὴν Ἀλώνη¹⁰⁴.

Ὅπως δὴποτε, μετὰ τὸ 1866 χάνονται τὰ ἴχνη τοῦ Ἁγαπίου Κουρεχάκη ἀπὸ τὴν Ἀλώνη. Ὅπως λέγεται σὲ σχέδιο μεταγενέστερης ἀναφορᾶς γραμμμένης ἀπὸ ἐχθρὸ του (1883), *ἐτελεύτησεν ἐν ἐλευιότητι καὶ ἄφησε μεγάλα χρέη*¹⁰⁵. Στὸ Μοναχολόγιο τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου¹⁰⁶ ὑπάρχει ἡ σημείωση, ὅτι ὁ Ἁγάπιος πέθανε τὸ 1868.

Ὁ Σαμουὴλ ἐπέστρεψε στὴν Ἄνδρο καὶ τὸ 1869 ἢ Μονὴ τὸν ξαναέστειλε στὴν Ἀλώνη, μὲ περισσότερη ἐξουσία τῆ φορά αὐτή, ὥστε νὰ προχωρήσῃ καὶ σὲ ἐπισκευές, ἀφοῦ τὰ μετόχια φαίνεται ὅτι τοῦ παραχωρήθηκαν ἰσοβίως¹⁰⁷. Πρὶν θθάσῃ στὴν Ἀλώνη, ὁ Σαμουὴλ φρόντισε καὶ πῆρε πατριαρχικὸ συστατικὸ γιὰ τὸν Προικοννήσου (ἀρ. 53). Ἐπίσης πῆρε καὶ σουλτανικὸ φερμάνι γιὰ τὶς ἐπισκευές¹⁰⁸.

Συμπαράσταση φαίνεται ὅτι βρῆκε ὁ Σαμουὴλ ἀπὸ τὸν Δεσπότη, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος ὄχι μόνον ἀπηύθυνε ἐγκύκλιο γιὰ ἐράνους (ἀρ. 54), ἀλλὰ ἀπέστειλε τὸν μοναχὸ καὶ στὴν Κούταλη ὡς ἐξομολογητὴ (ἀρ. 55). Ὅμως ὁ τελευταῖος μοιραῖως φερόταν σὲ ἀντιδικία μὲ τὸν Δεσπότη, ἐξ αἰτίας τῶν ἀκινήτων τοῦ Μετοχίου ποὺ εἶχαν πρὸ ἐτῶν παρανόμως πωληθῆ· τὰ πράγματα χειροτέρεψαν καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι μερικοὶ Ἀλωνιάτες ἀπὸ τὴν ἀπουσία τοῦ Σαμουὴλ εἰσέπραξαν καὶ κατακρατοῦσαν ἀκόμη ἐνοίκια τῶν κτημάτων (ἀρ. 56). Ὁ τελευταῖος δὲν ἦταν διατεθειμένος νὰ ὑποχωρήσῃ μπροστὰ στὰ συμφέροντα τῆς Μονῆς του καὶ ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἐνεργήσῃ ὅπως πρέπει, παρὰ τὴν ἀντίδραση τοῦ Προικοννήσου καὶ τῶν κατοί-

103. Φάκ. 77, ἀρ. 45-47.

104. Χφ. 56, σ. 242-45.

105. Φάκ. 78, ἀρ. 83.

106. Χφ. 49.

107. Τὰ σχετικὰ ἔγγραφα στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 91-93.

108. Φάκ. 78, ἀρ. 12, 65.

κων¹⁰⁹. Ἐὰν ἔχη σχέσηη μὲ τὴν ὑπόθεσιν ἄλλη ἐγκύκλιος τοῦ Γεδεῶν (ἀρ. 57), δὲν γνωρίζομε.

Ἦδη ὁμως οἱ ἐργασίες τῆς ἀναστηλώσεως τῆς ἐκκλησίας προχωροῦσαν καὶ τὰ ἐγκαίνια προβλέπονταν γιὰ τὸν Αὐγουστο τοῦ 1872 (ἀρ. 58). Τὸ ζήτημα τῆς φορολογίας ἦταν πάντα σὲ ἀμφισβήτηση (πρβλ. ἀρ. 59) καὶ ὁ Σαμουὴλ ἔγραψε καὶ στὸν Ἐπιτετραμμένο τῆς Ἑλλάδος¹¹⁰. Ἐγκύκλιο γιὰ ἐράνους ἀπέλυσε καὶ ὁ Ἀνδριώτης μητροπολίτης Νικομηδείας Διονύσιος Κωτάκης, πού εἶχε ἀρκετὴ ἐπιρροή τότε¹¹¹.

Μετὰ ἀπὸ μακροχρόνιες προσπάθειες, κατάφερε ἐπὶ τέλους ὁ Σαμουὴλ καὶ ἀποζημιώθηκε ἡ Μονὴ γιὰ τὸ μαγαζὶ πού εἶχε πούλησει (ἀρ. 34) ὁ Προικονήσου¹¹². Ἡ ἐχθρότητα πολλῶν Ἀλωνιατῶν ἦταν πιά ἀπροκάλυπτη· ὁ Σαμουὴλ εἶχε καὶ τὴ φροντίδα τῶν κτημάτων τῆς Παναχράντου. Ὅπως λέει σὲ γράμμα του πρὸς τὴ Μονὴ (27 Φεβρουαρίου, 1875), *δοκιμάζω πολλοὺς πειρασμοὺς... καὶ ἔχω μεγάλην ἀνησυχίαν, ὅλη μέρα μὲ τὸ τουφέκι στέκομαι καὶ δὲν ἤμπορῶ νὰ τοὺς περιορίσω καὶ πολλάκις εἰς τὸ κονάκι τοὺς ἐπροσκάλεσα καὶ τοὺς ἐφυλάκωσα καὶ προστίματα ἐπλήρωσαν, ἀλλὰ ὅταν ἔβγουν ἀπὸ τὴν φυλακὴν πάλιν τὰ ἴδια προξενοῦν, καὶ τρεῖς καὶ τέσσερις φορές ἔφερα τὰς ἀρχὰς εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἐφυλάκωσα δύο ἀνθρώπους διὰ μέσου τοῦ καίμακάμη διότι ἔβγαλαν μαχαίρι νὰ μὲ κτυπήσουν καὶ ἐβλασφήμησαν πίστιν, νόμον, γένεια, καλιμαύχι...*¹¹³ Πάντως ὁ δραστήριος Σαμουὴλ πέτυχε τὴν ἔκδοση πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἐπιστολῆς (ἀρ. 60) καὶ ἀκόμη ὁ Πατριάρχης τὸ γνωστοποίησε στὸν Πρέσβυ τῆς Ἑλλάδος (ἀρ. 61).

Τὸ 1878-79 ἔχομε πάλι μιὰ ἔντονη δράση γιὰ ἐράνους καὶ ἐπισκευῆς (ἀρ. 62)¹¹⁴. Ἀλλὰ παραλλήλως οἱ κακεντρέχειες «ἐκ τινῶν κακοβούλων» δὲν παύουν καὶ προκαλοῦνται σοβαρὲς ζημιεὶς στὰ δέντρα καὶ στὰ κλήματα¹¹⁵. Πάλι ὁ Σαμουὴλ πετυχαίνει πατριαρχικὸ γράμμα πρὸς τὸν Προϊ-

109. Φάκ. 78, ἀρ. 70.

110. Φάκ. 78, ἀρ. 71.

111. Τὸ κείμενο στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 94. Γιὰ τὸν Διονύσιο βλ. Δ. Π. Πασχάλη, «Σηλυβρίας καὶ εἶτα Νικομηδείας Διονύσιος Ἰω. Κωτάκης», *Θρακικά*, 12(1939), σ. 86-93.

112. Φάκ. 77, ἀρ. 48.

113. Φάκ. 78, ἀρ. 77.

114. Ὑπάρχει καὶ Ἀπανταχοῦσα τῆς 6 Ἀπριλίου, 1879, γραμμένη ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ, γιὰ ἐράνους πρὸς τὴ μοναχὴ Λεοντία, τὸ κείμενο στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 94-95. Ἡ μονὴ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ ὡς *κτίσμα* τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς.

115. Φάκ. 78, ἀρ. 6.

κοννήσου (άρ. 63), ό όποίος προσπαθεί κάπως νά δικαιολογήσει τούς 'Αλωνιάτες (άρ. 64). Στην 'Αγία Παρασκευή διέμενε ή μοναχή Λεοντία (πρβλ. άρ. 62), τήν όποία ό Σαμουήλ έστειλε και στη Σμύρνη για έρά- νους¹¹⁶.

'Ο Σαμουήλ δέν άρκέστηκε στα διαβήματα πρός τόν Πατριάρχη. Ζή- τησε τή συμπαράσταση και του 'Υποπρόξενου τής 'Ελλάδος στην Πά- νορμο και κανονίστηκαν τά σύνορα τών μοναστηριακών κτημάτων στην 'Αλώνη (άρ. 65). 'Αλλά πάλι οί 'Αλωνιάτες άντέδρασαν με άναφορά τους πρός τόν Πατριάρχη, στην όποία όχι λίγες κατηγορίες -άστήρικτες όλες- έκτοξεύονται κατά του Σαμουήλ (άρ. 66), στον όποιο τή φορά αυτή συμ- παραστάθηκε και ό "Ανδρου (άρ. 68).

'Ο Σαμουήλ Ραμπαζής από του 1881 είχεν εκλεγθή ήγούμενος τής Μονής του στην "Ανδρο και φυσικά δέν ήταν δυνατόν νά παραμένη συνεχώς στην 'Αλώνη. Τό 1883 είχεν άφήσει εκεί άντικαταστάτη του τόν 'Ιωαννί- κιο Φραγκόπουλο¹¹⁷ και τό 1886 τόν Δανιήλ Παρόδο¹¹⁸ και οί δύο ήταν 'Αγιονικολαίτες. 'Ο ίδιος όμως κανόνιζε πάντοτε τις μισθώσεις τών κτη- μάτων (πρβλ. άρ. 67), όπως και τυχόν άνταλλαγές (άρ. 69). 'Εν τώ μεταξύ, οί καταπατήσεις τών ιδιοκτησιών τής Μονής δέν έπαυαν και οί 'Αλωνι- άτες είχαν τήν ύποστήριξη του Προικοννήσου¹¹⁹. Παρά ταύτα, τήν δλη πολιτεία του Σαμουήλ έπαινούν και ό 'Υποπρόξενος τής Πανόρμου¹²⁰ και όρισμένοι 'Αλωνιάτες¹²¹. 'Ηταν όμως άργά πιά ό Σαμουήλ Ραμπαζής πέ- θανε τό 1893.

Εϋθύς άμέσως ή Μονή ζήτησε άδεια, ώστε νά πάη στην 'Αλώνη προσωρινά ό ίεροδιάκονος 'Αγάπιος Πολέμης¹²²· αυτό όμως δέν έγκρίθη- κε. Περίπτωση άποστολής μονίμου άντιπροσώπου δέν ύπήρχε πιά, άφού, λόγω λειψανδρίας, ή μονή του 'Αγίου Νικολάου διαλύθηκε -για λίγο, διότι τό 1900 έγινε άνασύστασή της- και για χρόνια κατάντησε ή ίδια μετόχι άλλης μονής. Για λίγο τά μετόχια στην 'Αλώνη επέβλεπε ό Πανα- χραντιώτης μοναχός Δαμασκηνός Μ. Καίρης (πρβλ. άρ. 70). 'Η εκκλησία άπέθηκε νά παρακμάση και ή γενική κατάσταση λέγεται «άλγεινή».

116. Φάκ. 78, άρ. 18.

117. Φάκ. 78, άρ. 85.

118. Φάκ. 78, άρ. 86.

119. Χφ. 59, ύπό ήμερομηνίαν 19 Μαΐου, 1882.

120. Φάκ. 78, άρ. 26.

121. Φάκ. 78, άρ. 21.

122. Χφ. 59, ύπό ήμερομηνίαν 8 Μαΐου, 1893.

Πιο πάνω, αναφορά έγινε στον μοναχό Παρθένιο Ίσαρη, που το 1864 παρουσιάζεται ως ηγούμενος της Παναγίας των Δέντρων (άρ. 50). Η ζωή του μοναχού αυτού, που όπως είδαμε ούτε να υπογράψει ήταν σε θέση, μαρτυρείται όχι και τόσο άμεμπτη. Ο Παρθένιος ήταν και αυτός Άνδριώτης και εκάρη στη μονή του Αγίου Νικολάου το 1831, αλλά το 1846 έφυγε χωρίς άδεια και φαίνεται, ότι οι συναδελφοί του δεν τον ξαναείδαν. Ο Σαμουήλ Ραμπαζής τον βρήκε στην Αλώνη και ενημέρωσε τους προϊσταμένους του. Την 3 Αυγούστου, 1877, το Ήγουμενοσυμβούλιο έγραφε προς την Έπισκοπή Άνδρου, ότι ο Παρθένιος διαμένει στην Αλώνη, ζών άτάκτως, προσβάλλων ούτω διά της διαγωγής του τόν έλληνικόν ιερών κληρον και όπερ φέρει σχήμα, ζητώντας να προσαχθῆ στη Μονή¹²³. Τόν επόμενο χρόνο τον πήρε ο Σαμουήλ στο Παραδείσι¹²⁴, προφανώς δεν μπορούσε να επιζήσει στο έρειπωμένο μοναστήρι του. Άλλά όχι για πολύ, γιατί ο Παρθένιος ξαναγύρισε πάλι να εγκατασταθῆ εν τῷ μονυδρίῳ του¹²⁵.

Όταν έγινε ἡ ανασύσταση τῆς μονῆς τοῦ Αγίου Νικολάου, ὁ νέος ἡγούμενος Ἀμφιλόχιος Μαρμαρᾶς πῆγε στήν Αἰώνη τὸ 1902 καὶ φρόντισε νὰ ἐνοικιαστοῦν τὰ κτήματα¹²⁶. Στὸ τέλος τοῦ ἴδιου χρόνου ἡ Μονὴ ἀπέστειλε ὡς ἀντιπρόσωπό της τὸν μοναχὸ Ἰωαννίκιο Φλουράκη, πὺ ὅμως δὲν ἔμεινε ἐκεῖ παρὰ ἓνα μόνον μῆνα καὶ ἐπέστρεψε¹²⁷. Τὸ τελευταῖο σχετικὸ ἔγγραφο ἔχει ἡμερομηνία 21 Ὀκτωβρίου, 1904, καὶ εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ Προϊκοννήσου Σωφρονίου πρὸς τὴ Μονή. Γράφει ὅτι, παρὰ τίς προσπάθειές του, δὲν κατορθώθηκε νὰ ἀφήσουν τὰ καταπατηθέντα κτήματα οἱ Ἀλωνιάτες (δηλαδὴ οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ Ἀλώνη), οἱ Σκουπιῶτες καὶ οἱ Πασαλιμανιώτες (οἱ κάτοικοι τοῦ Βουργάρου), τὸ νησί τὴν Ἱερὰ κατεῖχε κάποιος Παναγιώτης Σταύρου ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀλώνη¹²⁸.

Ύστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, διερωτᾶται κανεὶς κατὰ πόσον ὑπῆρχαν ἀκαταπάτητα χωράφια στήν Αἰώνη. Κανένα σχετικὸ στοιχεῖο γιὰ τὰ ἐπόμενα χρόνια δὲν βρέθηκε στὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς τοῦ Αγίου Νικολάου. Πάντως ἡ κυριότητα τῆς Μονῆς στὰ δύο μετόχια διατηρήθηκε, ἔστω καὶ τυπικά, μέχρι τὸ 1922. Ἡ ἐνδημικὴ ἑλληνικὴ ἀκαταστασία συνετέλεσε ὥστε νὰ ξεχαστοῦν καὶ ἀπὸ τὸ Ἁγουμενοσυμβούλιο τὸ Βουργάρο καὶ τὸ Παρα-

123. *Αὐτόθι*, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Αυγούστου, 1877.

124. Φάκ. 78, ἀρ. 78.

125. Φάκ. 78, ἀρ. 80.

126. Φάκ. 12, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Ἰουλίου, 1902.

127. Χφ. 60, ὑπὸ ἡμερομηνίας 7 Ὀκτωβρίου, 1902, καὶ 13 Μαΐου, 1903.

128. *Αὐτόθι*, ὑπὸ ἡμερομηνίαν.

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

δείσι· ή άλληλογραφία που σώζεται πολύ μικρή βοήθεια προσφέρει στον έρευνητή: προϋπολογισμοί, έγκρίσεις δαπανών, ύποβολές καταστάσεων και όλα τὰ επακόλουθα τής νεοελληνικής γραφειοκρατίας, που παρουσιάζουν, σχεδόν πάντα, και εικόνα ψεύτικη και άπατηλή. Άλλά ή έλλειψη στοιχείων μόνο στην ιστορία είναι αισθητή. Τά τραγικά γεγονότα που άκολούθησαν συμπαρέσυραν και τή μικρή Άλώνη. Έτσι στο σημερινό Ραζα Liman Adasi δέν άπόμεινε ούτε Παραδείσι, ούτε Βουργάρο, ούτε χριστιανοί κάτοικοι να διαπληκτίζονται με μετοχιάρηδες μοναχούς.

ΕΙΓΓΡΑΦΑ

Στή μονή του Ἁγίου Νικολάου, στήν Ἄνδρο, ἔχει διασωθῆ ἓνα μεγάλο μέρος ἀπό τὸ ἀρχεῖο πού ἀφορᾷ στὰ πράγματα τοῦ μετοχίου τοῦ Βουργάρου καὶ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στὸ Παραδείσι, ἐφ' ὅσον τὰ θέματα ἐνδιέφεραν τὴν κυρίαρχη Μονή. Ἡ παρούσα ἐργασία στηρίζεται στὴ μελέτη τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ. Λίγα ἄλλα ἔγγραφα πού σχετίζονται μὲ τὴν Ἀλώνη βρίσκονται σήμερα σὲ ἄλλο μοναστήρι τῆς Ἄνδρου, στήν Ἁγία.

Ἀπὸ τίς ἑκατοντάδες τῶν ἐγγράφων ἐκδίδονται ἐδῶ 70 ἐν ὅλῳ, τὰ κάπως ἀξιολογώτερα καὶ μὲ κάποια ἰδιαίτερη προτίμηση στὰ ἔγγραφα τοῦ 18ου αἰῶνα. Ὅταν δὲν ἀναφέρεται συλλογή, νοεῖται πάντοτε τὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τὰ περισσότερα ἔγγραφα ἐκδίδονται διορθωμένα ὡς πρὸς τὴν ὀρθογραφία, ἀλλὰ συνήθως προσφέρεται καὶ κάποιο δείγμα τῆς γραφῆς. Ὅπου παρίσταται ἀνάγκη χρησιμοποιοῦνται τὰ καθιερωμένα σύμβολα γιὰ παραλείψεις, φθορὲς τοῦ κειμένου κτλ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκδιδόμενων ἐγγράφων εἶναι ἴσως μεγάλος. Ἄς θυμηθοῦμε ὅμως ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς Μονῆς στήν Ἄνδρο, εἶναι πολὺ ἀμφίβολο κατὰ πόσον σώζεται ἄλλη συμπαγὴς ἀρχεῖακή συλλογή γιὰ τὴν Ἀλώνη, καὶ οἱ πληροφορίες γιὰ πρόσωπα, τοπωνύμια καὶ συνήθειες θὰ εἶναι πολύτιμες ὅταν κάποτε ἐπιχειρηθῆ ἡ εὐρύτερη καὶ συστηματικὴ μελέτη γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὴν τοπογραφία τοῦ νησιοῦ.

Φάκ. 76, ἀρ. 1.

6 Αὐγούστου, 1723.

Μονόφυλλο 0.205 × 0.155 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: † *τιν σιμερον εγω*
ογιώργης φαμελιτις δίνο κ(αι) αφή/ερόνο. Μάρτυρες δὲν ὑπογράφουν. Στή
σ. 2: το χορα<φι> στου πολλα / απο γιόργι φαμελιτι.

1723, Ἀγούστου 6.

Τὴν σήμερον ἐγὼ ὁ Γιώργης Φαμελίτης δίνω καὶ ἀφιερώνω στὸ μοναστήρι
 τῆς Ἄντρον στὸν Ἅγιον Νικόλαον ἓνα κομμάτι χωράφι εὐρισκόμενον στοῦ
 Πελά σύμπλιο στοῦ Νικολοῦ Σορόπουλου¹ καὶ ἀπὸ πάνω ὁ Σοῦφ κελεπήσ.
 Καὶ δίνω το ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ τὸ ἐχη ὡς μούλκι ἐδικόν του, πουλήσει,
 χαρίσει καὶ τὰ ἐξῆς. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγινεν τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν καὶ
 γράφουν καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες.

1. σορὸ πολωλ.

Φάκ. 76, ἀρ. 2.

1763-69

Κατάστιχο σελίδων 16, 0.16 × 0.11 μ., χωρὶς ἐξώφυλλο, πὺλ περι-
 λαμβάνει σὲ ἐκτενὴ περίληψη 13 ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα 2 μόνο σώθη-
 καν στὰ πρωτότυπα (ἀρ. 4 καὶ 6). Δείγμα τῆς γραφῆς: *ιδου-*
τοκαταστηχον τουμετοχίου/ οπου αφηρόνουν ἀμπέλια. Οἱ ὑπογραφὲς βέβαια
δὲν εἶναι ιδιόχειρες.

1763, Αὐγούστου α'.

Ἴδου τὸ κατάστιχον τοῦ μετοχίου ὅπου ἀφιερώνουν ἀμπέλια, χωράφια, εὐρι-
 σκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο καὶ εἶναι ἀπὸ τὴν Ἄνδρο ἀπὸ τὸ μονα-
 στήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὀνομαζόμενον τὰς Ὠρας. Καὶ τὰ γράφομεν διὰ
 φανέρωσιν πάντων τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν ὅπου τὰ δίνουν εἰς τὸ ἱερόν μονα-
 στήριον.

(A)

[σ. 3] 1764, Αὐγούστου 5.

Ἀφιερώνω ἐγὼ ὁ Νικολάκης τοῦ Παναγιώτη ἀπὸ τὸ Βόρι ὁ υἱός, ὅτι ἀφι-
 ερώνω ἓνα χωράφιον εὐρισκόμενον στοῦ Βουλγάρου τὸ μέρος (συνορίτης ὁ
 χατζῆ Μειμὲτ ἀγάς καὶ ὁ Ἀναστάσης καὶ ὁ Ἀναγνώστης καὶ δρόμος καὶ ὁ
 Ἀναστάσης(;) Τζῆπουρας) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Ἄνδρο, εὐρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ εἰς τὸ Βουλγάρο διὰ τὰ μνημονεύονται Παναγιώτης καὶ Εὐαγγελία. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγράφη τὸ παρὸν.

ἐγὼ ὁ Νικολάκης ὑπόσχομαι.

Λογοθέτης μάρτυς.

Ἄναγνώστης Φονιάς μάρτυς.

Συνόδης μπακάλης μάρτυς.

Σταμάτης Μπεϊγλῆς καὶ ἀδελφὸς μάρτυς.

(B)

[σ. 5] 1768, Φεβρουαρίου 8.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ὁ Βερζιανὸς Νικολάκη ἓνα χωράφι εὐρισκόμενον εἰς τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τὸν δρόμον (συνορίζεται ὁ Βλαστάρης καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλάκη καὶ ὁ Κανέλος τοῦ Μήτρου) εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο εὐρισκόμενον εἰς τὸ Πασαλιμάνι διὰ τὰ μνημονεύονται Νικολάκης καὶ Βερζιανός. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

ἐγὼ ὁ Βερζιανὸς ὑπόσχομαι.

Βγενόπουλος τοῦ Μοσχάκη μάρτυς.

Ἄναγνώστης τοῦ Γιακουμῆ μάρτυς.

Δόξης τοῦ χαντζῆ μάρτυς.

Χουρμούζης τοῦ Νικολάκη μάρτυς.

(Γ)

[σ. 7] 1767, Ὀκτωβρίου 20.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ὁ Μόρφης τοῦ Βασιλῆ ἓνα χωράφιον εὐρισκόμενον στὸ Καλάμι (συνορίζεται ἀπὸ κάτω ὁ Εὐαγγελινὸς καὶ ὁ Ἀναστάσης καὶ ἀπὸ πάνω δρόμος) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὸ μετόχιον αὐτοῦ εἰς τὸ Πασαλιμάνι διὰ τὰ μνημονεύονται ὁ πατέρας μου Βασίλης καὶ Μερτζανιώ. Καὶ διὰ ἔνδειξιν ἐγράφη.

ἐγὼ ὁ Μόρφης ὑπόσχομαι.

Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Δόξης χατζῆ Παναγιώτη μάρτυς.

Ἄναγνώστης Γιακουμῆ μάρτυς.

Ἀλεξανδρῆς Δρακάκη μάρτυς.

(Δ)

[σ. 8] 1767, Ἀπριλίου 20.

Τὴν σήμερον ἀφιερῶνω ἐγὼ ἡ Γαϊτανιώ τοῦ Εὐαγγελينوῦ ἡ γυνὴ τὸ ἀμπέλιον ὅπου ἔχω εἰς τὸ Καλάμι ὁμοῦ καὶ τὸ χωράφι εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Νικολάου, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ εἰς τὸ Βουλγάρο διὰ τὰ μνημονεύονται Εὐαγγελινὸς καὶ ἡ κόρη μου Ἀναστασία. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγράφη τὸ παρὸν μετ' ἀξιοπίστους μάρτυρας.

ἐγὼ ἡ Γαϊτανιώ ὑπόσχομαι.

Βγενόπουλος τοῦ Μοσχολιοῦ μάρτυς.

Δημητρακούλης μάρτυς.

Σοφιανό<ς> βουτζᾶς μάρτυς.

Δόξης τοῦ χατζῆ μάρτυς.

Καραγιάννης μάρτυς.

(Ε)

[σ. 9] 1769, Μαῖου 3.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ὁ Δόξης διὰ ψυχικὴν μου σωτηρίαν ἓνα ἀμπέλιον εὑρισκόμενον ἐδῶ εἰς τὸ χωρίον (συνορίτης ὁ Καραγιάννης καὶ ὁ Νικολάκης Κούτης;)) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

ἐγὼ ὁ Δόξης τοῦ χατζῆ ὑπόσχομαι.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Νικόλας μάρτυς.

Καραγιάννης μάρτυς.

Ἀλεξανδρῆ<ς> Δρακάκη μάρτυς.

(ΣΤ)

[σ. 10] 1768, Ἀπριλίου 7.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ἡ Ζαφειρώ ἓνα ἀμπέλιον εὑρισκόμενον εἰς τὴν Ἀπιδιὰ ὅπου τὸ ἀγόρασα ἀπὸ τὸν Καρατζᾶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ, διὰ τὰ μνημονεύομαι ἐγὼ ἡ Ζαφειρώ. Καὶ διὰ ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρὸν.

ἐγὼ ἡ Ζαφειρώ ὑπόσχομαι.

Δημητράκης Λεμονῆ μάρτυς.

Δόξης χατζῆ μάρτυς.

Βγενόπουλος Μοσχολιοῦ μάρτυς.

Ἀναγνώστης Γιακουμῆ μάρτυς.

Καραγιάννης μάρτυς.

(Ζ)

[σ. 11] 1767, Νοεβρίου 3.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ἡ Χριστουδουλιὰ Βορινῆ ἓνα ἀμπέλι καὶ χωράφι εὑρισκόμενον στὸ Καλάμι διὰ τὰ μνημονεύεται ἡ κόρη μου Ἑλένη καὶ Χριστουδουλιὰ εἰς τὸ

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο ὅπου εἶναι τὸ μετόχιον στὸ Βουλγάρο. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐδόθη τὸ παρὸν μὲ ἀξιοπίστους μάρτυρας.

ἐγὼ ἡ Χριστοδοουλιὰ ὑπόσχομαι.

Κωνσταντῖνος Βασιλάκη μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Συνόδης Κελαδηνοῦ μάρτυς.

Συνόδης μπακάλης μάρτυς.

[σ. 14] 1764, Ὀκτωβρίου 4. Ἴδου γράφω καὶ ἀπὸ τὸ Βόρι τὰ ὅσα ἀφιέρωσαν.

(Η)

Ἴδου ὅπου ἀφιερῶνω ἐγὼ ἡ γυνὴ τοῦ Βαρσαμῆ ἡ Μνοστή ἓνα χωράφιον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο καὶ εἶναι εἰς τὴν Κούνια (συνορίτης ὁ Συνόδης καὶ ὁ Συριάνος) διὰ νὰ μνημονεῦνται Βασιλιοπούλα καὶ Μαυρουδῆ. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

(Θ)

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ὁ Διαλεμένος τοῦ Σγούρου ἓνα χωράφιον εὑρισκόμενον στὴν Σκηποκάλα (συνορίται ὁ Γεωργάκης καὶ Ἀντώνης καὶ Ἀθανάσης) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου, [σ. 15] εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο, διὰ νὰ μνημονεῦνται Σγούρος καὶ Διαλεμένος. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

(Ι)

Τὴν σήμερον ἀφιερῶνω ἐγὼ ἡ Θεόκλητη ἓνα χωράφιον εὑρισκόμενον στὸ Δέντρο (συνορίται Θεοδωράκης καὶ Γιαννάκης) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ εἰς τὸ Πασαλιμάνι, διὰ νὰ μνημονεῦνται Ροδοσταλένια καὶ Θεόκλητη. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγράφη εἰς ἔνδειξιν.

(ΙΑ)

[σ. 16] Ἐγὼ ὁ Κανέλης Βορινὸς τοῦ Γκόλφη υἱὸς ἀφιερῶνω ἓνα χωράφιον, εὑρισκόμενον στὶς Παλαιὸς Μύλους στὸν δρόμο, στὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο, διὰ νὰ μνημονεῦνται Γκόλφη καὶ Ξανθῆ συνορίται ὁ ἀδελφός μου Πέτρος καὶ Παυαγιώτης. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

Φάκ. 76, άρ. 3.

17 Ιανουαρίου, 1767.

Μονόφυλλο 0.15 × 0.14 μ., με φθορές· τὸ κάτω μέρος ἀποκομμένο.

[...] μάρτυς.

Τὴν σήμερον ἐγὼ ὁ Γριπιώτη ρεΐζης ἀπὸ τὴν Ἀλώνη ἀφιερώνω ἓνα χωράφι εὐρισκόμενον εἰς τὸ Φουρνάκι (συνορίτης Καραγιάννης ἀπὸ τὸ Βουργάρο καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην μερέα ρεΐμα), κοντὰ εἰς τοῦ μακαρίτη ἀρχιμανδρίτου πατᾶ Γεδεών, εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὐρισκόμενον τὸ μετόχιον αὐτοῦ εἰς τὸ Πασαλιμάνι, διὰ νὰ μνημονεῦνται ὁ Γριπιώτης καὶ ἡ Μνοστή καὶ ὁ Πλούμης καὶ ἡ Σουλτάνα. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἐγράφη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς τοῦ αὐτοῦ προεστοῦ εὐρισκομένου εἰς τὸ μετόχιον Νείλου ἱερομονάχου Παλαιολόγου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου κατέμπροσθεν τῶν κάτωθεν ὑπογεγραμμένων μαρτύρων.

1768, Ιανουαρίου 17.

Ἐγὼ ὁ Γριπιώτης τὸ ἀφιερώνω ἐξ ἰδίας μου προαιρέσεως.

Φάκ. 76, άρ. 4.

4 Μαΐου, 1768.

Δίφυλλο 0.23 × 0.17 μ. Δεῖγμα: διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δῆλον γίνετε ὅτι ἀφε|ρόνω. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ιδιόχειρες. Περίληψη τοῦ κειμένου στὸ κατὰστικὸ [Κ] τοῦ 1763, σ. 6.

1768, Μαΐου 4.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δῆλον γίνεται, ὅτι ἀφιερώνω ἐγὼ ὁ Χρομούζης¹ τοῦ Νικολάκη υἱὸς ἐν ἀμπέλιον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου εἰς νῆσον Ἄνδρου. Τὸ ἀμπέλιον εἶναι εἰς τοῦ μοναστηριοῦ τὸ μέρος²· συνορίτης εἶναι τὸ ἓνα μέρος εἶναι ὁ Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ, τὸ ἄλλο μέρος εἶναι ὁ Συνόδης τοῦ Μήτρου. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἔδωσα τὸ παρὸν μου γράμμα κατέμπροσθεν τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων.

, αὐξῆ', Μαΐου δ'.

1. Χουρμούζης Κ//2. εὐρισκόμενον τὸ μετόχιον αὐτοῦ εἰς τὸ Βουλγάρο πέφτει εἰς τὸν δρόμον τοῦ μοναστηρίου στὴν Καρυδιά Κ.

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Δίδω και ένα χωράφιον εις την Ποταμά: συνοριτής ο Λογοθέτης του Ζερπουλή και ο Δόξης του Νικολάκη από την Άλώνη.

Δημητράκης του Λεμονή μάρτυς.

Μητροφάνης <ε>ρομόναχος μάρτυς.

γέρο Κουζούνης μάρτυς.

Νικόλας του Γιαννάκη μάρτυς.

Μεργουζής μάρτυς.

Γεώργιος του Ντάνη μάρτυς.

Στράτης του Παναγιώτη μάρτυς.

Γεωργάκης του Μιχάλη μάρτυς.

Άλεξανδρής του Δρακάκη μάρτυς.

5

Φάκ. 76, αρ. 5.

30 Δεκεμβρίου, 1768.

Δίφυλλο 0.16 × 0.11 μ. Οί υπογραφές δεν είναι ιδιόχειρες.

Διὰ του παρόντος γράμματος δήλον γίνεται, ότι ἐγώ ο Καραγιάννης υἱός του ποτέ μακαρίτη Κωνσταντή ρεῖζη ἀφιέρωσα τὸ χωράφι ὅπου εἶναι εἰς τὸ Λαγγάδι¹· συνοριτής² ἀπὸ τὸ κάτω μέρος ὁ πατέρας, ἀπὸ τὸ ἄλλον ὁ Λεμονόγλους Δημητράκη ρεῖζη. Τὸ ὅποῖον και ἔχει και μία μυγδαλιὰν εἰς τὸ μέσα, ὁ καρπὸς νὰ εἶναι ὁ μισὸς δικός μου και ὁ μισὸς του μοναστηρίου του Ἁγίου Νικολάου εἰς τὴν Ἄνδρο, ὁμοίως και τὸ χωράφι, εἰς τὸ ὅποῖον ἦτον προεστὸς του αὐτοῦ μοναστηρίου Νεῖλος ἱερομόναχος. / Και διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν ἐνώπιον ἀξιοπίστων μαρτύρων και ἐδόθη ταῖς χερσὶν <του> αὐτοῦ Νεῖλου ἱερομονάχου και προεστοῦ του αὐτοῦ μοναστηρίου <του> Ἁγίου Νικολάου.

Ἔτος .αψζή', Δεκεμβρίου λ'.

παπᾶ Γιώργης σακελλάριος μάρτυς.

Στρατήγος Κουταληνὸς Μαυρική μάρτυς.

Ἄναστάσης του Ἰωάννη μάρτυς.

Κανέλης Αὔλωνιάτης μάρτυς.

1. λανγάδη /// 2. ἐνὸριτη.

Φάκ. 76, ἀρ. 6.

30 Δεκεμβρίου, 1768.

Δίφυλλο 0.16 × 0.11 μ. Ἡ γραφή ὅπως καὶ τοῦ ἀρ. 5. Δεῖγμα: δια τοῦ παρόντος γραμμάτος δειλονεστίν | οτι ἐγὼ ὁ μαστρογιάνης. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόγραφες· μετὰ τῆ λέξι ὑπόσχομαι γράφτηκαν ἀπὸ τὸν γραφέα τοῦ καταστίχου. Περίληψη καὶ στὸ Κατάστιχο [Κ], σ. 4.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δῆλον ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ὁ μάστρο Γιάννης τοῦ Νίκου ὁ πατέρας ἀφιερώνω τὸ ἀμπέλι ὅπου γεῖναι εἰς τὴν Μυγδαλιάν¹ (συνοριθής ὁ Βαγγελινός² καὶ ἀπὸ ἓν μέρος ὁ Δόξης καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος <ὁ > δρόμος), τὸ ὅποῖον τὸ ἐδώσα τοῦ μοναστηρίου Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρος διὰ ψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ υἱοῦ μου, προεστὸς ὁ παπᾶ κὺρ Νεῖλος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγρά<φη> τὸ παρὸν ἐμπροσθεν τῶν ὑποκάθωθεν γεγραμμένων μαρτύρων.

,αψζή', Δεκεμβρίου λ'.

παπᾶ Γεώργης μάρτυς.

Στρατηγάκης Μαυρίκ<η> μάρτυς.

παπ' Ἀναστάσης Ἰωάννη μάρτυς.

καὶ Ἁγιανὸς μάρτυς.

/ἐγὼ Ἰωάννης τοῦ ποτε μακαρίτη Νίκου ὁ πατέρας ὑπόσχομαι.

Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ μάρτυς.

γέρο Κουζούνης μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Νικόλας τοῦ Παναγιώτη μάρτυς.

Γεώργος τοῦ Ντατίνη μάρτυς.

Στρατῆς τοῦ Παναγιώτη μάρτυς.

Γεωργάκης τοῦ Μιχάλη μάρτυς.

Ἀλεξάνδρῆς τοῦ Δρακάκη μάρτυς.

1. αμυγδαλήαν Κ//2. έβαγγεληνός Κ.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἁγίας

1 Μαΐου, 1770.

Φάκ. 1, χφ. 5/136, ἀρ. 1.

Δίφυλλο 0.31 × 0.22 μ. σὲ χονδρὸ χαρτί. Ἡ γραφή δὲν εἶναι τοῦ Παΐσιου. Ἀριστερὰ ἀπὸ τὴν ὑπογραφή του τὸ ἀποτύπωμα τῆς σφραγίδας του διαμ. 0.02 μ., ὅπου μόλις διαβάζονται: ΠΑΗΣΗΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ καὶ ΠΑΡΑΔΗΣΗ. Τὰ λίγα σφάλματα διατηρήθηκαν κατὰ τὴν ἔκδοσιν.

† ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπιβεβαίωσιν.

† διὰ τοῦ παρόντος ἐνουγράφου καὶ ἐμμάρτυρου γράμματος γίνεται δῆλον, ὡς ὁ ἱερομόναχος Παΐσιος Χωρινός, ἡγούμενος τοῦ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Προικοννήσου, ἐν τῷ λεγομένῳ Παραδυσίῳ κειμένου ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς ὀσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς παραγενόμενος εἰς τὴν πατριαρχικὴν αὐλὴν ἀνήγγειλε καὶ ὠμολόγησεν ἰδίῳ αὐτοῦ στόματι, ὅτι ἔλαβεν ἤδη δανειακῶς διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκην τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου παρὰ τῆς εὐγενεστάτης ἀρχοντίσεως κοκόνας Ταρσίτζας συζύγου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχοντος βεκίλη τῆς μεγάλης δραγωμανίας κυρίου Νικολάου Καρατζᾶ γρόσια τὸν ἀριθμὸν ὀκτακόσια ἐξήκοντα ἐν οἷς ἐστὶ καὶ ὁ συμπεφωνημένος αὐτῶν τόκος, καὶ ἐπομένως ὑπέσχετο πληρῶσαι ταῦτα πρὸς τὴν αὐτῆς εὐγένειαν εὐχαρίστως καὶ ἀναντιρρήτως ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς διορίαν χρόνου ἐνός. παρελθούσης δὲ τῆς διορίας ταύτης, ἐὰν μὴ δυνηθῆ πληρῶσαι ταῦτα προσυπέσχετο ἀπολογεῖσθαι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸν συμπεφωνημένον αὐτῶν τόκον, τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκάμισι δηλονότι τὸν χρόνον, μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν ἀποπληρώσεως. οὕτως ἀνήγγειλε καὶ ὠμολόγησεν ὁ ῥηθεὶς ἱερομόναχος Παΐσιος ἡγούμενος τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου. Ὅθεν δὲ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν, ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς γράμμα ἐπὶ βεβαιώσει τοῦ παναγιωτάτου, καὶ σεβασμωτάτου ἡμῶν αἰθέντου καὶ δεσπότη τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Θεοδοσίου, καὶ μαρτυρία τιμωτάτων, καὶ λογιωτάτων κληρικῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, κατασφραλισθὲν καὶ τῇ ἰδιοχείρῳ αὐτοῦ ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι, καὶ ἐδόθη τῇ αὐτῆς εὐγενείᾳ.

· αψο' μαῖου α'.

[Τ.Σ.] † Παΐσιος ἡγούμενος τῆς ὀσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς ὑπόσχομε.

† ὁ μέγας ἐρμηνεὺς Γεώργιος μάρτυς.

† ὁ δομέστικος [...]

† ὁ ἐκδικος Γεώργιος μάρτυς.

† ὁ [...]

† ὁ ἐκδικος Φώτιος μάρτυς.

† ὁ πρωτοψάλτης Δανιήλ.

Φάκ. 76, ἀρ. 7.

11 Αὐγούστου, 1773.

Δίφυλλο 0.20×0.145 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: *μετο παρον μου φανερονο εγο οκατοθεν γεγραμε/νος.*

Μὲ τὸ παρόν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ κάτωθεν γεγραμμένος, ὅτι πῶς ἔχοντας νὰ λαβαίνω ἀπὸ τὸν ἀδελφόν μου χατζῆ Μανόλην γρόσια ἑφτακόσια καὶ ἀνημπορευόντας ἐπρογνώρισε τὸν θάνατόν του καὶ ἔκραξε τὸν πατᾶ Λεόντιον καὶ τὸν ἔκαμεν ἐπίτροπόν του καὶ τοῦ ἐγχείρισε τὰ ὅσα τοῦ εὐρίσκουνταν πρᾶγμα καὶ ἄσπρα καὶ κάμνοντας τὰ ἑξοδὰ του ἔμειναν ἄσπρα καὶ μοῦ τὰ ἐγχείρισεν γρόσια τρακόσια πέντε καὶ μισό. Ἔτι μοῦ ἔδωσε καὶ τὸ πρᾶγμα ὅσο ἂν ἔμεινεν καὶ τὸ ἔλαβα. Καὶ εἶναι ἀνενόχλητος ὁ ἄνωθεν πατᾶ Λεόντιος εἰς κάθε καιρόν. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἰδοῦ ποῦ ἀπογράφομαι.

Σταυριανὸς ποτὲ χατζῆ Δανιήλη βεβαίωνω.

1773, Ἀγούστου 11.

Φάκ. 76, ἀρ. 8.

2 Ἀπριλίου, 1779.

Δίφυλλο 0.305×0.215 μ. Ἐπάνω ἢ μονοκονδυλιὰ τοῦ Προικοννήσου. Δείγμα τῆς γραφῆς: *Παρασταθέντες ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπηνότητος κ(αι) τῶν σηνεδρι/αζόντων. Οἱ τελευταῖες ἐπτὰ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόχειρες. Στῆ σ. 4 γραφὴ ΙΗ' αἰ.: ἀφιέρωμα τῶν/ ἀμπέλων εἰς πα/σαλυμά-νει Παραδι/ση.*

† ὁ Προικοννήσου Ἀνανίας ἐπιβεβαιοῖ.

Παρασταθέντες ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τῶν συνεδριαζόντων τιμίων γερόντων τῆς χώρας Ἀλώνης ὁ Πασχάλης υἱὸς τοῦ ποτὲ Ματζόλια μετὰ τὶς ἀδελφές αὐτοῦ ὅτε Σοφίτζας καὶ Σοφίας καὶ Σουρμεγιῶς, κινουῶσα ἀγωγὴν ἀπὸ τοῦ ἀπογάμβρου αὐτῶν Τριανταφύλλου καὶ ζητοῦσα τὰ πράγματα τῆς μακαριτίδος ἀδελφῆς Μνοστούλας, τρία ἀμπέλια καὶ ἓν χωράφιον. Ὅστις δὲ καὶ ἀνεφανίσθη ἢ διαθήκη αὐτῆς ὅπου ἔκαμε πρὶν τοῦ θανάτου τῆς ἢ μακαρίτισσα Μνοστούλα οἰκεία θελήσει καὶ μαρτυρημένη ἀπὸ τοὺς ἐνταῦθα γέροντας, ὅπου τὰ ἀφιέρωσεν τοῦ πατᾶ κύρ Νείλου εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου εὐρισκόμενον στὴν νῆσο Ἄνδρο, ὅστις δὲ βλέποντας καὶ οἱ κληρονομοὶ ὅτε Πασχάλης καὶ οἱ ἀδελφές αὐτοῦ Σοφίτζα καὶ Σοφία καὶ Σουρμεγιῶ

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

τὴν ἐγγραφὸν τῆς διαθήκη καὶ ὁ ποτὲ ἀνὴρ αὐτῆς Τριαντάφυλλος τὰ ἀφιέρωσαν καὶ αὐτοὶ μὲ οἰκεία θελήσει καὶ βουλῇ διὰ νὰ ἔχη τὸ μνημόσυνόν τῆς αἰωνίως, νὰ κάμῃ δὲ καὶ τὰ μνημόσυνάν τῆς ὅλα ὁ παπᾶ κὺρ Νεῖλος, ὁμοίως νὰ δώσῃ καὶ τὴν παρρησία τοῦ ἀρχιερέως. Διὰ τοῦτο ἔγιναν τὰ ἀνωτέρω τρία ἀμπέλια κτήματα καὶ μούλκια τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου· τὸ ἓνα εὑρισκόμενον εἰς τὸ Λιβᾶδι κλήματα τριακόσια, συνοριῖτες ὁ Ἄναγνώστης Τζαννῆ καὶ ὁ Μιχαὴλ τοῦ Κατζίκα καὶ ἡ Γαϊτανιώ καὶ ἀπὸ κάτω ὁ δρόμος, καὶ τὸ ἄλλο ἀμπέλι εἶναι στὸν ἀπάνω δρόμο κλήματα χιλιάδες δύο καὶ μισή, συνοριῖτες Μαλάμα τοῦ Στεφάνου καὶ ὁ Καλλονᾶς Διαλεμένου καὶ ὁ Ζερπούλης καὶ Θανάσης τοῦ Γαρουφάλου, καὶ τὸ ἄλλο ἀμπέλι εἶναι στὸν Μανάρα τὴν Ρωδιά, συνοριῖτες ὁ Ἄντωνης Ρέτζου καὶ ὁ Ἀγγελῆς τοῦ Γιαννακάκη καὶ ἡ Σουρμεγιῶ τοῦ Ματζόλια, ὁμοίως καὶ τὸ χωράφιον εὑρισκόμενον [κενὸν]. Καὶ δὲν ἔχουν πλέον τοῦ λοιποῦ μετοχὴν, ἀλλὰ νὰ εἶναι τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξίν καὶ ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρὸν γράμμα ἐπὶ ἡμετέρα βεβαιώσει καὶ ἐπιμαρτυρία τῶν παραυρεθέντων τιμίων γερόντων τῆς χώρας Ἀλώνης καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ εὑρισκόμενου προεστοῦ τοῦ ἐνταῦθα μοναστηρίου παπᾶ κὺρ Νεῖλου.

1779, Ἄπριλιου 2.

ἐγὼ ὁ Πασχάλης υἱὸς τοῦ Ματζόλια μὲ τὶς ἀδελφές μου τὴν Σοφιά καὶ Σουρμεγιῶ ὑποσχόμεθα τὰ ἄνωθεν γεγραμμέ<να>.

ἐγὼ ὁ Παυλῆς μὲ τὴν γυναῖκα μου τὴν Σοφίτζα ὑποσχόμεθα τὰ ἄνωθεν.

πρωτοσύγκελλος καὶ ἡγούμενος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου μάρτυς.

προηγούμενος Ἰβηρίτης Νι<κη>φόρος μάρτυς.

Διαμα<ν>τάκης μάρτυς.

Πέτρος Ἀξιότογλους μάρτυς.

Νικόλας μάρτυς.

Σταθόρης μάρτυς.

Βασίλης Ρέτζου μάρτυς.

Ἀλέξης μάρτυς.

Ἄντωνης Ρέτζου μάρτυς.

Θεολόγος Νικόλα μάρτυς.

Φάκ. 76, άρ. 49.

14 Μαΐου, 1790.

Δίφυλλο 0.34 × 0.24 μ. Είναι επίσημο αντίγραφο, προφανώς από τόν Κώδικα τής Μητροπόλεως Προικονήσου, επικυρωμένο από τόν Προικονήσου 'Ανανία, πού προοριζόταν για τό άρχείο τής μονής του 'Αγίου Νικολάου. 'Ιδιόχειρη φαίνεται μόνο ή ύπογραφή του Νείλου, πού έγραψε καί τίς ύπογραφές τής 'Αλώνης. Κατά τήν έκδοση διατηρήθηκε ή όρθογραφία του πρωτοτύπου.

Δύο ακόμη παλαιά αντίγραφα τής πράξεως διασώθηκαν στη Μονή (φάκ. 76, άρ. 50-51) πού βρίσκεται ακόμη καταχωρισμένη στον Παλαιό Κώδικα (χφ. 64), σ. 369-70. Τό κείμενο έχει έκδοθη από τόν Μ. 'Ι. Γεδεών, *Προικόνησος* (Κωνσταντινούπολη, 1895), σ. 175-78 (άπό τόν Κώδικα τής Μητροπόλεως Προικονήσου), καί από τόν Δ.Π. Πασχάλη, «Τό εις Πασα-Λιμάνι τής Προποντιδος μετόχιον 'Παραδείσιον' τής έν 'Ανδρω μονής του 'Αγίου Νικολάου», *Ανδριακά Χρονικά*, 13(1962), σ. 89-90 (προφανώς από τόν Παλαιό Κώδικα). Καί στίς δύο εκδόσεις υπάρχουν σφάλματα καί παράλειψη τών ύπογραφών όλων τών τζορμπατζήδων.

† ό Προικονήσου 'Ανανίας επί βεβαιοί

† *Η ταπεινότης ήμωv κατά τήν άνωθεν άποστολικήν καί εκκλησιαστικήν διαταγήν κληροσασμένη τήν λαχούσαν αυτήν έπαρχίαν ταύτην, του άρχιερατεύειν έν αυτή, καί πρόνοιαν ποιήσθαι, πασών τών εκκλησιών τών διατελούντων έν τή άρχιεπισκοπή ταύτη, έπομένως δέ καί όσα σεπτά μοναστήρια εύρίσκονται καταυτήν. 'Επειδή λοιπόν καί κατά τήν νήσον του Πασαλιμανίου, πλησίον του χωρίου 'Αλώνης διατελεί ιερών καί σεβάσιμων μοναστήριον, έπονόματι τής όσιομάρτυρος καί άθλιφόρου του Χριστου Παρασκευής, καί Παραδείση λεγόμενον, όπερ καί άπροστάτευτον δι' ικανών χρόνων δι' ύστερήσεως ήγουμένου, εις παντελή έρήμωσιν έλθειν έκινδύνευε, καί εις χρέος δυσβάστακτον έφθασεν, καί ύπερ τής δυνάμεώς του επιφορτήθη εις γρόσια χίλια έκατόν όγδοήκοντα όκτώ τόν αριθμόν, όθεν καί πολλήν τήν φροντίδα ποιήσα <σα> ή ταπεινότης ήμωv ώστε εύρειν άξιον τινά άνδρα του προστατεύειν έν αυτώ δικηκείν τε καί κυβερνά ώς δεί άπαντα τά έν αυτώ. εύρεθεις λοιπόν ό πανοσιότατος προηγούμενος κύρ Νείλος, ό από τήν σεβασμίαν καί σταυροπιγιακήν μονήν του έν άγίους πατρός ήμωv Νικολάου, του έν τή νήσω 'Ανδρο, άνδρας τίμιος σεβάσιμος*

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

καὶ ἄξιος τοῦ διηκεῖν αὐτῷ, καὶ θέλοντας νὰ ἀναδεχθῆ τὴν τούτου ἐπίσκεψιν καὶ προστασίαν, ὁμοῦ καὶ ὅλον τὸ χρέος αὐτοῦ, θέλοντας ὁμως νὰ προσυλλοθῆ αὐτὸ τὸ μονιδριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τὸ καὶ Παραδείσι λεγόμενον εἰς τὸ αὐτοῦ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ εὐρέθη εὐλογον παρὰ πάντων τῶν χριστιανῶν τῆς νήσου ταύτης, καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος ὅπως προσυλλοθῆ εἰς αὐτό, καὶ οἱ ἐκεῖσε πατέρες νὰ ἔχουν τὴν τούτου ἐπίσκεψιν, καὶ νὰ διορίζουν ἄνθρωπον ἐκ τῆς Μονῆς ταύτης τίμιον καὶ σεμνόν, νὰ προστατεύῃ καὶ νὰ οἰκονομῇ τὰ τοῦ ἱεροῦ μονυδρίου, εἰς σύστασιν καὶ παντοτινὴν διήκῃσιν αὐτοῦ, ὅπου νὰ μὴν ἐρημώσῃ ἀπὸ ὑστερήσεως ἀνθρώπων. Γίνεται ὁμως αὕτη ἡ προσύλλοσις μὲ τοιαύτην συμφωνίαν, νὰ ἀναδεχθῶν αὐτὸ μὲ ἅπασαν τὴν περιουσίαν τῶν αὐτοῦ πραγμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων κατὰ τὴν καταγραφὴν ὅπου τοὺς ἐδόθη, καὶ τὸ χρέος ὅλον: 1188: ἦτοι χίλια ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ὀκτώ, ὑποσχόμενοι πληρῶσαι αὐτὸ μὲ τὸ διάφορον τους, καὶ νὰ μνημονεύετε τὸ ὄνομα τοῦ καὶ καιρὸν ἀρχιερατεύοντος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὁ διορισθὲν κατὰ καιρὸν ἡγούμενος ἐν αὐτῷ νὰ δίδει τὸ κατ' ἔτος εἰκοσιπέντε γρόσ: εἰς τὸν ἀρχιερέα αἰτήσιον, ὡς κύριον καὶ κανονικὸν εἰσόδημα τῆς ἐπαρχίας ταύτης, καὶ ἐν φλωρὶ φιλοτιμία τὴν κάθε Λαμπράν, καὶ νὰ μὴν ἔχη νὰ ζητεῖ ὁ ἀρχιερεὺς ἄλλο τι βιαστικῶς παρὰ τοῦ ἐν αὐτῷ εὕρισκομένου ἡγούμενου. Καὶ ἐὰν ὁ διορισθὲν ἡγούμενος ἐν αὐτῷ, δὲν ἤθελεν ἀπερνᾶ σεμνῶς καὶ τιμῶς ἐν αὐτῷ, ὡς τὸ αὐτοῦ ἐπάγγελμα ἀπαίτει, ἢ δὲν ἤθελεν οἰκονομῇ καὶ κυβερνᾶ τὰ τοῦ μοναστηρίου καλῶς, νὰ γράφῃ ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ αὐτοῦ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου δηλαδή, καὶ ἀνταυτοῦ χωρὶς τινὸς προφάσεως καὶ ἀναβολῆς καιροῦ, νὰ διορίζουν ἄλλον σεμνοῦ βίου καὶ καλὸν οἰκονόμον. Καὶ ἐὰν κατὰ καιρὸν ἤθελε ζητήσει ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερεὺς ἢ οἱ ἐγγύριοι τῆς νήσου ταύτης νὰ τὸ ἀποσπάσουν καὶ νὰ τὸ ἀποξενώσουν ἀπὸ τὴν προσύλλοσιν ταύτην καὶ ἐπίσκεψιν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου, νὰ χρεωστοῦν πρῶτον νὰ ἀποπληρῶνουν τὴν ποσότητα τοῦ χρέους ὅλου ὅπου αὐτοὶ ἀναδέχθησαν μετὰ τῶν διαφόρων αὐτῶν, καὶ ὅσα ἔξοδα ἤθελα <ν> κάμουν εἰς ἀνακαίνησιν αὐτοῦ νὰ τὰ φανερώνουν, καὶ νὰ τοὺς τὰ ἀποπληρῶνουν, καὶ ὅσα πράγματα κινητὰ ἢ ἀκίνητα ἤθελαν ἀποκτήσουν εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ τὴν προσύλλοσιν ταύτην, νὰ τὰ πέρνουν χωρὶς τινὸς ἐναντιότητος, καὶ διὰ ὅσον καιρὸν ἤθελαν τὸ κρατήσουν, νὰ μὴν ἔχουν νὰ τοὺς ζητοῦν οὐδὲν παραμικρὸν λογαριασμόν. ὁμοίως πάλιν ἐξεναντίας ἐὰν καὶ οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, καὶ ἤθελαν διὰ νὰ τὸ παρατήσουν ἀνεβιάστως καὶ οἰκιοθελῶς, νὰ μὴν ἔχουν κανένα δίκαιον νὰ ζητοῦν | οὔτε διὰ χρέος ὅπου ἐπλήρωσαν, ἢ εἰς ἀνακαινισμόν ἔξοδα, ἢ εἰς ἀπόκτησιν πραγμάτων μήτε δι' ἄλλον τὴν παραμικρὸν πρᾶγμα, ἀλλὰ νὰ μένουν πάντῃ ἀμέτοχοι ἀπὸ κάθε τι πρᾶγμα τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἀπὸ κάθε τους ζήτησιν. Καὶ μὲ τοιαύτην λοιπὸν κοινῇ καὶ κατὰ Θεὸν συμφωνίαν, ἔγινεν ἡ προσύλλοσις ταύτη διὰ γράμματος ἀποδεικτικοῦ καὶ ὑποσχετικοῦ, καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν, ὅπως μένει ἀναπόσπαστον ἐν παντὶ αἰῶνι, καὶ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν χρησίμων γερόντων τῶν χωρίων, καὶ παρὰ τοῦ πανοσιότατου προηγουμένου κυρ Νείλου τοῦ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ ἐπιβεβαιωμένον παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς αὐτοῦ πανοσιότητος, ὡπερ ἀπεράσθη, καὶ εἰς τὸ κόνδκι τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ταύτης.

· αψϛ·: μαῖου ιδ'.

προηγούμενος Νείλος ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρου ἐπονομαζόμενον τὰς Ὅρρας ὑπόσχομαι καὶ βεβαιῶνω:

οἱ τζορμπατζίδες τῶν χωρίων ὑπόσχονται¹

τῆς Ἀλόνης
γέρο Πέτρος ὑπόσχομαι.
Διαλεμένος ὑπόσχομαι.
χατζῆ Γεωργάκης ὑπόσχομαι.
Λαμπαδάριος ὑπόσχομαι.
χατζῆ Ζαφείρης ὑπόσχομαι.
Ἄντώνης ὑπόσχομαι.
Θεολόγος ὑπόσχομαι.

χωρίον Βουργάρο
χατζῆ Δόξης ὑπόσχομαι.
Ταουλάριος ὑπόσχομαι.
Διαμαντάκης ὑπόσχομαι.
Θεοδωράκης ὑπόσχομαι.
Γεωργάκης ὑπόσχομαι.

χωρίον Σκουπία
Παρησιανὸς ρεῖζης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Σωτήρης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Ἀγγελάκης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Ἀντωνάκης ὑπόσχομαι.
Ἄναγνώστης Τριανταφύλλου ὑπόσχομαι.
Ἄναγνώστης Μιχαήλου ὑπόσχομαι.

χωρίον Βόρι
Μεργουζῆς ὑπόσχομαι.
Ἄντωνάκη ρεῖζης ὑπόσχομαι.
Γεωργούσης ὑπόσχομαι.
Λευτέρης ὑπόσχομαι.
Σταμάτης ὑπόσχομαι.
Νικολάκης ὑπόσχομαι.

χωρίον Χουχλία
Γιαννακάκη ρεῖζης ὑπόσχομαι.
Θεοχάρης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Κυριάκος ὑπόσχομαι.
Ζαφειράκης ὑπόσχομαι.
Χριστόδουλος ὑπόσχομαι.
Παναγιώτης ὑπόσχομαι.

1. Οἱ γραφεὲς τοῦ Παλαιῦ Κώδικος ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν παράλληλα πρὸς τὸ ἔγγραφο.

Χφ. 64 (Παλαιός Κώδιξ), σ. 371-72.

1790.

Ἡ ἀντιγραφή στὸν Κώδικα δὲν φαίνεται παλαιότερη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 10^{ου} αἰ. Μὲ τὸ ἴδιο χέρι γράφτηκαν καὶ τὰ σχόλια στὸ περιθώριον πὺ ἐδῶ δηλώνονται σὰν ὑποσημειώσεις.

Ἐθροισις τῶν κατὰ καιροὺς ἀφιερωτικῶν ἐγγράφων ἢ περιγραφῆ.

Κατάστιχον τοῦ μοναστηρίου τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς τοῦ Παραδείση, ὅσα ἔχει μέσα τὸ Μοναστήριον ἐπιπλα, καὶ ὅσα χωράφια ἔχει δεδομένα εἰς τὸν προηγούμενον κύρ Νεῖλον Παλαιολόγον.

Φελώνια ¹ στόφια δύο καὶ ὑπομάνικα ζύγες δύο· μηναία δώδεκα· παρακλητική μία παλαιά, τριώδιον ἐν· πεντηκοστάριον ἐν· εὐχολόγιον ἐν καὶ ψαλτήριον ἐν· βουτζιά πέντε· κάδοι τρεῖς· βαρέλες δύο· πολύμια τρία· βοῦτες ἑννέα· ρακοκάζανον παλαιὸν ἐν· καζάνι τῆς ζύμης ἐν· τίκερα τέσσαρα· σαχάνια τρία· σινὶ ἐν· ταψι ἐν· λεγενόμπρικον ἐν· δεκέλια ἑπτὰ· κασμάδες δύο· κάπες τῆς κοιμησιᾶς δύο· μαζελάρια ἕξι· ἀγελάδια τέσσαρα· μοσχάρια τρία· βόδια τοῦ ζευγαρίου ἕξι· ἄλογον ἐν, γαδούρα μία ².

Ἄμπελια εἰς τὸ Γεφύρι 4· ἄμπελιον εἰς τὰ Κυρούλια ἐν· ἄμπελιον εἰς τὸν Ἄγιον Θεόδωρον ἐν· χωράφι εἰς τὸ Καβάλι ἐν· χωράφι εἰς τὸ Γεφύρι ἐν· χωράφι εἰς τὴν Ἀχλαδιὰν ἐν, κοιλῶν 2, τοῦτο εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄμπέλι ἴσα μὲ τὸ ξηρόρεμμα καὶ ἐπάνωθεν ὁ δρόμος· χωράφι ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἄμπέλι τοῦ χατζῆ Ἄγγελᾶκη, συνορίτης ἐπάνωθεν εἶναι ὁ Στέφανος τοῦ Γιοβάνη καὶ ὁ δρόμος, κοιλῶν 1¹/₂· χωράφι εἰς τὸν δρόμον τοῦ Μοναστηρίου ἕως ἐπάνω κοιλῶν 4, συνορίτης τούτου εἶναι ὁ Ζερμπούλης τοῦ Γαρυφάλου· χωράφι ὀπίσω ἀπὸ τοῦ Διαμασκηνοῦ τὴν βρύσιν κοιλῶν 2¹/₂· χωράφι εἰς τὰ Κυρούλια, κοιλ. 1, συνορίτης ἀπὸ ἐπάνω ὁ Ἀναγνώστης Τζανόγλου, κάτωθεν δ' ὁ Πέτρος Ἀζώτιγλου ἴσα μὲ τὸ ρεῦμα· χωράφι εἰς τὰ Κυρούλια κοιλ. 1, σιμὰ εἰς τὸ ἄμπέλι· χωράφι εἰς τὸ Καστράκι κοιλ. ¹/₄, συνορίτης ἐπάνωθεν εἶναι ὁ Νικολάκης Χαστᾶς, κάτωθεν ὁ Μεργουζῆς τοῦ Ἀνεγνώστη καὶ ὁ δρόμος· χωράφι ἐπάνω ἀπὸ τὰ Κυρούλια κοιλ. ¹/₂, συνορίτης εἶναι ὁ Ἀνεγνώστης τοῦ Διαμαντάκη, κάτωθεν ὁ Σοφριανὸς τοῦ Γιακουμάκη· χωράφι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον κοιλ. 1, συνορίτης ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος εἶναι ὁ Θεολόγος τοῦ Νικόλα, ἀπὸ δὲ τὸ κάτω εἶναι ὁ Ἀνα-

1. Τὰ ἀντικρῶ ὑπὸ τῆς πυρκαϊᾶς ἀπωλέσθησαν.

2. Ἄπαντα ἠρπάγησαν καὶ ἀπωλέσθησαν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

γνώστης τοῦ Διαμαντάκη χωράφι τῆς Φώταινας κοιλ. 1 εἶναι εἰς τὸ Χοντρὸν Βουνὸν κάτωθεν, συνορίτης εἶναι ὁ Ρήγας, ἐπάνωθεν δὲ ὁ δρόμος· χωράφι εἰς τὸ Χοντρὸν Βουνὸν κοιλ. 1, συνορίτης εἶναι ὁ Ἀγγελάκης καὶ ὁ Θεόχριστος τοῦ Καδήλογλου· χωράφι εἰς τὴν Λαγγάδα κοιλ. 1/2, συνορίτης τούτου εἶναι ὁ Σωτήρης τοῦ Ἀναγνώστη καὶ ὁ Σταμάτης τοῦ Χριστοδοῦλου· χωράφι ἕτερον εἰς τὴν Λαγγάδα κοιλ. 1 1/2, συνορίτης εἶναι ἐπάνωθεν ὁ Ἰμπραῖμ ἀγάς, κάτωθεν δὲ ὁ Ἐλευθέριος τοῦ Μποσινάκη· χωράφι εἰς τὸν Ἅγιον Θεόδωρον³ κοιλ. 8· ἕτερον εἰς τὸν Ἅγιον Θεόδωρον κοιλ. 8· ἕτερον χωράφι κοιλ. 8 ἐπάνω ἀπὸ τὸν αἰγιαλὸν κοιλ. 2· ἕτερον χωράφι εἰς τὸν δρόμον κοιλ. 2· ἕτερον χωράφι παρ' ἄνω τούτου κοιλ. 2· χωράφι ἢ Μακρονάρα κοιλ. 3· ἢ νῆσος Ἰερά κοιλ. 50 μὲ τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου. Ὁ Μερρᾶς καὶ τὰ προαῦλια τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἄρχονται ἀπὸ τὸ νότιον μέρος τὸ καλούμενον Τραῦα καὶ προχωροῦν ὀπίσω ἕως εἰς τὸ ξηρόρευμα τοῦ Προφήτου Ἠλία καὶ ἀναβαίνουν ἕως εἰς τοῦ Δαμασκηνοῦ τὴν βρύσιν καὶ τὸν δρόμον ὅστις πηγαίνει εἰς τὴν Ἀλώνην καὶ ἕως εἰς τὸ Χοντρὸν Βουνὸν ὡς χύνουν τὰ νερά ἕως εἰς τὸ Μαυραμπέλι.

Ἀφιερώματα ἀνήκοντα εἰς τὸ ἐν τῷ χωρίῳ Βουλγάρων μετόχιον τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου:

Χωράφι⁴ καλούμενον Μπάνια κοιλ. 2· χωράφι Ἅγιος Ἠλίας κοιλῶν 6· χωράφι Ρούμπα κοιλ. 2· χωράφι Ἅγιος Ἀρχιστράτηγος 1 1/2· χωράφι εἰς τὸν Λάκκον κοιλ. 3/4· χωράφι εἰς τὸ Καλάμι κοιλ. 2 1/2· χωράφι εἰς τὸν Ἀμμον κοιλ. 1 1/2· χωράφι εἰς τὴν Ἀλώνην ὑπὸ τὸν δρόμον κοιλ. 1· χωράφι Ποταμία κοιλ. 1 1/2· χωράφι εἰς τὴν Ἀλώνην ἐπάνω δρόμος κοιλ. 2 1/2.

3. Τὰ πλεῖστα τῶν ἀναφερομένων ἦσαν ποτὲ ἄμπελοι, νῦν ἅπαντα ἐξηλείφθησαν καὶ μένουσι ἄπλοϊ ἄγροι.

4. Ἀπασαὶ αἱ ἄμπελοι ἐξηλείφθησαν καὶ μένουσι ἄπλοϊ ἄγροι διὰ σποράν.

Φάκ. 76, ἀρ. 37.

14 Μαΐου, 1790.

Δίφυλλο 0.39 × 0.145 μ. Ἡ γραφή, προφανῶς τοῦ Νείλου Παλαιολόγου, ἀρκετὰ καλή.

1790, Μαΐου 14. Κατάστιχον τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς εἰς τὸ Παραδεῖσι ἐνῶ περιέχει τὰ ὅσα ἔχω δοσμένα εἰς ἐξοδα καὶ χρέος ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν ἀνακαινισμὸν τῶν μετοχίων, ταῦτα ὅπου ἔγιναν

ἀρχῆς

- γρ. 1188 τὸ χρέος ὅπου ἐδέχθηκα ὅταν δέχθηκα τὸ μοναστήριον, μόνον τὸ κεφάλαιον.
 γρ. 1000 ὅπου ἔδωσα τοῦ ἀρχιερέως κύρ Ἀνανίου.
 γρ. 100 ὅπου ἔδωσα τοῦ ἀρχιδιακόνου κύρ Γρηγορίου.
 γρ. 100 ὅπου ἔδωσα τοῦ ἐτέρου διακόνου κύρ Ἀγαπίου.
 γρ. 100 ὅπου ἔδωσα διὰ φαμελιάτικα στήν Μητρόπολιν.
 γρ. 500 ὅπου ἔδωσα τοῦ πατριάρχου κύρ Νεοφύτου.
 γρ. 200 ὅπου ἔδωσα φαμελιάτικα εἰς Μεγάλην Ἐκκλησίαν.

1797, Αὐγούστου 18. Ἴδου ὅπου φανερώνω καὶ τὰ ὅσα ἐξοδα ἔγιναν εἰς τὸν ἀνακαινισμὸν τοῦ μοναστηρίου

ἀρχῆς

- γρ. 400 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ πρώτου ζαμπίτη.
 γρ. 316 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ πρώτου κατῆ διὰ χοτζέτι.
 γρ. 310 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ β' κατῆ ὅπου ἐπάτησεν τὴν βούλλα του.
 γρ. 112 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ γ' κατῆ.
 γρ. 100 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ β' ζαμπίτη χ(ατζῆ) Ἀχμέτ ἐφέντη.
 γρ. 1193 : 20 ὅπου ἐδώσαμεν εἰς ὅλα τὰ μαστορικά καὶ ἐργατικά καὶ ρετζιπέρηδων.
 γρ. 1679 : 07 ὅπου ἐδώσαμεν εἰς ὅλην τὴν ὕλην καὶ ξύλα καὶ ἄλλα τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ μοναστηρίου.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἁγίας.

20 Σεπτεμβρίου, 1790.

Φάκ 1, χφ. 5/136, ἀρ. 3.

Μονόφυλλο 0.305 × 0.215 μ. Ἡ γραφή εἶναι τοῦ ὑπογραφομένου ἡγουμενοῦ (Νείλου Παλαιολόγου). Ἄνω ἀριστερὰ ἀποτύπωμα τῆς

σφραγίδας τοῦ Μονυδρίου ἢ ὁποία ὑπάρχει στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 86.

† ὁ Προικονήσου Ἄνανίας ἐπιβεβαίωι.

Διὰ τῆς παρουσίας ὁμολογίας καὶ καθολικῆς ἀποδείξεως ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ ἡγουμένος τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τοῦ Παραδείσιου ὀνομαζόμενον τῆς ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Πασαλιμανίου, ὡς ἔλαβον ἤδη δανειακῶς διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκην τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου παρὰ τῆς εὐγενεστάτης κοκόνας Ῥοζάνδρας θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Ἀντωνάκη καπικιαχαγιά γρόσια τὸν ἀριθμὸν τριακόσια σαράντα πέντε, ἤτοι 345, ἅμα μετὰ τοῦ συμπεφωνημένου αὐτῶν διαφόρου τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκάμισυ, ἅπερ ὑπόσχομαι πληρῶσαι αὐτὰ εὐχαρίστως τῇ εὐγενείᾳ τῆς εἰς χρόνον ὀλόκληρον ἐν. Παρελθούσης δὲ τῆς διορίας ταύτης ἂν μὴν ἤθελαν πληρωθῶσιν ἔχουσιν τρέχειν εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ τὸ συμπεφωνημένον αὐτῶν διάφορον τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκάμισυ δηλαδὴ μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν ἐξοφλήσεως καὶ ἀποπληρώσεως. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξίν καὶ ἀσφάλειαν ἐγινεν καὶ ἡ παροῦσα μου ἐνυπόγραφος ὁμολογία ἐπιβεβαιώσει τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν δεσπότη καὶ μαρτυρία τῶν χρησίμων γερόντων τῆς Ἀλώνης καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς εὐγενείας τῆς.

1790, Σεπτεμβρίου κ'.

ἡγουμένος τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τοῦ Παραδείσιου ἔλαβα τὰ ἄνωθεν καὶ ὑπόσχομαι.

Ζαρίφης μάρτυς.

χατζῆ Δόξης τοῦ χατζῆ Παναγιώτου μάρτυς.

Διοματάκης τοῦ Βγενόπουλου μάρτυς.

Πέτρος Ἀξιότογλους μάρτυς.

Διαλεμένος τοῦ Σταμάτη μάρτυς.

Ταβουλάριος μάρτυς.

14

Φάκ. 76, ἀρ. 52.

17 Νοεμβρίου, 1790.

Μονόφυλλο 0.155 × 0.11 μ. γραμμένο πιθανώτατα ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Μητροπολίτη πού ὑπογράφεται μὲ μονοκονδυλιά.

Δηλοποιοῦμεν τὰ χρεωστούμενα ὅπου εἶχαμεν νὰ λαμβάνωμεν ἀπὸ τὸ μοναστήρι Παραδείσιου ἅπερ ἦσαν ἑκατὸν δεκαῆξ μᾶς τὰ ἀποπλήρωσεν ὁ ἡγουμενείων κύρ Νεῖλος καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξίν.

αψ κ', Νοεμβρίου ιζ'.

† ὁ Προικονήσου Ἄνανίας.

Φάκ. 76, άρ. 10.

9 Μαρτίου, 1791.

Δίφυλλο 0.23 × 0.17 μ. Δείγμα τής γραφής: δια του παρόντος. γράματος. γήνετε. διλον. στή οπαρπούνης / τουποτέ θωμά. Οί ύπογραφές δεν είναι ιδιόχειρες. Στή σ. 4: άφιέροσις του μπαρ/πούνη απο τα σκουπί/α, δια αυτήν τήν / άφιέροσιν το έδοσα ένα κυλο σταρι ήχε γρ: 3 | προηγούμενος νείλος.

Δια του παρόντος γράμματος γίνεται δήλον, ότι ό Παρπούνης του ποτέ Θωμά ό υιός, ότι έχοντας ό Παρπούνης ένα κομμάτι χωράφι στού Δαμασκηνού τήν βρύση άπάνου στού Καλλονά κοντά στό χωράφι, κοιλό ένα, τό άφιερώνει εις τό μοναστήριον τής Άγίας Παρασκευής δια νά μνημονεύεται τό όνομά του και νά μην έχη κανείς νά κάνη από τούς δικούς του μήτε άπέ τά παιδιά μου διατι τό έχω καλά άφιερωμένο συνορίτης άπέ κάτω είναι τό μοναστήρι και από πάνω είναι ό γέρο Διαμαντής! του Άβραμλιώτη. Και δια τό άληθές έδωσα τό παρόν μου κατέμπροσθεν τών άξιοπίστων μαρτύρων.

1791, Μαρτίου 9.

έγω ό Παρπούνης του Θωμά ύπόσχομαι.

Μακάριος ήερομόναχος μάρτυς.

Παρσιανό<ς> Χριστοδούλου μάρτυς.

χατζή Σωτήρη<ς> μάρτυς.

Πολυχρόνης Κουτζό<ς> μάρτυ<ς>.

Χουρμούζη<ς> του Τριανταφύλλου μάρτυς.

1. διοματής.

Άνδρος. Μονή Άγίας.

21 Νοεμβρίου, 1795.

Φάκελος 1, χφ. 5/136, άρ. 4.

Μονόφυλλο 0.17 × 0.12 μ. Η γραφή του Γεδεών.

Δια του παρόντος φανερόνω έγω ό ύποκάτωθεν ύπογεγραμμένος χατζή Γεωργάκης υιός του Γιαννάκη και τής Χρυσαφένιας, ότι άφιέρωσα εις τό ήερόν μοναστήριον τής Άγίας Παρασκευής όνομαζόμενον Παραδείσον εν άμπέλιον εις τόν άπάνου δρόμον έως χίλια κλήματα και έγραψα δύο όνόματα εις τήν

παρρησίαν, τὸ ἐδικόν μου καὶ Ζαφειρίτζας. Ἔχει δὲ συνοριτάς αὐτὸ τὸ ἀμπέλιον ἀπὸ πάνω δρόμος, ἀπὸ κάτω ὁ Εὐαγγελινός, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ Ζερπούλης καὶ ἀπὸ τ' ἄλλο ἡ χήρα τοῦ Παυλῆ καὶ ὁ χατζῆ Ἀγγελῆς, τὸ ὁποῖον ἀμπέλιον τὸ ἀφίερωσα νὰ εἶναι τοῦ μοναστηρίου εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα ἀναπόσπαστον διὰ νὰ μνημονεῦονται αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἔδωσα τὸ παρόν μου ἐνυπόγραφον καὶ ἐμμάρτυρον γράμμα εἰς χεῖρας τοῦ παπᾶ κυρ Δανιὴλ καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν.
 , αψηγε, Νοεμβρίου κα'.

χατζῆ Γεωργάκης ὑπόσχομαι.
 προηγούμενος Γεδεών (ἱερομόναχος) γραφεὺς καὶ μάρτυς.
 Λαμπαδάριος Φραγκῆς μάρτυς.

17

Φάκ. 76, ἀρ. 11.

29 Ὀκτωβρίου, 1799.

Δίφυλλο 0.295 × 0.21 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι οἱ μὲν οἱ γέροντες ἐκ/τῆς ἐπαρχίας. Ἐπάνω ἡ μονοκονδυλιά τοῦ Προικοννήσου. Οἱ περισσότερες ὑπογραφές δὲν εἶναι ιδιόχειρες.

ὁ Προικοννήσου Νικηφόρος ἐπιβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι ἡμεῖς οἱ γέροντες ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Προικοννήσου ἐκ χώρας Βουργάρου ὁ τε Νικόλας Ταουλάριος, Θεοδωράκης Ἀναγνώστου, Γεωργάκης Παπάζογλου, Διομαντάκης Βγενοπούλου καὶ τὰ δύο ἀδελφία, υἱοὶ τοῦ ποτὲ μακαρίτου Στρατῆ ρεῖζη, Γεώργης καὶ Γιαννάκης καὶ ἡ αὐτῶν ἀδελφὴ χατζῆ Πασχαλιά, ὑπεσχέθησαν τὰ ἄνωθεν ἀδελφία κατέμπροσθεν τῶν τιμιωτάτων γερόντων, ὅτι μὲ τὸ νὰ ἔχουν ἓναν γνήσιόν τους ἀδελφὸν ὀνόματι Σταυρινόν, ὅστις ἠθέλησεν ἐξ ἰδίας αὐτοῦ προαιρέσεως διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου κείμενον εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον ἑκουσίᾳ του τῆ γνώμῃ καὶ τῆς θελήσεως ὁποῦ νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ γένῃ καλόγηρος. Ὅθεν ἔχων ὁ ρηθεὶς Σταυρινὸς καὶ ἓνα ἀμπέλιον κληρονομίαν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου πατρός του εὑρισκόμενον εἰς τὴν Ρούμπα συνοριταὶ εἰς αὐτὸ κατακέφαλα ὁ Λεμονῆς Ἀργύρη καὶ ὑποκάτωθεν τὰ παιδιά τοῦ ποτὲ Ἀργύρη Μανόλης καὶ Γεωργάκης καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Μανολάκης τῆς Αυγερός καὶ Χριστούλιας Ζαχαρία, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο μέρος ὁ γέρο Ἀποστόλης Βγένου καὶ Θεοδόσης Διασοῦρη. Τὸ ὁποῖον ἀμπέλιον τὸ ἀφιερώνει μὲ ὄλην του τὴν γνώμην ὁ ρηθεὶς Σταυρινὸς καὶ τὰ ἀδελφία του εἰς τὸ μετόχιον τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὁποῦ εὑρίσκεται εἰς τὸ Πασα-

λιμάνι εἰς χεῖρας τοῦ ἐν ταυτῷ προστατεύοντος ἁγίου προηγουμένου κῦρ Ἀγαπίου, γράφοντας καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γονέων του Εὐστρατίου καὶ Ροδιάς εἰς τὴν ἁγίαν παρρησίαν τοῦ μοναστηρίου διὰ νὰ μνημονεύονται αἰκονίως. Εἶναι δὲ τὸ ἀμπέλιον κλήματα χιλιάδας 4. Ὅθεν καὶ ὁ κατὰ καιροῦ προεστός νὰ ἔχη χρέος διὰ νὰ στέλνῃ εἰς τὸ μοναστήριον ἀπὸ τὸ μαζούλι τοῦ ἀμπελίου γρόσια 25 τὸ κατ' ἔτος διὰ ροῦχα τοῦ ἄνωθεν Σταυρινοῦ καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ νὰ μένῃ τὸ ἀμπέλι παντὶ ἐλεύθερον τοῦ μοναστηρίου διὰ μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του. Εἰ δὲ καὶ ἀθετήσῃ ὁ ρηθεὶς Σταυρινὸς ἀπὸ τὴν γνώμην του καὶ φύγῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, νὰ δίδῃ γρόσια 100 διὰ τὰ ὀνόματα ὅπου ἐγράφησαν καὶ νὰ μὴν ἔχη νὰ ζητῇ οὔτε ὄβολόν διὰ μαζούλι τοῦ ἀμπελώνος αὐτοῦ ἀπὸ τὸν προεστὸν τοῦ μετοχίου. Ὅθεν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἀφιερωτικὸν καὶ ἐμμάρτυρικὸν γράμμα κατέμπροσθεν τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἁγίου προηγουμένου Ἀγαπίου ἵνα ἔχη τὸ κῆρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

, αψηθ', Ὀκτωβρίου κθ'.

Σταυρινὸς τοῦ ποτὲ Στρατῆ ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

Ταβουλάριος Νικόλαος μάρτυς.

χατζῆ Θεοδοράκης μάρτυς.

Διομαντάκης Βγενόπουλου μάρτυς.

Γεώργης τοῦ Στρατῆ ὑπόσχομαι.

Γιαννάκης τοῦ Στρατῆ ὑπόσχομαι.

Πασχαλιὰ τοῦ Στρατῆ ὑπόσχομαι.

Γεωργάκης Παπάζογλου μάρτυς.

Φάκ. 76, ἀρ. 12.

2 Ὀκτωβρίου, 1800.

Δίφυλλο 0.19 × 0.14 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: δια τοῦ παρόντος γρηματοῦ γίνετε δῖλον, στη οπαρ/πούνις αφιερόνι.

Διὰ τοῦ παρόντος γρηματοῦ γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ Μπαρμπούνης ἀφιερῶναι ἓνα χωράφι εἰς τοῦ ἁγίου Νικολάου τὸ μοναστήριον, τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Ἄνδρου, τοῦ προηγουμένου παπᾶ κῦρ Ἀγαπίου διὰ νὰ μνημονεύεται ἡ ψυχὴ τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτοῦ. Ὅθεν τὸ εἰρημένο χωράφι εὑρίσκεται εἰς τὸ Σέπτι τοῦ Δένδρου στοῦ μοναστηρίου τὸ δρόμο· ἀπὸ πάνω συνοριταί εἰς αὐτὸ κατακέφαλα ὁ Ἰσμαὴλ ἀγᾶς καὶ ἀπὸ κάτω δρόμος, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ Ζερπούλης τοῦ Πολυχρόνη καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ γέρο Κουζούνης. Ὅθεν ἐγρά-

φθη τὸ παρὸν κατέμπροσθεν τῶν ὑπογεγραμμένων τζουρματζήδων τοῦ χωρίου Βόρι καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἄνωθεν προηγούμενου κύρ Ἀγαπίου.

1800, Ὀκτωβρίου 2.

Παρπούνης ὑπογράφω.

Λευθέρης μάρτυς.

Νικολάκης μάρτυς.

19

Φάκ. 76, ἀρ. 13.

1 Νοεμβρίου, 1803.

Δίφυλλο 0.19 × 0.14 μ. σχισμένο δύο φορές καθέτως γιὰ ἀκύρωση. Δείγμα τῆς καλῆς γραφῆς τοῦ Ἀγαπίου: διὰ τῆς παρουσίας μου ὁμολογί(ας) φανερόνω κ(αί) ὁμολογῶ.

Διὰ τῆς παρουσίας μου ὁμολογίας φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Νικόλαος Ταβουλάριος τοῦ ποτε Δρακάκη, ὅτι ἔλαβα δανειακῶς παρὰ τοῦ ἡγουμένου κύρ Δανιὴλ Ἀνδριώτου Ἀγιονικολαΐτου τὸν ἀριθμὸν γρόσια ἑκατὸν πενήντα, λέγω γρόσια 150, καθαρὸν κεφάλαιον τὰ ὅποια τὰ ἔλαβα διὰ σίγουρα τῆς γῆς εἰς διορίαν ἕως τὸν ἐρχόμενον τρύγον. Ὅθεν ἐρχομένη ἡ διορία μας νὰ τοῦ τὰ δίδω πάλιν μὲ κάθε λόγον εὐχαριστίαν καὶ ἀνευ προφάσεως. Διὸ ἐγινεν καὶ τὸ παρὸν μας ὑπογράφοντάς το καὶ ἰδιοχειρῶς μου καὶ ἐγχείρισα αὐτὸ εἰς χεῖρας τοῦ κύρ Δανιὴλ ἵνα ἔχη τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

,αωγ', Νοεμβρίου α'.

Ἐγὼ ὁ Ταβουλάριος Νικόλαος ἔλαβα τὰ ἄνωθεν καὶ ὑπόσχομαι.

Ὁ γράψας προηγούμενος Ἀγάπιος μάρτυς.

20

Φάκ. 76, ἀρ. 16.

18 Νοεμβρίου, 1806.

Δίφυλλο 0.28 × 0.195 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: τὴν σύμερον φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμέν(ος) στρατιώτης τοῦ ἀντωνάκου υἱός.

Τὴν σήμερον φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Στρατιώτης τοῦ Ἀντωνάκη υἱός ἀπὸ χωρίον Σκοπιά, <ὅτι> ἠθέλησα νὰ ἀφιερῶς τὸ ἀμπέλι ὅπου εἶναι εἰς τὰ Φορνάκια εἰς τὸ μοναστήρι εἰς τὴν Ἀγίαν Παρασκευὴ <εἰς> τὸ ὅποῖον εἶναι συνορίζται ὁ Ἀντώνης τοῦ Παρσιανοῦ καὶ ὁ

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Πλούσιος, ἀπό ἄνωθεν εἶναι ἀτός του συνορίτης. Τὸ ὅποιον τὸ ἀφιερώνω μὲ κοινήν γνώμην καὶ τῶν παιδιῶν μου καὶ νὰ τὸ ἔχη τὸ μοναστήρι ὡς ἰδιόν του μούλκι καὶ νὰ μὴν ἔχη κανεὶς ἐξουσίαν ἀπὸ τὰ παιδιάν μου καὶ συγγενεὶς μου νὰ τὸ ζητοῦν ἀλλὰ νὰ εἶναι μούλκι τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς εἰς τὸ Παραδεῖσι. Ὅθεν εἰς ἐνδειξίν τὸ παρόν μου ἔγινε κατέμπροσθεν τῶν ἀξιόπιστων μαρτύρων καὶ τζορμπατζήδων τοῦ χωρίου Σκουπιά καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ πανοσιωτάτου ἀγίου καθηγουμένου κυρίου Ἀθανασίου διὰ νὰ ἔχη τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1806, Νοεμβρίου 18.

κἀγὼ ὁ Στρατιώτης τοῦ Ἀντωνάκη υἱὸς ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

χ(ατζή) Γιαννακάκης τοῦ Νικόλα μάρτυς.

Ἀνεγνώστης τοῦ Τριαντάφυλλου μάρτυς.

Ἀνεγνώστης τοῦ Μιχαήλου μάρτυς.

κἀγὼ ὁ γράψας προηγούμενος Πολύκαρπος μαρτυρεῖ.

21

Φάκ. 76, ἀρ. 17.

20 Ἰανουαρίου, 1809.

Δίφυλλο 0.185 × 0.12 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: τὴν σήμερον φανερόνω καὶ ομολογῶ, ἐγὼ ὁ κάτωθεν/ υπεγεγραμενος. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόχειρες.

Τὴν σήμερον φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Χρυσόγονος τοῦ ποτε Ἀντώνη υἱὸς ἀπὸ χωρίον Βουλγάρον, ὅτι ἠθέλησα νὰ ἀφιερῶσω τὸ ἀμπέλι τοῦ Ἁγίου Τάφου εἰς τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴ ὡς καθοῦ βαστῆ ἢ σαγίτα ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω εἰς τὸ ὅποιον εἶναι συνορίται εἰς τὸ ἓνα μέρος ἀτός του καὶ εἰς τὸ ἄλλο ὁ Στρατηγάκης ἀπὸ τὰ Σκουπιά, ἀπὸ τὸ ἄνωθεν μέρος ὁ Γιάννης ὁ Ἀντριώτης. Τὸ ὅποιον τὸ ἀφιερώνω μὲ κοινήν γνώμην τῶν ἀδελφῶν μου καὶ νὰ τὸ ἔχη τὸ μοναστήρι ὡς μούλκι ἐδικόν του καὶ νὰ μὴν ἔχη τινὰς ἐξουσίαν ἀπὸ τοὺς συγγενεὶς μου νὰ τὸ ζητοῦν ἀλλὰ νὰ εἶναι μούλκι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς εἰς τὸ Παραδεῖσι. Ὅθεν εἰς ἐνδειξίν ἔγινε τὸ παρόν μου κατέμπροσθεν τῶν ἀξιόπιστων μαρτύρων καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ πανοσιωτάτου ἀγίου καθηγουμένου κῦρ Ἀθανασίου ἵνα ἔχη τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1809, Ἰανουαρίου 20.

κἀγὼ ὁ Χρυσόγονος τοῦ ποτε Ἀντώνη υἱὸς ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

ὁ Χριστούλιας ἀντάδελφός του μαρτυρῶ.

ὁ Γιάννης τοῦ Δημήτρη Τζεκλήρη μαρτυρῶ.

κἀγὼ ὁ γράψας Εὐθύμιος ἱερομόναχος μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, άρ. 39.

περίπου 1810.

Δίφυλλο 0.41 × 0.15 μ. με φθορές στα άκρα.

Ἰδού φανερώων τὰ χωράφια [τοῦ μοναστηρίου] ὅσα ἔχει ἐν πρώτοις

Εἰς τὸ Καστράκι ἔχει ἓνα κομμάτι χωράφι <έ>νου<ς> σοινικίου κατακέφαλα ἔχει συνορίτη τὸν Νικολάκη Χαστᾶ, στὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Μεργουζῆς Κουκίτζας, ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι ὁ δρόμος καὶ ἀπὸ το<ῦ> σερέκου τὸ μέρος εἶναι τοῦ Κουτουλμουσίου.

Εἰς τὰ Κυρούλια ἦτον ἓνα ἀμπέλι τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τῆς Μαρμαρινάκωνας, τ' ὅποῖον εἶναι τὴν σήμερον χωράφι καὶ βάζει μισὸ κοιλὸ κατακέφαλα εἶναι συνορίτης ὁ Διαμαντάκης Ἀλιβίτζης, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης <ὀ> Σοφιανὸς τῆς Τέλιας καὶ ἀπὸ τοῦ σερέκου τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ἢ Ἐρήνη ἢ γυνὴ τοῦ Τζώρτζη καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι τὸ ρεῦμα.

Καὶ ἕτερο χωράφι εἰς τὸ ἔπάνω μέρος τοῦ ρευμάτου <έ>νου<ς> κοιλῶν κατακέφαλα εἶναι συνορίτης ὁ Θεολόγος τοῦ Νικόλα, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Διαμαντάκης Ἀλιβίτζος ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι δρόμος καὶ ἀπὸ τοῦ σερέκου τὸ μέρος εἶναι ὁ Ρήγας τοῦ Πέτρου.

Ἐκεῖ κοντὰ ἕτερο χωράφι ἐνοῦ<ς> κοιλῶν ὅπου ὀνομάζεται τῆς Φώτωνα· κατακέφαλα εἶναι ὁ δρόμος τοῦ μοναστηρίου, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Ρήγας τοῦ Πέτρου καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Θεολόγος τοῦ Νικόλα καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος εἶναι ρεῦμα ἀπὸ κάτω ἕως ἄνω.

Εἰς τὸ Χοντρὸ Βουνὸ εἶναι ἓνα χωράφι [κενὸν] σοινίκια· κατακέφαλα εἶναι συνορίτης <ὀ> Στέφανος Γιοβανάκη, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ γέρο Ἀγγελάκης τοῦ Περπόλια, ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Θεόχριστος τοῦ Πέτρου καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Πασγάλης τοῦ Μαντζόλια.

Εἰς τὴν Λαγγάδα εἶναι ἓνα χωράφι, ἐνάμισυ σοινίκι βάζει κατακέφαλα εἶναι συνορίτης ὁ Σωτήρης τοῦ Ἀνεγνώστη, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Σταμάτης τοῦ Χριστόδουλου, ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ἢ Σοφία τοῦ Μαντζόλια καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος εἶναι [συνορίτης ὀ] Ἀγγελῆς τοῦ Γι[...]. / [Εἰς ... εἶναι ἓνα χωράφι] πέντε σοινίκια· κα[τακέφα]λα εἶναι συνορίτης ὁ Πραΐμης τοῦ Χατζάγα, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης τὸ ἀμπέλι τοῦ Λευθέρη Μπιοσινάκη, ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Γιωργίκης τοῦ Αὐγερινοῦ καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος εἶναι ὁ δρόμος.

Εἰς τῆς Παναγίας τὸ μέρος στὴν Ἀχλαδιά στὸ ἀμπέλι τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ πάνω εἶναι ἓνα χωράφι δύο κοιλῶν κατακέφαλα εἶναι ὁ δρόμος, ἀπὸ τὸ βό-

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

ρειον μέρος είναι τοῦ χατζή Ἀγγελάκη τὸ ἀμπέλι, ἀπὸ τὸ νότιον μέρος είναι ξερὸ ρεῦμα.

Εἰς τοῦ χατζή Ἀγγελάκη τὸ ἀμπέλι ἀπὸ πάνω είναι ἐνοῦς κοιλοῦ χωράφι κατακέφαλα είναι συνορίτης ὁ Θανάσης τοῦ Γαρυφάλου καὶ ἀπὸ τῆς Παναγίας τὸ μέρος είναι ὁ δρόμος ὁ σκουπιώτικος καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος είναι ὁ δρόμος τοῦ μοναστηρίου.

Καὶ ἕτερο χωράφι παραπάνω κοιλῶν τεσσάρων κατακέφαλα είναι τὸ βουνό, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος είναι συνορίτης ὁ Στέφανος τοῦ Γιοβάνη, ἀπὸ τὰ Σκουπιά τὸ μέρος είναι συνορίτης ὁ Ζερπούλης τοῦ Γαρυφάλου, ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος είναι ὁ δρόμος τοῦ μοναστηρίου.

23

Φάκ. 76, ἀρ. 18.

21 Δεκεμβρίου, 1813.

Δίφυλλο 0.19 × 0.13 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: με τὸ παρόν μας φανερώνομε καὶ ὁμολογοῦμεν ὡ | σταβουρνὸς ρήγά. Οἱ ὑπογραφεὲς δὲν εἶναι ἰδιόχειρες.

1813, Δεκεμβρίου 21.

Με τὸ παρόν μας φανερώνομε καὶ ὁμολογοῦμεν ὁ Σταβουρνὸς¹ Ρήγα καὶ ἡ Μαρία καὶ Ζωίτζα, ἀποθανόντας ὁ πατέρας μας ὁ Κωσταντίνος ἀφησε τὸ ἀμπέλι τὸ μισὸ ὅπου είναι εἰς τὸ πλάγι τοῦ Προφήτου Ἥλιου εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄντρον διὰ μνημόσυνον καὶ πρόθεσι νὰ τὸν μνημονεύουνε αἰώνια καὶ ὅστις ἤθελε σηκωθῆ ἰδικὸς του ἢ ξένος διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἀμπέλι ὀπίσω, ἄς ἔχῃ τὴν ἀμαρτίαν τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου εἰς τὸν λαίμὸν του καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ τὴν κατάρα. Καὶ διὰ τὸ ἀμπέλι είναι συνορίται ὁ Χριστούλιας, Νικόλαος καὶ Κομνενάκης Διενόπλου² καὶ ὁ Φώτης Γληγοράσκου καὶ ἡ Ζωίτζα ἡ κόρη του.

ὁ τε Σταβουρνὸς¹ ὁ γαμπρὸς του καὶ Μαρία καὶ Ζωίτζα οἱ κόρες του βεβαιώνουμεν τὰ ἄνωθεν γεγραμμένα.

Γεωργάκης τοῦ Ἀργύρη ἀκούοντας καὶ ὁμολογώντας ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ.

1. lege Σταυρινὸς /// 2. lege Βγενόπουλου (·)

Φάκ. 76, ἀρ. 19.

28 Ιανουαρίου, 1814.

Δίφυλλο 0.195×0.13 μ. Ἡ πρώτη ὑπογραφή μὲ τὸ χέρι τοῦ Εὐθύμιου.

Διὰ τοῦ παρόντος μου δηλοποιοῦ γράμματος φανερώνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένος ὁ Θεοχάρης Κανέλου, ὅτι ἰδίᾳ μου θελήσει καὶ προαίρεσει ἀφιερῶν τὸ ἀμπέλι εἰς τὴν Μπάνια, κλήματα 550· συνορίτης ὁ χατζῆ Θεοδωράκης, ὁ Ἰωσήφ ὁ Καλαφάτης, ὁ Κανέλης Βορινός, ὁ Θεοφάνης τοῦ Δημητράκου, τὸ ὅποῖον ἀμπέλι τὸ ἀφιερῶν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὴν Ἄνδρου, πρὸς τούτοις νὰ τὸ ἔχω ἐγὼ ἕως ὅπου ζῶ εἰς τὴν ἐξουσίαν μου καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ εἶναι τοῦ μοναστηρίου νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ τὸ μοναστήρι ὡς μούλκι ἐδικόν του καὶ νὰ μὴν ἔμπορῇ κανένας ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου νὰ τὸ διασεῖσῃ καὶ ἂν εὕρεθῇ κανένας νὰ τὸ διασεῖσῃ, νὰ ἔχη τὴν κατάρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ ἐμένα ἀσυγχώρητος καὶ νὰ ὄψεται ἐν ὥρᾳ κρίσεως.

1814, Ιανουαρίου 28.

Θεοχάρης Κανέλου στέργω.

Λεμονῆς μαρτυρῶ.

ὁ γράψας Εὐθύμιος ἱερομόναχος μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, ἀρ. 20.

9 Μαρτίου, 1814.

Δίφυλλο 0.22×0.16 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: μετοπαρόνμου φανερόν ἐγὼ ὁ βαρσαμηρεῦζης τοῦ ποτέ κωσμά / ἰώς. Ἡ πρώτη ὑπογραφή δὲν εἶναι ἰδιόχειρη.

Μὲ τὸ παρόν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ Βαρσαμη ρεῖζης τοῦ ποτέ Κοσμά υἱὸς <καὶ> ὁμολογῶ ἐν καθαρῷ συνειδότι καὶ κατὰ Θεόν, ὅτι μὲ ἄφησεν ἐπιτροπικόν του ὁ μακαρίτης ἀδελφός μου Θανάσης ἐτι ζῶν, ἔχων σώας τὰς φρένας του, μὲ ἰδίαν του γνώμην καὶ προαίρεσιν διὰ νὰ δώσω εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρου τὸ ἀμπέλι τὸ πατρικόν του εἰς τὴν Κοκκινόνησσι¹, κλήματα χίλια, ὅλον τὸ μερίδιόν του διὰ νὰ γραφθῇ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου νὰ μνημονεύωνται Κοσμά καὶ Ἀθανασίου καὶ νὰ τὸ ἐξουσιάζουν οἱ πατέρες τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ὡς ἰδιόν τους μούλκι χαρίσουν,

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

πουλήσουν ὡς βούλονται νὰ τὸ κάνουν. Ὅψεποτε ἤθελαν σηκωθοῦν ἀπὸ τὰ παιδία του νὰ διασεισουν ταύτην τὴν ἀφιέρωσιν, νὰ ἔχω ἐγὼ ὁ ἄνωθεν Βαρσαμὴ ρεΐζης νὰ διαφεντεύω τὴν ἄνωθεν ἀφιέρωσιν εἰς κάθε καιρὸν καὶ κριτήριον. Διὸ ἔγινε τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ προεστοῦ κὺρ Θεοδοσίου ἵνα ἔχη τὸ κῦρος, ὑπογράφοντάς το καὶ οἱ κάτωθεν εὐρεθέντες μάρτυρες.

1814, Μαρτίου 9.

ἐγὼ ὁ Βαρσαμὴ ρεΐζης ἐν φόβῳ Θεοῦ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

Λεμονῆς τοῦ Ἀργύρη μαρτυρῶ.

Πετρῆς τοῦ Νεραντζῆ γράφω καὶ μαρτυρῶ.

1. κοκκινόνησι.

26

Φάκ. 76, ἀρ. 21.

22 Ἰανουαρίου, 1815.

Δίφυλλο 0.18 × 0.12 μ.

† ὁ πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος τοῦ ἁγίου Κυζίκου ὑποβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος μου γίνεται δῆλον, ὅτι ἔλαβα ἐγὼ ὁ παπᾶ Στρατῆς <ἄ>πὸ τὸ Ἑλμπιζλί <ἄ>πὸ τὸν παπᾶ Γεδεὼν δύο ὁμολογίες γροσιῶν τριακοσιῶν σαράντα ὀκτώ, 348, ἢ μία τοῦ Δημήτρη Σεβαστάρη γροσιῶν 313 καὶ ἡ ἄλλη τοῦ Θωμᾶ γρο<σιῶν> 35, νὰ τὰ κάμω ταξίλι καὶ νὰ τοῦ τὰ δώσω. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν τοῦ δίνω τὸ παρὸν μου.

1815, Ἰ<αν>ουαρίου 22.

παπᾶ Στρατῆς ἀπὸ Ἑλμπιζλί ἐπιβεβαιώνω.

27

Φάκ. 76, ἀρ. 22.

31 Ἰανουαρίου, 1815.

Δίφυλλο 0.20 × 0.14 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: δια του παρόντος μου γίνετε δῖλον ὅτιμε ἰδιαν / τους γνόμιν.

Διὰ τοῦ παρόντος μου γίνεται δῆλον, ὅτι μὲ ἰδιαν τους γνόμιν ἀφιερώνου ὁ τε Παναγιώτης υἱὸς τοῦ ποτὲ Μιχάλη καὶ ἡ αὐτοῦ ἀδελφὴ Βενετζιάνα ἓνα ἀμπέλιον εὕρισκόμενον εἰς τὸν Κομνεόν, κλήματα χίλια, εἰς τὸν προεστὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐκ τῆς νήσου Ἄνδρου ἅγιον προηγούμενον κὺρ Θεοδόσιον, τὸ

ὅποιον ἀπέλι τὸ ἄφησεν ὁ μακαρίτης ἀδελφός τους Στρατής ἔτι ζῶντος τοῦ διὰ τὰ γράψουσε ὄνομα <τα> τέσσαρα εἰς τὴν παρησιάν εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Νικολάου διὰ τὰ μνημονεῦονται. Εἶναι συνορίται εἰς τὸ εἰρημένον ἀμπέλιον συνορίτης ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ Πατεράκη καὶ ἀπὸ κάτω ὁ Ρόδης τοῦ Ἀλεξανδρῆ, κατακέφαλα καὶ ἀπὸ τὸ πλάι δρόμος. Τὸ ὅποιον νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τους ὡς μούλκι τους καὶ ὡς βούλονται νὰ τὸ κάμουν. Ὅθεν διὰ βέβαιον τῆς ἀληθείας καὶ στερέωσης ἔγινε τὸ παρὸν ἵνα ἔχη τὸ κύρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ καὶ ἐδόθη αὐτὸ εἰς χεῖρας τοῦ πανοσιωτάτου κύρ Θεοδοσίου, ὑπογράφοντάς το καὶ μάρτυρες.

1815, Ἰανουαρίου 31.

Παναγιώτης τοῦ ποτὲ Μιχάλη καὶ Κωνσταντῖνος
 Πατεράκη καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Βενεζιάνα στέργουμε.
 Λεμονῆς τοῦ Ἀργύρη μαρτυρῶ.
 Μανόλης τοῦ Ἀργύρη μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, ἀρ. 23.

7 Ὀκτωβρίου, 1816.

Δίφυλλο 0.175 × 0.12 μ. γραμμένο καθέτως. Ἡ γραφὴ ἀπὸ ἔμπειρο χέρι. Στὸ κάτω μέρος ἀποτύπωμα τουρκικῆς σφραγίδας διαμέτρου 0.014 μ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικῶς τε καὶ ἐξοφληστικῶς γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι διὰ τὰ τρία κοιλὰ τὸ σιτάρι ὅπου εἶχεν ἀλιβερδίσει ὁ χαντζῆ Μουσταφᾶς Ἀλγιαζιτζόγλου τὸν κύρ Γαβριήλ ποτὲ ἡγούμενον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἀπὸ γρ. ἑνδεκα τὸ κάθε κοιλὸν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔλαβεν τὰ ἄσπρα τοῦ ἀπὸ τὸν ἄνω εἰρημένον Γαβριήλ, ἔπεισεν τὸν κύρ Ἀγάπιον προηγούμενον εἰς Ἀρτάκη καὶ τοῦ ἐπῆρεν γρ. 33 διὰ τὸ ἄνωθεν χρέος καὶ ἐξοφλεῖ. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς ἀληθείας ἔδωσεν τὸ παρὸν του καὶ ὑποφαίνεται μὲ τὴν ἰδίαν του βούλλα.

7 8βρίου, 1816. Ἐν Ἀρτάκη.

χαντζῆ Μουσταφᾶς Ἀλγιαζιτζόγλου βεβαιοῖ τὰ ἄνωθεν μὲ τὴν βούλλαν του.
 (Τ.Σ.)

ὁ γράψας Ἰωάννης Παπαδάτος μάρτυς.

Φάκ. 76, ἀρ. 26.

17 Μαρτίου, 1819.

Δίφυλλο 0.21 × 0.15 μ. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόχειρες.

Διὰ τοῦ παρόντος γίνεται δῆλον, ὅτι τὴν σήμερον κάνομε τὴν παρὼν ἀλλαξίαν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι καὶ δίδομεν εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρο<υ> εἰς τὴν Μπάνια ὅπου ἔχω προκί ἀπὸ τὴν γυναικα μου κλήματα πεντακόσια. Ἐλαβα καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν προηγούμενον κύρ Θεοδοσίον προεστὸν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννη τὸν τόπον ὅπου ἔχει τὸ ἄνωθεν μοναστήριον ἀγορὰ ἀπὸ τὸν μακαρίτην Γρηγοράσκο, ὅλον ὡς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται, νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ ὡς μούλκι του, χαρίσει, πουλήσει ὡς βούλεται νὰ τὸ κάνῃ. Διὸ ἐγινε τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ προηγουμένου Θεοδοσίου ἵνα ἔχῃ τὸ κύρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1819, Μαρτίου 17.

ἐγὼ ὁ Βαρσαμῆς τοῦ ποτὲ Κοσμᾶ υἱὸς ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

Λεμονῆς μαρτυρῶ.

κἀγὼ ὁ γράψας Πιερῆς Νεραντζῆ μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, ἀρ. 27.

22 Μαρτίου, 1819.

Δίφυλλο 0.22 × 0.16 μ. Ἡ ὑπογραφή τοῦ Βαρσαμῆ δὲν εἶναι ἰδιόχειρη.

Διὰ τοῦ παρόντος φανερόνως ἐγὼ ὁ Βαρσαμῆς ρεῖζης τοῦ ποτὲ Κοσμᾶ, ὅτι ἐπούλησα εἰς τὴν Μπάνια τὸ ἀμπελάκι τῆς γυναικός μου διὰ γρόσια ἑκατὸ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρου καὶ ἔλαβα τὰ ἄσπρα τῆς αὐτῆς ὥρας ἀπὸ τὸν προηγούμενον Σεραφεῖμ καὶ δὲν ἔχω νὰ ζητῶ εἰς <τὸ> ἐξῆς οὔτε ὄβελόν. Εἶναι συνοριῖται κατακέφαλα ὁ χατζῆς Μένεος, ὁ Φώτης, τὸ μοναστήρι καὶ ὁ γιालός. Διὸ ἐγινε ἢ παροῦσαν μου πούλησι καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ προηγουμένου Σεραφεῖμ ἵνα ἔχῃ τὸ κύρος. Καὶ ἔχω νὰ τὴν διαφεντεύω εἰς κάθε καιρὸν καὶ κριτήριον.

Εἰς τοὺς 1819, Μαρτίου 22.

ἐγὼ ὁ Βαρσαμῆς τοῦ ποτὲ Κοσμᾶ ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

Φώτης Γρηγοράσκου στέργω.

Ἀποστόλης Σωτήρη στέργω.

Λεμονῆς μαρτυρῶ.

κἀγὼ ὁ γράψας Πιερῆς Νεραντζῆ καὶ μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, άρ. 30.

15 Μαΐου, 1820.

Δίφυλλο 0.21 × 0.15 μ. Δείγμα τής γραφής: εἰς τὸ παρὸν ὁμολόγῳ κ(αι) φάνερόνο ἐγὼ ἢ ρηγενα τὸ ποτε αντονη / ρουδιτη. Ἰδιόχειρη μόνο ἢ τελευταία ὑπογραφή.

Εἰς τὸ παρὸν ὁμολογῶ καὶ φανερώνω ἐγὼ ἢ Ρήγαῖνα το<υ> {ποτέ} Ἀντώνη Ρουδίτη ἢ γενή, ὅτι <τὸ> ἐλαιόπραμα τὸ πατρικόν μου ὅπου ἔχω εἰς τόπον ὀνόματι Σημαντήρι, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος Μιχαλάκης Ζιρλίκος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος Παρασκευᾶς Καζουρίδης καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος χ[ατζῆ] Δούκας καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἢ Μαρία το<υ> Κιραμιδάρη, αὐτὸ τὸ ἐλαιόπραμα τὸ ἐπούλησα εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον μοναστήρι <τῆς> Ἄντρο<υ> διὰ γρόσια πεντακόσια πινῆντα, λέγομεν ἄρ. 550, καὶ ἔλαβα τὴν τιμὴν αὐτοῦ σῶα καὶ ἀνελλιπῆ καὶ ἄς μὲν ἀπὸ τὴν σήμερον εἰς τὴν ἐξο<υ>σίαν το<υ> καὶ δεσποτεῖαν το<υ> καὶ νὰ τὸ κάνο<υν> ὡς ἀγαπᾶ καὶ βούλονται, προσ<έ>τι νὰ κάνω καὶ τὸ ἰσμέτι μου Ἰπραισχᾶ ἀμῆ ἰσταβατάν. Ὅθεν καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἔγινε τὸ παρὸν μου ἐξοφληστικὸ νὰ ἔχη τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1820, Μαΐου 15.

Ἐγὼ ἢ Ρήγαῖνα το<υ> Ἀντώνη Ρουδίτη ἢ γενή βεβαιώνω τὸ ἄνωθεν καὶ ἐξώφλησα.

Ἐγὼ ὁ Ἀντώνης Ρουδίτης ὁ ἄντρα<ς> τῆς στέργω καὶ μαρτυρῶ.

Λευθέρης Πουσπουῆς τιμητῆς καὶ μάρτυρας.

Λευθέρης Φαγητᾶς γράφω καὶ μαρτυρῶ.

Βασίλης τοῦ Καστρινοῦ μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, άρ. 31.

21 Μαρτίου, 1821.

Δίφυλλο 0.22 × 0.155 μ. Δείγμα τής γραφής: μετὸ παρὸν μου φανερόνο ἐγὼ ὁ ὑπὸκάτωθεν ὑπογεγραμμέν(ος). Τῆς τρεῖς τελευταῖες ὑπογραφές ἔγραψε ἄλλο χέρι.

Μὲ τὸ παρὸν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένος, ὅτι ἀφιερώνω εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ Παραδείσι ἓνα χωράφι τὸ ὅποιον εἶναι στὸ Φάραγα, δύο κοιλῶν, καὶ ἔχει συνοριτὰς κατακέφαλα

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

δρόμος στο πλάγι ο χατζή Ἀντώνης και ἀπό κάτω ἡ Λαμπαδάρανα, τὸ ὁποῖον τὸ ἀφιερῶνω διὰ μνημόσυνον ἐμοῦ και τῶν γονέων μου Ἀντωνίου, Ὁρνέτα και Γεωργίου, Ἀνεγνώστου συ<μ>βία και τέκνων. Καὶ νὰ μὴν ἔχη κανεὶς ἢ ζώντας μου ἢ μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ κάνη τίποτας και ζητήσῃ ἀλλὰ εἶναι καλά δοσμένο ἀφιερωμένο και ἀπὸ ἀξιοπίστων μαρτύρων βεβαιωμένο. Καὶ εἰς ἐνδειξιν και ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρὸν μου και ἐδό<θη> εἰς χεῖρας τοῦ ἀγίου ἡγουμένου κυρίου Ἀγαπίου ἵνα ἔχη τὸ κῦρος της ἢ παροῦσα ἀφιέρωσις εἰς κάθε κριτήριον δικαιοσύνης.

1821, Μαρτίου 21.

ἐγὼ ὁ Ἀνεγνώστης τοῦ ποτὲ Ἀντώνη υἱὸς ἀπὸ Ἀλώνη ὑπόσχομαι.

Τὸ ὁποῖον χωράφι πουλήσει, χαρίσει ἀπὸ τὴν σήμε<ρον> νὰ εἶ<ναι> εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου.

Μιχάλης τζορμπατζῆς μάρτυς.

Στρατιώτης τοῦ Ἀντώνη μάρτυς.

Πέτρος μάρτυς.

33

Φάκ. 76.

8 Ὀκτωβρίου, 1836.

Μονόφυλλο 0.265 × 0.12 μ. Στὸ πίσω μέρος, Πρὸς τὸν ἅγιον καθηγούμενον κύριον / Γεδεὼν εἰνίκα / εἰς παραδίσση μοναστήριον.

Κύριε Γεδεὼν σὲ προσκυνῶ.

σὲ εἰδοποιῶ ὅτι νὰ κρατήσετε τοὺς ὀντάδες καλοὺς διὰ τὸν ἑαυτόν μας και νὰ μὴν βάλετε κανέναν μέσα εἰς τὸ μοναστήριον, ἐπειδὴ σήμερον εἰς τὴν Ἀλώνην κτυπήθηκαν τρία ὀσπίτια ἀπὸ θανατικὸν και ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ ἴλεως νὰ μᾶς διαφυλάξῃ. Ὅθεν κοίταξε καλά Ἀλωνιάτην νὰ μὴν βάλετε μέσα κανέναν ὁπιος και ἂν εἶναι, εἴτε μικρὸς εἴτε μεγάλος. Οὕτω ποιήσον και ὑγείαν.

1836, Ὀκτωβρίου η'.

χ(ατζῆ) [...]

αὐτάδελφος τοῦ Δεσπότη.

Τὸν σιὸρ Γιαννακὸν ἀδελφικῶς τὸν προσκυνῶ και ἐρωτῶ τὸ χαῖρι του. Προσεξέτε νὰ μὴν σᾶς ἀπαιτήσῃ κανένας και ἔμβη μέσα εἰς τὸ Μοναστήρι ἐπειδὴ εἶναι ὅλοι ἀνακατεμένοι.

ὁ αὐτὸς χ(ατζῆς).

Φάκ. 77, αρ. 31.

2 Σεπτεμβρίου, 1843.

Δίφυλλο 0.22 × 0.175 μ., αντίγραφο γραμμένο από τὸν Ραμπαζή: ἦσον ἀπαράλακτον τῷ πρωτοτήπῳ. Ἐν σ. 4: Πώλησις / Μαγαζείου Πασαλιμάνι διὰ γρ. / 1100. 1843 Σεπτεμβρίου 2 / ἄνευ ἀδείας τῆς Μονῆς παρὰ / τοῦ Προικονήσου.

<ό> Προικονήσου Γεδεῶν ἐπιβεβαιοῖ.

Δῆλον γίνεται διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πωλητηρίου καὶ βεβαιωτικοῦ γράμματος, ὡς ἔχοντες κατὰ τὸ χωρίον Πασὰ Λιμάνι ἐν μαζαγίον τοῦ μετοχίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρου σεσαθρωμένον καὶ καταγκρεμισμένον ὥστε μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἤθελε χαθῆ ὅλη ἢ ὀλίγη ὕλη, ἤθελεν ἀκόμη χαθῆ καὶ ὁ τόπος. Ἰδόντες λοιπὸν τὴν φθορὰν τοῦ πρὸς ἡμᾶς καὶ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀνωφελοῦς τούτου πράγματος, ἐπωλήσαμεν αὐτὸ οἰκεία θελήσει καὶ προαιρέσει τῷ κυρίῳ Δόξῃ χα(τζῆ) Μέγου τελεία πράσει διὰ γρόσια χίλια ἑκατὸν, Ν. 1100, ἅπερ καὶ ἐλάβομεν σῶα καὶ ἀνελλιπῆ, ἔχον καὶ γειτνιαζοντας ἐνθεν μὲν τὸν ἴδιον ἀγοραστὴν κύριον Δόξην, ἐνθεν δὲ τὸν Αὐγυστὴν, ἐνθεν τόπος τοῦ Θεοοχρίστου καὶ δρόμος. Τὸ ὅποῖον πρᾶγμα εἶναι καὶ λέγεται τοῦ λοιποῦ τοῦ κυρίου Δόξῃ ἀναπόσπαστον καὶ ἀναφαίρετον, μηδενὸς μετέχοντος ὡς καλῶς πεπραμένον. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν πωλητήριον γράμμα καὶ ἐπιβεβαιωθὲν παρ' ἡμῶν ἐδόθη τῷ κυρίῳ Δόξῃ.

1843, Σεπτεμβρίου 2.

Νικόλαος Γληγόρη μαρτυρῶ.

Γεώργιος Δημητρίου μαρτυρῶ.

Γιαννάκος Χρήστου Αὐγκα μαρτυρῶ.

Γιαννάκης Κλινᾶς μαρτυρῶ.

Βλαστάρης Αὐγερινὸς μαρτυρῶ.

Ἀγγελάκης χα(τζῆ) Ἀναστάση μαρτυρῶ.

Φάκ. 77, ἀρ. 1.

1 Ἰουνίου, 1850.

Δίφυλλο 0.22 × 0.175 μ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ τούτου ἐγγράφου δηλοποιεῖται, ὅτι ἐξαποστειλάς ἀπὸ Κωνσταντινούπολιν τὸν κύριον Δημήτριον παπᾶ Ἀντωνίου Μπαλάνου εἰς τὸ κατὰ τὴν Ἀλώνην τοῦ Πασαλιμάνι ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ὁ καὶ Παραδείσι λεγόμενον διὰ νὰ καλλιεργήσῃ τὰς ἀμπέλους αὐτοῦ καὶ θεωρήσας λογαριασμὸν τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας ἠθέλησεν ὁ διαληφθεὶς Δημήτριος νὰ εἶναι συμμετοχὸς τῶν καρπῶν τῶν καλλιεργηθέντων κτημάτων. Ὅθεν ἐσυμφωνήσαμεν νὰ λάβῃ τὰ ἡμισυ ἐφ' ὅλων τῶν καρπῶν διὰ τὰ ἡμισυ ἐξοδα τῆς καλλιεργείας ἅπερ ἐξωδεύθησαν εἰς τοὺς ἐργάτας ὁμοίως καὶ διὰ τὰ ἴδιά του ἐξοδα καὶ διὰ κόπον του, τὰ δὲ ἄλλα ἡμισυ ἐξοδα ὡς ἀπέδειξε διὰ καταστίχου χίλια διακόσια ὀγδοήκοντα συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τόκου αὐτῶν θέλει τὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ ἡμισυ μέρος τῶν καρπῶν τὸ ἀναλογοῦν εἰς <τὸ> μοναστήριον. Ὅμοίως νὰ λάβῃ καὶ χίλια ἑκατὸν ἑβδομήκοντα τρία πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς τὸν πατέρα του Ἀντώνιον Μπαλάνον ἱερέα χρεωστικοῦ μου γράμματος | κατὰ τὸν 7βριον μῆναν ἄνευ τόκου. Καὶ οὕτως συμφωνήσαντες ἔγιναν δύο ὅμοια ὑπογεγραμμένα παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πρὸς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐκάστου, θέλει δὲ εἶναι εἰς βάρους ἀμφοτέρων ὅσα ἐξοδα καὶ πληρωμαὶ ἤθελον δοθῶσι εἰς τὰς ἀρχὰς διὰ τοὺς εἰρημένους καρπούς.

Τῇ 1 Ἰουνίου, 1850.

Δημήτριος παπᾶ Ἀντωνίου Μπαλάνος.

Φάκ. 76, ἀρ. 65.

1856.

Δίφυλλο 0.29 × 0.205 μ., γραμμένο μᾶλλον πρόχειρα.

Ἵσα ἐλάβομεν εἰσοδήματα τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς

1853: ὅσα μᾶς ἔδωσεν ὁ Ἄρτέμιος ἐκ τῶν δύο ἀμπέλων Καδετῆ καὶ Μαῦρον		γρ. 223 : 10
ὅσα ἐλάβομεν μετρητὰ παρὰ τοῦ Εὐαγγέλη		792 : 20
		<hr/> 1015 : 30
1854: μᾶς ἔφερον ὁ ἴδιος εἰς σταφύλια		γρ. 822 : 20
1855: μᾶς ἔφερον ὁ ἴδιος εἰς σταφύλια		γρ. 514 : 20
		<hr/> 2352 : 30
τὰ ἡμισυ ἐξοδα τοῦ τρύγου τοῦ 54 καὶ 55		166
		<hr/> 2186 : 30
1854: τὰ δύο ἀμπέλια Καδετῆ καὶ Μαῦρον ἐβγαλαν		116 : 6
ρακὶ ὀκάδες 73 πρὸς 4:20 γρ. γρ.	328	2302 : 36
τὰ ἐξοδα τοῦ Ἄρτεμιου κατὰ τὸ κατὰ- στιχόν του δηλ. καζανιάτικα καὶ ἀλλὰ ὡς μᾶς εἶπεν		80 : 24
	96 : 12	2383 : 20
		<hr/> 345
	232 : 12	2728 : 20
τὰ μὲν ἡμισυ ὁ ἴδιος τὰ δὲ ἡμεῖς	116 : 6	
Ἵσα ἐλάβομεν ἐκ τῶν δύο ἀμπέλων	116	
Κερύλια καὶ Γεφύρι εἰς σταφ.	82	
1855: Ἔτι εἰς σταφύλια	121 : 24	
δουλευτικὰ καὶ τρυγητικὰ τῶν δύο ἀμπέλων τοῦ 54 καὶ 55	203 : 24	
	123	
1854: κριθάρι κοιλὰ 5 γρ.	60	80 : 24
σίτον 1½	60	
	<hr/> 120	
1855: κρι<θάρι> κοιλὰ 6	150	
σίτον 1½	75	
	<hr/> 345	

Ἔσα ὀφείλει εἰς ἡμᾶς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς

1000	τὸ α' ταξίδι τοῦ 53 καὶ τῆς φιλοτιμίας
40	τὸ φιλότιμον τοῦ Πάσχα τοῦ 54
440	τὸ β' ταξίδιον τοῦ 54
40	τὸ φιλότιμον τοῦ Πάσχα τοῦ 55
440	τὸ γ' ταξίδιον τοῦ 55 7βρίου α'
40	τὸ φιλότιμον τοῦ Πάσχα τοῦ 56
440	τὸ δ' ταξίδιον τοῦ 56 7βρίου α'

2440

Τὸ ἐν Πασαλιμανίῳ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου

440	τὸ α' ταξίδι τοῦ 53 καὶ τῆς φιλοτιμίας ἀνὰ 220
260	τὸ β' τοῦ 54 κατὰ τὸ Πάσχα φιλότ. 40
260	τὸ γ' τοῦ 55
260	τὸ δ' τοῦ 56

1220 τὰ οὐσούρια τοῦ 54 καὶ 55 γρ. 153 : 20

153

1373

ἐν Ἀλώνῃ 1856.

Φάκ. 76, ἀρ. 69.

1860.

Μονόφυλλο 0.45 × 0.37 μ. με πολλές φθορές στα ἄκρα ἀπό ποντί-
κια. Ἡ γραφή μάλλον ἄξεστη.

Ἐξοδα τῆς ἐπισκευ[ῆς τῆς ἐν Ἀλώνῃ ἱε]ραῶς Μονῆς

Αὔξων

ἀριθ-
μός

Εἶδος τῶν ἐξόδων, ὕλης καὶ ἐπισκευῆς ἡμερομισθίων

- 1 Παρατηρήσεις τοῦ τείχους τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους
- 2 Ἐξοδα ἀρκτικού μέρους ἀνά 20: γρ. ἕκαστον
- 3 Τοῦ ἰδίου ἀρκτικού μέρους καὶ ἄλλων ξύλα καὶ σανίδια ἐξοδα
- 4 Ἀρκτικά παράθυρα 3, σανίδια καὶ λοιπὰ ἐξοδα κτλ.
- 5 Δυτικά παράθυρα 13, με ὅλα τὰ ἐξοδα τῆς ὕλης κτλ.
- 6 Τὰ τεῖχη δυτικά μέρος
- 7 Διὰ τὸν λέβητα τοῦ οἰνοπνεύματος, ἦτοι διὰ τὸ οἶκημα αὐτοῦ
- 8 Ἐνα τεῖχος πλησίον τοῦ κλιβάνου

- 9 Πρῶτον δωμάτιον μαγειρίου καὶ σανίδια, στρώσις καὶ ἐξοδα
- 10 Δεύτερον δωμάτιον καὶ στρώσις σανιδίων, ξύλων καὶ λοιπὰ
- 11 Τρίτον δωμάτιον καὶ στρώσις σανιδίων, ξύλων κτλ.

- 12 Εἰς τὴν σειρὰν τοῦ κλιβάνου 4 δωμάτια ἐπισκευασθέντα
κατὰ τὴν σκέπην καὶ τὰ τεῖχη αὐτῶν μετὰ καὶ τῶν ἐξόδων
- 13 Τὸ τεῖχος πλησίον τῆς βρύσης ἐντὸς τῆς Μονῆς, ἡμερομισθία
- 14 Διὰ τρία μικρὰ δωμάτια πλησίον τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κήπου
- 15 Δι' ἓν δωμάτιον τῆς σάλας τοῦ ἀριστεροῦ μέρους
σανιδίων καὶ τλπ.
- 16 Ἐξοδα καὶ καθίσματα τῆς σάλας τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, σανίδια καὶ τλπ.
- 17 Διὰ τὴν στρώσιν τοῦ δωματίου τοῦ δυτικοῦ μέρους, σανιδίων,
πενταύρων καὶ λοιπῶν ἄλλων
- 18 Δι' ὅλην τὴν ἐπισκευὴν τῆς σάλας, πεταύρων ὕλης καὶ ἡμερομισθία
καὶ δι' ὅλην τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν κεράμων ὅλης τῆς Μονῆς

- 19 Δι' ἀγορὰν κεράμων καὶ ἀσβέστην γρ.
- 20 Διὰ τὸν ὄχετον τῆς βρύσης καὶ τοῦ κήπου ἡμερομισθία
- 21 Διὰ τριακοσίων βελώνας ἀνά ἓν γρόσι
- 22 Εἰς ἐπισκευὴν βαρελίων χωρητικότητος ἕκαστον ὀκάδων
χιλίων πεντακοσίων καὶ ἔγγιστα καὶ λοιπῶν ἐξόδων
- 23 Διάφοροι δαπάναι καὶ μικρὰ ἐξοδα καθ' ὅλα τὰ δέκα ἔτη
τῆς Μονῆς ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ γρ.
Τὸ ὅλον ἡμερομισθία διακόσια δέκα ἑννέα

τῆς ὀσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς ἀπὸ 1850 μέχρι [1860]

Ἡμερομίσθια	Γρ.	Παρατηρήσεις
10	200	
50	1000	
	500	
2	98	ὑπάρχουν διεφθαρμένα τὰ κανάτια
20	912	τὰ κανάτια καὶ κάπες αὐτῶν ὅλως διεφθαρμένα
25	500	καὶ αὐτὰ μέρος μένουν διεφθαρμένα
5	150	τὸ ὅποιον μένει βουλιαμένον καὶ ὅλως ἄχρηστον
15	300	τὰ τεῖχη καὶ ἡ στέγη διεφθαρμένα, ἡ πάτωσις σώα, λείπουν ἑπτὰ παράθυρα
4	140	τὰ τεῖχη καὶ ἡ στέγη διεφθαρμένα, μόνον ἡ πάτωσις σώα
5	160	καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον διεφθαρμένον, τὰ τεῖχη ὅπως καὶ ἡ πόρτα καὶ τὰ παράθυρα
5	160	αὐτὰ δὲ ὅλως διόλου σεσαθρωμένα ἄνευ θυρῶν
141	4120	
10	300	
3	60	
5	100	μέρος τῆς στέγης διεφθαρμένον
3	300	ἡ πάτωσις στερεά, τὰ τεῖχη καὶ παράθυρα διεφθαρμένα
5	320	μένουν εἰς καλὴν κατάστασιν
2	100	ἡ στρώσις στερεά, αἱ δὲ μισένδρες διεφθαρμένα
169	5300	
40	1070	ἡ σκεπὴ μένει ὅλως διόλου ἐτοιμόρροπος, ἀνεμοβροχᾶς πλημμυρεῖ ἡ Μονὴ ὑπ' αὐτῆς
	1000	
10	200	
	300	
	1200	τὰ πέντε σεσαθρωμένα, τὰ δὲ λοιπὰ ἔχουσι μικρὰν ἐπιδιόρθωσιν
	930	
219	10.000	τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων τὸ ὅλον γρ. δέκα χιλιάδες, ἄρ. 10.000.

Φάκ. 77, άρ. 32.

10 Αυγούστου, 1857.

Δίφυλλο 0.205 x 0.145 μ. Δεν υπάρχει υπογραφή στο τέλος.

Διά τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ τούτου γράμματος δὴλον ἀποκαθίσταται, ὅτι ὁ κύριος Ἀντώνιος Κωνσταντίνου βαρελοποιὸς καλλιερῶν τὴν ἀμπελὸν τοῦ κειμένην κατὰ τὴν θέσιν Ἁγίος Ταξιάρχης καὶ πρὸς διατήρησιν ταύτης τῆς ἀμπελοῦ ἐπῆρε ἐκ τοῦ συνορευομένου χωραφίου τοῦ Μετοχίου τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὅλον τὸν κοινῶς λεγόμενον τράφον, ὅπως διέρχωνται τὰ ὕδατα ἐν καιρῷ χειμῶνος ἐντὸς τοῦ εἰρημένου χωραφίου εἰς τὸ ρεῦμα. Γενομένης δὲ ἐπιθεωρήσεως διὰ πραγματογνωμόνων, ἐσυμφωνήσαμεν ἤδη ἵνα λάβῃ ὁ ρηθεὶς Ἀντώνιος καὶ τὸ ἐπίλοιπον χωράφιον τοῦ Μετοχίου συνιστάμενον ἐξ ἡμίσεος στρέμματος καὶ ἀποδῶσῃ ἀντ' αὐτοῦ ἕτερον ἰδικόν του ἐξ ἐνὸς στρέμματος κείμενον εἰς τὸν Κάμπον, συνορευόμενον μὲ τὸ κτῆμα τοῦ Συμαχόντζα, μὲ τὸ τοῦ χατζῆ Μπαλάση καὶ μὲ τὸ κτῆμα τῆς συζύγου τοῦ Σταυράκη Α. Καλαφατάκη. Δέδωκε δὲ προσέτι διὰ βοήθειαν τοῦ Μοναστηρίου εἰς ἐπισκευὴν τῶν βουτζίων τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς διὰ βεργιά, στύλους καὶ ἡμεροῦσια δύο, γρόσια ἑκατὸν τριάκοντα, ἄρ. 130. Καὶ οὕτως συμφωνήσαντες οἱ ὑποφαινόμενοι ἐποίησαν τὴν ἀλλαγὴν ταύτην, συντάττοντες δύο ὅμοια ὑπογεγραμμένα παρ' αὐτῶν καὶ τιμίων μαρτύρων λαβῶν ἕκαστος ἀνά ἐν πρὸς ἀσφάλειάν του.

Ἐν Πασαλιμάνι τῆς Προικοννήσου τῆ 10 Αυγούστου, 1857.

Διὰ τὸν ἀγράμματον χατζῆ Δράκον ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του.

Φάκ. 77, ἀρ. 80.

20 Ὀκτωβρίου, 1860.

Μονόφυλλο 0.29 × 0.205 μ.

Πρωτόκολλον παραδόσεως

Ἐν Ἄνδρῳ σήμερον τὴν 20 Ὀκτωβρίου, 1860, τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπιλεγομένου εἰς τὰς Ὠρας παραδίδει πρὸς τὸν κύριον Παναγιώτην Ἀθανασίου, γεωργόν, κατοικοδημότην Ἄνδρου, τὰ ἐν τῇ νήσῳ Προικόνησον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κείμενα κτήματα τῆς Μονῆς μετὰ τοῦ ἐκεῖσε Μονυδρίου (ἐκτὸς τοῦ ναοῦ), τὰ ὁποῖα ἐνοικιάσθησαν πρὸς αὐτὸν δι' εἴκοσι ἔτη, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5415 διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδύσεως Σ. Ὑπουργείου καὶ τὰ ὁποῖα περιγράφονται ὡς ἀκολούθως: Πρῶτον ἡ Μονὴ εἶναι κτισμένη μετὰ πέτρας, ἐμπεριέχει ἐννέα δωμάτια ἀνώγεια, κάτωθεν τούτων ὑπάρχουν τρεῖς ἀποθήκαι καὶ εἰς φοῦρνος, μία βρύση καὶ εἰς ναὸς μετὰ θόλον ὅστις δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ἐνοικί-
ασιν. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς ἱερὰ ἄμφια καὶ βιβλία: Ἐν ἀργυροῦν ποτήριον μετὰ δισκάριον ἐπίσης καὶ λαβίδα, ἐν ἀργυροῦν θυματήριον, ἐν εὐαγγέ-
λιον ἀργυροῦν, δώδεκα μνηαῖα τῆς ἀκολουθίας, μία παρακλητικὴ καὶ ἐν τρι-
ώδιον, δύο ἀργυρᾶ κανδήλια, μία μικρὰ εἰκὼν ἀργυρᾶ καὶ τινὰ ἀργυρᾶ κομμά-
τια ἐμπροσθεν τῶν εἰκόνων, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ φυλάττῃ
ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην. Τὰ δὲ κτήματα σύγκεινται ἐκ στρεμμάτων 236 ὅλα
ἠνωμένα, ἐξ αὐτῶν εἶναι καλλιεργημένα, ἤτοι ἐμφυτευμένα ἀμπέλους, στρέμ-
ματα 17, ὑπάρχουν προσέτι ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἀγρῶν 70 συκαμινομορεόδενδρα
καὶ πάμπολλα ἀγριοελαιόδενδρα. Ἐντὸς τῶν ρηθέντων στρεμμάτων συμπερι-
λαμβάνεται καὶ ἡ νήσος Ἱερά.

Εἰς πίστωσιν συνετάχθη τὸ παρὸν Πρωτόκολλον παραδόσεως, τὸ ὁποῖον
ὑπογράφεται μετὰ τὴν εὐκρινῆ ἀνάγνωσίν του παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ
Ἑγουμενοσυμβουλίου, συνταχθέν εἰς διπλοῦν.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ. ἡγούμενος

[Τ.Σ.] Ἰωακείμ ἱερ. Π. Πασχάλης } σύμβουλοι
Σαμουὴλ Ραμπαζῆς μοναχὸς }

ὁ ἐνοικιαστὴς
Παναγιώτης Α. Ἀθανασίου.

Φάκ. 77, ἀρ. 58.

23 Ὀκτωβρίου, 1860.

3 μονόφυλλα 0.29×0.20 μὲ θεωρήσεις καὶ σφραγίδες τοῦ Ἐπαρχείου Ἄνδρου, τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου. Οἱ ἀριθμοί, γεγραμμένοι ὀλογράφως, ἐτέθησαν ἀριθμητικῶς.

Ἀριθ. πρ. 3193

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Ἐπαρχος Ἄνδρου

Κατὰ τὴν ἀπὸ 27 Μαΐου ἔ. ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 3177 διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδευσεως Ὑπουργείου, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου (5 Ἀπριλίου) 1837 καὶ ἀριθ. 21433 ὑ. Β. Διατάγματος, ἐνοικιάζονται ἐπὶ εἰκοσαετιᾶν εἰς τὸν κύριον Παναγιώτην Ἐθνασίου, τὸ ἐπάγγελμα γεωργὸν δημότην τοῦ Δήμου Ἄνδρου, κάτοικον αὐτόθι, τὰ κατὰ τὴν νῆσον Προικόννησον τῆς Μικρασίας κείμενα 28 κτήματα τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὀνομαζόμενα μετόχια Παραδείσι καὶ Βουργάρον καὶ συνιστάμενα ἐκ στρεμμάτων βασιλικῶν τὸ μὲν πρῶτον ἦτοι ὁ κῆπος ἑνός, ὁ δὲ ἀγρὸς Μπαϊράκη 3, ὁ δὲ Λιμαριά 2, ὁ δὲ Μακρονάρη 1, ὁ δὲ Κατῆς 8, ὁ δὲ Ἀμυγδαλιὰ $2\frac{1}{2}$, ὁ δὲ Μαυραμπέλη $2\frac{1}{2}$, ὁ δὲ Τσακαρίνας Λάκκα 8, ὁ δὲ Ἀμυγδαλιὰ 3, ἡ δὲ ἄμπελος Ἀχλαδιὰ 8, ἡ δὲ Γιάμα 9, ὁ δὲ ἀγρὸς Ἀχλαδιὰ 1, ὁ δὲ [sic] 2, ὁ δὲ Σκαμνιά 2, ὁ δὲ Κερβούλια 4, ὁ δὲ Μπαϊράκη 2, ὁ δὲ Ἀχλαδιὰ 3, ὁ δὲ Ἀμυγδαλιὰ 4, ὁ δὲ Συκιά 4, ὁ δὲ Τιμόνι 8, ὁ δὲ Γεφύρι 4, ὁ δὲ Ἀλώνι 4, ὁ δὲ Μοιρὰς 60, ὁ δὲ τῆς νῆσου Ἱερᾶς 50, ὁ δὲ εἰς Ἀλώνην 4, ὁ δὲ εἰς Λίμνην 1, ὁ δὲ εἰς Μπάνια 7, καὶ ὁ Κάμπος 28, μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένων δένδρων καὶ οἰκημάτων (ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, μὴ συμπεριλαμβανομένου εἰς τὴν ἐνοικίασιν ταύτην) κατὰ τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν αὐτῶν ἐν τῷ προσηρημένῳ ἐνταῦθα παραδόσεως πρωτοκόλλῳ ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. μεταξὺ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ διὰ δραχμὰς 8200 ἐπὶ ταῖς ἐξῆς συμφωνίας:

Α'. Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐνοικιάσεως καὶ περὶ πληρωμῆς καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ ἐνοικίου

1. Ἡ ἐνοικίασις ἀρχεταὶ ἀπὸ τῆς εἰσοδίας τοῦ 1861 ἔτους καὶ ταύτης συμπεριλαμβανομένης καὶ λήγει τὴν 1 Ὀκτωβρίου, 1880, ὅτε ὀφείλει ὁ ἐνοικιαστῆς νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς εἰρημένης ἱερᾶς Μονῆς τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα, ἅπερ παρέλαβε κατὰ τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς.

2. Τὸ ἐνοίκιον διαίρεται εἰς ἰσαριθμούς μὲ τὰ ἔτη τῆς ἐνοικιάσεως δόσεις

ἐκάστης τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ θέλει γίνεσθαι πρὸς τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς κατὰ τὴν 1 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, ἡ πρώτη δόσις θέλει πληρωθῆ ἅμα τῇ παραδώσει τοῦ παρόντος ἐνοικιαστηρίου εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν συνισταμένην ἐκ δραχμῶν 410.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐνοίκιον δὲν πληρωθῆ ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον δικαιούται νὰ ἐκβιάσῃ δικαστικῶς τὴν ἀπότισιν καὶ νὰ ζητήσῃ διοικητικῶς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐγγυητοῦ.

4. Ἄν ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου δι' ὅποιονδήποτε λόγον καθυστερήσῃ ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν κλημάτων καὶ δένδρων δὲν ἐμφυτεύωνται ὡσαύτως κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς δικαιούται ν' ἀποβάλλῃ τὸν ἐνοικιαστὴν ἐπὶ κινδύνῳ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ἐπιζημίαν συνέπειαν εἰς ἀναπληστηριασμὸν τὰ εἰρημένα κτήματα, δυναμένου συγχρόνως τοῦ Συμβουλίου νὰ ἐκβιάσῃ τὴν ἀπότισιν τοῦ μὴ πληρωθησομένου ἐνιαυσίου ἐνοικίου ὡς καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Μονῆς διὰ τὴν μὴ ἐμφύτευσιν τῶν κλημάτων καὶ δένδρων νομίμως καὶ διὰ τῆς ἐκποίησησεως τῶν προσφερθησομένων εἰς ὑπόθηκην κτημάτων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς Μονῆς καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

B'. Ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν περιποίησιν τοῦ κτήματος οἶον (α) τῶν ἀμπέλων

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως πάντοτε νὰ ἐμφυτεύῃ κατ' ἔτος τὰ 1500 κλήματα ἀμπέλων ἐπὶ τῶν δεκτικῶν καλλιέργειας γαιῶν ὡς προερέθη καλλιέργειῶν καὶ ἐπιμελούμενος ὡς πρέπει ταῦτα, ὅπως φέρῃ ἐντὸς τοῦ συνήθους χρόνου καὶ διατηρῆ ἐφεξῆς εἰς ἐντελῆ καρποφόρον κατάστασιν.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει τῶν μὲν ἀναστημένων ἤδη νὰ γεμίσῃ τὰ κενὰ μέρη διὰ νέων φυτειῶν (καταβολάδων), τοὺς δὲ ἀκαλλιεργήτους ἔχοντας ἢ μὴ παλαιὰ κλήματα νὰ καλλιεργήσῃ ἐπιμελῶς ὥστε ἐν τῷ διαστήματι τῶν πρώτων 5 ἐτῶν νὰ τοὺς φέρῃ εἰς καλὴν κατάστασιν.

3. Δύναται νὰ κάμῃ καὶ νέας ἄλλας φυτείας ἀμπέλων ἐπὶ τῶν δεκτικῶν ἀμπελοργίας γαιῶν, νοήτω δὲ ὅτι καὶ αὗται αἱ φυτεῖαι ἐν τῇ λήξει τῆς προθεσμίας τῶν ἐνοικιάσεων ἀνήκουσιν ὀλοκλήρως εἰς τὴν Μονήν, ἡ ὁποία δὲν θέλει εἶσθαι ὑπόχρεως εἰς οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν.

(β) τῶν ἀγρῶν

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ καλλιεργῇ ἰδίαις δαπάναις τοὺς καλλιεργημένους ἀγροὺς κατὰ τοὺς περὶ καλλιέργειας παραδεδομένους κανόνας, ἥτοι νὰ λιπαίνῃ ἐν καιρῷ, ν' ἀροτριᾷ καὶ νὰ σπείρῃ κατ' ἔτος αὐτοὺς καὶ νὰ πράττῃ πρὸς βελτιώσιν των πᾶν ὅ,τι ἡ πείρα ἀπέδειξεν ἀναγκαῖον.

2. Νὰ προφυλάττῃ αὐτοὺς ἀπὸ πᾶσαν βλάβην ἐνδεχομένην νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῆς ἀμελείας του, καὶ

3. Νά καλλιεργήση τούς ἀκαλλιεργήτους μὲν καλλιεργησίμους δὲ γαίας αὐτῶν τῶν κτημάτων.

(γ) τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐμφυτεύῃ κατ' ἔτος 11 ἐλαιόδένδρα καὶ 55 συκαμινομορεόδένδρα ἐντὸς τῶν ἐπιδεκτικῶν τῆς φυτείας αὐτῶν ἐνοικιαζομένων γαιῶν, καλλιεργειῶν καὶ βελτιῶνων αὐτὰ ὡς πρέπει ἵνα ἐντὸς τοῦ συνήθους χρόνου προσοδοφόρα γίνονται, ἐπιμελούμενος καὶ διατηρῶν ἐφεξῆς ταῦτα εἰς τελείαν καλὴν κατάστασιν.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ ἐκρίζωσῃ ὅλα τὰ μεταξὺ τῶν ἐλαιῶν φυέντα ἄγρια φυτὰ, χαμόκλαδα καὶ βίκους, νὰ καθαρίσῃ προσηκόντως τὰς ἐλαίας ἐκκόπτων τὰ ξηρὰ μέρη ὅσα δύνανται νὰ βλάψωσι τὸ δένδρον, νὰ μετακεντρίσῃ τὰς ἀγριοελαίας, νὰ φυτεύσῃ νέα ἐλαιόδένδρα ὅσα ἐπιτρέπει ἡ χωρητικότης καὶ ἡ κατάστασις τοῦ τόπου καὶ νὰ λάβῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλα τὰ πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἐλαιῶνος μέτρα ὥστε εἰς τὸ διάστημα 5 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνοικιάσεως νὰ εἶναι ὁ ἐλαιῶν ἐντελῶς καλλιεργημένος, ἄλλως θεωρούμενος παραβάτης τῶν συμφωνιῶν του ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν προστίμου.

3. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ σπεύρῃ ἐντὸς τοῦ ἐλαιῶνος δημητριακοὺς καρποὺς ἐὰν τοῦτο ἐμποδίζῃ τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν αὐξῆσιν τῶν ἐλαιῶν.

4. Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ καλλιεργῇ καὶ νὰ περιποιητῆ καταλλήλως τὰ ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων συστάδην ἢ καὶ σποράδην ὑπάρχοντα ἐξημερωμένα τε καὶ καρποφόρα δένδρα παντὸς εἶδους.

5. Δὲν τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκρίζωσῃ ἢ κόψῃ κανὲν δένδρον ἐκτὸς μόνον ἐὰν εἶναι παντάπασιν ἄχρηστον ἢ κατάξηρον καὶ ὅλως ἀνεπίδεκτον βελτιώσεως καὶ προαγωγῆς. Ἀλλὰ τοῦτο πρέπει ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῆς διοικητικῆς καὶ μοναστηριακῆς ἀρχῆς. Εἶναι δὲ ὑπόχρεως νὰ τὸ ἀντικαθιστᾷ διὰ νέου καὶ ὁμοειδοῦς εἰς τὸ μετὰ τὴν ἐκρίζωσιν μένον κενὸν μέρος, ἐντὸς τοῦ ἐπιόντος ἔτους τὸ βραδύτερον. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ φυτεύσῃ καὶ ὅσα ἄλλα δένδρα νομίσει συμφέρον δι' ἑαυτόν, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ἐκ τούτου δικαίωμα πρὸς ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως παρὰ τῆς Μονῆς εἰς ὄφελος τῆς ὁποίας ταῦτα μένουσιν ἅμα ληξάσης τῆς ἐνοικιάσεως.

6. Ἐπὶ παραβάσει τῶν περὶ ἐκρίζωσεως οἰουδήποτε δένδρου ἄνωθι ἐκτεθέντων ὁ ἐνοικιαστὴς θέλει πληρῶνει τὸ τριπλάσιον τῆς τιμῆς τοῦ ἐκρίζωθέντος ἢ ἐκκοπέντος.

Γ'. Ὡς πρὸς τὰς οἰκοδομὰς

1. Ὑποχρεοῦται ἡ Μονὴ νὰ ἐπισκευάζῃ ὅσα δωμάτια εἶναι ἀνάγκη ἐκ τῶν ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν (μετοχιῶν) ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐκεῖσε διορισθησομένου ἐπιστάτου αὐτῆς.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ περιποιητῆ τὰς ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ὑπαρχούσας καὶ ἀνακαινισθησομένας ὡς ἐρέθῃ οἰκοδομὰς χωρὶς νὰ κατεδαφίσῃ οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν εἰμὴ διὰ λόγον βελτιώσεως καὶ στερεωτέρας ἀνεγέρσεως.

3. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ ἀνεγείρῃ ὅπου ἤθελε νομίσει κατάλληλον οἰκοδομὰς νέας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπαιτήσεως κατὰ τῆς Μονῆς περὶ ἀποζημιώσεώς του καὶ ἄνευ δικαιοῦματος νὰ καταδαφίσῃ αὐτὰς συμπληρωθέντος τοῦ χρόνου τῆς ἐνοικιάσεως.

4. Ὁ δὲ ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ἱερὸς ναὸς δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ἐνοικίαν καὶ οὐδὲν ἐπὶ τούτου δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα ὁ ἐνοικιαστής.

Δ'. Ὡς πρὸς τὰς βοσκησίμους γαίαις

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται μὲν νὰ ἔχῃ παρεκτὸς τῶν ἐργατικῶν ζώων καὶ ὅσα ἄλλα θέλει βόσκοντα ἐν αὐταῖς κτήνη ἴδια αὐτοῦ καὶ οὐδέποτε ἀλλότρια, φροντιζὼν νὰ προφυλάτῃ ἀπὸ πάσης ἐκ τούτων βλάβης ὅλα τὰ ἐντὸς τῶν κτημάτων δένδρα (διότι πᾶσα ζῆμια θέλει καταλογίζεσθαι εἰς βᾶρος του) δὲν δύναται δὲ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τρίτον νὰ βόσκη εἰς τὰς ἀκαλλιεργήτους γαίαις ζῶα οἰοῦντι ἂν εἶδους εἰμὴ μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὸς τὴν Μονὴν διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς τοιαύτης νομῆς ζώων προελευσομένην ζῆμίαν εἰς τὰ δένδρα, ἐξημερωμένα τε καὶ μὴ.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ ζηλευῖται ἐπὶ τῶν εἰς τὰς εἰς καλλιέργειαν ἀνεπιδέκτους γαίαις ὑπαρχόντων διαφορῶν θάμων πρὸς μόνον ἰδίαν χρῆσιν, οὐχὶ ὁμῶς καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ξήλυσιν εἰς ἄλλον οἰοῦντι ἂν.

Ε'. Τελευταῖοι ὅροι

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν νενομισμένων φόρων εἰς τὸ Δημόσιον.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς οὐδὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα κατὰ τῆς Μονῆς πρὸς ἀποζημιώσιν δι' ὅποιανδήποτε βλάβην προελευσομένην τυχόν ἐξ ἀνωτέρας δυνάμεως.

3. Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὑποχρεώσεών του ὡς πρὸς τὴν ἐμφύτευσιν τῶν κλημάτων καὶ δένδρων, ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν καλλιεργησίμων ἤδη ἀγρῶν, τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν, τῶν ἐξημερωμένων τε καὶ τῶν ἐξημερωθισομένων δένδρων καθὼς καὶ διὰ πᾶσαν βλάβην ἐπελευσομένην εἰς τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα δι' ἀπροσεξίας τοῦ ἰδίου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του καὶ τῶν ἐπιστατῶν του, αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνοικιαστὴς, ἐκτὸς τῆς ποινῆς εἰς ἣν κατὰ νόμον ὑπόκειται ἐπὶ βλάβῃ καὶ φθορᾷ ξένης ἰδιοκτησίας, μάλιστα δὲ πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς εὐαγὲς ἐθνικὸν κατάστημα, εἶναι καὶ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημιώσιν τῆς Μονῆς ἐπὶ τακτικῇ αἰτήσῃ τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ὑπάγονται καὶ αἱ φυτεῖαι ὅσας ὁ ἐνοικιαστὴς ἤθελε κάμει καὶ αἱ οἰκοδομαὶ ὅσας ἤθελεν ἀνεγείρει κατὰ <τὰ> ἀνωθι ἐκτεθέντα ἐν τοῖς Β'. § (α) ἐδ. 1, 2 καὶ 3, § (γ) ἐδ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, καὶ Γ'. ἐδ. 1, 2, 3 καὶ 4.

Πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τῆς διατηρήσεως τῶν συμφωνιῶν ὅλων, προσφέρει ὁ ἐνοικιαστὴς εἰς ὑποθήκην ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς Μονῆς τὸ ἀκόλουθον

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

αὐτοῦ κτῆμα ἐλεύθερον ὄν πάσης ἄλλης ὑποθήκης καὶ ὑποχρεώσεως ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει ἐγγράψει αὐτὸς οὗτος ἢ καὶ ἡ Μονὴ ὑποθήκην ἅμα τῇ τελειοποιήσει τοῦ παρόντος ἐνοικιαστηρίου κατὰ τὰ πιστοποιητικὰ τοῦ Δημάρχου καὶ ὑποθηκοφύλακος, ἧτοι ἐν ἀμπέλιον στρεμμάτων 10 κείμενον κατὰ τὴν θέσιν Ἵμφορειὸ τοῦ δήμου Ἄνδρου καὶ συνορευόμενον μὲ κτήματα τοῦ Γιαννούλη Γούναρη, τῆς συζύγου τοῦ Ἐλευθερίου Πλάτωνος, τοῦ Δημητρίου Πασχάλη, τοῦ Γιαννούλη Φιφῆ καὶ ξηρόρευμα.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐγένοντο δύο παρόμοια ὑπογραφήντα παρὰ τῶν μερῶν καὶ / ὑποβαλλόμενα εἰς ἐπικύρωσιν.

Ἄνδρος τὴν 23 Ὀκτωβρίου, 1860.

ὁ ἡγούμενος καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου [Τ. Σ.] Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ. [Τ. Σ.] Ἰωακείμ ἱερ. Π. Πασχάλης Σαμουὴλ Ραμπαζῆς μοναχὸς	ὁ ἑπαρχὸς Υ. Μ. Δαμηράλης. ὁ ἐνοικιαστὴς Παναγιώτης Α. Ἀθανασίου.
---	--

Θεωρηθὲν ἐπικυροῦται. Κατεχωρίσθη δ' ἐν τῷ Βιβλίῳ τῶν πολυετῶν ἐνοικι-
άσεων τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων ὑπὸ αὐξοῖντα ἀριθμὸν 620.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου, 1861.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἰπουργὸς

[Τ. Σ.] Μ. Ποτλῆς

41

Φάκ. 76, ἀρ. 67.

1 Ἀπριλίου, 1861.

Δίφυλλο 0.355 × 0.22 μ. Κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν ἔγινε κάποια προσ-
αρμογὴ στῆ διάταξιν τῶν στηλῶν. Στῆ σ. 4: Κατάλογος παραλαβῆς τῶν
ἐν Προικοννήσῳ κτημάτων πρὸς τὸν Παναγιώτην Α. Ἀθανασίου.

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Πίναξ τοῦ ἐν Προικονήσῳ ἱεροῦ μονυδρίου τῆς ὀσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ Μετοχίου μεθ' ὄλων τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων αὐτῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἐν Ἀνδρῶν ἱεροῦ μοναστηρίου Ἀγίου Νικολάου

α. ἀρ.	εἶδος κτηματοῦ	χωρίον	θέσις ἢ ὄνομασία	
1	Μονύδριον	Ἀλώνη	Παραδείσι	οἰκία ἐν αὐτῷ 17, εἰκόνες ἀργυρῆς 1, κανδηλῆς ἀργυρῆς 1, ἅγιον ποτήριον 1, δράμια αὐτῶν 355, στιχάρια 5, φελώνια 4, πετραχήλια 4, ποδιῆς τῆς ἁγίας τραπέζης 10, ρακοκάζανον, καπάκι καὶ λουλά καὶ ἕτερον μικρότερον εἰς λέβητος, ὀκάδες αὐτῶν 34, βουκία 5, κάδοι 4 συκαῖ 8, ἐλαῖαι 10, ἀμπέλι κατεστραμμένον
	Στρ.			
2	κῆπος 1	»	Δαμασκηνοῦ Βρύση	
3	ἀγρός 3	»	Μπαϊράκι	
4	» 2	»	Λαγκαρίνα	
5	» 1	»	Μακρονάρα	
6	» 8	»	Κατῆς	ἐλαῖαι 2
7	» 2 ¹ / ₂	»	Ἀμυγδαλιὰ	
8	» 2 ¹ / ₂	»	Μαυραμπέλι	
9	» 8	»	Ἅγιος Θεόδωρος Λαγκαρίνα Λάκκα	
10	» 3	»	Ἀμυγδαλιὰ	
11	» 8	»	Ἀχλαδιὰ	
12	» 9	»	Γιάμα	
13	» 2 ¹ / ₂	»	Ἀχλαδιὰ	
14	» 2	»	»	
15	» 2 ¹ / ₂	»	Συκαμινέα καὶ Ἀμπελάκι	
16	» 3 ¹ / ₂	»	Κερούλια	
17	»	»	[κενὸν]	
18	» 2	»	Μπαϊράκι	
19	» 3	»	Ἀχλαδιὰ	
20	» 4	»	Ἀμυγδαλιὰ	
21	» 4	»	Συκιά	
22	» 8	»	Τιμόνι	

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

α. ἀρ.	είδος κτηματοῦ	χωρίον	θέσις ἢ ὄνομασία
23	» 4	»	Γεφύρι
24	» 3	»	»
25	» 4	Σκουπία	Ἰαλῶνη
Τὰ πωληθέντα παρὰ τοῦ ἀγίου Προικοννήσου			
26	60	Ἰαλῶνη	Δαμασκηνοῦ Βρύση καὶ Χοντρὸν Βουνὸν
27	50	Νησίον	Γερρὰ στρέμ. 1 ¹ / ₂ εἰς τὴν Εὐπραξίαν 3 ³ / ₄ εἰς τὸν Ἀγγελῆ Ἰεμμανουήλ
28	2 ¹ / ₂	Ἰαλῶνη	Ἰεπάνω Δρόμον 1 ¹ / ₄ εἰς τὸν Σαρτίρη
29	1 ¹ / ₄	»	Βάρακα ἀντήλλαξε μὲ τὸν Καριοφύλην
30	1 ¹ / ₂	»	Λίμνην
31	1	»	Γρίπος
32	1 ³ / ₄	»	Φουρνάτσα
33	6	»	»

Μετόχιον Πασαλιμάνι

34	ἀγρὸς	στρ. 2	Πασαλιμάνι	Μπάγια
34a	»	6	»	Ἰαγιος Ἰηλίας
35	»	2	»	Ρούμπα
36	»	1 ¹ / ₂	»	Ἰαγιος Ἀρχιστράτηγος
37	»	3 ³ / ₄	»	εἰς τὸν Λάκκον
38	»	2 ² / ₄	»	εἰς τὸ Κάλάμι
39	»	1 ¹ / ₂	»	εἰς τὴν Ἰαμμον
40	»	1 ¹ / ₂	»	Ποταμὰ
41	»	1	»	ὑποκάτω τοῦ δρόμου
42	»	2 ¹ / ₂	»	Ἰεπάνω δρόμος

Ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἰαγίας Παρασκευῆς τῇ α' Ἀπριλίου 1861.

Παναγιώτης Α. Ἰαθανασίου παρέλαβε τὰ ἄνωθε.

Ἰεκυροῦται τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς.

Ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἰαγίου Νικολάου τὴν 14 Μαΐου 1864.

Ἰωαννίκιος Χαζάπης Ἰερ. ἡγούμενος

[Τ. Σ.] Λαυρέντιος Κροκόδειλος Ἰερ. } σύμβουλοι
Σαμουήλ Ἰαμπαζῆς μοναχὸς }

Φάκ. 77, ἀρ. 38.

2 Ἰουνίου, 1861.

Μονόφυλλο 0.355×0.22 μ. Μόνο ἡ προσθήκη γραμμένη ἀπὸ τὸν Κουρεχάκη.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ὅτε ἀιδεσιμώτατος παπᾶ κύριος Ἀναστάσιος σακελλάριος καὶ ἱεροδιάκονος κύριος Ἀγάπιος Κουρεχάκης Ἄνδριος δηλοποιοῦσι διὰ τοῦ παρόντος ἀνταλλακτικῶς τούτου γράμματος, ὅτι συμφωνήσαντες ἀμφοτέρω ποιῶν ἀνταλλαγὴν ὡς ἀκολούθως. Ὁ μὲν πρῶτος, ἦτοι ὁ παπᾶ Ἀναστάσιος, παραχωρεῖ οἰκειοθελῶς καὶ εὐχαρίστως πρὸς τὸν Ἀγάπιον ἓν χωράφιον κατὰ τὴν θέσιν Σανὸς χωρητικότητος ἐκκλημάτων 450, ἦτοι τετρακόσια πενήκοντα, καὶ μίαν ὄνον μὲ πῶλον θήλυ, συνορευόμενον μὲ τὴν ἀμπελον τοῦ Θεοδώρου ποτὲ Δημητρίου Ἀξιότου, μὲ τὸ χωράφιον τοῦ Σταυράκη, μὲ τὸ τοῦ Βαρσαμῆ καὶ μὲ τὸ τοῦ Νικόλα Δροσινάκη, τὰ ὅποια παραχωρεῖ ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εἰρημένου Ἀγαπίου ἐλεύθερα πάσης ὑποχρεώσεως ποιῶντος τοῦ λοιποῦ ὡς θέλει καὶ βούλεται. Παραχωρεῖ δὲ καὶ ὁ διαληφθεὶς Ἀγάπιος πρὸς τὸν παπᾶ κύριον Ἀναστάσιον ἓν ἄλογον χρόνων τριῶν ἐπίσης ἐλεύθερον πάσης ὑποχρεώσεως. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν συνετάχθησαν δύο ὁμοία ὑπογεγραμμένα ἑκατέρωθεν τῶν δεομένων καὶ παρὰ ἀξιοπίστων μαρτύρων λαβόν ἕκαστος ἀνὰ ἓν εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν Ἀλώῃ τὴν 2 Ἰουνίου, 1861.

παπᾶ Ἀναστάσιος σακελλάριος ἐπιβεβαιῶ.

Ἐλαβον τὰ γρόσια τοῦ ἄνωθεν χωραφίου παρὰ τοῦ ἀνεψιοῦ μου Βασιλείου Ἰω. Κουρεχάκη καὶ τοῦ λοιποῦ θέλει εἶναι αὐτὸς καὶ οἱ διάδοχοί του κύριοι τοῦ ἄνωθεν χωραφίου. Καὶ εἰς ἐνδειξιν ὑποφαινομαι.

Τῆ 10 7βρίου, 1865. Ἀγάπιος ἱεροδιάκονος Κουρεχάκης ἐπιβεβαιῶ.

Φάκ. 77, άρ. 2.

2 Σεπτεμβρίου, 1861.

Δίφυλλο 0.355 × 0.22 μ. Οί ύπογραφές δέν είναι ιδιόχειρες. Τò κεί-
μενο φαίνεται ότι παραδόθηκε με παραλείψεις.

Παρουσιασθέντες τήν πρώτην Αύγούστου τού τρέχοντος έτους εις τήν Μη-
τρόπολιν ταύτην ένώπιον ήμών τών ύποφαινομένων ό Παναγιώτης 'Αντωνίου¹
μετά τού άδελφού του Θεοδώρου και 'Αγάπιος ιεροδιάκονος φροντιστής τού
ένταύθα Μοναστηρίου και μετοχίου, έζήτησεν ό Παναγιώτης τήν συμφωνίαν ήν
είχεν ό 'Αγάπιος μετά τών ένοικιαστών τών κτημάτων τού τε Μοναστηρίου
και Μετοχίου ίνα λάβη τά ένοικια τών παρ' αύτου ένοικιασθέντων κτημάτων
ώς τò ένοικιαστήριόν του. 'Αλλ' έπειδή και ό 'Αγάπιος πρό ένός έτους έκ τών
κτημάτων άλλα μέν είχεν ένοικιασμένα άλλα κατά 'Ιούλιον τού 1860 και σίτον
κοιλά 30 εις διαφόρους τών ένοικιαστών και ό Παναγιώτης μη θέλων νά
παραδεχθή τήν τοπικήν συνήθειαν επί τού έξ ήμισείας κεφαλαίου, ένεκρίθη χά-
ριν μάλιστα τού Παναγιώτου πείσαντος τόν 'Αγάπιον νά δώση πρòς τόν Πανα-
γιώτην σίτον κοιλά όγδοήκοντα και κριθήν 10, τò όλον 90, και ούτως νά έξ-
οφλήση τούς ένοικιαστές. Μη έμφανισθέντος τού Παναγιώτου έγκαιρως έν-
ταύθα εις ταύτην τήν άόφασιν ευχαριστήθη ό Παναγιώτης, έζήτησεν όμως ει
δυνατόν νά υπάγη έκαστος ένοικιαστής τò ανάλογόν του εις τò Μοναστήρι. Είς
τοϋτο οί ένοικιασται δέν ένέδωκαν διότι οί ιδιοκτηται είναι υπόχρεοι νά λαμβά-
νουν τά ένοικια τών χωραφίων των από τά 'Αλώνια όντα πλησίον τής Χώρας,
διά τοϋτο παρεδέχθη ό Παναγιώτης νά τά συνάξη εις έν όσπίτιον τής Χώρας
κάκειθεν με πλοϊον νά τά μεταφέρη εις τò Μοναστήρι. Τήν φροντίδα ταύτην
τής συνάξεως επιθέσας εις τόν 'Αγάπιον, τήν επιούσαν ήμέραν ανεχώρησεν διά
Κωνσταντινούπολιν. Όθεν εις ένδειξιν δίδεται τò παρόν εις τόν κ. 'Αγάπιον
κατ' αίτησί του.

Έν 'Αλώνη τή 2 Σεπτεμβρίου, 1861.

Κωστής Παναγιώτου.

Νικολάκης Μανόλη.

Γεωργάκης 'Αγγελάκη.

χ(ατζή) Κωνσταντίνος Νικολάου.

'Ιωάννης Χρυσογόνου.

Σίμος Κωνσταντίνου.

'Ελευθέριος Νικολάου.

Γεώργιος 'Αναγνώστου.

παπά 'Αναστάσιος σακελλάριος έπίτροπος τού Προικονήσου έπι-
κυρεί τò γνήσιον τών άνωθεν ύπογραφών.

1. lege 'Αθανασίου.

Φάκ. 78, ἀρ. 3.

12 Δεκεμβρίου, 1861.

Μονόφυλλο 0.355 × 0.44 μ. Ἀπευθύνεται πρὸς τὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Μετὰ τὶς ὑπογραφάς, ποὺ εἶναι σὲ 5 στήλες, ἀποτυπώματα 4 τουρκικῶν σφραγίδων καὶ μιᾶς μικρότερης ἑλληνικῆς μὲ χρονολογία 1850, ποὺ ἀνήκει στὸν πρῶτο ὑπογραφόμενο ἀπὸ τὸ Βόρι, Γεωργάκη.

Τὴν ὑμετέραν Πανοσιότητα ταπεινῶς προσκυνούμεν, τὴν ἀγίαν σας δεξιὰν πανευλαβῶς κατασπαζόμεθα.

Βαθυσεβάστως ἐμφανιζόμεθα οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τῶν χωρίων Πασαλιμανίου, καὶ πρῶτον προσφέροντες τοὺς ταπεινοὺς μας προσκυνισμοὺς, Βον σὰς φανερόνομεν ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἐνεφανίσθη ἐνταῦθα Παναγιώτης τις Ἄνδριος, ἔχων ἀντίγραφον παρὰ τοῦ Ἐπαρχείου τῆς Ἀνδρου ἐνοικιαστηρίου τοῦ ἐδῶ μοναστηρίου τῆς παναθηφόρου ὁσιομάρτυρος Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ εἰς Πασαλιμάνι Μετοχίου μὲ κτήματα αὐτῶν τὸν ἀριθμὸν 28, φέρον καὶ ὑμέτερον γράμμα πρὸς τὸν ἐδῶ συναδελφὸν ὑμῶν κύριον Ἀγάπιον Ἱεροδιάκονον. Ὁ δὲ Ἀγάπιος ἐκοινοποίησε πρὸς ἅπαντας ἡμᾶς συνεπεία ὑμέτερον γράμματος, ὅτι ὁ Παναγιώτης Ἀντωνίου¹ ἐνοικίασεν τὸ ἐνταῦθα ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τὸ εἰς Πασαλιμάνι Μετόχιον ἐπὶ εἰκοσαετῆ προθεσμίᾳ μὲ τὰ κτήματα αὐτῶν τὸν ἀριθμὸν 28, ὡς τὸ ἐνοικιαστήριον του διαλαμβάνει, καὶ ἂν τις τολμήσῃ παρενοχλήσῃ αὐτόν, θέλει καταδιωχθῆ πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς καὶ θὰ ὑποφέρῃ ὡς ἀντιποιοῦμενος εἰς ξένην ἰδιοκτησίαν. Ἄν δὲ πάλιν ὁ τόπος νομίζει ὅτι ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῆς πράξεως ταύτης, δύναται νὰ ἀναφερθῆ εἰς τὴν Κυβέρνησίν του καὶ αὐτὴ πρὸς τὴν ἡμετέραν διὰ νὰ θεωρηθῆ τὸ δίκαιον. Ἡμεῖς δὲ συνελθόντες εἰς τὴν Μητρόπολιν καὶ θεωρήσαντες προσεχῶς τὴν μεταξὺ τῶν προγόνων μας καὶ προκατόχων ὑμῶν γεγεννημένην συμφωνίαν περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Μοναστηρίου, εὖρομεν τὴν ἐνοικίασιν ταύτην ἀσύμφωνον καὶ ἀντιφατικὴν τῶν ὁρων τῆς συμφωνίας ἧς ἀντίγραφον καὶ ἡμεῖς ἔχοντες ἀνά χειρας, οὐδόλως λαθάνει καὶ ὑμᾶς ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ σεβάσιμον Μοναστήριον ᾠκοδομήθη παρὰ τῶν προγόνων μας χριστιανῶν καὶ ἐπροκίσθη ἐκ κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας ἐπὶ μόνῳ σκοπῷ ἵνα λατρεύηται καὶ δοξολογῆται τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ τρισυποστάτου ὄντος ἁγίου Θεοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ᾠκοδομήθη. κατοικημένον ὄν ὑπὸ ἱερωμένων προσώπων καὶ ἡ προσφορά ἐκάστου χριστιανοῦ νὰ εἶναι ἐν χρῆσει εἰς ἀπαρτισμὸν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἱεροῦ καταγωγείου καὶ

1. lege Ἀθανασίου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

τῶν ἐν αὐτῷ ἱερωμένων προσώπων καὶ ἐπὶ κοινῶν ἀναγκαίων καταστημάτων οὐχὶ δὲ λαϊκῶν. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐνοικίασιν ταύτην διότι ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐν ἑλλείψει ἱερωμένων προσώπων οἱ πρόγονοι ἡμῶν παρέδωκαν εἰς τὴν προστασίαν τῶν προκατόχων ὑμῶν τὸ ἱερόν τοῦτο Μοναστήριον καὶ Μετόχιον. Ἄλλ' ἐπειδὴ βλέπομεν ὅτι ὁ ναὸς ἡ Ἁγία Παρασκευὴ καὶ μερικὰ κτήματα μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν ἐνοικίασιν ταύτην ἐπίσης καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους ὄρους πρὸς τὸν Παναγιώτην ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τῆς κτηματικῆς περιουσίας τοῦ Μοναστηρίου, εὐέλπιδες ὄντες ὅτι θέλετε ἔχει ἐνταῦθα συναδελφόν σας πρὸς διατήρησιν τοῦ Μοναστηρίου ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὄρων τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἐδέχθημεν τὴν ἐνοικίασιν ταύτην. Ἄλλὰ τί βλέπομεν εἰς ἐν ὀλόκληρον ἔτος τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς τοῦ ἐνοικιαστοῦ Παναγιώτου; ἀντὶ νὰ ἐνεργῇ συμφωνῶς μὲ τὰς ὑποχρεώσεις του, βλάπτει μάλιστα τὴν ὁποίαν παρέλαβεν, κόπτων δένδρα, συκαμινέας, συκιές, τὴν μεγάλην λυγιὰν κλπ. ἀντὶ νὰ καλλιερῇ τὰς ἀμπέλους μὲ δικέλια, τὰς ἐσπειρεν μὲ τοὺς βούς, ἄς ὁ κ. Ἀγάπιος διετῆρει αὐτὰς μέχρι σήμερον.

Ταῦτα κρίνομεν χρέος μας νὰ καθυποβάλλωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν ἵνα διορίσητε δύο ἀδελφούς, ὁ εἷς νὰ μένῃ εἰς τὸ Μοναστήριον καὶ ὁ ἕτερος εἰς τὸ Μετόχι πρὸς διατήρησιν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ἄλλως μετ' ὀλίγον δὲν θέλει ὑπάρξει Μοναστήριον καὶ τότε χάνονται καὶ ὅσα ἐξώδευσεν ὁ Ἀγάπιος καὶ ὅσα ἀφιέρωσαν οἱ πρόγονοί μας ἐπὶ ματαίῳ. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν ὑμῶν. Οἱ χριστιανοὶ ἐπάρασι τὸ σέβας καὶ τὴν εὐλάβειαν βλέποντες ἡγούμενον λαϊκόν. Καὶ ἐν τούτοις προσκυνητικῶς μένομεν.

1861, Δεκεμβρίου 12, νῆσος Πασαλιμάνι.

χωρίον Ἀλώνη

Ἀγγελάκης Ἀτιμᾶ προεστὸς βεβαιῶ.

Κωστής Παναγιώτη προεστὸς βεβαιῶ.

χ(ατζῆ) Κωνσταντῖνος Νικολάου βεβαιῶ.

Ἐλευθέριος Νικολάου.

Γεώργιος Ἀγγελάκης.

Ζαχαρίας Αἰηγοράκη βεβαιῶ.

Γιάννης Χρυσογόνου.

Γιαννάκος Χριστοδούλου.

[Τ. Σ.]

χωρίον Πασαλιμάνι

Ἀγγελῆς Μανόλη.

Θεοδωράκης Χρυσ<σο>στόμου.

Νικόλας Γρηγόρη.

Ἀναγνώστης Σταυρινός.

Ἀναγνώστης Μανόλη.

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Ἄλεξανδρο<ς> Βουτζᾶς.

Χρήστος Ἀντωνίου.

[Τ. Σ.]

χωρίον Σκουπιὰ

χ(ατζή) Στεφανάκης Νικολάου.

Ἄλεξανδρῆς Βασιλείου.

Κωσταντάκης Ἀστέρης.

χ(ατζή) Γιωργάκης Ἰωάννου.

Στυλιανὸς Δημητρίου.

Αινάρδος Σταμάτη.

χα(τζή) Ἀναγνώστης Παναγιωτάκης.

[Τ. Σ.]

χωρίον Χου<χ>λιὰ

Μαλτέζος χ(ατζή) Δημήτρη.

Στράτης Κρουστάλη.

Γιαννάκης Μανόλη.

Θεοδόσης χ(ατζή) Κωσταντίνου.

Ἰωάννης Ἀνασταάκη.

χ(ατζή) Κωσταντίνος.

Θεοχάρης χ(ατζή)[...]

[Τ. Σ.]

χωρίον Βόρι

Γεωργάκη<ς> Παναγιωτάκη.

Μιχαήλος Παναγιώτου.

Ἀναγνώστης Νικολάου.

Ἀναγνώστης Δημητρίου.

Ἀντωνάκης Σταθόρη.

[Τ. Σ.]

Φάκ. 78, άρ. 9 καί 10.

Σεπτέμβριος(;) , 1862.

Δίφυλλα 0.285 × 0.20 μ. Καί τὰ δύο εἶναι ἀντίγραφα τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κοινοῦ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖο, τὸ δεύτερο γραμμένο ἀπὸ τὸν Ἰωαννῆ-κιο Χαζάπη, χωρὶς ὑπογραφές. Ἡμερομηνία δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ στὴ σ. 4 σημειώνεται, ἐλήφθ. τῇ 6/7 9βρίου 1862.

Τὴν ὑμετέραν θειοτάτην καὶ σεβασμωτάτην ἡμῖν Παναγιότητα καὶ τὴν <πε-ρι> Αὐτὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον δουλικῶς καὶ ἐδαφιαίως προσκυνοῦντες, τὴν πανάγιαν αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς κατασπαζόμεθα.

Εἰς τὴν ταπεινὴν ἡμῶν νῆσον Πασαλιμανίου εὐρίσκεται Μονὸδριον τι ἐνορι-ακὸν ὃν τὸ πρότερον, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ καὶ Παραδείσι λεγόμενον, προικισμένον παρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν διὰ κινήτων καὶ ἀκινήτων κτημάτων ἐκ τῶν προσόδων τῶν ὁποίων διατηρεῖτο. Κατὰ δὲ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ἤτοι κατὰ τὸ 1790 ἔτος, ἀπροστάτετον μείναν ἱκανὸν χρό-νον δι' ὑστερήσεις ἡγουμένων εἰς παντελῆ ἐρήμωσιν ἐλθεῖν ἐκινδύνευσεν καὶ εἰς χρέος γρόσια 1188 ὑπέπεσεν, ὃ τότε ἅγιος Προικονήσου κύριος Ἀνανίας, συ-σκεφθεὶς μετὰ τῶν προκρίτων τῶν πέντε χωρίων τοῦ Πασαλιμανίου, ἀπεφάσι-σαν ὁμοφώνως τὴν προσήλωσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου Μονυδρίου εἰς τὸ ἐν Ἄνδρῳ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Καὶ δὴ καὶ συμφωνήσαντες μετὰ τοῦ ἐνταῦθα εἰς τὸ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετόχιον εὐρισκομένον ταξιδιώτου ἱερομονά-χου Νείλου Παλαιολόγου δεδώκασιν τὸ ρηθὲν Παραδείσι εἰς τὴν προστασίαν τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου μὲ τὰς συμφωνίας ἃς βλέπει ἢ προσκνητὴ ἡμῖν Αὐτῆς Παναγιότης εἰς τὸ ἐκ τοῦ Κώδικος τῆς Μητροπόλεως ἐμπεριεχόμενον ἀντίγραφον. Ἀναλαβόντες λοιπὸν οἱ πατέρες τοῦ Ἁγίου Νικο-λάου τὴν προστασίαν τοῦ Μοναστηρίου, ἐπεμπον ἡγούμενον καθὼς καὶ εἰς τὸ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετόχιον καὶ οὐ μόνον τὰ ἱερὰ ταῦτα καταχώγια διατηροῦντο καλῶς καὶ ἐκτελεῖτο θεοπρεπῶς ἢ θεία καὶ ἱερὰ μυσταγωγία ὑπὲρ σωματικῆς καὶ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν μακαρίτων κτητόρων καὶ προικιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἢ πατρὶς εὐχαριστεῖτο, ὡς τῶν ἐκεῖθεν ἐρχομένων πατέρων ἐκτελούντων ἐν περι-στάσει τὰς δημοσίας ἱεροπραξίας μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἀναχωρη-σάντων οὖν τότε τῶν ἡγουμένων, ὑπέπεσεν αὐθις τὸ Παραδείσι εἰς ἐτοιμορρο-πίαν. Ἀναλαβοῦσα δ' αὐθις ἢ Ἑλλάς κατ' ἀμοιβαιότητα τὰ τε ἐν τῷ Κράτει τούτῳ κτήματά της, ἐξάπέστειλον οἱ πατέρες τοῦ Ἁγίου Νικολάου συναδελφόν των τινὰ ἱεροδιάκονον Ἀγάπιον Κουραχάκην ἐπιτηρητὴν τῶν περὶ οὐ ὁ λόγος Μοναστηρίου καὶ Μετοχίου, ὅστις ἂν καὶ ἐξώδεδυσεν ἱκανὰ χρήματα εἰς ἐπι-σκευὰς πολλῶν σεσαθρωμένων / μερῶν τοῦ Μοναστηρίου, ὡς φαίνονται, δὲν ἠδυνήθη καθ' ὅλοκληρίαν νὰ ἐπισκευάσῃ αὐτὸ ἔνεκα δύο αἰτιῶν.

α' Ἡ ἔλλειψις συμβοηθῶν ἐκ τῆς Μονῆς του συναδελφῶν ὡς οἱ προκάτοχοι του συναδεύοντο ὑπὸ δύο ἢ τριῶν συναδελφῶν, ὁ εἰς ἐκ τῶν ὁποίων διετήρει τὸ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετοχίον. β' Ἡ νόσος τῶν ἀμπέλων ὅπου ἦτο τὸ μόνον καὶ μᾶλλον κύριον εἰσόδημα τοῦ Μοναστηρίου. Καὶ ἐνφ' ὄσημέραι περιεμέναμεν δύο ἢ τοῦλάχιστον ἓνα συναδελφῶν καὶ συμβοηθῶν τοῦ Ἀγαπίου, παρ' ἑλίδα, πρὸ δύο σχεδὸν ἐτῶν παρουσιάζεται εἰς λαϊκὸς Ἄνδριος Παναγιώτης Ἀ. Ἀθανασίου ἐνοικιαστῆς τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου καὶ τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετοχίου μὲ κτήματα τὸν ἀριθ. 28 ἐκτὸς τοῦ ναοῦ ἢ Ἀγία Παρασκευὴ καὶ τινων κτημάτων, φέρων καὶ ἰδιαίτερον γράμμα πρὸς τὸν Ἀγάπιον ἐν ᾧ δι-ελάμβανε, μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἐνοικιασθέντων, κοινοποιῆσαι πρὸς ἅπαν-τας τοὺς κατοικοὺς ν' ἀναγνωρίσωσιν αὐτὸν τοῦ λοιποῦ ἐνοικιαστὴν καὶ ἂν ὁ τόπος νομίξῃ, ὅτι ἔχει δικαιώματά τινα, δύναται νὰ τὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἀρχὴν του καὶ αὐτὴ πρὸς τὴν ἡμετέραν ἵνα θεωρηθῇ τὸ δίκαιον. Ἡμεῖς δὲ συνελθόν-τες καὶ θεωρήσαντες τὴν ἐνοικίασιν ταύτην ὅλως οὖσαν ἀντιφατικὴν τῶν ὄρων τῆς μεταξὺ τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων τοῦ Ἁγίου Νικολάου γενο-μένης συμφωνίας, βλέποντες ὁμως ὅτι ὁ ναὸς καὶ τινα κτήματα, ὅτι δὲν συμ-περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐνοικίασιν ταύτην, ὑπέλαβομεν βασίμως, ὅτι οἱ πατέ-ρες θέλουσι πέμψει τοὺς ἀναγκαιοῦντας ἀδελφούς των ἐπιτηρητὰς οὐ μόνον τῶν ἱερῶν καταγωγίων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἐπὶ τῆς βελτιώσεως καὶ διατηρήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, ἐδέχθημεν τὴν ἐνοικίασιν ταύτην καὶ ἀπέστημεν τῶν δικαιομάτων μας. Ἀλλὰ τί βλέπομεν εἰς δύο σχεδὸν ὀλόκληρα ἔτη; τοὺς μὲν πατέρας ἀντὶ νὰ πέμψωσι τοὺς ἀναγκαιοῦντας συναδελφούς των, ἐπροσκάλεσαν καὶ τὸν ἐνταῦθα μένοντα Ἀγάπιον, πρὶν τῆς ἀποκαταστάσεως ἐτέρου, διὰ τινος ἀνυπάρκτους προτάσεις τοῦ ἐνοι-κιαστοῦ. Ὁ δὲ ἐνοικιαστῆς, ἀντὶ νὰ βελτιώσῃ τοὺς ἀγρούς κατὰ τὰς ὑποσχέσεις του διὰ τῆς δεινδροφυτίας καὶ ἀρμοδίου καλλιεργείας, φθεῖρει αὐτοὺς διὰ τῆς δεινδροκοπίας, ἐκριζώνων τὰς ἀμπέλους διὰ τῆς φθοροκαλλιεργείας ἅς διετή-ρει ὁ Ἀγάπιος μέχρι τῆς πρὸς αὐτὸν παραδόσεως, καὶ τὸ Μονυδριον οὐ μόνον κατήντησε τζεφλίτζιον ἀλλ' οὐδ' ἐν καὶ μόνον κανδήλιον τῆς Ἀγίας τοῦλάχισ-τον ἅπτει. Καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, νομίζοντες ὅτι ἔχομεν δικαιώματα, ἐγνωμεν κοινοποιῆσαι τῇ Μητρὶ ἡμῶν ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ παρακαλέσωμεν Αὐτὴν δουλικῶς, ἵνα ἐνεργήσῃ ὅθεν ἀνήκει δι' ἀποστολὴν ἱερωμένων προσώπων ὡς εἰς Μοναστήριον εἰς ἀπαρτίσμον καὶ διατήρησιν, τοῦ ὁποίου οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπροίκισαν τσαῦτα κτήματα. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὅταν τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπετάθῃ διὰ τὴν πράξιν τῆς ἐνοικι-άσεως, ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν δημοπρασίαν ἐνταῦθα, γνωστῆς οὔσης τῆς ἀξίας τῶν ἐνοικιασθέντων, οὐχὶ δὲ εἰς Ἄνδρον, καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ πο-σὸν ἤθελε φθάσει ἐπὶ τῶν 700 δραχμῶν καὶ τούτου γενομένου οὐ μόνον τὸ κυριαρχοῦν τῆς Ἄνδρου Μοναστήριον ἤθελε ἀπολαμβάνει ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνταῦθα βαθμηδὸν καὶ ἀπὸ βοήθειας τῶν χριστιανῶν ἤθελε διατηρεῖτο καλῶς. Εἶδ' ἄλ-

λως ἐν ὧσφ εὐρίσκειται εἰς χεῖρας λαϊκῶν, καὶ μάλιστα τοῦ ἤδη ἐνοικιαστοῦ Παναγιώτου, ἀποβήσεται μετ' οὐ πολὺ σωρὸς τῆς ἀχρήστου ὕλης καὶ τότε ματαιωθήσεται καὶ ἡ παρὰ τοῦ Ἁγαίου ἐπιδιόρθωσις πολλῶν σεσαθρωμένων μερῶν αὐτοῦ. Ταῦτα παναγιώτατε θερμοαιτούμεθα, ἵνα εὐαρεστηθεῖσα τοῖς εἰρημένοις ἱεροῖς καταγωγίσις ἐνεργήσῃ ὅπου ἀνήκει ὅπως προληφθῇ ἡ ἀπαιτουμένη φροντίς ὑπὲρ αὐτῶν, οἱ δὲ πατέρες τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἂν ἀπιστοῦν πεμπέτωσαν συναδελφούς των καὶ ἐπιθεωρησάτωσαν αὐτό. Αἱ δὲ πανάγια καὶ θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχαὶ εἶσαν μεθ' ἡμῶν τῶν ταπεινῶν Αὐτῆς τέκνων.

χωρίον Ἀλώνη
ὑπογραφαὶ 13
[Τ. Σ.]

χωρίον Πασαλιμάνι
ὑπογραφαὶ 14
[Τ. Σ.]

χωρίον Σκουπιὰ
ὑπογραφαὶ 12
[Τ. Σ.]

χωρίον Χουχλιά
ὑπογραφαὶ 10
[Τ. Σ.]

χωρίον Βόρι
ὑπογραφαὶ 10
[Τ. Σ.]

† Ὁ Προικοννήσου Γεδεῶν βεβαιοῖ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν καὶ σφραγίδων.

46

Φάκ. 76, ἀρ. 43.

21 Σεπτεμβρίου, 1862.

Μονόφυλλο 0.285 × 0.205 μ. Ἀποτελεῖ ἀντίγραφο, ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἡγουμένου Ἰωαννικίου Χαζάπη.

Ἐκλαμπρότατε!

Ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα ἴσον ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν κατοίκων τῶν πέντε χωρίων τῆς νήσου Πασαλιμανίου τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου διαβιβασθείσης ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν ἱερωτάτου μητροπολίτου Προικοννήσου κ. Γεδεῶν, ἐν ἧ βλέπει καὶ ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης οὗς κατὰ πλάτος ἐκτιθέμενοι λόγους οἱ ρηθέντες ἐξαιτοῦνται, ἵνα ἐνεργήσωμεν διὰ τῆς ἀρμοδίας ὁδοῦ τὴν ἐπὶ τῆς ἐπαπειλουμένης παντελοῦς ἐρημώσεως διώσωσιν τοῦ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ κειμένου ἱεροῦ μονοδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Παραδείσι ἐπιλεγομένου καὶ ἐξηρητημένου ἀπὸ τοῦ ἐν Ἄνδρῳ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ κυριαρχικὴ αὐτῆς Μονῆς δὲν ἐκπληροῖ τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ 1790 σωτηρίου ἔτους, ὅτε προσηλώθη εἰς αὐτὴν τὸ ρηθὲν ἐν Πασαλιμανίῳ Μονύδριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς κατὰ τοὺς μεταξὺ τῶν προγόνων τῶν εἰρημένων χριστιανῶν, προικισάντων αὐτὸ ἀκολούθως καὶ κλήμα-

σιν ἱκανοῖς, καὶ τῶν πατέρων τοῦ Ἁγίου Νικολάου συμπεφωνημένους ὄρους, κατεστρωμένους ὄντας καὶ εἰς τὸν Κώδικα τῆς Μητροπόλεως Προικονήσου, καὶ ἐπειδὴ ἀντὶ ἡγουμένου καὶ πατέρων, οὓς ὄφειλε κατὰ τὰς ρηθείσας συμφωνίας πέμψαι ἢ διαληφθεῖσα κυριαρχικῆ Μονῆ εἰς τε τὸ ρηθὲν Μονῶδιον ἐν Πασαλιμανίῳ καὶ εἰς τὸ ἐκεῖσε Μετόχιον αὐτῆς, ὅπως ἐκτελῶνται ὑπ' αὐτῶν ἢ τε θεῖα μσταγωγία καὶ ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ἱεραὶ ἀκολουθίαι, τὸνναντιον ἀπέστειλε πρὸ δύο ἐτῶν, ὡς ἐνοικιαστὴν τοῦ τε Μοναστηρίου καὶ τοῦ Μετοχίου (ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τινων κτημάτων) καὶ εἰκοσιοκτὼ κτημάτων λαϊκῶν τινα Παναγιώτην Ἀντωνίου¹ τοῦνομα, Ἄνδριον, μετακαλοῦσα ἤδη καὶ τὸν ὄν εἶχεν ἀποστείλει προλαβόντος Ἀγάπιον ἱεροδιάκονον Κοραχάκην. Διὰ ταῦτα κατ' αἰτήσιν τῶν εἰρημένων χριστιανῶν διευθύνοντες αὐτῇ τὸδε τὸ εὐχετικὸν ἡμῶν, ἀξιοῦμεν πατρικῶς, ὅπως καθ' ὃν τρέφει ζῆλον ὑπὲρ τῶν ἱερῶν τοῦ ναοῦ σκηνωμάτων ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα, κατορθοῦσα, ὅπως ἢ ρηθεῖσα ἐν Ἄνδρῳ ἱερά μονῆ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὑποχρεωθῇ ἀρμοδίως εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ Μονοδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, καὶ τοῦ ἐκεῖσε μετοχίου αὐτῆς, ἅτινα κινδυνεύουσιν ἐρημωθῆναι ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τοῦ ἐνοικιαστοῦ, δίκην τζιφτιλικίου θεωροῦντος τὸ Μονῶδιον, ἐν ᾧ οὐ μόνον ἀμελεῖ τῶν πρὸς εὐπρέπειαν αὐτοῦ ἀφορώντων, ἀλλ' οὐδὲ τὸ κανδήλιον τῆς Ἁγίας ἄπτει, καὶ εἰς ἰδίαν ὠφέλειαν σπεύδοντας κατὰ τὸ λέγειν τῶν εἰρημένων χριστιανῶν, καὶ φροντίσῃ τῆς ἀποστολῆς ἡγουμένον ἐν τῷ Μονοδρίῳ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς μετὰ τῶν ἀναγκαίων πατέρων, ἐχόντων καὶ τὴν τοῦ Μετοχίου οἰκονομίαν καὶ διατηρούντων τὰ ἀνέκαθεν συμπεφωνημένα. Εἶεν δὲ τὰ ἐτη αὐτῆς θεόθεν ὅ,τι πλείστα, ὕγιεινὰ καὶ πανευδαίμονα.

Κωνσταντίν. Σεπτεμβρίου κα'.

Τῆς λίαν περισπουδάστου ἡμῖν Αὐτῆς Ἐκλαμπρότητος
Διάπυρος εὐχέτης πρὸς Θεὸν
† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ.

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον κύριον Π.Α. Ζάννον
Ἐπιτετραμμένον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
παρὰ τῆ Ὑψηλῆ Πύλῃ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς
ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Νικολάου
τὴν 18 Φεβρουαρίου, 1863.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ. ἡγούμενος.

[Τ. Σ.]

Λαυρέντιος Κροκόδειλος ἱερομ. σύμβουλος

Νεόφυτος Μπιστής προηγ. ὁ ἀναπληρῶν τὸν ἀπόντα σύμβουλον.

1. lege Ἀθανασίου.

Φάκ. 76, ἀρ. 55.

4 Νοεμβρίου, 1862.

Δίφυλλο 0.25 × 0.185 μ. Τὸ κείμενο αὐτόγραφο τοῦ ὑπογραφομένου μητροπολίτη· στήν ἐκδοσὴ διατηρήθηκε ἡ γραφὴ του. Στὴ σ. 4: Τῶ ὀσιωτάτῳ ἐν Ἱερομονάχοις ἀγίῳ Κα|θηγουμένῳ τῆς Μονῆς τοῦ ἐν ἀγίοις Πα|τρὸς ἡμῶν Νικολάου Κῶ Γερμανῶ, καὶ | τοῖς λοιποῖς πατράσιν | εὐχετι-
κῶς | Εἰς Ἄνδρον. Ἐπίσης ἀποτύπωμα μικρῆς ἐλλειψοειδοῦς σφραγίδας ὅπου διακρίνονται ΠΡΚ[ΟΝΝΗΣ]ΟΥ / Γ[ΕΛΕ]Ω[Ν].

Τὴν ὀσιότητα ὑμῶν ταπεινοευχόμενος ἠδέως προσαγορεύω.

Κατὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 4. Ἰουλίου τρέχοντος ἔτους, διὰ τοῦ ὀσιωτάτου ἐν Μονα-
χοῖς συναδέλφου καὶ συμβούλου ὑμῶν κ. Σαμουὴλ Γράμματος ὑμῶν, μεταβάν-
τες μετὰ τινῶν τῶν προεστώτων τεσσάρων χωρίων τῆς Νήσου, καὶ ἐν τῷ
κατὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 5ης παρελθόντος 8βρίου καταστίχῳ καὶ τῇ ἐκθέσει, ἅτινα
φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ κ. Σαμουὴλ φαίνονται ὑπογεγραμμένοι (ὧν ἐγγράφον δύο
ὅμοια ἀπάρακτα ἐβαστάχθησαν καὶ ἐνταῦθα) εἰς παρατήρησιν τῶν ἐπισκευῶν
τοῦ ἐν Ἱεροδιακόνις συναδέλφου ὑμῶν κ. Ἀγαπίου, ἐν τῷ Ἱερῷ Μονυδρίῳ
τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἐν τῇ ἐνταῦθα διατριβῇ του, εἰς ἃ ὅσον καὶ ἂν ἐπεβε-
βαίωσα τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν τότε, μετὰ ταῦτα δὲ παρατήρησας ἐσκεμμέ-
νως τὰ ἐνταῦθα μένοντα δύο ἐγγραφα ὡς εἴρηται, ὡς τότε περιστοιχούμενος
ὑπὸ πολλῶν περισπασμῶν, δὲν ἠδυνήθην παρατηρήσαι αὐτὰ καλῶς. Ἦδη δὲ
εὐκαιρίαν δραζάμενος πληροφορῶ ὑμᾶς ὅτι παρατηρήσας καλῶς εὔρον αὐτὰ
ἐπιλείψιμα καὶ πάντως σκοτεινὰ, μὴ φωτίζοντες δι' αὐτῶν ὑμᾶς καλῶς. Γινώ-
σκετε δὲ ἄγιοι πατέρες ὅτι, ὅσον καὶ ἂν φαίνηται ἐν τῇ ρηθείῳ ἐκθέσει ὅτι τὸ
Μονυδρίον εἶναι ἐτοιμόροπον, μὴ ἐννοήσητε ὁμως ὅτι ἅπαν ἐξ ὀλοκλήρου ἐστὶ
τοιοῦτον, ὡς τὰ τεῖχη καὶ αἱ πατώσεις τῶν πλείστων δωματίων εἰσὶ νεωστὶ
παρὰ τοῦ κ. Ἀγαπίου ἐπισκευασμένα καὶ σηγουραρισμένα, ὡς καὶ ἐν τῷ κατα-
στίχῳ φαίνονται, δυνάμενα νὰ διαρκέσωσι διὰ πολλὰ ἔτη, δωμάτια δὲ τινα τοῦ
βορίου μέρους, καὶ ἄνωθεν τῆς βρύσκεις κείμενα, καὶ περὶ ὧν πολλάκις ἐγένετο
λόγος μετὰ τῶν ἐπαρχιωτῶν ὅτι αὐτὰ νὰ ἀρθῶσιν εἰς τὸ παντελές, ὡς | σκο-
τεινὰ ὄντα, καὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους ὑψηλοῦ ὄντος δὲν ἔχει μέρος δι' ἄνοιγμα
παραθύρων, διὰ τοῦτο καὶ παρεμελείθησαν. Διὰ τῆς ὅλης ὁμως τούτων ἐπι-
σκευάζονται τὰ τοῦ νοτίου μέρους δωμάτια, καὶ μέρος τῶν στεγῶν, αἵτινες ἀπὸ
δύο ἡδὴ ἐτῶν καὶ ἐδῶ, μετὰ τὴν ἔλευσιν δηλαδὴ τοῦ ἐνοικιαστοῦ Παναγιώτου
οὐδὲν καρφίον ἐκτυπήθη ἐν αὐτοῖς, ὡς κατ' ἔτος ἐγίνοντο ἐπισκευαὶ ἐπὶ τῶν
ἡμερῶν τοῦ κ. Ἀγαπίου, ὡς ἅπανα ἡ ἐπαρχία ὁμολογεῖ τοῦτο, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
ἐτοιμοροπία ἣν βλέπετε ἐν τοῖς δυσὶν ἐγγράφοις. Βεβαίως ὅταν πέσωσιν αἱ στέ-

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

γαι, ἂν και νεόκτιστον ἦναι τὸ οἰκοδόμημα ἐξάπαντος καταδαφίζεται. Ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροφορῶ ὑμᾶς, ὡς και διὰ τῶν προλαβουσῶν δύο ἀναφορῶν τοῦ τόπου ἐδηλώθη ὑμῖν, πρὸς φωτισμὸν ὑμῶν, ὅταν ἐξοδευθῶσι δέκα, ἢ τὸ πολὺ δεκαπέντε χιλιάδες γρόσια, τὸ Μονύδριον ἐπισκευάζεται και σιγουράρη καλῶς, χωρὶς νὰ ἐλαττωθῆ ἢ ἐπέκτασις αὐτοῦ, διὰ τῆς καταδαφίσεως δηλαδὴ τῶν τριῶν ἐκείνων ἀχρήστων δωματίων, ἀλλ' ἔσεται και σχηματισθῆσεται εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, ἐντὸς τοῦ τειχοκάστρου δηλαδὴ, ἐν μικρὸν περιβολάκι θελκτικὸν μάλιστα τῶν προσκυνητῶν και λοιπῶν θεατῶν. Ὅταν δὲ ὡς προεγράφη, ἐνοικιασθῶσι τὰ κτήματα ἐνταῦθα, και ὅταν σταλῶσι δύο ἀδελφοὶ ἐκ τῆς Μονῆς ὑμῶν, και τὸ καλῆτερον, ὅταν ἢ Ἱερά ὑμῶν Μονὴ ἀποφασίσῃ νὰ παραβλέψῃ πέντε ἐτῶν ἐνοίκια, τότε εἶμαι ὑπερβέβαιος ὡστε οὐ μόνον τὸ Μονύδριον νὰ ἐπισκευασθῆ ὡς πρέπει, ἀλλὰ και αἱ ἐκ τῆς νόσου χαλαρωθῆσαι ἀμπελώνες νὰ γίνωσιν ὡς τὸ πρῶτον. Τότε δὲ και οἱ ἐνταῦθα ἀδελφοὶ ὑμῶν νὰ ἐξοικονομῶνται, και νὰ ζῶσιν ἱερο/πρεπῶς, και τὸ κυριαρχοῦν νὰ ὀφελῆθῆ τὸ διπλοῦν. Και ταῦτα μὲν πρὸς γνῶσιν ὑμῶν εὐχετικῶς, εἶητε δὲ ὑγιαίνοντες κατ' ἄμφω, δεόμενοι τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ὑπὲρ ἐμοῦ.

Ἐν Ἀλώνῃ, τῆ 4 9βρίου, 1862.

Τῆς ὑμετέρας πανοσιότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ πατήρ και
διάπυρος εὐχέτης
† ὁ Προικοννήσου Γεδεών.

Φάκ. 77, ἀρ. 3.

15 Ἰουλίου, 1863.

Δίφ. 0.355 × 0.22 μ. Στῆ σ. 4, γραφή τοῦ Ραμπαζῆ: ἐνγραφα κ(αι)
ὁμόλογα του / 1863 τῆς κατασχέσεως του / παναγιότου ἀθανασίου / ἀντριότου.

Οἱ ὑποφαινόμενοι καλλιεργηταὶ τῶν διαφορῶν κτημάτων τοῦ μονοδρίου ἢ Ἁγία Παρασκευὴ τοῦ καὶ Παραδείσι λεγομένου τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, διαταχθέντες δυνάμει διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκ. Ὑπουργείου παρὰ τῆς ἡμετέρας ἐπιτοπίου διοικητικῆς ἀρχῆς ἱεραρχικῶς, ἵνα διατηρήσωμεν καὶ φυλάξωμεν τὰ κατασχθέντα συντηρητικῶς ἐπ' ὀνόματι ἡμῶν διάφορα προϊόντα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν ἀναφερομένων κτημάτων τοῦ ρηθέντος Μονοδρίου μέχρι δευτέρας ἐλευσομένης τοῦ ἐνδιαλαμνομένου Β. Ὑπουργείου διαταγῆς, ἅτινα ὑποσχόμεθα ἵνα καλῶς καὶ εἰλικρινῶς διατηρήσαντες παραδώσωμεν ἄνευ λόγου καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς προφάσεως ὅπου ἀκολούθως διαταχθέντες ἀνήκει καὶ ὑποφαινόμεθα.

Ἐν Ἀλώνῃ τῇ 15 Ἰουλίου, 1863.

Ὑπόσχονται ἐνώπιον τοῦ κυρίου πράκτορος, μονοδρῆ καὶ προεστοῦ καὶ λοιπῶν

1. Ἀπόστολος Σταθῆ σῖτον κοιλὰ 7, κριθὴν κοιλὰ 12¹/₂, ἄχυρον κατ<άρια > 28.

Σταυρῆς Σκουρλίσης σῖτον κοιλὰ 8, ἄχυρον καν<τάρια > 5, ἐξ<οδα > γρ<όσια > καὶ κόπου σῖτον κ<οιλὸν > 1.

2. Πολυζώνης Σεργιώτου κοιλὰ σῖτον 14, ἄχυρον κατάρ<ια > 14, ἐξ<οδα > θε<ρους καὶ παλαιὰ γρ<όσια > 132.

3. Χρυσόστομος Ἰωάννου σῖτον κοιλὰ 17¹/₂, ἐξ<οδα > θερισμοῦ κλπ κ<οιλὰ > 5.

4. Σκοπιώτης μπιστάνι.

Γιάν. Φώτῃ σῖτον κοιλὰ 10¹/₂.

Γέρο Πέτρος κριθὴν κοιλὰ 4, ἄχυρον καντά<ρια > 2 ἐξ<οδα.

Πασαλιμάνισι.

Γεώρ. Σταμάτιαλης.

μάστρο Ἀντώνης.

Ὑποβεβαιοῦται ἐνώπιον τῶν εἰρημένων καὶ λοιπῶν μαρτύρων καὶ ἀρχῆς

Γεώργιος Ἀνδιᾶ βεβαιῶ.

Γεώργιος Ν. Κουμεριανός.

Ε.Ε. Στεφανίδης βεβαιῶ.

Φάκ. 77, ἀρ. 4.

7 Μαρτίου, 1864.

Μονόφυλλο 0.355 × 0.22 μ. γραμμένο ἀπὸ τὸν Ραμπαζή. Τὶς μεταγενέστερες προσθήκες ἔγραψε ἄλλος. Οἱ ὑπογραφὲς ἰδιόχειρες.

ὁ Προικοννήσου Γεδεὼν ἐπιβεβαίωϊ

Κατάλογος τῶν διαφόρων καλλιεργητῶν τῶν κτημάτων τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶς μονῆς τῆς ὁσιομάρτυρος Ἁγίας Παρασκευῆς ἐπιλεγομένης Παραδείσι, οἱ ὑποφαινόμενοι ὑποσχόμενοι πληρῶσαι κατὰ τὸ ἤδη ἐρχόμενον θέρος τοῦ 1864 εἰς τὸ Ἄλώνι εἰς σῖτον τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐνοικίων τῶν διαφόρων κτημάτων ἀνευ λόγου καὶ οὐδεμιᾶς προφάσεως.

Ἐν Ἄλώνῃ τῇ 7 Μαρτίου, 1864.

α' Πολυζώνιος Σεργιώτης λαβόντα ἐπτὰ ἀγρὸς ὑπόσχεται νὰ δώσῃ κοιλὰ σίτου 14. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του Ε.Ε. Στεφανίδης. Ὁ Πολυζώνιος ἔδωσε κοιλὰ σίτου 14.

β' Θεοχάρης Παναγιώτου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον δεκαοκτώ, ἀριθ. 18. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του Ἀθανάσης Ἰωάννου Σάμου.

γ' Κυριάκος Νικολάου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον δεκαοκτώ, ἀριθ. 18. Ἐδωσα εἰς τὴν Μονὴν δέκα. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του Παναγιώτης Π. Σακελλαρίου. Ἐλαβα ἀπὸ τὸν Κυριάκῃ κοιλὰ 2, ἔχω νὰ λάβω κοιλὰ 6.

δ' Γεώργιος Ἰωάννου Κατζαμάκης διὰ τὸ χωράφι τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον τέσσαρα καὶ ἡμισυ, ἀριθ. 4½. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του Χαράλαμπος Στεφανίδης. Χρεωστεῖ μισὸ κοιλὸ.

ε' Ἀπόστολος Καψουλάκης διὰ τὸ χωράφι τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον πέντε καὶ ἡμισυ, ἀριθ. 5½. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του Ε.Ε. Στεφανίδης. Χρεωστεῖ μισὸ κοιλὸ.

ς' Χριστόδουλος Ἰωάννου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον δέκα, ἀριθ. 10. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίην του Πέτρος Γεώργου μάρτυς. Τὰ ἐπήρη ὁ τζορπατζῆς τὰ 5.

ζ' Ἀντώνιος Κωνσταντίνου Βουτζᾶς ἐκ Πασαλιμανίου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον ἐπτὰ, ἀριθ. 7.

η' Γεώργιος Σταμάτιαλης ἐκ Πασαλιμανίου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον πέντε, ἀριθ. 5. Γεώργιος ὑπόσχομαι.

θ' *Γέρο Πέτρος* διὰ τὰ χωράφια τῆς *Μονῆς* ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω κοιλὰ τὸ ὅλον κριθή 3. *Πέτρος Γεωργίου* ὑπόσχομαι. Τὰ ἔδωσα.

ι' *Δημήτριος Χιωτάκης Σκουπιώτης* ἔχοντας δύο χωράφια συντροφικῶς ὑπόσχομαι νὰ δώσω τὸ ἥμισυ τοῦ σίτου ἀφ' ὅσου παρέξουν ἐφέτος οἱ ἀγροί. Διὰ τὸ ἀγράμματον τὸ ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του *Ε.Ε. Στεφανίδης*.

Ὁ ἀντιπρόσωπος πληρεξούσιος ἐπίτροπος τῆς μονῆς *Σαμουήλ Ραμπαζῆς* μοναχός.

50

Φάκ. 77, ἀρ. 6.

10 Μαρτίου, 1864.

Δίφυλλο 0.355 × 0.22 μ.

ὁ Προικοννήσου Γεδεὼν ἐπιβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνοικιαστηρίου ἐγγράφου ἰσχύοντος ὡς γεγονόςτος ἐπὶ δημοσίῳ ἀρχῆς δῆλον γίνεται, ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ ὀσιολογιώτατος κύριος *Σαμουήλ Ραμπαζῆς* μοναχός, σύμβουλος καὶ πληρεξούσιος ἐπίτροπος τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Ἁγίου *Νικολάου* ἐπιλεγομένης εἰς τὰς Ὁρας, κτήμα τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ ἐνταῦθα μονὴ τῆς ὀσιομάρτυρος Ἁγίας *Παρασκευῆς* ὁμοῦ μὲ τὰ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα διάφορα κτήματα, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ ὀσιώτατος ἡγούμενος τοῦ ἐνταῦθα μονηδρίου ἡ *Παναγία τῶν Δένδρων* ἐπονομαζομένη κύριος *Παρθένιος Ἰσαρης* μοναχός συνεφώνησαν ὡς ἐφεξῆς:

Αον. Ὁ μὲν ὀσιολογιώτατος κύριος *Σαμουήλ Ραμπαζῆς* ὡς πληρεξούσιος τῆς ρηθείσης *Μονῆς* καὶ κατὰ τὴν ἀνά χεῖρας αὐτοῦ διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς *Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου* τῆς Ἑλλάδος δίδει εἰς ἐνοίκιον ἐξ ἀγροῦς τῆς ἐνταῦθα ρηθείσης *Μονῆς*, τὴν Ἀστοιβὴν, τὸ *Γεφύρι*, τὸ *Τιμόνι*, τὴν *Συκιά*, τὴν Ἀχλαδιά καὶ τὴν Ἀμυγδαλιά ὀνομαζομένους καὶ κειμένους κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ρηθέντος μονηδρίου τῆς *Παναγίας τῶν Δένδρων*, διὰ πέντε ἔτη, ἀριθ. 5, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1870, καὶ διὰ σίτον καλῆς ποιότητος ἐτησίως κοιλὰ τεσσαράκοντα πέντε, ἀριθ. 45, πληρωτέα εἰς τοὺς κατὰ τὸ θέρος ἔλευσομένους πρώτους ἀλώνας ἐκάστου ἐπερχομένου ἔτους.

Βον. Ὁ δὲ ρηθεὶς ὀσιώτατος κύριος *Παρθένιος Ἰσαρης* δεχθεὶς εὐχαρίστως τὴν ρηθείσαν τῶν ἐξ ἀγρῶν ἐνοικίασιν, ὑπόσχεται καλλιεργῶν αὐτοὺς πρὸς ὄφελός του ἵνα ἀνυπερβέτως καὶ ἀνευ λόγου προφάσεως πληρῶνη τακτικῶς ἐτησίως καὶ ἐμπροθέσμως τὸ συμφωνηθὲν ἐνοίκιον, συνιστάμενον ὡς εἴρηται εἰς τεσσαράκοντα πέντε κοιλὰ σίτον, ἀριθ. 45.

Διὸ δι' ἀσφάλειαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένοντο δύο παρόμοια ἐμπροσθεν

τῶν εὐρεθέντων ἀξιοπίστων μαρτύρων ἵνα ἔχων ὁ καθείς ἀνά ἓν ἰσχύη ἐν παντί κριτηρίῳ δικαιοσύνης καὶ ὑποφαίνονται.

Ἐν Ἀλώνῃ τῇ 10 Μαρτίου, 1864.

Διὰ τὸν ἀγράμματον Παρθένιον Ἰσαρην μοναχὸν ὑποσχόμενον τὰ ἄνωθεν κατ' αἰτησίην του ὑπογράφω ἐγὼ ὁ χα(τζῆ) παπᾶς Εὐστράτιος οἰκονόμος καὶ μάρτυς.

οἱ μάρτυρες: Γεωργιάκης Κωσταντᾶ μάρτυς. Ε.Ε. Στεφανίδης.

ὁ πληρεξούσιος καὶ σύμβουλος τῆς Μονῆς Σαμουηλ Ραμπαζῆς μοναχός.

ὁ ἐγγυητής: χα(τζῆ) Ἀναγνώστης Παναγιωτάκη.

Ἰωαννίκιος Χαζάπης ἱερομόναχος, ἡγούμενος.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης, ἱερομόναχος, σύμβουλος.

51

Φάκ. 77, ἀρ. 11.

9 Αὐγούστου, 1867.

Μονόφυλλο 0.35 × 0.22 μ. Ὅπως γράφεται στὸ τέλος, πρόκειται γιὰ Ἀντίγραφον ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τῆς χώρας τῆς Ἀλώνης ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Γεωργίου Ἀντριώτου σιτάρι κοιλὰ ὡς κατωτέρω ὑποδείκνυται διὰ κτηματικὸν φόρον τοῦ ὑπὸ Ἀνδρὸν μοναστηρίου ὀνομαζομένου Ἀγία Παρασκευή. Ὅθεν ἐγένετο τὸ παρὸν ἐγγραφοῦν καὶ ἐδόθη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου Γεωργίου πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἂν τυχόν, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελε τὸν ἐνάξει ὁ ἐνοικιαστὴς ζητῶν παρ' αὐτοῦ σῶον τὸ ἐνοίκιον, ὑποσχόμεθα οἱ ὑπογραφέντες νὰ ἀναπληρώσωμεν αὐτὸ ὡς καὶ τὰ ἐξοδά του.

Κοιλὰ δεκαεπτὰ, ἀρ. 17.

Ἀλώνῃ τὴν 9 Αὐγούστου, 1867.

Τόπος τῆς σφραγίδος τοῦ χωρίου.

οἱ κάτοικοι

Γεώργιος Ἀναγνώστου.

Μαυρουδῆς Σάββα.

Κωνστ. Ἀργυρόπουλος.

Διαμαντῆς Δράκου.

Ἰωσήφ Κωνσταντινάκη.

Δράκος Ἀναστάση.

Παντελῆς Μανόλη.

Θωμᾶς Ἀντωνίου.

χα(τζῆ) Κωνστ. Νικολάου.

Σταῦρος Ἀντωνίου.

Γεωργιάκης Ἀγγελάκη.

Ἀπόστολος Σταθῆ.

Γιαννάκης Χριστοδούλου.

Δημήτρ. Καριοφίλη.

Ἀγγελάκης Σωτηράκη.

Γεώργιος Χρυσοστόμου.

Ἄντωνιος Δομεστίχου.
 Δημήτρ. Δροσινού.
 Διαμαντῆς Δημητράκη.
 Σέρργ<ι>ος Διαμαντῆ.

Ἀναγνώστης Μαντζολάκη.
 Θωμάς Σταυρινού.
 Γιαννάκης Σακελλαρίου.
 Δημήτρ. Διαμαντάκη.
 Βασίλης Πέτρου.

52

Φάκ. 78, ἀρ. 63.

30 Σεπτεμβρίου, 1869.

Δίφυλλο 0.29 × 0.205 μ. γραμμένο ἀπὸ τὸν ἡγούμενο Ἰωαννίκιο.

Ἄριθ. πρωτ. 146

Πιστοποιήσις

Σήμερον τῇ 30 ἴβριου, 1869, τὸ ὑποφαινόμενον Ἑγουμενοσυμβούλιον τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου μεθ' ἀπάσης τῆς ἀδελφότητος πιστοποιεῖ περὶ τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ μονυδρίου τῆς Μονῆς μας τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ὅτι οὐδέποτε ἐπλήρωσε κτηματικὸν φόρον ἐκτὸς τοῦ Β. δεκάτου ἀφοῦ τὸ παρέλαβεν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του.

Τὸ Μονύδριον τοῦτο προσεκολλήθη εἰς τὴν Μονὴν ἡμῶν τὸ 1799 ἔτος διὰ μέσου τοῦ ἱερομονάχου Νείλου Παλαιολόγου, ὅστις τὸ διεχειρίσθη διοικήσας μέχρι τοῦ 1808. Τοῦτον διεδέχθη ὁ ἱερ. Δανιὴλ Κόκκινος μέχρι τοῦ 1812. Τοῦτον δὲ πάλιν διεδέχθησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ Παλαιολογοὶ Ἀθανάσιος καὶ Γαβριὴλ μέχρι τοῦ 1815. Τούτους δὲ αὖθις διεδέχθη ὁ ἱερ. Ἀγάπιος Κροκόδειλος μέχρι τοῦ 1821. Τοῦτον ἔπειτα διεδέχθη ὁ ἱερ. Λαυρέντιος Κροκόδειλος καὶ τοῦτον ὁ Γεδεὼν Χαζάπης μέχρι τοῦ 1837 καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν τότε ὀθωμανικῶν ἀρχῶν νὰ πολιτογραφηθῆ ὡς ραγιάς, ὅπερ μὴ βουληθεὶς ἀλλάξει τὴν αὐτοῦ ἐθνικότητα, κρύφα καὶ διὰ νυκτὸς ἔφυγεν ἐκεῖθεν, ἀφήσας τὸ Μονύδριον ἔρημον καὶ ὅλως ἀποστάτετον, ἤλθεν εἰς τὴν Ἀνδρον, ἀλλ' ἐκ τούτου μετ' ὀλίγον διάστημα χρόνου ἀπεβίωσεν.

Τὸ δὲ Μονύδριον, ἐπίσης τὸ ἐν Βουλγάρῳ Μετόχιον, ἀμέσως ὁ τότε αὐτόθι Σεβ. Μητροπολίτης οἰκειοποιηθεὶς ταῦτα, μόνον τὸ Μονύδριον παρεχώρησεν εἰς τινὰ ραγιάν Θεόφιλον καλούμενον νὰ τὸ προστατεύῃ. Ἀλλ' εἰς τὴν τότε μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν γενομένην ἀμοιβαίαν συνθήκην ἀληθῶς ἀνεγνώρισαν τὰ ἀνέκαθεν πάτρια καὶ τὰ τῶν ἱερῶν μονῶν δικαιοῦματα ἀπαξ διὰ παντὸς διαμένουσαν ἐλεύθερα παντὸς οἰουδήποτε φόρου ἐκτὸς μόνης τῆς Β. ἀποδεκατώσεως· διότι καὶ ὁ τότε ἀμέσως ἀποσταλεὶς ἐπιστάτης τῶν εἰρημένων ἐκεῖσε Μετοχίων ἱεροδ. Ἀγάπιος Κουραχάκης ἀπὸ τοῦ 1849 μέχρι τοῦ 1860 κτηματικὸν φόρον δὲν ἐπλήρωσεν ἀλλ' οὔτε οἱ ἔτι ἐπιζῶντες Λαυρέντιος Κροκόδειλος καὶ Διονύσιος Γαρδέλης ποτὲ δὲν ἐπλήρωσαν ἀλλ' οὔτε εἰς οὐδενὸς τῶν παλαιῶν ἐπιστατῶν τὰ κατάστιχα φαίνεται ὅτι ἐπλήρωσαν τοιοῦτον φόρον.

Ταῦτα βεβαιούντες καὶ μαρτυροῦντες, πιστοποιοῦμεν οἱ ὑποφαινόμενοι διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου μας τὸ ὅποιον ἐγχειρίζομεν τῷ ἀποστελλομένῳ ἐκεῖσε ἐπιστάτῃ πληρεξουσίῳ ἡμῶν ἱερομ. κ. Σαμουήλ Ραμπαζῆ ἵνα παραστήσῃ ὅπου δεῖ πρὸς βεβαίωσιν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων τῆς Μονῆς ἡμῶν.

Ἐγένετο ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ὑπεγράφη παρ' ἡμῶν.

Ἰωαννίκιος Χαζάπης ἱερομ. ἡγούμενος.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ.

Σαμουήλ Ραμπαζῆς ἱερομόναχος.

} Σύμβουλοι

οἱ λοιποὶ πατέρες

Νεόφυτος Μπίστης ἱερομόναχος.

Λαυρέντιος Κροκόδειλος ἱερομ.

Διονύσιος Α. Γαρδέλης.

Παγκράτιος Νέγρης ἱερομ.

53

Φάκ. 76, ἀρ. 44.

Νοέμβριος, 1869.

Δίφυλλο 0.34 × 0.21 μ. Ἀντίγραφο, μὲ πολλὰ σφάλματα, τοῦ Σαμουήλ Ραμπαζῆ.

Γρηγόριος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἀριθ. 5839

δικ. 4531

Ἐρώτατε μητροπολίτα Προικονήσου, ὑπέριτε καὶ ἐξαρχε πάσης Προποντίδος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Γεδεών, χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ὁ ἐπίδοτος τῆς παρουσίας ἡμετέρας ἐπιστολῆς ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κύριος Σαμουήλ ἀποστέλλεται παρὰ τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὡς πληρεξούσιος ἐπιστάτης εἰς τὸ αὐτόθι ἱερὸν μονῆριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς Μονῆς ταύτης. Συνιστῶντες τοῖνον τὴν αὐτοῦ ὁσιότητα ἀξιοῦμεν καὶ προτρεπόμεθα τὴν αὐτῆς ἱερότητα, ὅπως ἀναγνωρίσασα αὐτὸν ὡς τοιοῦτον καθ' ἃ φέρει ἀνά χειρας ἐπίσημα ἐγγραφα τῆς ρηθείσης ἱερᾶς Μονῆς, ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτῆς εὐνοίαν καὶ χορηγῆ τὴν δέουσαν προστασίαν καὶ συνδρομὴν ὁσάκις ἂν ἐπικαλεσθῆ ταύτην ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐν λόγῳ ἱεροῦ Μονηρίου. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς <σῆς> ἱερότητος.

, αὐξθ' μηνί Νοεμβρίῳ.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

Φάκ. 76, ἀρ. 60.

18 Σεπτεμβρίου, 1870.

Μονόφυλλο 0.37 × 0.50 μ. με φθορές από τις αναδιπλώσεις. Με τὸ χέρι τοῦ μητροπολίτη εἶναι γραμμένη μόνη ἡ προσθήκη μετὰ τὴ μονοκονδυλιά.

Οἱ ἐν ὅλῃ τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώσω ἐπαρχία, ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμοι γέροντες καὶ προσετώτες, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοί, χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Γνωστὸν ἐστὶ πᾶσιν ὑμῖν ὅτι τὸ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Πασαλιμανίῳ κείμενον ἱερὸν μονῆριον τῆς Ἁγίας ἐνδόξου ὁσιομάρτυρος καὶ ἀθληφόρου Παρασκευῆς πρὸ ἑπταετίας ἐπυρπολήθη, ἐνεκα δὲ καιρικῶν τιῶν περιστάσεων ἔμεινεν ἐς δεῦρο ἀνοικοδόμητον. Ἦδη δὲ τὸ ἐν Ἄνδρῳ κυριαρχοῦν αὐτὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου πρόνοια λαβόν, ἐξελέξατο ἐκ τῆς ὀλομελείας τῶν ἐν αὐτῷ ἀσκούντων πατέρων τὸν τὸ παρὸν ἡμῶν ἐπιφέροντα ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἀρχιμανδρίτην κύριον Σαμουήλ, ἐξαπέστειλεν αὐτὸν ὡς ἄνδρα ἀξίον καὶ σεμινοῦ βίου δεδοκιμασμένον ὡς πληρεξούσιον καὶ ἡγούμενον τοῦ ἐνταῦθα ἐν λόγῳ ἱεροῦ μονηδρίου τῆς Ἁγίας ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, εἰς κυβέρνησιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ, δοῦς αὐτῷ ἐντολήν τε καὶ πληρεξουσιότητα εἰς τὸ ἀνεγείρειν ἐκ βᾶθρον τὴν τε ἱερὰν αὐτοῦ ἐκκλησίαν καὶ ἅπαντα τὰ πυρποληθέντα τε καὶ ἐκ τοῦ καιροῦ σεσαθρωθέντα δωμάτια. Τούτου χάριν ἅμα φθάσαντες ἐνταῦθα τῆς αὐτοῦ ὁσιότητος, πρῶτον του ἔργον ἦν ἵνα ἐκβάλῃ τὸ τῆς ἐνοικοδομῆς ὑψηλὸν φερμάνιον, οὗ φθάσαντες ἐνταῦθα μετὰ καὶ ὑψηλῶν διαταγῶν τῶν ὑψηλοτάτων Αὐθεντῶν ἡμῶν καὶ Πασάδων τοῦ Βιλαετίου ἡμῶν, ἀνεγνώσθησαν ἐν τῷ τοῦ Πασαλιμανίου Διοικητηρίῳ, ὥστε τὰ πάντα εἵτοιμα ἐστὶν εἰς ἀνέγερσιν, ἥτις σὺν Θεῷ γενήσεται κατὰ τὴν προσεχῆ ἀνοιξίν τοῦ καιροῦ ἤδη προχωρήσαντος. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ τοιαῦτα ἱερὰ καταγῶγια ἔχουσιν ἀνάγκην ὑλικοῦ διὰ τὴν τούτων ἀνέγερσιν, διὰ τοῦτο ὁ ρηθεὶς ἀρχιμανδρίτης κ. Σαμουήλ τῇ ἡμῶν κυριαρχικῇ ἀδείᾳ τρέχει εἰς τὰ φιλελήμονα σπλάγχνα τῶν χριστιανῶν ἡμῶν χάριν βοηθείας. Ὅθεν ὡς γνωρίζοντες ὅτι αἱ εἰς τοιαῦτα ἱερὰ καταγῶγια γινόμεναι ἔλεμμοσῖναι εἰσὶν εὐπρόσδεκτοι, οἱ δὲ συνδραμόντες χριστιανοὶ λογισθήσονται κτήτορες, μνημονομένων τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν γενησομέναις ἱεουργίαις, ὅθεν δεξάμενοι τὴν ὁσιότητά του εὐμενῶς βοηθήσατε ἕκαστος καθὰ δυνάμειος ἔχει καὶ προαιρέσεως, ὡς φέροντα δὲ καὶ κισβῶτιον ἱερὸν λειψάνον, οἱ προαιρούμενοι χριστιανοὶ μετακαλεσάμενοι αὐτὸν ἐν τοῖς εὐλογημένοις οἴκοις αὐτῶν ψαλλέτω ἁγιασμόν, ἵνα διὰ τῆς βοηθείας ὑμῶν ἢ μὲν ὁσιότης του δυνηθῇ ἀνε-

γείραι τὸ ἱερὸν τοῦτο καταγώγιον, ὑμεῖς δὲ οἱ συνδραμόντες καὶ βοηθήσαντες ἔξετε τοὺς μισθοὺς παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ οὐ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ εὐλογία εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀλώνη τῇ 18 7βρίου, 1870.

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ ἀπάντων ὑμῶν διάπυρος εὐχέτης.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ ἄνωθεν Μονοδρίου ἐτελείωσε, μένουσι δὲ ἤδη ἵνα σὺν Θεῷ ἀνεγερθῶσι καὶ τινα δωμάτια εἰς ὑποδοχὴν προσκυνητῶν, μετὰ δὲ τὸ σὺν Θεῷ ἐλευσόμενον Πάσχα ἐκτελεσθήσονται καὶ τὰ ἐγγένεια αὐτῆς.

1871, 9βρίου 1.

† ὁ αὐτὸς Π: Γ: ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

55

Ἄνδρος. Μονὴ Ἀγίας.

2 Μαρτίου, 1871.

Φάκ. 1, χφ. 5/136, ἀρ. 5.

Μονόφυλλο 0.24×0.185 μ. Ἡ γραφὴ τοῦ Γεδεὼν, ἡ ὀρθογραφία διατηρήθηκε.

Ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμοι γέροντες καὶ προεστῶτες, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς χώρας Κουτάλεως· χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ, εὐλογία, καὶ συγχώρησις. Ἐπειδὴ καὶ προσεγγίζει ὁ καιρὸς τῆς ἱερᾶς καὶ ψυχοσώστου ἐξομολογήσεως, ὁ δὲ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης κ. Διονύσιος ὡς μὴ δυνάμενος ἐλθεῖν αὐτότε ἐνεκα τοῦ γηρατίου του, πρόνοιαν λαβόντες κατὰ χρέος ἡμῶν ἀρχιερατικόν, ἐγνομεν ἐξαποστεῖλαι ὑμῖν τὸν τὸ παρὸν ἡμῶν ἐπιφέροντα, ὀσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἀρχιμανδρίτην κύριον Σαμουήλ, ὅστις ἐστὶ καὶ ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Πασαλιμανίου ἁγίας ἐνδόξου ὀσιομάρτυρος Παρασκευῆς, κατὰ τὰ ἀνά χειρας του ἔγγραφα, ὄντινα δεξάμενοι εὐμενῶς οὐ μόνον ἐξομολογηθῆτω ἕκαστος τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦ, ὡς εἰδήμονος ὄντος ψυχικῶς ἰατρίας, μὴ περιμένοντες τὴν ἡμέραν τῆς καθ' αὐτὸ Ἄναστάσεως, ἀλλ' ὅστις ἀγαπᾷ ἅς συνδράμῃ ταυτοχρόνως καὶ εἰς τὴν ἐκ βάθρων ἀνεγερθησομένην ἱερὰν Μονήν, τὴν πρὸ ἑπταεταίαν πυρποληθεῖσαν, καθὰ δυνάμεως καὶ προαιρέσεως ἔχει. Οὕτω ποιήσατε ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογία, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

1871: Μαρτίου 2.

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ ἀπάντων ὑμῶν διάπυρος εὐχέτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 90.

15 Ἰανουαρίου, 1872.

Δίφυλλο 0.325 × 0.21 μ. Εἶναι τὸ ἀντίγραφο τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ.

Πρὸς τὴν Σ.Β. Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν.

Κύριε ἐπιτετραμμένε!

Ὁ εὐσεβῶς ὑποφαινόμενος ὑπῆκοος Ἕλλην καθυποβάλλω πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα, ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν νῆσον Πασαλιμάνιον μονὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ προικισμένη μὲ οὐκ ὀλίγας γαίας καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὰς Ὠρας κειμένην εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον. Ἐδέησεν οἱ ἐκεῖ πατέρες πρὸ ὀκταετίας νὰ μὲ ἀποστείλουν εἰς Πασαλιμάνιον πρὸς ἀνοικοδομὴν τῆς πρὸ ἐννεαετίας πυρποληθείσης μονῆς καὶ συνάμα φροντίσω καὶ ἐνοικιάσω τὰ κτήματα τῆς μονῆς ἵνα δυνάμει τῶν ἐνοικίων δυνηθῶ καὶ ἀνεγείρω τὴν πυρποληθεῖσαν μονήν. Κατὰ τὸ ἔτος 1865 ἐλθὼν ἐξ Ἄνδρου ἐμίσθωσα κατὰ διαταγὴν τοῦ Σ. Ὑπουργείου τὰ ἀνήκοντα κτήματα τῆς μονῆς ἐπὶ πενταετίαν εἰς διαφόρους κατοίκους χωρίου Ἀλώνης, ἔδρα καθ' ἣν κατοικεῖ ὁ ἅγιος Προικονήσου. Ληξιάσης τῆς πενταετίας ἐπανακάμψας ἐξ Ἄνδρου εἰς Πασαλιμάνι μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εἰσπράξω τὰς προσόδους ἀπὸ τοὺς μισθωτὰς καὶ ἐπιληφθῶ δυνάμει αὐτῶν τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς μονῆς, ἔτος παρήλθεν καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ φέρω οὐδὲν ἀποτέλεσμα καθότι ἡ κοινότης Ἀλώνης εἰσέπραξεν ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἐνοικιαστὰς μου γρόσια 1.000 περίπου, ἅτινα μὲ καθυστερεῖ ἐπὶ τῷ λόγῳ φόρους κτηματικούς καὶ δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο ἀλλὰ ἀκόμη ἀπαιτεῖ γρόσια 13.000 καὶ ὡς <ἐκ> τούτου ἡ ἀνεγερσις τῆς μονῆς καρκινοβατεῖ. Σχετικῶς μὲ τὴν κοινότητα Ἀλώνης ἔχω καὶ τὴν αὐτοῦ πανιερότητα ἣτις οὐκ ὀλίγα κινητὰ καὶ ἀκίνητα κτήματα τῆς μονῆς πρὶν τῆς ἐλεύσεώς μου ἐπώλησε καὶ ἐσφετερίσθη ὡς ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ φαίνονται. Ἐκτὸς τούτου εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ ἐνὸς ἔτους εἰς Πασαλιμάνι διαμονῆς μου μοῦ ἀφῆρες ἀπὸ διαφόρους ὀφειλέτας μου τὸ ποσὸν περίπου χιλίων γροσίων χωρὶς νὰ ἔχη οὐδὲν δικαίωμα ἐκτὸς ἐκεῖνα ἅτινα διαλαμβάνει τὸ εἰς χεῖρας μου σιγγίλιον τὸ ἐκδοθὲν παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦ 1790. / Τούτων οὕτως ἐχόντων, παρακαλῶ ὑμᾶς, ἐξοχώτατε, ἵνα λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις μου <καὶ> ἐνεργήσετε τὰ παραιτέρω. Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβῶς εὐπειθέστατος ὑπῆκοος Ἕλλην.

Πασαλιμάνι τῆ 15 Ἰανουρίου 1872.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἁγίας.

3 Ἀπριλίου, 1872.

Φάκελος 1, χφ. 5/136, ἀρ. 6.

Μονόφυλλο 0.25 × 0.155 μ. Ἡ γραφὴ τοῦ Γεδεών.

Εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμοι γέροντες καὶ προεστώτες, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοί, τῶν καθ' ἡμῶν χωρίων Κουτάλεως καὶ Ἀφουσίας, πατρικῶς ἀπὸ ψυχῆς εὐχόμεθα ὑμᾶς ἢ Αὐτοῦ θειοτάτη Παναγιότης, καὶ ἢ περὶ αὐτὸν Ἐρὰ Σύνοδος εὐαρεστηθεῖσαι εἰς τὴν χριστιανικὴν διάθεσιν τῶν ἐν τῇ ὑπὲρ ἡμῶν ἀναφορᾷ ὑπογραψάντων χριστιανῶν, συνθέσασα συνοδικὸν εὐχαριστήριον καὶ εὐχαιρικὸν πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐπειδὴ ἢ Αὐτοῦ Παναγιότης γράφουσα ἰδίως δι' ἐπιστολῆς του διατάττει ἡμᾶς ἵνα ἐνεργήσωμεν τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας. διὰ τοῦτο ἀφ' οὗ ἀνεγνώσθη ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ἰδοὺ πέμπομεν αὐτὸ ἐπίτηδες διὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἁγίου ἀρχιμανδρίτου καὶ πνευματικοῦ ἡμῶν κυρίου Σαμουὴλ εἰς ἀνάγνωσιν καὶ ἐν ταῖς εὐλογημέναις ὑμῶν χώραις, ὅστις καὶ ἐκόμισεν αὐτὸ ἐκ Βασιλευούσης. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πλησιάζει τὸ ἅγιον Πάσχα, οἱ ἔχοντες εὐχαρίστησιν χριστιανοὶ ἐξομολογούμενοι ἅς εἴπωσι τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν τῇ παρυσιοτήτι του, ὡς ἀνέκαθεν.

1872: Ἀπρ: 3:

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 61.

2 Μαΐου, 1872.

Δίφυλλο 0.23 × 33 μ. γραμμένο καθέτως. Ἡ γραφὴ ποὺ δὲν εἶναι τοῦ μητροπολίτη ἔχει ἀρκετὰ σφάλματα.

Οἱ ἐν ὅλῃ τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμοι γέροντες καὶ προεστώτες καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῖν ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα, χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ τό παρὸν ἡμῶν ἐπιφέρων ὁσιωτάτος ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἀρχιμανδρίτης κύριος Σαμουὴλ ἡγούμενος τοῦ ἐνταῦθα κειμένου ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Ἁγίας ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς τοῦ Παραδεισίου ἐπιλεγόμενου, ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων τὴν πρὸ χρόνων πυρποληθεῖσαν ἐκκλησίαν τοῦ ρηθέντος Μονα-

στηρίου, τὴν ὁποίαν καὶ προτίθεται ἰνα κατὰ τὸν προσεχῆ Αὐγουστον ἐγκαινιάσῃ, καὶ ἐπειδὴ ἀπαιτοῦνται ἐξοδα πρὸς τὸν ἐγκαινιασμόν τῆς ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἐπισκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν μερικῶν δωματίων πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἀναψυχήν τῶν προσκυνητῶν, διὰ τοῦτο συνιστῶμεν αὐτὸν πρὸς πάντας ὑμᾶς τοὺς φιλελεήμονας χριστιανούς, ἰνα ἕκαστος τῶν χριστιανῶν παρέξῃ πρὸς τὴν ὀσιότητά του τὴν γενναίαν καὶ κατὰ προαίρεσιν συνδρομὴν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, καταγράφοντες συνάμα καὶ ὀνόματα ζώντων τε καὶ τεθνεώτων ἅτινα θέλουσι τεθῆ ὑπὸ τῆς ἀγίας τραπέζης ἐντὸς τοῦ φυτοῦ ἐν καιρῷ τῶν ἐγκαινίων ἰνα ἀενάως μνημονεύονται. Καὶ τοῦτο ποιοῦντες ἐξέετε τὸν μισθὸν ἑκατονταπλασίονα παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ οὐ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ εἰῆ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Τῇ 2 Μαΐου, 1872.

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ ἀπάντων ὑμῶν διάπυρος εὐχέτης.

Φάκ. 78, ἀρ. 14.

4 Μαΐου, 1873.

Δίφυλλο 0.365 × 0.25 μ. Ἐνάμεσα στὶς ὑπογραφὰς τὰ ἀποτυπώματα 5 τουρκικῶν σφραγίδων καὶ μιᾶς ἑκτῆς διαμέτρου 0.03 μ. πού στὸ μέσο ἔχει ἀραβικὰ γράμματα καὶ κυκλικῶς † Ο ΤΑΠΕΙΝΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ ΓΕΔΕΩΝ ΑΩΞΑ'.

Διὰ τοῦ παρόντος πιστοποιητικοῦ ἐμμαρτύρου ἐγγράφου ἰσχύοντος ὡς γεγονότος ἐπὶ δημοσίῳ ἀρχῆς γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ νεοδιορισθεὶς ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶς μονῆς τῆς ὀσιομάρτυρος Ἁγίας Παρασκευῆς κύριος κύριος Σαμονῆλ, διορισθεὶς καὶ ἐλθὼν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ρηθείσης Μονῆς, ἥτις πρὶν ἦτον ὁ μέγας στολισμὸς καὶ ἡ καλύτερα προσκύνησις ὄλων τῶν περιχώρων καὶ συνάμα ἡ τερπνότερα θέσις τῆς νήσου ταύτης καὶ οἰκία φιλοξενίας ὄλων τῶν φίλων τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἤδη πυρποληθεῖσα πρὸ ἐτῶν καὶ εἰς παντελῆ ἐρήμωσιν ἐλθοῦσα καὶ ὑστερηθεῖσα παντὸς σχεδὸν εἰσοδήματος, ἐδέησε πρὸς ἀνόρθωσιν καὶ ἐπισκευὴν αὐτῆς, ἰνα ἀδείῃ καὶ τῆς κραταιᾶς ἡμῶν Βασιλείας ἀνορθώσῃ αὐτήν, μεταξὺ δὲ τῶν κόπων καὶ τῶν δαπανῶν ἅτινα ἠδυνήθη ἐπρομηθεύθῃ καὶ δέκα πρόβατα ἐκ συνεισφορᾶς σχεδὸν τὰ πλείστα πρὸς ὄφελος τῆς Μονῆς καὶ τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὴν περιοίκων. Καὶ ἐπειδὴ ἀνέκαθεν οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ δὲν ἐπλήρωναν ἐπὶ τῶν προβάτων φόρον δηλ. σαίμη καὶ τανὴν ἐνοχλεῖται, καὶ τούτων ἕνεκα πιστοποιοῦμεν καὶ μαρτυροῦμεν ἐλλικρινῶς καὶ ἐν βάρει συνειδότος, ὅτι τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόβατα δὲν ἐπρο-

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

μηθεύθησαν πρὸς ἐμπόριον καὶ κερδοσκοπίαν ἀλλ' ὡς εἶρηται πρὸς φιλοξενίαν
πρὸ πάντων τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν ρηθεῖσαν Μονὴν καὶ περιοίκων.

Διὸ δίδεται τὸ παρὸν ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ ὅπου δεῖ καὶ ὑποφαινόμεθα.

Πασαλιμάνι τῇ 4 Μαΐου, 1873.

οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Ἀλώνης
παπᾶ Ἀναστάσιος σακελλάριος βεβαιοῦ.
Νικολάκης Μανόλη.
Γεώργιος Σπύρου.
Παντελῆς Μανόλη.
Σκουλῆς Παναγιώτου.
Δημήτριος Δροσινῶ.
Σίμος Κωνσταντίνου.

οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Σκουπίων
χα(τζῆ) Ἀγαν. Παναγιώτου.
χ(ατζῆ) Γεωργιάκης <ς> Ἰωάννου.
χ(ατζῆ) Στεφανάκης <ς> Νικολάου.

οἱ κάτοικοι τῆς νήσου [sic] Πασαλιμανίου
Ἀγγελῆς Μανόλη.
Βασίλειος Θεοδορίδης.
Δημήτριος Λεμονῆ.
Κωνσταντῖνος Βαρσαμῆ.
Ἀναγνώστης Φώτη.

χώρας Χουχλία
Σταυράκης.
Χριστόδο<υ>λος.
Ἀθανάσης <ς> χα(τζῆ).
παπᾶ [...]
Ἰωάννης

χωρίον Βόρι
ὁ δήμαρχος Ἀναγνώστης.
παπᾶ Σαμουήλ.
Ἀναγνώστης Μιχάλη.
Μιχαλῖος Παναγιώτη.

ὁ Προικοννήσου Γεδεῶν ὑποβεβαιοῖ.

ὁ παρὰ τῆς αὐτοῦ Σεβασμιότητος ἐπίτροπος Κωνσταντῖνος Βαλασιδῆς ἐπι-
κυρῶ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν.

Φάκ. 76, ἀρ. 46-47.

7 Ἰουνίου, 1875.

Ἐπίγραμμα τοῦ Σαμουήλ Ραμπαζῆ.

Ἄριθ. πρωτοκόλλου 3526

Ἐρώτατε μητροπολίτα Προικονήσου, ὑπέριτε καὶ ἔξαρχε πάσης Προποντίδος, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Γεδεών, καὶ τιμιώτατοι προεστώτες καὶ πρόκριτοι τοῦ κατὰ Πασαλιμανίου, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικὴ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία διεβίβασεν ἀρτίως τῆ Ἐκκλησίᾳ παράπονα ἐκ μέρους τοῦ ἱερομονάχου Σαμουήλ Ραμπαζῆ, ἡγουμένου καὶ ἐπιστάτου τοῦ αὐτόθι ἱεροῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Παραδείσι, καὶ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀφ' ἧς ἐξαρτᾶται τὸ ἐν λόγῳ Μονύδριον, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ ἱερὰ αὐτῆ ἰδιοκτησία κινδυνεύει πεσεῖν εἰς χεῖρας φιλαρπάγων τινῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἀλώνης καὶ Σκουπίων, πολυειδῶς ἐπηρεαζόντων καὶ ἀνησυχούντων αὐτόν, πρὸς δὲ καὶ βλάβην οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπιφερόντων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ σπαρτά καὶ μερᾶν τινα μοναστηριακῶν προσπαθόντων ἀποσπᾶσαι ἀπὸ τῆς κυριότητος τῆς Μονῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ φιλάδικος διαγωγὴ τῶν τοιούτων ἀνευλαβῶν χριστιανῶν, μηδὲ ὅπως ἀνεκτὴ οὖσα τῇ ἀξιοχρέῳ ὑπὲρ τῆς ἀκραιότητος τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων ἐκκλησιαστικῇ προνοίᾳ, ἐξαναγκάσει ἡμᾶς εἰς χρῆσιν αὐστηρῶν κατ' αὐτῶν μέτρων, διὰ τοῦτο γράφοντες διὰ τῆς παρουσίας πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐντελλόμεθα καὶ προτροπέμεθα τὴν τε αὐτῆς ἱερότητα καὶ τὴν ὑμῶν τιμότητα, ὅπως τὴν δέουσαν προσοχὴν καὶ ἐπαγρύπνησιν καταβάλλοντες τοῦ λοιποῦ εἰς προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μοναστηριακῶν κτημάτων, ἐὰν τις τολμήσῃ χεῖρα ἱερόσυλον βαλεῖν ἐπ' αὐτῶν ὀφείλετε καταγγεῖλαι τοῦτον πρὸς ἡμᾶς ἵνα τιμωρηθῆ αὐστηρῶς ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ πολιτικῶς. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

Ἰωσὴφ', Ἰουνίου ζ'.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Κυζίκου Νικόδημος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Νικαίας Ἰωαννίκιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Χαλκηδόνος Καλλίνικος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Λαρίσης Ἰωακείμ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Σερρών Νεόφυτος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Βελεγράδων Ἀνθίμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 94.

9 Ἰουνίου, 1875.

Δίφυλλο 0.29 × 0.205 μ. Τὸ κείμενο, μαζί μὲ διαβιβαστικά τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, σώθηκε σὲ ἐπίσημο ἀντίγραφο τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου πρὸ ἐστάλη στὸν Σαμουήλ Ραμπαζῆ. Ἄλλο ἀντίγραφο στὸν ἴδιο φάκ., ἀρ. 45.

Ἄρ. 3126

Ἐξοχότατε!

Ἡ Α. Ἐ. ὁ προκάτοχος Αὐτῆς κ. Ε. Σίμος ἐν τῷ ὑπὸ ἡμερομηνία ἰδ' τοῦ παρελθόντος Μαΐου νίκῳ αὐτοῦ γράμματι, ἐπισυνάψας δύο ἔγγραφα ἐπὶ ἐπιστροφῇ τοῦ τε ἱερομονάχου Σαμουήλ Ραμπαζῆ, ἐπιστάτου τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ ἱεροῦ μονηδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, καὶ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῆς ἐν Ἀνδρῶν ἱεράς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀφ' ἧς ἐξαρτᾶται τὸ ἐν λόγῳ Μονηδριον, συνέστησεν ἡμῖν τὴν θεραπείαν παραπόνων τινῶν τῆς ὁσιότητός των κατὰ τιῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἀλώνης καὶ Σκοπιῶν, ὡς ἀνησυχούντων αὐτὸν καὶ βλάβην οὐ τὴν τυχοῦσαν προξενούντων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς κτήματα.

Κατὰ συνέπειαν σπεύσαντες διεβίβασαμεν τῷ ἱερωτάτῳ | μητροπολίτῃ Προικοννήσου καὶ τοῖς ἐκεῖ δημογέροσι ἐντόνους διαταγὰς ἵνα προστατεύσωσι τὰ συμφέροντα τοῦ ρηθέντος ἱεροῦ σκηνώματος, ἀποκρούοντες πᾶσαν ἐπήρειαν τῶν τολμηθησομένων τοῦ λοιποῦ ὑφ' οἰουδήτινος τῶν κατοίκων καὶ καταγγέλλοντες τῇ Ἐκκλησίᾳ τοὺς τοιοῦτους πρὸς αὐστηρὰν αὐτῶν τιμωρίαν. Ὅθεν κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἐκείνου Ἐξοχότητος, ἐπιστρέφοντες τὰ ἐπισυναφθέντα, ὡς εἴρηται, ἔγγραφα περίκλειστα ἐν τῷ εὐ<χε>τικῷ ἡμῶν τῷδε, δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας ταύτης τοῦ ἐπιδαψιλεῦσαι τῇ Ὑμετέρα Ἐξοχότητι τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐλογίας καὶ διατελοῦμεν μετὰ τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως καὶ ἐγκαρδίου ἀγάπης.

, αωοε' Ἰουνίου θ'.

Τῆς Ὑμετέρας ἐν Χριστῷ περισπουδάστου ἡμῖν Ἐξοχότητος διάπυρος εὐχέτης πρὸς Θεὸν καὶ ὅλος πρόθυμος

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα

τὸν Κύριον Α.Γ. Κουντουριώτην,

Ἐκτακτον Ἀπεσταλμένον Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν

ἐν Κωνσταντινουπόλει κλ. κλ. κλ.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἁγίας.

28 Δεκεμβρίου, 1878.

Φάκ. 1, γφ. 5/136, ἀρ. 7.

Μονόφυλλο 0.35 × 0.235 μ. μὲ πολλὰς φθορὰς.

Ὁ Προικονήσου Διονύσιος ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Εὐλαβέστατοι κληρικοί, τίμοι προεστώτες καὶ πρόκριτοι καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοί, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῖν δὲ εὐχή καὶ εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Κορωνίς πασῶν τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη, ἣτις γίνεται εἰς τοὺς δεομένους ἀπὸ τοὺς φιλελεήμονας χριστιανούς, ἡ γὰρ ἐλεημοσύνη μίμησις ἐστὶν ἀνθρώποις κατὰ τὸ δυνατόν πρὸς τὸν ἐλεήμονα Θεόν, καὶ ἰδίως ὅποτε αὐτὴ γίνεται εἰς ἱερὰ κατακόγια καὶ σεβάσματα μοναστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα κατ' ἐξάαιρετον τρόπον ὑμνεῖται καὶ δοξάζεται ὁ Θεὸς ἀκαταπαύστως ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς.

Ἔστω τοίνυν γνωστὸν πᾶσιν ὑμῖν ὅτι κατὰ τὴν θεόσωστον ἡμῶν ἐπαρχίαν Προικονήσου διατελεῖ ἱερὰ καὶ σεβάσιμος μονὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς ὀσιομάρτυρος Ἁγίας Παρασκευῆς ἐπιλεγομένης Παραδείσι, καί, ἣτις κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἀποτεφρωθεῖσα ἐκ πυρκαϊᾶς πρὸ καιροῦ, ἀνηγέρθη ὁ ναὸς ἐκ βάθρων διὰ μεγάλων ἀγώνων, θυσῶν καὶ δαπανῶν τοῦ πανοσιωτάτου ἡγουμένου καὶ ἀρχιμανδρίτου Κου Σαμονῆλ Ῥαμπατζῆ, ἐνεκα ὁμως τῶν καιρικῶν περιστάσεων δὲν ἠδυνήθη ἵνα φέρῃ εἰς πέρας τὴν ὅλην ἀνεγερσιν τῆς Μονῆς.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ εἰσόδημα αὐτῆς δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς ἀνεγερσιν δωματίων δι' ἀνάπανσιν τῶν προσκυνητῶν καὶ λοιπῶν, διὰ τοῦτο τοίνυν καὶ ἡμεῖς βλέποντες τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῆς ῥηθείσης Μονῆς, καὶ ἐυελπιζόμενοι εἰς τὰ ἀείποτε φιλελεήμονα αἰσθήματα τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, καὶ τέλος ὑπείκοντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἱεροῦ καθήκοντος, πέμπομεν τὴν παροῦσαν ὀσιωτάτην Λεοντίαν μοναχὴν πρὸς σύναξιν ἐλέους καὶ βοηθείας τῶν χριστιανῶν ὑπὲρ τῆς ῥηθείσης Μονῆς, ἢ ἢν ὑποδεξάμενοι εὐλαβῶς, καὶ μετὰ τῆς ἀνηκούσης δεξιώσεως καὶ φιλοφροσύνης συντρέξετε καὶ βοηθήσετε αὐτῇ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ, ἀποδίδόντες ἐλεημοσύνην πλουσία τῇ χειρὶ, καθὰ ἕκαστος ἐκ Θεοῦ φωτισθῆ, καὶ τὰ ὀνόματα ὑμῶν θέλουσιν ἀενάως μνημονεύεσθαι, καί, ἵνα διὰ τῆς θεαρέστου ταύτης ἐλεημοσύνης καὶ βοηθείας ὑμῶν ἐξοικονομηθῶσι τὰ τε χρέη καὶ δαπανήματα τῆς ἱερᾶς Μονῆς, καὶ εὐχωνται πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν, τὸν ὡς χάριν τὸ χρέος λαμβάνοντα, καὶ ἀντιδιδόντα χάριν ἀντὶ χάριτος, διότι καὶ τῶν χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν, αὐτὸς δὲ ὁ Πατὴρ τῆς ἐλεημοσύνης Θεὸς ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀντικαταπέμψοι ὑμῖν τὰ πλουσία τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀκενώτων θησαυρῶν, καὶ ἐν τῷ τέλει ἀξιῶσαι

ὕμᾱς καὶ τῆς ἔπουρανίου αὐτοῦ βασιλείας, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογία ἢ μετὰ πάντων ὕμῶν ἄμην.

Ἐν Πασαλιμανίῳ Προικοννήσου τὴν 28 Δεκεμβρίου, 1878.

63

Φάκ. 76, ἀρ. 96.

4 Ἰουνίου, 1881.

Δίφυλλο 0.27 × 0.205 μ. Ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ ἐπίσημο ἀντίγραφο τῶν πατριαρχικῶν ἀρχείων μὲ διαβιβαστικά τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τοῦ Ἐπάρχου Ἄνδρου.

Ἰωακεῖμ ἑλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἐρώτατε Μητροπολίτα Προικοννήσου, ὑπέριττε καὶ ἔξαρχε πάσης Προποντίδος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύρ Διονύσιε· χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἀνηρέχθη τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τῆς ἐνταῦθα Βασι<λι>κῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀλώνης ὑπὸ σφετεριστικῶν καὶ φιλαδικῶν διαθέσεων ὠθοῦμενοι ἠγέρθησαν τὸ δεύτερον ἤδη ἀντιποιοῦμενοι τῆς κυριότητος 860 περίπου στρεμμάτων γῆς ἀνηκούσης ἀδιαφιλονεικῆτως εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, κατὰ τὰ διασωζόμενα παρ' αὐτῇ παλαιγενῆ ἐκκλησιαστικά γράμματα πρὸς δὲ τοῦτο αὐτοδικία καὶ ἀσυγγνώστῳ ἀθαιρεσίᾳ χρώμενοι εἰς ἄλλας τε ἀρπαγὰς προέβησαν, καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν ἀρπαγὴν ἰκανῆς ποσότητος κριθῆς ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἐν τοῖς κτήμασι τῆς εἰρημένης μονῆς γεωργῶν. Ταῦτα μετ' ἀπορίας γνόντες καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ἄλλοτε κατὰ τὴν ε' Ἀπριλίου αἰσθ' ἔτους, οἱ αὐτοὶ κάτοικοι ἔδειξαν ὁμοίαν σφετεριστικὴν τάσιν, δι' ἣν ἐπετιμήθησαν προσηκόντως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, γράφομεν καὶ νῦν διὰ τῆς παρουσίας προτρεπόμενοι τὴν αὐτῆς ἱερότητα, ἵνα συστήσῃ καὶ συμβουλευέσῃ πνευματικῶς τὰ δέοντα τοῖς ρηθῆσαι χριστιανοῖς αὐτῆς, ὅπως ἀπόσχῃσι τέλεον τῶν πλεονεκτικῶν αὐτῶν σκοπῶν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἀπειλήσῃ αὐτοῖς ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει προβήσεται εἰς τιμωρίαν τῶν ὑποκινούντων καὶ ἐγειρόντων τοιαύτας ἀδίκους ἀξιώσεις. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλος εἴη μετ' αὐτῆς.

Ἄωπα Ἰουνίου δ'.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐξαχθὲν ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Πατριαρχικοῦ Πρωτοκόλλου.

τῆ 8 Ἰουνίου 1881.

ὁ Πρωτοκολλητῆς

[ὑπογραφή]

Φάκ. 76, ἀρ. 96.

23 Ἰουνίου, 1881.

Μονόφυλλο 29 × 0.205 μ. Πρόκειται γιὰ κοινὸ ἀντίγραφο τοῦ πρωτοτύπου πού, ὅπως λέγεται, ἐλήφθη τῆ 25 Ἰουνίου 1881. ἀνατίθεται εἰς τὴν Πρωτοσυγγελείαν.

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Ἄμα λαβὼν τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2666 καὶ ἀπὸ 4 ὑπερμεσοῦντος Ἰουνίου χρονολογούμενην πανσέβαστόν μοι αὐτῆς ἐπιστολήν, προσκαλεσάμενος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τοὺς προύχοντας Ἀλώνης διεβίβασα τὰ ἐν αὐτῇ συστήσας αὐτοῖς κατὰ καθήκον τὰ δέοντα. Ἀλλὰ διαμαρτύρονται πάντες κατὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων, λέγοντες, ὅτι οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς πρὸς τὴν ἐν λόγῳ ἀνηκούσης Μονὴν ἀντιποιοῦνται, καὶ ὅτι λάθος ἐπληροφόρησεν τὴν Βασι<λι>κὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, περὶ τούτου ἄλλως ἢ ἐν Κων/πόλει Ἑλληνικῆ Πρεσβείᾳ δύναται διὰ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Ὑποπροξενείου ζητήσαι τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐν λόγῳ ὑποθέσεως. ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κριθὴν ὁ τότε Δήμαρχος λέγει, ὅτι τὴν ἔλαβεν ἀπέναντι φορολογικῶν χρεῶν τῆς Μονῆς τοῦ Ἡγουμένου Σαμουήλ Ραμπαζῆ δυστροποῦντος ἀποτίσαι ταῦτα. Ὅθεν ἐπικαλούμενος τὰς δεσποτικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας αὐτῆς, βαθυσεβάστως ὑποσημειοῦμαι

τῆς ὑμετέρας θειοπάτης παναγιότητος ὅπως
πρόθυμος τῶν διαταγῶν τῆς
† ὁ Προικοννήσου Διονύσιος.

1881, Ἰουνίου 23.

Φάκ. 78, ἀρ. 19.

22 Ἰουλίου, 1882.

Δίφυλλο 0.27 × 0.21 μ. Ἀντίγραφο τοῦ Ὑποπροξενείου Πανόρμου.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἀντιπρόσωποι τῶν χωρίων Πασαλιμανίου, Σκοπιῶν, Χουλιῶν καὶ Βόρῃ προσκλήσει τοῦ Μητροπολίτου ἀγίου Προικοννήσου καὶ τοῦ κ. Ὑποπροξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Πανόρμῳ συνελθόντες ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς ἐπιλεγομένης Παραδείσιον, ἐπεφορτίσθημεν νὰ ἐπιστατήσωμεν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων τῆς Μονῆς ταύτης καὶ ἀποφανθῶμεν ἐνσυνειδότης, ἂν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀλώνης δικαίως ἀντιποιοῦσι καὶ καλλιερῶσιν ἀγροὺς τῆς Μονῆς καὶ τὰς βοσκὰς αὐτῆς καὶ ἂν, ὡς οὗτοι ἰσχυρίζονται, ὁ Ἡγούμενος οἰκειοποιῆται καὶ καλλιερῇ ἀγροὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν

κοινότητα Ἀλώνης. Λαβόντες λοιπὸν τὴν ἐντολὴν ταύτην, συμπαραλαβόντες καὶ τοὺς προύχοντες καὶ τινὰς χωρικοὺς τῆς Ἀλώνης μετὰ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς, συμπαρισταμένον καὶ τοῦ κ. Ὑποπροξένου, μετέβημεν ἐπὶ τόπου καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ σενέτια τῆς Μονῆς διεγράψαμεν σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὰ σύνορα, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου σημείου αὐτῶν Δρούγας καλουμένου, διατρέξαντες δὲ τὸ ξηρὸν ρεῦμα τοῦ Προφήτου Ἡλίου, ἐφθάσαμεν εἰς ἕτερον σημεῖον τὸ καλούμενον Δαμασκηνοῦ Βρύσις, ἀπὸ τοῦ σημείου δὲ τούτου προχωρήσαντες περὶ τὰ 200 βήματα ἐπατήσαμεν τὴν ὁδὸν τῆς Ἀλώνης ἀφ' ἧς διεγράψαμεν εὐθεῖαν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Χονδροῦ Βουνοῦ ἢ λόφου ἐφ' οὗ διαροῦνται τὰ ὕδατα κατὰ τὰ σενέτια, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ὁποίων τὰ μὲν πρὸς νότον μέρη ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μονὴν, τὰ δὲ πρὸς βορρᾶν εἰς τὴν Ἀλώνην. Ἀπὸ δὲ τοῦ Χονδροῦ Βουνοῦ ἢ λόφου φαίνεται τὸ Μαῦρο Ἀμπέλι, ὅπερ εἶναι τὸ τελευταῖον / τοῦ Μερᾶ. Λοιπὸν ἐκ τῶν ἐπὶ τόπου παρατηρήσεων ἡμῶν καὶ ἐκ τῆς γενικῆς τῶν κατοίκων Πασαλιμανίου, Σκοπίων, Χουχλιῶν καὶ Βόρῃ πεποιθήσεως, προταθέντα καὶ ἀδιαφιλονίκητα σύνορα τῆς μονῆς Παραδείσιου εἰσὶ τ' ἀνωτέρω, ὅπως δηλ. διαγράφονται ἐν τοῖς σενετίοις, καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι Ἀλώνης ἀδίκως καὶ παρανόμως ἀντιποιοῦνται μέρη τῶν ἀγρῶν καὶ τοῦ Μερᾶ τῆς Μονῆς καὶ ζημοῦσι τὸν Ἡγούμενον, ἐμποδίζοντες αὐτὸν νὰ καλλιεργῇ ἀγροὺς κειμένους ἐντὸς τῶν συνόρων αὐτῆς καὶ ἐνοικιάζοντες αὐτοὺς εἰς ἄλλους ἢ καλλιεργοῦντες οἱ ἴδιοι. Ἡ ἔνστασις αὐτῶν ὅτι «ὁδὸς Ἀλώνης» δὲν εἶναι ἢ ἐν τοῖς σενετίοις ἀναφερομένη καὶ ἢ κοινῶς παρὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου παραδεγμένη, ἀλλ' ἕτερον τι μονοπάτιον παρὰ τῇ Μονῇ διερχόμενον, εἶναι παράλογος διότι γνωστὸν εἶναι ὅτι τὸ μονοπάτιον τοῦτο χρησιμεύει συνήθως ἐν καιρῷ θέρους καὶ τρυγητοῦ πρὸς μεταφορὰν σταφυλῶν καὶ ἀσταχυῶν ἐκ τῶν παρακειμένων ἀγρῶν καὶ ἀμπέλων, συνάμα δὲ διότι ἐπὶ τοῦ μονοπατίου τούτου δὲν διαροῦνται τὰ ὕδατα ὡς ρητῆς ἀναφέρουσι τὰ σενέτια ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ὁδοῦ τῆς παρ' ὅλων τῶν κατοίκων τῆς νήσου παραδεγμένης καὶ γνωστῆς ὡς ὁδοῦ τῆς Ἀλώνης.

Ταῦτα ἴδια ἀντιλήψει γνωρίσαντες ἀποφαινόμεθα ὁμοψήφως, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀλώνης οὐδὲν ἀπολύτως ἔχουσι δίκαιον ἀντιποιούμενοι ἀγροὺς καὶ βοσκὰς τῆς Μονῆς καὶ σφετεριζόμενοι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Ταῦτα δὲ καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς ἡμῶν ἐπιβεβαιούμεν καὶ ἐν παντὶ τόπῳ δικαιοσύνης πρόθυμοι / ἔσμεν νὰ καταθέσωμεν.

Ἐγένετο ἐν τῇ νήσῳ Πασαλιμανίῳ τῇ 22 Ἰουλίου, 1882.

ὁ δήμαρχος Πασαλιμανίου Βασίλειος Θεοδόρου.

οἱ προύχοντες

Αὐγερινὸς Βλάση.

Ἀντώνιος Μαμάκης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

- (τύπος μιχθαρικής
σφραγίδος)
- Κωνσταντίνος Ἀλεξάνδρου.
Ἀργύρης Μανόλη.
- ὁ δήμαρχος καὶ προύχοντες Σκοπίων
Βλαστάρης χα(τζή) Γεωργάκη.
χα(τζή) Ἀναγνώστης Παναγιώτου.
Ἀθανάσιος Α. Πατάκης.
Φώτιος Κρυσταλίδης.
- (τύπος μιχθαρικής
σφραγίδος Σκοπίων)
- ὁ δήμαρχος καὶ προύχοντες Βόρη
Γεώργιος Μιγάλη.
Μέγος Εὐδοξίας.
- (τύπος μιχθαρικής
σφραγίδος Βόρη)
- ὁ δήμαρχος καὶ προύχοντες Χουχλιών
Σταυράκης Πρόρηκτος.
Ἀθανάσιος χα(τζή) Διασάρη.
Νικόλαος Χρήστου.
Θεοχάρης Ἀναστασίου.
- (τύπος μιχθαρικής
σφραγίδος Χουχλιών)
- Ἀναγνώστης Ἰωάννου.

ἌΟ Προικονήσου Διονύσιος ἐπιβεβαιοὶ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν.

ἌΟτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

ἌΕν Πανόρμῳ τῇ 2 Αὐγούστου, 1882.

ὁ ὑποπρόξενος

[Τ. Σ.] Γ. Πανώριος.

Φάκ. 76, ἀρ. 48' φάκ. 78, ἀρ. 20. 22 Ὀκτωβρίου, 1882.

Ἐμφότερα σύγχρονα ἀντίγραφα. Ὅπως σημειώνεται, ἡ ἀναφορά ἐλήφθη στὸ Πατριαρχεῖο τὴν 27 Νοεμβρίου, 1882.

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Οἱ βαθυσεβάστως ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀλώνης τῆς ἐπαρχίας Προικονήσου, καὶ πειθήνια τέκνα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, μὴ ἀνεχόμενοι τὴν ἐπὶ ἐνιαυτοῦς ὀλοκλήρους καταδίωξιν ἡμῶν διὰ τε τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, γενομένην κατ' εἰσήγησιν καὶ ἀπαίτησιν τοῦ ἐν τῷ μονδρίῳ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ ἐξαρτωμένου ἐκ τῆς ἐν Ἄνδρῳ μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐπιστάτου κ. Σαμουὴλ Ραμπαζῆ, ὑποστηρίζοντες ὅτι οἱ κάτοικοι Ἀλώνης νοσφίζονται γαίης τοῦ εἰρημένου Μονδρίου, βαρέως δὲ φέροντες τὴν διαβουκόλησιν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, παραπεισθέντων παρὰ τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ καὶ φρονούντων ὅτι σφετεριζόμεθα γαίης τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ μας Μονδρίου καὶ φιλαδίκως ἐπεμβαίνοντες παραβλάπτομεν καιρίως τὰ ὑλικά συμφέροντα αὐτοῦ, ἀπεφασίσαμεν κοινῇ τῇ γνώμῃ ἰν' ἀνηνεχθῶμεν εἰς τὴν ὑμέτεραν Θ. Παναγιότητα καὶ διατυπώσωμεν τὰ δίκαια ἡμῶν, ἀποκρούσωμεν τὰς κατηγορίας τοῦ ἐνάγοντος, καταδείξωμεν τὴν ἀνικανότητα καὶ τὴν πλεονεξίαν τοῦ ἀναξίως τὸ τοῦ οἰκονόμου καὶ ἐπιστάτου τοῦ μονδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ ὄνομα φέροντος Σαμουὴλ Ραμπαζῆ καὶ εἰς τὴν περίνοιαν τῆς ὑμέτερας θειοτάτης Παναγιότητος τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀφιέμενοι ἐξαίτησωμεν παρ' αὐτῆς τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων.

Ἐν πρώτοις ἐξαιτούμεθα, ὅπως ἡ ὑμ. Θ. Παναγιότης ποιήσασα τὰ ἀναγκαῖα διαβήματα ἀπαιτήσῃ τὴν προσαγωγὴν ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ παρὰ τῆς κυριάρχου ἐν Ἄνδρῳ Μονῆς τῶν τίτλων καὶ συνόρων τῶν ἀφιερωθέντων παρὰ τῶν πατέρων ἡμῶν εἰς τὸ ἐξ αὐτῆς ἤδη ἐξαρτώμενον μονδριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς γαιῶν, δι' ὧν θέλει χυθῆ φῶς ἀπειρον ἐπὶ τῶν ἀδίκων ἀξιώσεων τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ. Ὁ ἀξίος οὗτος οἰκονόμος διὰ τῆς ἀπαντωμένης ἐν τοῖς ἰδιοκτησίας τίτλοις τοῦ Μονδρίου φράσεως «μέχρι τοῦ χονδροῦ βουνοῦ» ἐρμηνεύει καὶ ἀξιοῖ, ὅπως ὡς σύνορον ἐκληφθῆ ἡ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ· διατὶ ὁμως ὄχι ὁμως ὄχι αἰ ὑπέρρειαι τοῦ βουνοῦ; Βον) Ὁ Σαμουὴλ Ραμπαζῆς, ὁ φρουρὸς οὗτος καὶ φύλαξ τῆς διαπιστευθείσης αὐτῷ κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Μονδρίου, καταγγέλεται παρ' ἡμῶν ὡς πωλήσας καὶ ἐκποιήσας ἀγρούς τινας, ἄλλωστε λόγῳ ἀξίας εἰς τε συμπατριώτας μας κ.λ. ἐπαρχιώτας πρὸς βλάβην τοῦ ἱεροῦ καθιδρύματος. Γον) Ἀναλαβὼν τὸ Μονδριον πρὸ δωδεκαετίας ἀντὶ να ἐπαυξήσῃ τὰ ἐν αὐτῷ ἐπιπλα καὶ σκεύη, ἐξέποιήσε πάντα σχεδόν. Δον) Παραλαβὼν αὐτὸ συμπαρέλαβεν 18.000 κλήματα ἀμπελώνων οἱ-

τινες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ μετεποιήθησαν εἰς ἀγρούς. Εον) Ὁ προκάτοχός του αἰοίδιμος Ἀγάπιος ἐγκατέλιπεν αὐτῷ ὅπως εἰσπράξῃ καὶ εἰσέπραξε ἐξ ὁμολόγων 15.000 ὡς ἐγγιστα γρόσια πηγάζοντα ἐκ καθουστερημένων ἐνοικίων ἐκ τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν ἀγρῶν τοῦ Μονυδρίου. ΣΤον) Τὸ μονύδριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἀποφέρει κατ' ἐνιαυτὸν 50 λίρας καθαρὸν εἰσόδημα. Ζον) Τί ἐγένοντο, ἐρωτηθῆτω ὁ οἰκονόμος καὶ ἐπιστάτης τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου, τὰ τε καθυστερούμενα καὶ εἰσπραχθέντα χρήματα καὶ αἱ καθαφαὶ ἐπὶ τόσους ἐνιαυτοὺς πρόσδοδοι αὐτῶν;

Ταῦτα, Παναγιώτατε Λέσποτα, ὑπ' ὄψει τῆς ὑμετ. θειοτάτης Παναγιότητος θέμενοι καὶ πλειεστα ὅσα ἐπιφορτήσαντες τὸν δι' ἐπιστολῆς μας πρὸς τὴν ὑμετ. Θ. Παναγιότητα ἐρχόμενον ἐπίτροπον τῆς Κοινότητος προφορικῶς νὰ ἐκθέσῃ εἰς αὐτήν, ἐσμὲν πρόθυμοι ὅπως τ' ἀνωτέρω τρανῶς ἀποδείξωμεν καὶ συνάμα παρακαλοῦμεν αὐτήν, ὅπως, ἐξακριβοῦσα τὰ παράπονά μας καὶ περὶ τῶν συμφερόντων τοῦ Μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς κηδομένη, ἐνεργήσῃ ἐνθα δεῖ πρὸς παῖσιν τοῦ Σαμονῆλ Ραμπαζῆ καὶ ἀντικατάστασιν αὐτοῦ παρὰ προσώπου φέροντος τὰς ἀποχρώσας ἐγγυήσεις καὶ τὰ ἀπαιτούμενα συστατικά, δυνάμενον ν' ἀνταποκριθῆ εἰς τὸν σκοπὸν τῶν δωρητῶν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου καὶ τῆς κυριάρχου Μονῆς καὶ προσπαθεῖ διὰ τ' ἀληθῆ συμφέροντα καὶ τὸν ὠραῖσμόν αὐτοῦ.

Ἐξαιτούμενοι δὲ τὰς παναγίας αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας ὑποσημειούμεθα βα-
θουσεβάστως τέκνα αὐτῆς πειθίμια.

Ἐν Ἀλώνῃ 22 8βρίου, 1882.

ἡ κοινότης Ἀλώνης

Σίμος Κωνσταντίνου.	Σάββας Ἀναγνώστου.
Νικολῆς Κωνσταντίνου.	Ἀποστολάκης Ἀναγνώστου.
πρωτοψάλτης Ζαχαρίας.	Δημήτρης Ἰορδάνου.
Κωνσταντῖνος Ἀργυρόπουλος.	Γρηγοράκης Σίμου.
Ἀντώνιος Γεωργίου.	Γεώργιος Χρυσοστόμου.
Δημητράκης Δροσινοῦ.	[...] Γιαννακάκη.
Παντελῆς Μανόλη.	Κωνσταντῖνος Εὐστρατίου.
Κωνσταντῖνος Δροσινοῦ.	Ἀντώνιος Ἀργύρη.
Γαβρίλης Κωνσταντίνου.	Θεοφάνης Γεωργίου.
Κωνσταντῖνος Ἰωάννου.	Μιχάλης Χρυσοστόμου.
Νικολάκης Μανόλη.	Γιαννάκης Θεοφάνη.
Σπύρος Νικολάου.	Ἀγγελῆς Σωτήρη.
Δημήτρης ΚARIOΦΥΛΗΣ.	Ἀντώνιος Ἀγγελῆ.
Δημήτρης Νικολάου.	Ἰωσήφ Κωσταντάκη.
Δημήτρης Δράκου.	Κωνσταντῖνος Ἰωσήφ.
Μανόλης Νικολάου.	Ἀναγνώστης Νικολάου.
Μιχάλης χατζῆ Κυριάκου.	Γεώργης Ἰωάννου.

Μιχαήλ Ἰωάννου.
 Θεόδωρος Ἰωάννου.
 Δημήτρης Σάββα.
 Κωνσταντῖνος Ἀχερά.
 χατζή Μεργουλάς.
 Στεφανῆς Ἀντωνίου.
 Στελιανός Ἀποστόλου.
 Ἰωάννης παπᾶ Γεώργη.
 Δράκος Θαλασσινοῦ.
 Στάθης Ἀποστόλου.
 Διαμαντῆς Ἰωάννου.
 Σῆμος Θεοδοροῦ.
 Χαντζῆς Ἀναγνώστου.

Γεώργης Ἀνδριος ἢ Κουκογιώργης.
 Γεωργάκης Κωνσταντίνου.
 Παναγιώτης Ζαχαριά.
 Ἡλίας Σίμου.
 Στράτος Μανόλη.
 Ἀργύρης Μανόλη.
 Ἀγγελάκης Ἀνδρέα.
 Μαυρουδῆς Σαββάσουλας.
 Θεοδοράκης Βαγγέλη.
 Κωνσταντῖνος Βαγγέλη.
 Γεώργης Ἀναστάση.
 Ἀναστάσης Δημητρίου.
 Δροσινός Νικολάου.

Ἀπολεσθείσης τῆς σφραγίδος τῆς Κοινότητος, κυροῦται τὸ γνήσιον τῶν ἀνωτέρω ὑπογραφῶν.

ὁ δήμαρχος
 Παναγιώτης Παπαδόπουλος.

Φάκ. 77, ἀρ. 15.

22 Νοεμβρίου, 1882.

Δίφυλλο 0.27 × 0.21 μ. Τὴν προσθήκη ἔγραψε ὁ Ραμπαζῆς.

Συμφωνητικὸν

Δι' οὗ διαδηλοῦται ὅτι ἀφ' ἐνὸς ὁ πανοσιώτατος ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς κύριος Σαμουήλ Ραμπαζῆς, ἀφ' ἑτέρου ὁ τε Δημήτριος Γιαννάκου καὶ Βασίλειος Μιχαήλου ἐσυμφώνησαν τὰ ἐξῆς: Ἡ Πανοσιότης του παραχωρεῖ εἰς τὸν Δημήτριον καὶ Βασίλειον τὸ χωράφιον τῆς Μακρυνάρας, τοὺς μπαξέδες ἀπὸ τὴν βρύσην τῆς καρυδιᾶς μέχρι τῆς θαλάσσης, τὸ χωράφιον τὸ κείμενον πλησίον τοῦ Ἀλωνίου ἐκ κοιλῶν δύο. Ταῦτα πάντα κτήματα τῆς ἱερᾶς μονῆς παραχωρεῖ ἢ Πανοσιότης του εἰς τοὺς ἀνωτέρω κυρίους διὰ δύο ἔτη ἐπὶ λόγῳ συντροφίας. Ὁ δὲ Δημήτριος καὶ Βασίλειος ὑπόσχονται νὰ καλλιερῆσωσιν ἐπιμελῶς καὶ ἐγκαίρως τὰς ρηθείσας γαῖας καὶ φυτεύσωσιν αὐτὰς μπιστάνια. Πᾶσα ἐργασία πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν αὐτῶν καὶ πᾶν τὸ τυχὸν ἐξοδὸν ὅπερ ἤθελε συμβῆ ὡς καὶ ὁ φύλαξ τῶν μπιστανίων ἐπιβαρύνει τὸν τε Δημήτριον καὶ Βασίλειον χωρὶς νὰ ἔχῃσιν τὴν παραμικρὰν ἀπαίτησιν παρὰ τοῦ Ἠγουμένου οὔτε καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀβολοῦ εἰμῆ μόνον ἐπιβαρύνεται ὁ Ἠγούμενος νὰ καταθέσῃ τὸ ἐν τρίτον τοῦ σπόρου τῶν μπιστανίων καὶ ἐν καιρῷ τῶν

είσοδημάτων ὀφείλουσι νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τὸν Ἡγούμενον τὸ ἕν τρίτον ἐκ τοῦ εἰσοδήματος καὶ τὰ ἄλλα δύο νὰ τὰ λαμβάνωσιν ὁ Δημήτριος καὶ Βασίλειος οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιμελοῦνται καὶ τὰ εὐρισκόμενα δένδρα τῶν μαπαξέδων, κάρπιμα καὶ μῆ, καὶ φυτεύσωσιν καὶ ἕτερα νέα δένδρα κάρπιμα χωρὶς ὁμως νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν εὐρισκομένων δένδρων τοῦ νὰ λαμβάνωσι καρποὺς εἴτε ξύλα. Εἰς ταῦτα ἀμφοτέρα τὰ μέρη ἔμειναν σύμφωνα καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν εἰς δύο ὅμοια καὶ ἔλαβον ἀνὰ ἕν.

Σκουπία τῆ 22 9βρίου 1882 δύο.

ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Μήτηρος Γιαννάκου βεβαιῶ.

Βασίλειος Μιχαήλου βεβαιῶ καὶ ὡς ἀγράμματος ὑπογράφομαι διὰ χειρὸς Ἀθανασίου Α. Πατάκη ὅστις καὶ μαρτυρεῖ.

|Τὴν αὐτὴν συντροφικὴν εἶμαι καὶ ἐγὼ σύντροφος ὁ Ἀπόστολος Καψουλᾶκης κατὰ τὰ γραφόμενα τὰ ὀπισθεν, συγχρόνως καὶ τοῦ Δαμασκηνοῦ τὴν βρύσσην τὰ χωράφια ἐξ ἡμισείας καὶ τὰ ἐξοδα καὶ τὸ ὑπόλειμμα νὰ λαμβάνῃ ὁ καθεὶς χωρὶς καμμίαν ἐναντιότητα καὶ φιλονικίαν.

ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Μήτηρος Γιαννάκου βεβαιῶ.

διὰ τὸν ἀγράμματον Ἀπόστολον Καψουλᾶκην κατ' αἰτησίην του ἐγὼ ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 99.

27 Μαρτίου, 1883.

Δίφυλλο 0.30 × 0.205 μ. Γραμμένο ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν ὑπογραφόμενο ἐπίσκοπο εἶναι προφανῶς ἀντίγραφο γιὰ τὴ Μονή. Στὸ τέλος ἀποτύπωμα σφραγίδας τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἀριθ. πρωτ. 3044/διεκ. 2044

Τῆ 27 Μαρτίου 1883 ἐν Ἀνδρῶν

Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρῶν καὶ Κέας

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Τῶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Σεβ. Ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ 13983 διαταγῆς περὶ τῆς κατὰ τοῦ ἐν Πασιᾷ Λιμανίῳ μονοδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἐπιστάτου Σαμ. Ραμπαζῆ ἱερομονάχου κατηγορίας κ.τ.λ.

Ἐπιστρέφοντες τὰ διὰ τῆς ἐν περιλήψει ἐπισημειωτικῶς διαταγῆς σταλέντα ἡμῖν δύο ἔγγραφα περὶ τοῦ ἐκεῖσε ἐπιστάτου καὶ ἡγουμένου ἀπὸ 13 ἢ 14 ἐτῶν διατελοῦντος, τοῦ ἐν τῇ περιλήψει ἐπίσης κατονομασθέντος μονδρίου, ὡς καὶ τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου νῦν πρὸ ἐνὸς ἔτους καὶ ἡμίσεος (1¹/₂) ἐκλεχθέντος ὑφ' ἀπάσης τῆς ἀδελφότητος τῆς μονῆς ἡγουμένου ἄτε μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου ἀδελφοῦ αὐτῆς ἱκανοῦ διὰ τε τὴν θέσιν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς κυριάρχου αὐτῆς ἱερᾶς μονῆς ἡγουμένου, καὶ συνάπτοντες καὶ τὰ ζητούμενα περὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν τοῦ ἐκεῖσε μονδρίου ἐν ἀντιγράφοις δύο ὑποβληθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἔγγραφα, προστίθεμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα τοιοῦτα ὀκτώ, ἀλλὰ τουρκιστὶ γεγραμμένα, ἐπομένως ἀγνώστου ἡμῖν τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων. Εἰσὶ δὲ τὰ ἐγκλείστως ᾧδε διευθυνόμενα ἔγγραφα ἑπτὰ, ὧν τὸ ἀ' ἢ ἀπάντησις τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐνταῦθα κυριάρχου ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, οὗτινος τὰς παραστάσεις ὅλας μὲν συνιστῶμεν τῷ Σεβ. Ὑπουργεῖῳ, ἰδίως δὲ τὰς περὶ ἱκανότητος καὶ εὐσυνειδησίας τοῦ ἐπὶ 12 ἔτη διευθύνοντος τὰ τοῦ μονηδρίου Ἁγίας Παρασκευῆς, ὡς καὶ νῦν πρὸ 1 καὶ 1¹/₂ ἔτους τὰ τῆς ἐνταῦθα κυριάρχου ἱερᾶς <μονῆς> τοῦ Ἁγίου Νικ<ολάου> Σαμ<ουήλ> Ρ<αμπαζή> ἱερομ<ονάχου>, τοῦ κατηγορουμένου, ἢ μᾶλλον συκοφαντουμένου ὑπὸ μόνων τῶν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀλώνης κατοίκων, βεβαίως διότι δὲν ὑποχωρεῖ αὐτοῖς καταπατεῖν καὶ διαρπάζειν τὰ κτήματα τοῦ ἐκεῖσε Μονδρίου, οὗτινος πυρποληθέντος πρὸ 15 ἐτῶν, καὶ σχεδὸν ἐρημωθέντος, ἀπεστάλη αὐτὸς ὁ κατηγορούμενος, ἀναδεξάμενος τὴν ὅσον εἴη ἐπισκευὴν καὶ διόρθωσιν αὐτοῦ, μετὰ πολλῶν κόπων καὶ δαπανῶν πάντως, εἰς ἐκπλήρωσιν ἧς ἀνέλαβεν ὑποχρέωσιν καὶ ἀποστολῆς, διὰ διαμονῆς ἐκεῖσε καὶ διοικήσεως τοῦ Μονδρίου ἐπὶ 25 ἔτη, δυνάμει συμφωνίας μετὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς κυριάρχου μονῆς, ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. ἄρμοδίου Σ. Ὑπουργείου, διὰ τῆς ἀπὸ 11 7βρίου 1869 καὶ ἀριθ. 3447 διαταγῆς αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν μικρὰν ἔκθεσιν περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ συκοφαντουμένου, διαβηβαιοῦντες τὸ Σεβ. Ὑπουργεῖον περὶ τε τῆς ἱκανότητος καὶ εὐσυνειδησίας αὐτοῦ, συνίσταμεν αὐτῆς καὶ παρακαλοῦμεν συνάμα ὅπως μηδεμίαν πίστιν εἰς τὰς πασιφανῶς συκοφαντικὰς κατηγορίας τῶν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀλώνης μόνων κατοίκων, διαψευδομένας ἐπισήμως ὑπὸ τῶν χριστιανῶν κατοίκων τῶν τεσσάρων ἐτέρων γειτονικῶν χωρίων τοῦ Μονδρίου, διὰ τοῦ ᾧδε συναπτομένου ἐν ἀντιγράφῳ ἐπισήμου ἔγγραφου ἀπὸ 22 Ἰουλίου π.ἔ., βεβαιουμένης ὑπὸ τε τῶν ἐκεῖσε πολιτικῶν ἀρχῶν, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἁγίου Προικοννήσου τῆς ἐν αὐτῷ ἀληθείας. Συνταχθέντος βεβαίως εἰς ἀπόκρουσιν τῆς ἀρχήθεν ἀρπακτικῆς προθέσεως τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀλώνης, προβάντων, τούτου ἕνεκα, εἰς συκοφαντικὰς διαβολικὰς κατηγορίας κατὰ τοῦ ὑπερασπιζόντος τὰ δίκαια καὶ τὰς ἰδιοκτησίας τοῦ μονηδρίου καὶ δῆθεν ὅτι ἐξεποίησε κτήματα ἐν ᾧ τοιοῦτον τι οὐδέποτε ἔπραξεν ἐκτὸς μόνον τῆς ἀνταλλαγῆς δύο κτημάτων δι' οὓς ἐκτί-

θησι τὸ Συμβούλιον λόγους τὸ μὲν ἀνοικίας τὸ δὲ ὠφελείας ἐκ τῶν ἀνταλλαγέντων διὰ τὸ ἐν τῶν ὁποίων ἔδωκεν 25 γρόσια καὶ διὰ τὸ ἄλλο ἔλαβεν < ἕτερον > κατοτέρας ἀξίας ὄντος κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐκτιμητῶν ἔδωκε καὶ 25 γρόσια τῷ ἀνταλλακτῇ, τοῦ δὲ ἀνωτέρας ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἕτερον ἀνταλλακτὴν 25, ἐν-ἡργησε δὲ τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτῶν τὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης διὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτῶν, τὸ δὲ διότι ἠγνόει τὰ ἐν σελ. 343 τῶν Ἐγκυκλίων περὶ ἀνταλλαγῆς διατασσόμενα.

Περαίνοντες δὲ προστίθεμεν ὅτι οὐδόλως δύναται ἡ κυρίαρχος ἱερὰ μονὴ ἀνακαλέσαι τὸν συκοφαντούμενον ὡς ἀποσταλέντα ὑπὸ τὸν ὄρον συμφωνίας ἐπισήμου, ὅπως, δαπανήσας οὗτος τὰ πρὸς ἐπισκευὴν καὶ διόρθωσιν τοῦ πυρποληθέντος μονοδρίου ἐξ ἰδίων ἢ διαμένη ἐν αὐτῷ ἐπὶ 25 ἔτη, ἀπολαμβάνων καὶ καρπούμενος ὅλα τὰ εἰσοδήματα κ.λ. τυχηρὰ τοῦ Μονοδρίου, καθ' ὅλα τὰ ὀρισθέντα ἔτη, ἦτοι τὰ 25. Ἀνακαλοῦσα δὲ αὐτὸν ἢ μονή, ἔνεκα πασιφανῶν συκοφαντικῶν μάλιστα, ὑποχρεοῦται ν' ἀποζημιώσῃ αὐτὸν, πληρώνουσα αὐτῷ ὅλα τὰ τῶν ἔλλειπόντων ἐτῶν μέχρι τῶν 25 εἰσοδημάτων, ἀνερχομένων εἰς λίρας ὀθωμαν<ικὰς > 600, ἦτοι ἀνὰ 50 λίρας κατ' ἔτος, ὡς ἐνοικιάζονται ἤδη τὰ κτήματα τοῦ Μονοδρίου, ἐνῶ ἡ κυρίαρχος μονὴ δὲν ἔχει περισσεύματα δυστυχῶς εἰς ἀπότισιν τούτων, πρὸς δὲ καὶ ὁ νέος ἀποσταλησόμενος ἐπιστάτης εἰς τὸ Μονοδριον πῶς οἰκονομηθήσεται ἐὰν τῷ ἀφαιρεθῶσιν αὐτὰ:

Πεποιθὼς ὅτι αἱ παραστάσεις μου εἰσακουσθήσονται ὑποσημειοῦμαι

Εὐπειθέστατος

ὁ Ἐπίσκοπος

Α.Κ. Μητροφάνης.

[Τ. Σ.]

Φάκ. 77, ἀρ. 55.

9 Δεκεμβρίου, 1883.

Μονόφυλλο 0.385 × 0.275 μ. μὲ ἔντυπο ἀποτύπωμα τουρκικῆς σφραγίδας καὶ πῶ κατὰ ἄλλο ἐκτύπωμα παρόμοιας. Στὸ τέλος μόλις διακρίνεται ἡ μικρὴ σφραγίδα τοῦ Δημάρχου.

ὁ Προικονήσου Διονύσιος ἐπιβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος αὐλικῆ, ἐκκλησιαστικῆ καὶ ἀνταλλακτικῆ γράμματος δῆλον ἀποκαθίσταται, ὅτι συνελθόντες σήμερον ἐνώπιον ἡμῶν ἢ κοινότης Ἀλώνης καὶ ὁ ἠγούμενος τῆς ὀσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς κύριος Σαμουὴλ Ραμπαζῆς ὁμολόγησαν ἰδίως αὐτῶν χεῖρες, ὅτι συνεφώνησαν οἰκιοθελῶς τε καὶ ἀπαρabiάστως καὶ ἀπεφάσισαν τὰ ἐξῆς.

Α'. Ἡ κοινότης Ἀλώνης ἔχουσα ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Σχολῆς τῶν χωράφιόν τι εἰς Ἅγιον Θεόδωρον κείμενον μὲ σπόριον γῆν, ὡς ἐγγιστα κοιλῶν τριάντα πέντε, ἀριθ. 35, καὶ γειτνιαζόμενον ἀρχίζον πρὸς δυσμὰς μὲν μὲ τὸ μοναστηριακὸν κτήμα τὸ τῆς Ἀχλαδιάς καὶ Ἐλευθέρη Νικολάου, πρὸς βορρᾶν δὲ μὲ τὰ κτήματα τῶν κυρίων Βασιλείου Μάγου, Θεοχάρη Παναγιώτου, Θωμᾶ Σταυρινοῦ, Στεφάνου Ἀνέστη, Μιχαὴλ Χίου καὶ Κωπιτζάκι ἐκ δὲ τῆς θαλάσσης μὲ τὰ κτήματα χ(ατζῆ) Χαραλάμπου, Ἀγκαρίνας Λάκκας καὶ καθ' ὅλον τὸ μᾶκρος τῆς Μακρυνάρας ἐκ τῆς ὁποίας τὴν ἀνατολικὴν ἄκραν καὶ τὸ σύνορον τοῦ ρηθέντος χωραφίου λήγει, αὐτὸ τοῦτο ἢ κοινότης παμψηφεὶ καὶ κοινῇ τῇ γνώμῃ ἀνταλλάξει καὶ λαμβάνει ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου ἡγουμένου τοῦ μοναστηρίου τῆς ὀσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς κυρίου Σαμουὴλ Ραμπαζῆ δυνάμει τοῦ ἀνά χειρας του ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 7547, τὸ εἰς τὸν Ἅγιον Θεόδωρον μοναστηριακὸν χωράφιον τῆς Ἀμπελιάς λεγόμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Γρηγορίου καὶ Σταθῆ Ἀποστόλου πρὸς βορρᾶν, μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου πρὸς νότον καὶ κάτωθεν μὲ τὸν κοινὸν δρόμον· τὸ ἄνωθεν χωράφιον πλησίον τῆς Ἀμπελιάς τὸ τοῦ Νικουλία λεγόμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Δημητρίου Ἰορδάνου καὶ Ζαρίφη Σπύρου· τὸ χωράφιον τοῦ Καριοφιλάκη λεγόμενον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ συνορευόμενον μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου· τὸ χωράφιον τῆς Μαύρης Σκαμιᾶς λεγόμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Ἀθανασίου Προαστίτου καὶ Ἡλία Σπύρου· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὴν θέσιν Σκόρδου κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Δράκου Θελασσινοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ μετὰ τῆς χήρας Ἀλέξινας· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὸν Ἐπάνω Δρόμον κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου Σταυρινοῦ· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὴν θέσιν Σανοὺς κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ἀργυροπούλου καὶ Δημητρίου Σάββα· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὴν θέσιν Βάραγκα κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Κωνσταντινάκη Ἰωσήφ καὶ Ἀγγελῆ Γιάννη· τὸ εἰς τὴν θέσιν Σανοὺς κείμενον χωράφιον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Γεωργίου Πατζαμανάκη καὶ Ἀριστοτέλους Νικολάου. Ἄπαντα ταῦτα κοιλῶν ὡς ἐγγιστα δεκαπέντε, ἀριθ. 15, ἀνταλλάσσονται μὲ τὸ τῆς Σχολῆς ὡς ἄνωθεν εἴρηται τῇ συγκαταθέσει καὶ γνώμῃ τοῦ ἡγουμένου Κ. Σαμουὴλ Ῥαμπαζῆ ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς τὰ ρηθέντα χωράφια θέλουν εἶσθαι κτήματα ἀναπόσπαστα τῆς Σχολῆς, καθὼς καὶ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου θέλει εἶσθαι κτήμα ἀναφαίρετον τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀξία τῶν χωραφίων ὑπάρχει ἄνισος, διὰ τοῦτο παραδέχεται / ὁ ἡγούμενος κύριος Σαμουὴλ Ραμπαζῆς ὅπως πληρώνη κατ' ἔτος τοὺς βασιλικοὺς φόρους τῶν ρηθέντων χωραφίων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὸ ἴσον τοῦ παλαιοῦ του κοτζανίου, χωρὶς ποτὲ νὰ θελήσῃ ἵνα ἐξάξῃ ταῦτα ἐξ αὐτοῦ οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ μετ' αὐτοῦ ἡγούμενοι καὶ διαχειρισταί, ἀλλ' αὐτοὶ μὲν πληρώνοσι τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ ὅπερ δεδώκαμεν. Οὐδεὶς δὲ ἐκ τῶν συμβαλλομένων

μελῶν δικαιούται ἵνα μεταμεληθῆ ἢ ἀλλοιώσῃ τὴν γιγνωμένην ἀνταλλαγὴν ὡς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένετο εὐχαρίστως καὶ οἰκαιοθελῶς, ἀλλ' εἶναι, θέλουσι καὶ διαμένειν εἰς αἶωνα τὸν ἅπαντα ἀνέπαφον καὶ τετελεσμένην. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν αὐλικὸν καὶ ἀνταλλακτικὸν ἔγγραφον εἰς δύο ἴσα ἀπαράλλακτα τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιβεβαιώσῃ κεκυρωμένον δὲ καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς ἀμφοτέρων, κατεστρώθη καὶ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐπεδόθη τὸ μὲν τῇ κοινότητι Ἀλώνης τὸ δὲ τῷ ἡγούμενῳ κύρ Σαμουήλ Ῥαμπαζῆ πρὸς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἀλώνη τῇ 9 Δεκεμβρίου, 1883.

ὁ ἡγούμενος Σαμουήλ Ῥαμπαζῆς ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Ἐπειδὴ ἀπολέσθη ἡ κοινὴ σφραγὶς ἐπικυροῦται διὰ τῆς ἰδιαίτερας σφραγίδος τοῦ δημάρχου Δημητρίου Δροσινουῦ

Νικολάκης Μανόλη.

[Τ. Σ.]

χ(ατζῆ) Μεργουζῆ χ(ατζῆ) Κωνσταντίνου.

Κωνστ. Ἀργυρόπουλος.

Θωμᾶς Σταυρινοῦ.

Νικόλαος Κωνσταντίνου.

Παντελῆς Μανόλη.

Παναγιώτης Παπαδόπουλος.

Βασίλειος Γεωργίου.

Δράκος Θαλασσινουῦ.

Σταυράκης Ἀντωνίου.

Ἰωάννης Δανιήλ.

Μανόλης Νικολάου.

Ἰω. Βαλασιδῆς.

Α. Γεωργιάδης.

Φάκ. 78, ἀρ. 90.

27 Σεπτεμβρίου, 1893.

Μονόφυλλο 0.36 × 0.235 μ.

Πρὸς τὸν πανοσιολογιώτατον ἡγούμενον τῆς Ι.Μ. τοῦ Ἁγίου Νικολάου κ. Σαμονήλ Ραπαζῆν.

Τρία κατὰ συνέχειαν ἐτη ἐξακολουθῶ τακτικῶς νὰ σοὶ γράφω τὰ τοῦ Μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τὴν διάθεσιν τῶν κατοίκων οἱ ὅποιοι βασιζόμενοι, ὡς λέγουν, ἐπὶ ἐγγράφων ἤθελον νὰ κυριεύσουν τὸ Μονύδριον μετὰ τῶν κτημάτων. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἔμειναν μόνον μετὰ τοὺς λόγους των. Πέρυσιν,

ὡς σὰς ἔγραφον, ἦλθεν κάποιος Γεδεών μέλος τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑταιρείας φέρων μεθ' αὐτοῦ καὶ συστατικά πατριαρχικά διὰ νὰ ἀντιγράψῃ τοὺς κώδικας τῆς Μητροπόλεως καὶ τῶν Ἱ. Μονῶν, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς διὰ νὰ κολακεύσῃ τοὺς κατοίκους νὰ γίνουσι συνδρομηταὶ εἰς τὸ πόνημά του ἄρχισεν νὰ γράφῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα (Ἐνατολικὸς Ἄστυρ) διατριβὰς ἐναντίον τοῦ Μονυδρίου καὶ ἐρεθίζων τοὺς κατοίκους. Ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἔνεκα τῶν κακουχιῶν ἃς ὑπέστην ἔπαθεν ἡ ὑγεία μου, ἀναγκάζομαι νὰ μεταβῶ εἰς Κων/λιν πρὸς περιθαλψιν τῆς ὑγείας μου, ὅ,τι κάμεις κάμε, μὲ πρῶτον ἀτμόπλοιον σὲ περιμένω νὰ ἔλθῃς νὰ μείνῃς εἰς τὸ Μονυδριον διὰ νὰ μὴν μένῃ μόνον καὶ λάβουσι ἀφορμὴν οἱ κάτοικοι [νὰ] ζητήσουσι νὰ ἐπέμβουσι διότι ἐν ὅσῳ διαμένει καλόγηρος δὲν δύνανται νὰ κάμωσι τίποτε. Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν νὰ σὲ γράψω ἂν δὲν ἤμπορῆς νὰ ἔλθῃς μόνος σου, ἃς φροντίσῃ ἡ Ἱ. Μονὴ νὰ στείλῃ ἕναν ἀδελφὸν μὲ πρῶτον ἀτμόπλοιον διότι ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ | θὰ εἶσαι αἷτιος τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ζημίας τῆς Ἱ. Μονῆς διότι τὸ Μονυδριον ἂν τὰ εἰσοδήματά του εἶναι γλίτσхра, ἡ ἀξία του ὅμως εἶναι μεγάλη καὶ λάβετε τὰ μέτρα σας. Ἐγὼ ἂν δὲν φανῇ ἐντὸς ὀλίγου κανεὶς ἀδελφὸς ἀπὸ αὐτοῦ θὰ τὸ ἀφήσω νὰ φύγῃ καὶ ἔστω πρὸς εἰδησίην σου. Ταῦτα διὰ τελευταίαν φορὰν καὶ μένω

τῆς ὑμετέρας πανοσιολογιότητος

ὅπως πρόθυμος

Δαμασκηνὸς Μ. Καίρης.

Ἐν Πασᾷ Λιμανίῳ τῇ 27 7βρίου, 1893.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

Στὴν Ἄλωνα καὶ ἰδίως κατὰ τὴν παλαιότερη ἐποχὴ τὸ οἰκογενειακὸ ἐπώνυμο δὲν ἦταν σὲ χρῆση καὶ οἱ κάτοικοι ἀναφέρονται, καὶ ὑπογράφουν, συνήθως μὲ τὸ βαπτιστικὸ τους καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα ἢ σπανιότατα τῆς μητέρας. Τὸ πατρωνυμικὸ αὐτὸ ποῦ εἶναι σὲ γενικὴ πτῶση δὲν μεταδίδεται στὰ παιδιὰ καὶ ἔτσι σὲ καμιὰ περίπτωσιν δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ἐπώνυμο. Κάποτε παρουσιάζεται κάποιον πατρωνύμιον ποῦ προφανῶς κατὰ τὰ μετέπειτα χρόνια ἐξελίχθηκε σὲ ἐπίσημον ἐπώνυμον.

Στὸ Εὐρετήριο τὰ πρόσωπα ἀναγράφονται, ἐὰν δὲν πρόκειται γιὰ καθαρὰ ἐπώνυμα ἢ ἔστω καὶ γιὰ πατρωνύμια, μὲ βάση τὸ βαπτιστικὸ καὶ τὸ πατρωνυμικόν, ἐὰν ἀναφέρεται.

Οἱ παραπομπὲς γίνονται στὸν αὐξοντα ἀριθμὸ τῶν ἐγγράφων.

(α) ΤΟΠΟΙ

Ἄγκαρινα Λάκκα 69	Γιάμα 40, 41
Ἄλωνα 49, 67· Ἄλωνια 43	Γρίπος 41
Ἄλωνα [χωριό] 3, 4, 9-11, 13, 22, 32, 33, 38, 40, 41, 43, 44, 47, 49, 51, 54, 56, 59-61, 63-66, 68, 69, κάτοικοι	Δαμασκηνοῦ ἢ βρύση (τοῦ) 11, 15, 41, 65, 67
Ἄλωνιάτης 33	Δέντρο 21, 18· Παναγία τῶν Δέντρων 50
Ἄμμον (εἰς τὸν) 11· εἰς τὴν Ἄμμον 41	Ἐλμπιζλι 26
Ἄμπελάκι 41	Ἐπάνω Δρόμος 69
Ἄμπελιάς (τῆς) 69	Ἐρὰ [νῆσος] 11, 39, 40· Γερρά 41
Ἄμυδαλιά 40, 41, 50· Μυδαλιά 6	Ἰμπορεῖο [Ἄνδρος] 40
Ἄπιδιά 25	Καβάλι 11
Ἄρτάκη 28	Καλάμι 2Γ, 2Δ, 2Ζ, 11, 41
Ἄστοιβῆ 50	Κάμπος 37, 40
Ἄφουσία [νῆσος] 57	Καστράκι 11, 22
Ἄχλαδιά 11, 22, 40, 41, 50, 69	Κατὰς 40· Κατῆς 41· Καδετῆ 36
Βάραγκα 69· Βάρακα 41	Κοκκινόνηση 25
Βελεγράδων μητροπολίτης 60	Κομνενόν (εἰς τὸν) 27
Βόρι 2Α, 2Η, 10, 18, 44, 59, 65· κάτοικοι	Κούνια 2Η
Βορινός 2Ζ, 24	Κούταλις [νῆσος] 55, 57
Βουλγάρο(ν) ἢ Βουργάρο(ν) 2, 3, 10, 11, 17, 21, 40, 52 → καὶ Πασαλι- μάνι	Κύζικος 26, 60
Γεφύρι 11, 36, 40, 41, 50	Κυρούλια (εἰς τὰ) 11, 22· Κερούλια 41· Κερβούλια 40· Κερύλια 36

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Κωνσταντινούπολις 7, 35, 43, 45, 46, 61,
65, 70· Βασιλεύουσα 57

Λαγγάδα 11, 22

Λαγγάδι 5

Λαγκαρίνα 41

Λάκκον (εἰς τὸν) 11, 41

Λαρίσης μητροπολίτης 60

Λιβάδι 9

Λιμαριά 40

Λίμνην (εἰς) 40, 41

Μακρυνάρα 67, 69· Μακρονάρα 11, 41·
Μακρονάρη 40

Μανάρα ἢ Ρωδιά (τοῦ) 9

Μαρμαρινάκαινας (τῆς) 22

Μαυραμπέλι 11, 41· Μαῦρο Ἄμπέλι 65

Μαύρη Σκαμιά 69

Μαῦρον 36

Μερράς 11, 65· Μοιράς 40

Μικρά Ἄστια 39, 40

Μπαϊράκι 40, 41

Μπάνια 11, 24, 28, 30, 40, 41

Μυγαλιά → Ἄμυγαλιά

Νικαίας μητροπολίτης 60

Νικούλια (τοῦ) 69

Νιμπορειὸς → Ἰμπορειὸ

Παλαιὸς Μύλος (στῆς) 21Α

Πάνορμος 65

Πασαλιμάνι [νήσος] 10, 13, 44-46, 52,

54-56, 60, 62, 65, 68, 70· [= Βουρ-
γάρο] 2Β, 2Γ, 2Ι, 3, 17, 34, 36, 37,
41, 44, 48, 49, 59, 65

Πελά (στοῦ) 1

Ποταμιά 4, 11, 41

Προϊκόνησος 37, 39-41, 43, 46-47, 61,
62

Ρούμπα 11, 17, 41

Σανούς 42, 69

Σέπτι τοῦ Δένδρου 18

Σημαντήρι 31

Σκηποκάλα 2Θ

Σκόρδου 69

Σκουπιά (Σκουπία) 10, 20, 21, 22, 44, 59-
61, 65-67· κάτοικος Σκουπιώτης
48· δρόμος σκουπιώτικος 22

Συκαμινέα 41· Σκαμιά 40

Συκιά 40, 41, 50

Τιμόνι 40, 41, 50

Τράβα 11

Φάραγγα (στοῦ) 32

Φουρνάκι 3· Φορνάκια 20· Φουρνάτσα 41

Φώταινας (τῆς) 11, 22

Χαλκηδόνας μητροπολίτης 60

Χοντρὸν Βουνὸν 11, 22, 41, 65

Χουχλιά (Χουχλία) 10, 44, 59, 65

Χώρα [= Ἀλώνη] 43

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

(β) ΠΡΟΣΩΠΑ

- Ἄγάπιος (διάκονος) 12
 Ἄγαπιος (προηγ.) → Κροκόδειλος,
     Ἄγαπ.
 Ἀγγελάκης 11
 Ἀγγελάκης, χατζῆ 10, 11, 22
 Ἀγγελάκης Ἀνδρέα 66
 Ἀγγελάκης Ἀτιμᾶ 44
 Ἀγγελάκης τοῦ Περπόλια 22
 Ἀγγελάκης Σωτηράκη 51
 Ἀγγελάκης χατζῆ Ἀναστάση 34
 Ἀγγελῆς, χατζῆ 16
 Ἀγγελῆς τοῦ [...] 22
 Ἀγγελῆς τοῦ Γιαννακάκη 9
 Ἀγγελῆς Γιάννη 69
 Ἀγγελῆς Μανόλη (Ἐμμανουήλ) 41, 44, 59
 Ἀγγελῆς Σωτήρη 66
 Ἀγιανός 6
 Ἀθανάσης 2Θ
 Ἀθανάσης Ἰωάννου Σάμιος 49
 Ἀθανάσιος → Παλαιολόγος, Ἀθ.
 Ἀθανάσιος χατζῆ Διασάρη 65
 Ἀθανάσιος, Παναγιώτης 39-41, 43, 44-47
 Ἀλέξαινα, χήρα 69
 Ἀλεξανδρῆς Βασιλείου 44
 Ἀλεξανδρῆς Δρακάκη 2Γ, 2Ε, 4, 6
 Ἀλέξανδρος βουτζῆς 44
 Ἀλέξης 9
 Ἀλιβίτζης, Διαμαντάκης 22
 Ἀλιγιαζίτζόγλους, χατζῆ Μουσταφᾶς 28
 Ἀναγνώστης 2Α
 Ἀναγνώστης (δῆμαρχος) 59
 Ἀναγνώστης τοῦ ποτέ Ἀντώνη 32
 Ἀναγνώστης τοῦ Γιακουμῆ 2Β, 2Γ, 2Ζ
 Ἀναγνώστης Δημητρίου 44
 Ἀναγνώστης τοῦ Διαμαντάκη 11
 Ἀναγνώστης Ἰωάννου 65
 Ἀναγνώστης Μανόλη 44
 Ἀναγνώστης Μαντζολάκη 51
 Ἀναγνώστης Μιχαήλου 10, 20
 Ἀναγνώστης Μιχάλη 59
 Ἀναγνώστης Νικολάου 44
 Ἀναγνώστης Παναγιώτου (Παναγιωτάκη),
     χατζῆ 44, 50, 59, 65
 Ἀναγνώστης Τζαννῆ 9· Τζαννόγλους 11
 Ἀναγνώστης Τριναφυλλοῦ 10, 20
 Ἀναγνώστης Φώτη 59
 Ἀνανίας, Προικονήσου 9, 10, 12-14,
     45
 Ἀναστασία 2Δ
 Ἀναστάσης 2Α, 2Γ
 Ἀναστάσης Δημητρίου 66
 Ἀναστάσης τοῦ Ἰωάννη 5
 Ἀναστάσης Ἰωάννη, παπᾶ 6
 Ἀναστάσιος σακελλάριος, παπᾶ 42, 43, 59
 Ἀνθιμος, Βελεγράδων 60
 Ἀντωνάκη ρεζῆς 10
 Ἀντωνάκης, χατζῆ 10
 Ἀντωνάκης Σταθόρη 44
 Ἀντώνης 2Θ, 10
 Ἀντώνης, μάστρο 48
 Ἀντώνης, χατζῆ 32
 Ἀντώνης τοῦ Παρσιανοῦ 20
 Ἀντώνης Ρέτζου 9
 Ἀντώνιος Ἀγγελῆ 66
 Ἀντώνιος Ἀργύρη 66
 Ἀντώνιος Γεωργίου 66
 Ἀντώνιος Δομestίχου 51
 Ἀντώνιος Κωνσταντίνου 37, 49
 Ἀξιώτης, Θεόδωρος ποτέ Δημ. 42
 Ἀξιότογλους, Πέτρος 9, 11, 13
 Ἀποστολάκης Ἀναγνώστου 66
 Ἀποστόλης Βγένου 17
 Ἀποστόλης Σωτήρη 30
 Ἀπόστολος Σταθῆ 48, 51
 Ἀργύρης Μανόλη 65, 66
 Ἀργυρόπουλος, Κωνσταντῖνος 51, 66, 69
 Ἀριστοτέλης Νικολάου 69
 Ἀρτεμίου 36
 Αὐγερινός Βλάση 65
 Αὐγουστής 34
 Ἀχμέτ ἐφέντης, χατζῆ 12

 Βαλασίδης, Ἰωάννης 69
 Βαλασίδης Κωνσταντῖνος 59
 Βαρσαμῆς 42
 Βαρσαμῆ ρεζῆς τοῦ ποτέ Κοσμᾶ 25, 29,
     30
 Βασίλειος Γεωργίου 69
 Βασίλειος Θεοδώρου (δῆμαρχος) 65
 Βασίλειος Μιχαήλου 67

- Βασίλης τοῦ Καστρινοῦ 31
 Βασίλης Πέτρου 51
 Βασίλης Ρέτζου 9
 Βασιλιπούλα 2H
 Βγενόπουλος τοῦ Μοσχάκη 2B
 Βγενόπουλος τοῦ Μοσχολιοῦ 2Δ, 2Ζ
 Βενετζιάνα ποτέ Μιχάλη 27
 Βερζιανός Νικολάκη 2B
 Βλαστάρης 2B
 Βλαστάρης χατζή Γεωργάκη 65
 Βλαστάρης, Αὐγερινός 34
- Γαβριήλ → Παλαιολόγος, Γαβριήλ
 Γαβρίλης Κωνσταντίνου 66
 Γαϊτανιῶ 9
 Γαϊτανιῶ σῆζ, Εὐαγγελينوῦ 2Δ
 Γαρδέλης, Διονύσιος 52
 Γεδεών, ποτέ ἀρχιμανδρίτης 3
 Γεδεών, προηγούμενος 16
 Γεδεών → Χαζάπης, Γεδεών
 Γεδεών, Προικονήσου 34, 45-47, 49, 50, 53-60
 Γεδεών, Μανουήλ Ι. 70
 Γεωργάκης 2Θ, 10
 Γεωργάκης, χατζή 10
 Γεωργάκης Ἀγγελάκη 43, 51
 Γεωργάκης Ἀργύρη 23
 Γεωργάκης ποτέ Ἀργύρη 17
 Γεωργάκης τοῦ Γιαννάκη, χατζή 16
 Γεωργάκης Ἰωάννου, χατζή 44, 59
 Γεωργάκης Κωνσταντίνου 66
 Γεωργάκης Κωσταντᾶ 50
 Γεωργάκης τοῦ Μιχάλη 4, 6
 Γεωργάκης Παναγιωτάκη 44
 Γεώργης Ἀναστάση 66
 Γεώργης Ἀνδριος ἢ Κουκογιώργης 66
 Γεώργιος Ἀντριώτης 51
 Γεώργης Ἰωάννου 66
 Γεώργης ποτέ Στρατῆ ρεΐζη 17
 Γιώργης σακελλάριος, παπᾶ 5, 6
 Γεωργιάδης, Α. 69
 Γεωργίκης τοῦ Αὐγερινοῦ 22
 Γεώργιος Ἀναγνώστου 43, 51
 Γεώργιος Ἀνδιά 48
 Γεώργιος Δημητρίου 34
 Γεώργιος ἐκδικος 7
 Γεώργιος Μιχάλη 65
 Γεώργιος Σπύρου 59
- Γεώργιος Χρυσοστόμου 51, 66
 Γεώργος τοῦ Ντάνη 4
 Γεώργος τοῦ Ντατίνη 6
 Γεωργοῦσης 10
 ... Γιαννακάκη 66
 Γιαννακάκη ρεΐζης 10
 Γιαννακάκης τοῦ Νικόλα, χατζή 20
 Γιαννάκης 2I
 Γιαννάκης Θεοφάνη 66
 Γιαννάκης Μανόλη 44
 Γιαννάκης σακελλαρίου 51
 Γιαννάκης ποτέ Στρατῆ ρεΐζη 17
 Γιαννάκης Χριστοδοῦλου 44, 51
 Γιαννακός, σιὸρ 33
 Γιάννης Ἀντριώτης 21
 Γιάννης τοῦ Νίκου πατέρας, μάστρο 6
 Γιάννης Φώτη 48
 Γκόλφης 2IA
 Γούναρης, Γιαννοῦλης 40
 Γρηγοράκης Σίμου 66
 Γρηγοράσκος, ποτέ 29
 Γρηγόριος Ζ΄ (πατριάρχης) 53
 Γρηγόριος (ἀρχιδιάκονος) 12
 Γριπιώτη ρεΐζης 3
- Δαμηράλης, Ι. Μ. 40
 Δανιήλ Ἀντριώτης, παπᾶ 16, 19 —
 καὶ Κόκκινος, Δανιήλ
 Δημητράκη Δροσινῶ 51, 59, 66
 Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ 2Γ, 2Ζ, 4, 6
 Δημητρακοῦλης 2Δ
 Δημήτρης Δράκου 66
 Δημήτρης Ἰορδάνου 66, 69
 Δημήτρης Νικολάου 66
 Δημήτρης Σάββα 66, 69
 Δημήτριος Γιαννάκου 67
 Δημήτριος Διαμαντάκη 51
 Δημήτριος Καριοφίλη 51
 Δημήτριος Λεμονῆ 59
 Διαλεμένος 10
 Διαλεμένος τοῦ Σγούρου 2Θ
 Διαλεμένος τοῦ Σταμάτη 14
 Διαμαντάκης 9, 10
 Διαμαντῆς τοῦ Ἀβραμιλιώτη, γέρο 15
 Διαμαντῆς Δημητράκη 51
 Διαμαντῆς Δράκου 51
 Διαμαντῆς Ἰωάννου 66
 Διοματάκης τοῦ Βγενόπουλου 13, 17

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

- Διονύσιος (ἀρχιμανδρίτης) 54
 Διονύσιος, Προικοννήσου 62-65, 69
 Δόξης 6
 Δόξης, χατζή 10
 Δόξης του χατζή 2B, 2A, 2E, 2C
 Δόξης χατζή Μέγου 31
 Δόξης του Νικολάκη 4
 Δόξης του χατζή Παναγιώτου 2Γ, 13
 Δούκας, χατζή 31
 Δράκος, χατζή 37
 Δράκος Ἀναστάση 51
 Δράκος Θαλασσινοῦ 66, 69
 Δρονιάκης, Νικόλας 42
 Δροσινός Νικολάου 66
 Δροσινός, Δημήτριος (δήμαρχος) 69
- Ἐλένη 2Z
 Ἐλευθέριος Νικολάου 69, 43, 44
 Ἐλευθέριος τοῦ Μποσινάκη 11
 Εὐαγγέλης 36
 Εὐαγγελία 2A
 Εὐαγγελινός 2Γ, 16· Βαγγελινός 6
 Εὐαγγελινός Λεονάρδου 65
 Εὐδοκιάδης, Γερμανός (ιερομ.) 39, 40, 46,
 50, 52
 Εὐθύμιος (ιερομ.) 21, 24
 Εὐπραξία 41
 Εὐστράτιος 17
 Εὐστράτιος οἰκονόμος, χατζή παπᾶ 50
- Ζάνος, Π. Α. 46
 Ζαρίφης 13
 Ζαρίφης Σπύρου 69
 Ζαφειράκης 10
 Ζαφείρης, χατζή 10
 Ζαφειρίτσα 16
 Ζαφειρῶ 2C
 Ζαχαρίας (πρωτοψάλτης) 66
 Ζαχαρίας Ληγοράκη 44
 Ζερπούλης 9, 16
 Ζερπούλης τοῦ Γαρόφαλου 11, 22
 Ζερπούλης τοῦ Πολυχρόνη 18
 Ζιρλίκος, Μιχαλάκης 31
 Ζωίτσα ποτέ Κωσταντίνου 23
- Ἡλίας Σίμου 66
 Ἡλίας Σπύρου 69
- Θανάσης τοῦ Γαρόφαλου 9, 22
- Θανάσης τοῦ ποτέ Κοσμά, ποτέ 25
 Θεοδόσης Διασοῦρη 17
 Θεοδόσης χατζή Κωνσταντίνου 44
 Θεοδόσιος (πατριάρχης) 7
 Θεοδόσιος, προηγούμενος 25, 27, 29
 Θεοδωράκης 2I, 10
 Θεοδωράκης, χατζή 17, 24
 Θεοδωράκης Ἀναγώστου 17
 Θεοδωράκης Βαγγέλη 66
 Θεοδωράκης Χρυσοστόμου 44
 Θεοδωρίδης, Βασίλειος 59
 Θεόδωρος 43
 Θεόδωρος Ἰωάννου 66
 Θεόκλητη 2I
 Θεολόγος 9, 10
 Θεολόγος τοῦ Νικόλα 11, 22
 Θεοφάνης τοῦ Δημητράκου 24
 Θεοφάνης Γεωργίου 66
 Θεόφιλος 52
 Θεοχάρης 10
 Θεοχάρης χατζή [...] 44
 Θεοχάρης Ἀναστασίου 65
 Θεοχάρης Κανέλου 24
 Θεοχάρης Παναγιώτου 49, 69
 Θεόχριστος 34
 Θεόχριστος τοῦ Καθήλογου 11
 Θεόχριστος τοῦ Πέτρου 22
 Θωμάς 26
 Θωμάς Ἀντωνίου 51
 Θωμάς Σταυρινοῦ 51, 69
- Ἰάκωβος Σταυρινοῦ 69
 Ἰμπραήμ ἀγάς 11
 Ἰσαρης, Παρθένιος 50
 Ἰσμαήλ ἀγάς 18
 Ἰωακείμ Β' (πατριάρχης) 60, 61, 46
 Ἰωακείμ Γ' (πατριάρχης) 63, 64
 Ἰωακείμ, Λαρίσης 60
 Ἰωάννης [...] 59
 Ἰωάννης Ἀναστασάκη 44
 Ἰωάννης παπᾶ Γεώργη 66
 Ἰωάννης Δανιὴλ 69
 Ἰωάννης Χρυσοστόνου 43, 44
 Ἰωσήφ ὁ Καλαφάτης 24
 Ἰωσήφ Κωνσταντ(ιν)άκη 51, 66
- Καζουρίδης, Παρασκευᾶς 31
 Καίρης, Δαμασκηνός Μ. 70

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

- Καλαφατάκη, σύζυγος Σταυράκη 37
 Καλλίνικος, Χαλκηδόνος 60
 Καλλονᾶς 15
 Καλλονᾶς Διαλεμένου 9
 Κανέλης Αὐλωνιάτης 5
 Κανέλης Βορινός 2ΙΑ, 24
 Κανέλος τοῦ Μητροῦ 2Β
 Καραγιάννης 2Δ, 2Ε, 2Ζ', 3
 Καραγιάννης ποτὲ Κωνσταντῆ ρεζῆ 5
 Καρατζᾶ, Ταρσίτζα σύζυγος Νικολάου 7
 Καρατζᾶς 2Ζ'
 Καριοφιλᾶκης 69
 Καριοφίλης 41
 Καριοφίλης, Δημήτρης 66
 Κατζαμάκης, Γεώργιος 49
 Καψουλᾶκης, Ἄποστολος 49, 67
 Κιραμιδάρη, Μαρία τοῦ 31
 Κλινᾶς, Γιαννάκης 34
 Κόκκινος, Δανιὴλ 52 → καὶ Δανιὴλ Ἄντριώτης
 Κομμενάκης Διενόπλου 23
 Κοζοῦνης, γέρο 4, 6, 18
 Κουκίτζας, Μεργουζῆς 22
 Κουκογιώργης → Γεώργης Ἄνδριος
 Κουμαριανός, Γεώργιος 48
 Κουντουριώτης, Α.Γ. 61
 Κουρεχάκης, Ἀγάπιος (ιεροδ.) 42-47, 52, 66
 Κουρεχάκης, Βασίλειος Ἴ. 42
 Κροκόδειλος, Ἀγάπιος 17-19, 28, 32, 52
 Κροκόδειλος, Λαυρέντιος (ιερομ.) 41, 46, 52
 Κρυσταλίδης, Φώτιος 65
 Κυριάκης Νικολάου 49
 Κυριάκος, χατζῆ 10
 Κωνσταντῖνος, χατζῆ 44
 Κωνσταντῖνος Ἀλεξάνδρου 65
 Κωνσταντῖνος Ἀχερά 66
 Κωνσταντῖνος Βαγγέλη 66
 Κωνσταντῖνος Βαρσαμῆ 59
 Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλάκη 2Β, 2Ζ
 Κωνσταντῖνος Δροσινοῦ 66
 Κωνσταντῖνος Εὐστρατίου 66
 Κωνσταντῖνος Ἰωάννου 66, 69
 Κωνσταντῖνος Ἰωσήφ 66, 69
 Κωνσταντῖνος Νικολάου, χατζῆ 43, 44, 51
 Κωνσταντῖνος τοῦ Πατερᾶκη 27
 Κωνσταντῖνος Χριστοδοῦλου 65
 Κωπιτζάκις 69
 Κωσταντάκης Ἀστέρη 44
 Κωστής Παναγιώτου 43, 44
 Λαμπαδάρινα 32
 Λαμπαδάριος 10
 Λεμονῆς 24, 29, 30
 Λεμονῆς Ἀργύρη 17, 25, 27
 Λεμονόγλου Δημητράκη ρεζῆ 5
 Λεοντία (μοναχῆ) 62
 Λεόντιος, παπᾶ 8
 Λευτέρης 10, 18
 Λινάρδος Σταμάτη 44
 Λογοθέτης 2Α
 Λογοθέτης τοῦ Ζερπουλή 4
 Λύγκα, Γιαννάκος Χρήστου 34
 Μάγος, Βασίλειος 69
 Μακάριος (ιερομ.) 15
 Μαλάμα τοῦ Στεφάνου 9
 Μαλτέζος χατζῆ Δημήτρι 44
 Μαμάκης, Ἀντώνιος 65
 Μανολάκης τῆς Λυγερῆς 17
 Μανόλης ποτὲ Ἀργύρη 17
 Μανόλης τοῦ Ἀργύρη 27
 Μανόλης ποτὲ χατζῆ Δανιὴλ, ποτὲ 8
 Μανόλης Νικολάου 66, 69
 Μαρία ποτὲ Κωνσταντῖνου 23
 Μαυρουδῆ 2Η
 Μαυρουδῆς Σάββα (Σαββάσουλας) 51, 66
 Μέγος Εὐδοξίας 65
 Μείμειτ ἄγας 2Α
 Μένεος, χατζῆ 30
 Μεργουζῆς 2Γ, 2Ε, 2Ζ, 4, 6, 10
 Μεργουζῆς τοῦ Ἀνεγνώστη 11
 Μεργουζῆς χατζῆ Κωνσταντῖνου, χατζῆ 69
 Μεργουλάς, χατζῆ 66
 Μερτζανιά 25
 Μητροφάνης, Ἄνδρου καὶ Κέας 68
 Μητροφάνης (ιερομ.) 4
 Μιχαὴλ Ἰωάννου 66
 Μιχαήλος Παναγιώτου 44
 Μιχάλης τζορμπατζῆς 32
 Μιχάλης χατζῆ Κυριάκου 66
 Μιχάλης Χρυσοστόμου 66
 Μιχαλιὸς Παναγιώτη 59

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

- Μιχαήλς τοῦ Κατζίκα 9
 Μνοστή 3
 Μνοστή σύζυγος Βαρσαμῆ 2Η
 Μνοστούλα ποτέ Ματζόλια 9
 Μόρφης τοῦ Βασιλῆ 2Γ
 Μπαλάνος, Δημήτριος 35
 Μπαλάσης, χατζῆ 37
 Μπαρμπούνης (Παρπούνης) 18
 Μπεϊγλῆς, Σταμάτης 2Α
 Μπίστης, Νεόφυτος 46, 52
 Μποσινάκης, Λευθέρης 22
- Νέγρης, Παγκράτιος 52
 Νεόφυτος (πατριάρχης) 12
 Νεόφυτος, Σεργῶν 60
 Νικηφόρος, Προικονήσου 17
 Νικηφόρος Ἰβηρίτης, προηγούμενος 9
 Νικόδημος, Κυζίκου 60
 Νικολάκης 10, 18
 Νικολάκης Κούτης(;) 2Ε
 Νικολάκης Μανόλη 43, 59, 66, 69
 Νικολάκης (Νικόλας) τοῦ Παναγιώτη 2Α,
 6
 Νικόλαος (Νικόλας) Γρηγόρη 34, 44
 Νικόλαος Κωνσταντίνου 69
 Νικόλαος Χριστοῦ 65
 Νικόλας 2Ε, 9, 23
 Νικόλας τοῦ Γιαννάκη 4
 Νικολῆς Κωνσταντίνου 66
- Ξανθῆ 2ΙΑ
- Ὀρνέτα 32
- Παῖσιος Χωρηνός (ιερομ.) 7
 Παλαιολόγος, Ἀθανάσιος 20, 52
 Παλαιολόγος, Γαβριήλ 28, 52
 Παλαιολόγος, Νεῖλος 3, 5, 6, 9, 10, 13,
 14, 45, 52
 Παναγιώτης 2Α, 2ΙΑ, 10
 Παναγιώτης Ζαχαριά 66
 Παναγιώτης ποτέ Μιχάλη 27
 Παναγιώτης παπᾶ σακελλαρίου 49
 Παντελῆς Μανόλη 51, 59, 66, 69
 Πανώριος, Γ. 65
 Παπαδάτος, Ἰωάννης 28
 Παπαδόπουλος, Παναγιώτης 69
 Παπάζογλου, Γεωργάκης 17
- Παρησιανὸς ρεζῆς 10
 Παρπούνης τοῦ ποτέ Θωμᾶ 15 → καὶ
 Μπαρμπούνης
 Παρσιανὸς Χριστοδοῦλου 15
 Πασχάλης ποτέ Ματζόλια 9, 22
 Πασχάλης, Δημήτριος 40
 Πασχάλης, Ἰωακείμ Π. 39, 40
 Πασχαλιά ποτέ Στρατῆ ρεζῆ, χατζῆ 17
 Πατάκης, Ἀθανάσιος 65, 67
 Πατζαμανάκης, Γεώργιος 69
 Παυλῆ, χήρα τοῦ 16
 Παυλῆς 9
 Πετρῆς τοῦ Νεραντζῆ 25, 29, 30
 Πέτρος 32
 Πέτρος, γέρο 10
 Πέτρος, γέρο 48, 49
 Πέτρος Γεώργου 49
 Πέτρος τοῦ Γκόλφη 2ΙΑ
 Πλάτωνος, σύζυγος Ἐλευθερίου 40
 Πλούμης 3
 Πλούσιος 20
 Πιολυζώνης Σεργιώτου 48, 49
 Πολύκαρπος, προηγούμενος 20
 Πολυχρόνης κουτζῶς 15
 Ποτλῆς, Μ. 40
 Πουσπουνῆς, Λευθέρης 31
 Πραϊμης τοῦ Χατζάγα 22
 Προαστίτης, Ἀθανάσιος 69
 Πρόγητος, Σταυράκης 65
- Ραμπαζῆς, Σαμουήλ 39-41, 47, 49, 53-62,
 64-70
 Ρέτζος → Ἀντώνης, Βασίλης
 Ρήγας 11
 Ρήγας τοῦ Πέτρου 22
 Ρόδης τοῦ Ἀλεξανδρῆ 27
 Ροδιά 17
 Ροδοσταλένια
 Ροζάνδρα θυγάτηρ ποτέ Ἀντωνάκη 13
 Ρουδίτης, Ἀντώνης 31
- Σάββας Ἀναγνώστου 66
 Σαμουήλ, παπᾶ 59
 Σαρτίρης 41
 Σγούρος 2Θ
 Σεβαστάρης, Δημήτρης 26
 Σεραφεῖμ, προηγούμενος 30
 Σέργιος Διαμαντῆ 51

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

- Σίμος Θεοδωρή 66
 Σίμος Κωνσταντίνου 43, 59, 66
 Σίμος, Ε. 61
 Σκοπιώτης 48
 Σκουλής Παναγιώτου 59
 Σκουρλίσης, Σταυρής 48
 Σορόπουλος, Νικόλαος 1
 Σουλτάνα 3
 Σουρμεγιώ ποτέ Ματζόλια 9
 Σούφ κελεπής 1
 Σοφία ποτέ Ματζόλια 9, 22
 Σοφιανός βουτζάς 2Δ
 Σοφιανός του Γιακουμάκη 11
 Σοφιανός τής Τέλιας 22
 Σοφίτζα ποτέ Ματζόλια 9
 Σπύρος Νικολάου 66
 Στάθης 'Αποστόλου 66
 Σταθόρης 9
 Σταμάτης 10
 Σταμάτης του Χριστοδούλου 11, 22
 Σταμάτιαλης, Γεώργιος 48, 49
 Σταυράκης 42, 59
 Σταυράκης 'Αντωνίου 69
 Σταυριανός ποτέ χατζή Δανιήλη 8
 Σταυρινός Ρήγα 23
 Σταυρινός ποτέ Στρατή ρείζη 17
 Σταυρινός, 'Αναγνώστης 44
 Στεφανάκης Νικολάου, χατζή 44, 59
 Στεφανής 'Αντωνίου 66
 Στεφανίδης, Ε. Ε. 48-50
 Στεφανίδης, Χαράλαμπος 49
 Στέφανος 'Ανέστη 69
 Στέφανος του Γιοβάνη 11, 22
 Στρατηγάκης 21
 Στρατήγης (Στρατήγος) Μαυρίκη 5, 6
 Στρατής, παπά 26
 Στράτης Κρουστάλη 44
 Στρατής ποτέ Μιχάλη, ποτέ 27
 Στρατής (Στράτης) του Παναγιώτη 4, 6
 Στρατιώτης του 'Αντώνη 20, 32
 Στράτος Μανόλη 66
 Στυλιανός 'Αποστόλου 66
 Στυλιανός Δημητρίου 44
 Συμαχόντζας 37
 Συνόδης 2Η
- Συνόδης Κελαδηνού 2Ζ
 Συνόδης του Μήτρου 4
 Συνόδης μπακάλης 2Ζ
 Συριάνος ΖΗ
 Σωτήρης, χατζή 10, 15
 Σωτήρης μπακάλης 2Α
 Σωτήρης του 'Αναγνώστη 11, 22
- Ταβουλάριος 10, 13
 Ταβουλάριος, Νικόλαος 17, 19
 Τζαννόγλους → 'Αναγνώστης Τζαννόγλους
 Τζεκέρη, Γιάννης του ποτέ Δημήτρη τζεκέρη 21
 Τζίπουρας(ς), 'Αναστάσης 2Α
 Τριαντάφυλλος 9
- Φαγητάς, Λευθέρης 31
 Φαμελίτης, Γιώργης 1
 Φιφής, Γιαννούλης 40
 Φονιάς, 'Αναγνώστης 2Α
 Φραγκής, Λαμπαδάριος 16
 Φώτης Γρηγοράσκου 23, 30
- Χαζάπης, Γεδεών 26, 33, 52
 Χαζάπης, 'Ιωάννης (ιερομ.) 41, 50, 52
 Χαντζής 'Αναγνώστου 66
 Χαράλαμπος, χατζή 69
 Χαστάς, Νικολάκης 11, 22
 Χίος, Μιχαήλ 69
 Χιωτάκης Σκουπιώτης, Δημήτριος 49
 Χουρμούζης του Νικολάκη 2Β, 4
 Χουρμούζης του Τριανταφύλλου 15
 Χρήστος 'Αντωνίου 44
 Χριστοδουλιά Βορινή 2Ζ
 Χριστόδουλος 10
 Χριστόδουλος 59
 Χριστόδουλος 'Ιωάννου 49
 Χριστούλιας 23
 Χριστούλιας του ποτέ 'Αντώνη 21
 Χριστούλιας Ζαχαρία 17
 Χρομούζης → Χουρμούζης
 Χρυσάφενια 16
 Χρυσογόνος του ποτέ 'Αντώνη 21
 Χρυσότομος 'Ιωάννου 48

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

(γ) ΜΟΝΑΙ ΚΑΙ ΝΑΟΙ ΜΟΝΑΙ

Ἅγια Παρασκευή (Παραδείσι) 7, 10-16,
20, 21, 28, 32, 35-38, 40, 41, 44-56,
58-62, 65-70

Ἅγιος Γεώργιος (Ἄφουσια) 9

Ἅγιος Νικόλαος (Ἄνδρος) 1-6, 9-11, 17,
18, 23-25, 27, 29-31, 34, 36, 37,
39-41, 45, 46, 48, 50, 52-54, 56, 60,
61, 68

ΝΑΟΙ

Ἅγιος Ἀρχιστράτηγος → Ταξιάρχης

Ἅγιος Ἡλίας → Προφήτης Ἡλίας

Ἅγιος Θεόδωρος 11, 41, 69

Ἅγιος Ἰωάννης 29

Θεοτόκος (Ἱερά) 11

Παναγία (Ἀχλαδιά) 22

Προφήτης Ἡλίας 2B, 11, 23, 41, 65

Ταξιάρχης 11, 37, 41

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

(δ) ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

<p> ἀγελάδια 11 αἰγιαλός 11 → και γιαλός ἀλιβερδίζω 28 ἀμπελάκι 30 ἀνημπορεύω (= ἀσθενῶ) 8 ἀπόγαμβρος 9 ἀτός του (= ὁ ἴδιος) 20, 21 βαρέλες 11 βαρελοποιοὺς 31 βεκίλης (= ἀντιπρόσωπος) 7 βιλαέτι 54 βόδια τοῦ ζευγαρίου 11 βούλλα 12 βούτες (= μικρά βαρέλια) 11 βουτζιά (= βαρέλια) 11, 37, 41 γαδούρα 11 γιαλός 30 → και αἰγιαλός δεκέλια 11 διαβεργιά 37 διαφεντεύω (= ἐξουσιάζω) 30 διάφορον (= τόκος) 10, 13 δίκερα → τίκερα Δραγομανία, Μεγάλη 7 ἐλαιόπραμα (= κτήμα μὲ ἐλιές) 31 ζαμπίτης 12 θανατικόν 33 ἱπραισχά ἀμή ἴσταβατάν 31 ἰσχέτι 31 κάδοι 11, 41 καζάνι τῆς ζύμης 11 καζανιάτικα 36 καζᾶς 60 κάπες τῆς κοιμησιᾶς 11 καπικιαχαγιάς 13 κασμάδες 11 καταβολάδες 40 κατακέφαλα (= στὸ ἄπάνω μέρος) 17, 18, 22, 27, 30, 32 </p>	<p> κατῆς (= καδῆς) 12 κοκόνα 13 κοτζάνι 69 Λαμπρά (= Πάσχα) 10 λεγενόμπρικον 11 μαγαζιον 34 μαξούλι (= εἰσόδημα) 17 μαστορικά 12 Μεγάλη Ἐκκλησία 12, 45 μετακεντρίζω 40 Μητρόπολις (Προικοννήσου) 12, 34, 4- 3-45, 69, 70 μιχθαρική σφραγίς 65 μούλι (= τελεία ἰδιοκτησία) 1, 9, 20, 21, 24, 25, 27, 29 μπαξέδες 67 μποστάνι 67 μυγδαλιά 5 ξηρόρευμα 11, 40 ὀβελός (= λεπτόν) 30 ὀντάδες 32 οὔσουρια 36 πολύμα 11 προγνωρίζω (= προβλέπω) 8 προுகί 29 πρωτοσύγκελος 9 ραγιάς 52 ρακοκάζανον 11, 41 ρεῖζης (= καπετάνιος) 3, 4, 10, 17, 25 ρετζιπέρηδες 12 σαγίτα 21 σαχάνια 11 σερέκος (= σορόκος) 22 σίγουρα τῆς γῆς 19 σινί 11 σοινίκι (= μονάδα μετρήσεως κτημάτων) 22 στόφινα 11 συκαμινομοροεδένρα 39, 40 </p>
---	--

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

- Σχολή 69
- ταξίλι 26
- ταψί 11
- τζορμπατζής (= προεστός) 32, 49· τζορ-
μπατζήδες 10, 18, 20
- τράφος 37
- τρυγητικά 36
- τρύγος 19, 36
- ύπομάνικα 11
- φαμελιάτικα (= είδος δοσιμάτων) 12
- φελώνια 11, 41
- φιλολομία (= δόσιμον, δῶρον) 10, 36· φι-
λότιμον 36
- φλωρί 10
- χαμόκλαδα (= θάμνοι) 40
- χοτζέτι (= τίτλος ιδιοκτησίας) 12